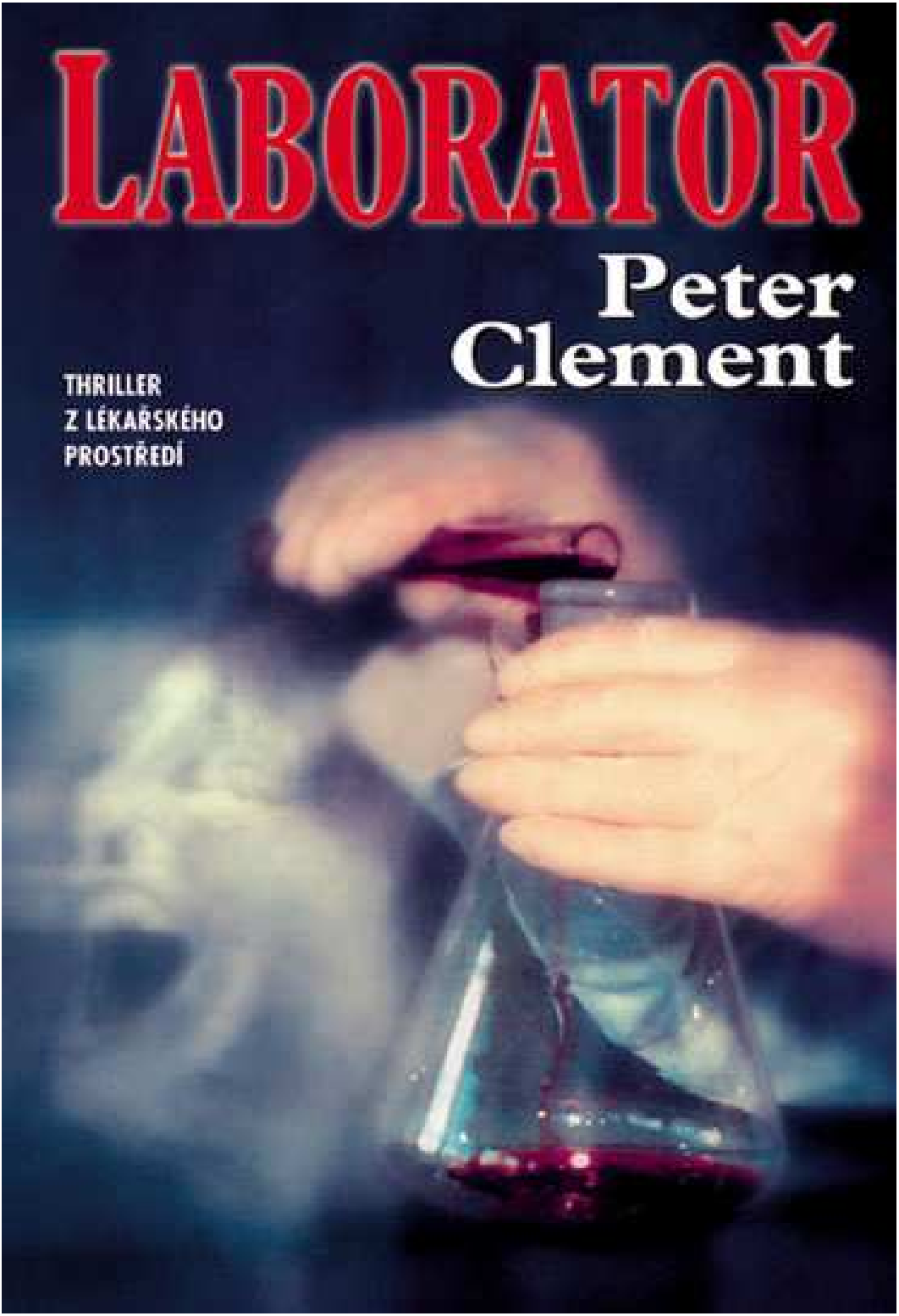
LABORATOŘ

Peter Clement

THRILLER
Z LÉKAŘSKÉHO
PROSTŘEDÍ

Peter Clement

LABORATOŘ

2002

DOMINO

Copyright © 2001 by Peter Clement Duffy
Translation © 2002 by Lenka Lachmanová

This translation published by arrangement with The Ballantine Publishing Group, a division of Random House, Inc.

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani přenášena bez předchozího písemného souhlasu majitele práv.

Z anglického originálu MUTANT,
vydaného nakladatelstvím Ballantine Books, New York 2001,
přeložila Lenka Lachmanová
Odpovědná redaktorka: Lenka Vymazalová
Korektura: Michaela Kontriková
Technický redaktor: Martin Pěch
Sazba: Dušan Žárský
Obálka: Alena Vojnarová
Vytiskla tiskárna Finidr, spol. s r. o., Český Těšín
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, 702 00 Ostrava,
v roce 2002

ISBN 80-7303-064-0

Věnováno Jamesovi, Seanovi a Vytě,
s nimiž jsem vítal každý nový den.

Už brzy může být příliš pozdě, když je džin jednou venku z láhve. Ztratili jste nad ním kontrolu a nevíte, jak ho dostat zpátky.

Terge Traavik
Zpráva k výzkumnému projektu
určená vedení správy životního prostředí
Norsko, 1999

Prolog

PÁTEK 28.10.1998,1.00 HOD.
KAILUA, OAHU, HAVAJ

Probudil ji křik. Okamžitě se rozběhla do dětského pokoje.

„Maamíííí!“

Ani nerozsvítila. „Už jsem u tebe, Tommy,“ volala ještě na chodbě. Ležel v postýlce a dusil se kašlem. Zdvihla ho do náručí. „Jsem tady, miláčku,“ opakovala. Cítila, jak hoří. Určitě se mu přitížilo: má vyšší teplotu než zvečera a navíc začal zvracet. Vždycky si zakládala na schopnosti zachovat chladnou hlavu, když onemocněl. Ovládala city a nepodléhala panice; nedovolila, aby úvahy co *by*, *kdyby* a mateřský strach z možných komplikací zastínily její objektivní úsudek lékařky. Když se ale teď zmítal a lapal po dechu, vylekala se. Nahmátla vypínač a ve světle stolní lampy spatřila krvavou pěnu, jež se mu řinula z nosu a úst.

Úlek jí projel jako ostrý nůž. „Ne, panebože, ne!“ zašeptala. Na nepatrnou chvilku zadoufala, že je to všechno jen zlý sen.

Začala ihned instinktivně jednat. Obrátila syna na bříško, aby mohla krev volně vytékat a nedusila ho. S chlapcem v náručí seběhla ze schodů. Po koberci se za nimi táhla nachová stopa. Dole si uvědomila, že nejrychlejší bude, když ho do nemocnice odveze sama. Popadla klíče, svůj mobilní telefon a kvapně za sebou zabouchla dveře. „Maminka je u tebe. Maminka je tady. Dýchej, miláčku. Vyplivni to a nadechni se,“ drmolila bez ustání. Zápasil se záchvaty kašle. Věděla, že se mu zavodňují plíce: na dlaních cítila jemné chvění.

Navzdory předsevzetím se vyděsila ještě více.

„Miláčku, chlapečku můj, všechno se spraví!“ Lhala. Doufala však, že ho uklidní její hlas. Téměř bez dechu dorazila k vratům garáže. Kolikrát podobně utěšovala ostatní! Teď se jí další slova zadrhla v krku. Jejímu dítěti hrozila zástava dechu a do místa, kde by

ho snad mohla zachránit, jim chyběla nejméně půlhodina jízdy. Před časem tolik toužila po klidu a samotě; dalo jí práci objevit tenhle dům na pobřeží, skutečný kousek pozemského ráje. Nyní se volba obrátila proti ní – podepsala vlastnímu synovi rozsudek smrti. „Co ho zabíjí?“ šeptala jako naléhavou modlitbu v očekávání, že jí snad bůh pomůže najít odpověď. Mlčel však, a tak namáhala vlastní mysl a snažila se stanovit odpovídající diagnózu. Včera se zdálo, že se chlapec jen nachladil. Přehlédla něco? Nechtěla dělat z komára velblouda a unikl jí důležitý příznak? Dopustila se chyby? Jaké? Kde?

Vsedla do auta, dítě si položila na klín. Každý jeho výdech byl doprovázen ostrým pískavým zvukem. Chvatně nastartovala, vycouvala z příjezdové cesty a vyrazila silnicí k městu. Jednou rukou přidržovala volant a druhou navolila známé číslo.

Při třetím zazvonění zvedli na druhé straně sluchátko.

„Pohotovost, Honolulu, všeobecná…“

„Sandra Arnessová. Jsem na palijské dálnici, mířím k vám z Kailuy. Můj syn má vážné problémy s dýcháním, příčinou bude sepse, jistě následkem pneumonie. Pošlete mi, prosím vás, naproti záchranku s resuscitačním aparátem pro tříleté… „ Vzlykla. Dál by se nedokázala ovládat a propukla by v pláč.

„Rozumím. Hned to zařídím, paní doktorko.“

Chlapec zatím stále dýchal, ale velmi mělce. Malinko pozvedl hlavu. „Maminko, pomoz mi,“ zavrněl téměř neslyšně.

„Tommy, bud statečný. Pomohu ti, už za chvíli.“

„Teď, mami. Pomoz mi hned.“

Zadržovala slzy, nechtěla ho vyděsit ještě více. Všimla si, že právě minuli místní nemocnici, v níž loni skončil provoz z důvodu úsporných opatření. Jaká ironie!

Pokud zrovna nemusela svírat volant oběma rukama, hladila chlapce po hlavě, to měl vždycky rád. *Jediné, co pro něj mohu udělat*, pomyslela si, *dopřej mu, bože, alespoň tohle.* Jenže silnice se právě v tomto úseku vinula v několika zatáčkách kombinovaných navíc s náhlým stoupáním a klesáním, takže se musela většinu času soustředit na jízdu. Jakmile pustila levičkou volant, auto okamžitě

zabalancovalo.

Vyjela z dlouhého tunelu, což znamenalo, že polovinu trasy má za sebou. Vpředu v dálce spatřila červený blikající majáček sanitky. Na obzoru se objevila první žlutá světla Honolulu. Terasovitě se táhla z temných kopců až k pobřeží Waikiki – když je kdysi poprvé zahlédl Tommy, vyprávěla mu o zlatém prachu, který se snáší z nebe v pohádkové říši. Nemohl se tehdy pohledu nabažit a díval se nevěřícně s vykulenýma očima na ten zázrak. Vzpomínka ji palčivě zabolela.

„Tommy, sanitka už jede. A před námi je město. Maminka ti teď pomůže dýchat, už…“ Cítila, jak se celý prudce roztřásl.

„Ne! Bože, to ne! Ne!!“

Záchrance stále zbývalo několik minut. Tommyho život visel na vlásku. Chlapec bojoval o vteřiny. Už teď měla na tachometru stovku, ale sešlápla pedál plynu úplně k podlaze. Zvládla zatáčku, ale při sjíždění z kopce málem ztratila kontrolu nad vozem; pneumatiky se smýkly na štěrku a trávě. Na vhodném místě zprudka zastavila. Objala Tommyho, zvedla ho do náručí a vystoupila. Postavila se k okraji vozovky a čekala. V kuželu ostrého světla vlastního auta viděla, jak je chlapec bledý. Z úst mu stále odkapávala krvavá pěna. Pokožka dostávala namodralý nádech.

Klekla si a chtěla mu otevřít pusu, ale čelist nepovolila. Přesto se pokusila o umělé dýchání. Nejdříve se snažila vdechnout do něj vzduch ústy, potom nosem. Bezúspěšně; pravděpodobně měl zapadlý jazyk. Kvílení sirény sílilo, ambulance už byla téměř na místě.

„Tommy! Tommy!“ vykřikla. Nahmatala mu krční tepnu, ale pulz sotva cítila. Postupně sebou přestal škubat, až jí najednou připadlo, že má pod rukama jen bezvládnou hadrovou loutku.

Sanitka konečně zastavila. Muži z pohotovostního týmu zvedli chlapce na nosítka a naložili do vozu. Ona se přinutila provést profesionální zákrok: pediatrickým laryngoskopem otevřela dítěti ústa, odsála krvavou pěnu a do trachey mu vsunula trubičku o síle malíčku. Mezitím se rozjeli k městu. Jeden ze záchranářů zůstal vzadu, kdyby potřebovala pomoc.

Přestože chlapec dostal okamžitě dávku kyslíku a jeho zdravé

srdce se rozbušilo intenzivněji, přestože mladé tělo bylo připraveno ihned znovu pracovat, plíce nefungovaly. Infekce zničila prakticky veškerou jemnou tkáň a sklípky i váčky proměnila v kaši. Krev se tady nemohla obohatit žádným kyslíkem, a tak všechny tělní buňky byly odsouzeny k zániku.

Když ho vynesli ze sanitky před pohotovostním, věděla už najisto: zemřel. Když pospíchala vedle nosítek, všimla si, že mu větřík prohrábl vlasy, a zaslechla šelest palmových listů. Zdvihla hlavu. Nad nimi se rozprostírala modročerná obloha posetá stříbrnými skvrnami – pohled, jaký ji vítal pokaždé, když skončila službu a spěchala domů. Teď se jí ale nádhera nahoře zdála neosobní a chladná, jako by se bůh vysmíval, že se tou krásou mohla někdy těšit.

Ani ne o týden později se doktorka Julie Carrová, vedoucí výzkumu Virologického ústavu v Honolulu, skláněla nad mikroskopem. Najednou se jí zrychlil tep. Pozorovala právě převážně černobílé tvary v zorném poli elektronového mikroskopu. Uprostřed nahloučené šedi se objevil zelený vejčitý objekt hustě pokrytý jemnými jehličkami. Podobný pohled se možná mohl odkrýt potápěči někde mezi útesy hluboko pod hladinou, ona však měla před sebou viry.

Každým coulem učitelka, zavolala k mikroskopu ihned stážistu z prvního ročníku lékařské fakulty. „Trvalo mi čtyři dny, než se mi podařilo identifikovat ten zelený," dodala.

„Čtyři dny?" opáčil mladík udiveně. Obvykle nepotřebovali více než osmačtyřicet hodin.

„Opravdu. Slyšel jste o případu Tommyho Arnesse?"

„Myslíte syna té lékařky? Údajně se jen nachladil a potom najednou zemřel? Podrobnosti neznám, ale něco jsem zaslechl."

„Provedla jsem nejdříve všechny standardní testy, které děláme u respiračních chorob. Už jste četl o testu ELISA*?"

*) ELISA – v originále enzyme-linked immunosorbent assay. (Pozn. překl.)

„Ne,“ přiznal zahanbeně. „Ale podívám se na to…“

„Stejně jako má policie k dispozici otisky prstů pachatelů,“ nevěnovala pozornost jeho pokusům o omluvu, „i virologové využívají obdobného ‚archívu‘ vhodných protilátek. Určitá protilátka je spojena s molekulou enzymu, která je schopna reagovat změnou barvy v případě, že se protilátka spojí s odpovídajícím virem. Pokud se tedy určitý virus vyskytuje ve sledovaném vzorku, máme viditelný důkaz jeho přítomnosti. Tomuto testu se říká ELISA. Takže když jsem použila činidlo s protilátkou chřipky, rozzářily se viry jako uhlíky.“

„Usmrtila ho tedy opravdu chřipka?“

„Nezdálo se mi to. Při chřipce je porušená slizniční výstelka v nose i v krku a plicích, v hlenech se může objevit krev, ale ne v takovém množství. A plíce nikdy nejsou tak zničené. Byla jsem u pitvy; Tommy měl místo plicní tkáně krvavou kaši.“

„Bože!“

„Uvažovala jsem, jestli jde o nějakou novou virovou nákazu, třeba jsem něco nestačila nastudovat. Obdobný případ už jistě někdo popsal a mně to uniklo.“

Její mladý chráněnec se při posledních slovech pousmál. Přiznání, že ani ona neví všechno, ho viditelně potěšilo.

„Pochopitelně se nemusíte snažit mě v tomhle trumfnout,“ napomenula ho. V duchu se otřásla při vzpomínce na odborné lékařské časopisy, které se jí kupily v kanceláři. Všude se šetří, a tak si dokonce i vedoucí oddělení musí nabrat pár povinností navíc, jenže čas se nedá nastavit – a sebevzdělávání padne za oběť obvykle nejdřív. „Chci vám jen objasnit, jak jsem postupovala, a to včetně chyb, kterých jsem se dopustila. Abyste pochopil, jak člověk v našem oboru mnohdy dochází k řešení problémů.“

Úsměv se mu okamžitě vytratil z tváře. „Paní doktorko, neměl jsem v úmyslu se vás nějak dotknout…“

„Pak mě napadla jiná věc: matka se domnívala, že jde o chřipku, a možná to skutečně chřipka byla. Tím by se vysvětlila přítomnost chřipkových virů a zároveň nepopírala možnost výskytu další choroby – něčeho mnohem závažnějšího, co chlapci úplně

zlikvidovalo plíce. Záhadný organismus, který zatím nedokážeme identifikovat.“

Student vykulil oči. „Záhadný organismus?“ opakoval užasle.

„Vzápětí jsem ten nápad zavrhla; jsem realistka. Jako většina lékařů se dívám na vysvětlení založená na shodě náhod skepticky.“

„A co jste tedy udělala?“ zeptal se zachmuřeně. Případ ho opravdu zaujal.

„To nejtěžší, k čemu lékař může přikročit: přiznala jsem, že jsem v koncích, a požádala o pomoc Centrum pro prevenci a výskyt onemocnění v Atlantě. Na základě klinické zprávy a výsledků pitvy Tommyho Arnesse mi poslali řadu testovacích činidel pro zjištění přítomnosti méně známých nebo vzácných virů. Navíc připojili i snímky z elektronového mikroskopu, abych ušetřila čas. Mimochodem, pěkně deprimující materiál. Výskyt mnohých kmenů nebyl na území Států nikdy doložen.“

Jako každý dokonalý vypravěč se i ona na chvilku odmlčela, aby umocnila zvědavost svého posluchače. V duchu se pousmála, jak se k ní v očekávání pointy naklonil přes stůl.

„Třetí reagent usvědčil pachatele: stačilo pár kapek a okamžitě ho prozradila jasně zelená barva.“ Ztišila hlas, aby ho navnadila ještě víc. „Nálepka nese označení viru: H5N1. Což znamená kmen chřipkového viru, který běžně napadá a zabíjí ptáky, hlavně domácí drůbež, kuřata, slepice. Metla na asijských farmách téměř celé desetiletí. Před rokem virus vyděsil svět, protože na Tchaj-wanu překonal mezidruhovou bariéru; nakazila se mladá dívka a během několika hodin zemřela. Plíce měla plné krve. Sdělovací prostředky překřtily onemocnění na ‚ptačí chřipku‘ a název se ujal. Příslušné místní orgány ve snaze zabránit šíření zhoubné choroby nařídily likvidaci milionu kuřat. Zpráva tehdy obletěla celý svět.“

„Vzpomínám si! Četl jsem o tom!“ vyhrkl student. „Naštěstí se tehdy další případy nevyskytly.“

„Do minulého týdne,“ prohlásila Julie a přešla k nástěnnému telefonnímu aparátu. Vyťukala číslo atlantského Centra a podařilo se jí dovolat na virologii. Napadlo ji, jak dlouho asi vydrží budoucímu lékaři – jejímu stážistovi – nové nadšení pro výzkum. Doufala, že její

poněkud osobitá vyučovací metoda přiměje mladíka alespoň úspěšně dokončit studium.

„Složitější a zdlouhavější dokazování nechám na vás," oznámila pracovníkovi Centra. Jí stačil základní test. Neměla důvod pochybovat, že virus ptačí chřipky opět zdolal druhovou bariéru. Zvětšený snímek zorného pole mikroskopu se zeleným tělískem byl toho jasným důkazem. Činidlo potvrdilo přítomnost H5N1 ve vzorku.

„Budeme mít co dělat, abychom tady zabránili rozšíření."

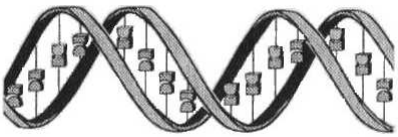
Místní lékařské kapacity okamžitě vyslovily obavu, že virus mohl být do Honolulu zavlečen osobou, která se nakazila v Asii. Podle Centra pro prevenci a výskyt chorob se však případ podobný tchajwanskému nikde na světě neopakoval.

„Což znamená," shrnula Julie, „že zdroj nákazy je s největší pravděpodobností přímo tady v místě." V místnosti nyní seděli všichni její kolegové a několik epidemiologů z lékařské fakulty v Honolulu, které narychlo svolala, aby se ihned dohodli na nejúčinnějším postupu. „Budeme muset projít každou farmu v okrsku Kailua a odebrat krevní vzorky všemu, co kvoká, kokrhá nebo štěbetá."

Nikdo z přítomných neprotestoval. Během pár hodin zmobilizovali četu techniků a zdravotnického personálu, který momentálně neměl službu. Následné testování odhalilo zdroj nákazy: hejno kuřat na malém hospodářství v sousedství domu, kde bydlela Sandra Arnessová se synem. Tommy, jak se ukázalo později, občas chodil se svou pečovatelkou kuřata krmit.

Na ostrově Oahu začala hromadná likvidace drůbeže.

I

ZIMA

1

NEMOCNICE V NEW YORK CITY, O TŘINÁCT MĚSÍCŮ POZDĚJI

Lékaři Richardu Steeleovi připadala dnešní služba jako vůbec nejhorší za celou dosavadní kariéru. Pondělky nikdy za moc nestály. První den v týdnu obvykle přijímali mnohem více infarktů; i ostatních pacientů bývalo více. Tohle Steelea nezaráželo – po dvaceti letech šéfování na pohotovosti prostředí důvěrně znal. Dnes se mu však všechno zdálo mnohem namáhavější. Celé odpoledne měl pocit, že nic nestíhá.

Jedna ze sester právě ukončila stručný telefonní hovor. Kvapně zavěsila a rozběhla se k resuscitačnímu sálu.

„Máme ohlášený příjem – patnáctiletý astmatik!“

Všechny momentálně volné ruce jí byly okamžitě nápomocné. Na chodbě, už tak přeplněné čekajícími pacienty, se objevila nová nosítka s resuscitačním aparátem. Na stojanu se houpaly dva plastové zásobníky s intravenózním roztokem a hadičky, které visely kolem, připomínaly zbytky potrhané pavoučí sítě.

Steele pozoroval narychlo zmobilizovanou posádku a přesně věděl, co každému běží hlavou. Věk pacienta je nutil k ještě většímu tempu. Představa ztráty mladého života vždycky umocňovala obavy. On, hlavní lékař, bude odpovídat za profesionální výkony svých lidí, za to, že žádný z nich neselže. Kdysi své břímě pokládal za samozřejmou součást své profese; poslední dobou však cítil, jak nesmírně ho unavuje. Zatímco po odborné stránce zůstával stále na vysoké úrovni, jeho přístup k lidem se rapidně zhoršil. „Dejte ten infarkt z resuscitačního sem dopředu!“ překřičel hluk na chodbě.

Popadl sluchátko nejbližšího telefonu a vyťukal kód kardiologie. Za chvilku vyběhly z resuscitačního sálu dvě sestřičky a spěšně vyvezly na chodbu postarší ženu napojenou na soustavu monitorů a kyslík. Steele mezitím donutil příslušného zastupujícího lékaře přijmout pacientku na oddělení, kde se jejímu srdci dostane náležité péče. I taková praxe se díky opakovanému snižování rozpočtu stala normální součástí nemocničního života. Steele cítil, jak se dnes celý zpotil. V listech mu vyschlo.

Když sestry míjely řady lůžek na chodbě, ozývaly se odevšad nesouhlasné poznámky ostatních čekajících.

„Panebože, dneska je tu ale horko," povzdechl si Steele nahlas, ale nevzhlédl od svých poznámek. „Nemůže ksakru někdo zavolat údržbě, aby tolik netopili? V tom vedru se nedá pořádně pracovat!"

Zapisovatelka na příjmu, oblečená ve svetru, udiveně vzhlédla. Paní na vozíku ho probodla pohledem, přitáhla si pokrývku k bradě a zamumlala: „Nejvyšší čas, že mě vytáhnou z tohohle blázince. Zmrzla bych tady na kost!"

To už se dovnitř vřítili záchranáři s vysokým hubeným adolescentem promodralých rtů a popelavého obličeje. Měl rozepnutou košili a při každém namáhavém pokusu o nádech mu zřetelně vystoupla žebra. Ačkoli mu dávali kyslík, neustále se snažil masku strhnout. Divoce koulel očima a házel hlavou na všechny strany. Vypadal jako člověk v posledním tažení uvězněný ve vzduchotěsné komoře.

Steele se přidal k hloučku a ihned se otázal rezidentky po svém boku. „Tak? Jaký postup doporučíte?"

„Albuterol ve formě aerosolu, abych uvolnila průdušky?" odpověděla ostýchavě.

„Ne! Alespoň ne hned teď. Tenhle kluk má průdušky tak stažené, že se dovnitř neprotáhne doušek vzduchu. Natož nějaký medikament. Tak co s tím uděláte?" naléhal dál.

„Intravenózně steroidy?" odvážila se.

„Později. Teď ho musíte okamžitě intubovat, než vám na místě úplně zkolabuje!"

Celou ji polilo horko a zrudla od krku až k uším. „Promiňte, pane doktore, vím to. Ale vy… jsem nervózní, když stojíte vedle…“

„Znalosti, které dokážete použít v pravou chvíli, slečno, jsou jediným prostředkem proti nervozitě,“ vyštěkl. Mávl směrem k postiženému chlapci. „Omluvou za nedostatečné vědomosti mu nijak nepomůžete!“ Zvlhly jí oči.

Kruci, pomyslel si, *chovám se jako osel.* Nebýval vždycky tak netrpělivý a sarkastický. Dívka se slzami na krajíčku by věkem jistě mohla být jeho dcera a zatím si nepočínala ani hůř ani lépe než tisícovka ostatních nováčků, které za ta léta na svém oddělení zasvěcoval do práce. Zabolelo ho při vzpomínce na dobu, kdy ho vyloženě těšilo brát je pod svá křídla a posilovat jejich sebevědomí. Kolikrát jen byl vyhlášený Učitelem roku! Dostával zmíněný titul pravidelně, dokud úplně neztratil zájem. Zachvěl se: pokud by ho některý z rezidentů za poslední půlrok takhle nazval, pak jedině ironicky. Věděl, že u něj vydrží jen kvůli jeho vysoké odborné úrovni, zkušenostem a dovednostem, o něž se s nimi mohl podělit. Absolvovat předepsané ‚kolečko‘ po boku doktora Steelea znamenalo v podání studentů zkoušku ohněm. Vydržet a přežít. A po čase u piva vtipkovat a vyprávět hrůzostrašné příběhy z praxe. Jenže dohnat praktikantku až k pláči, to bylo příliš. Pokud by se neovládl, měla by právo podat stížnost. Byl znechucen sám sebou. *Stěžovala by si právem,* pomyslel si roztrpčeně. „Takže jaký postup zvolíte?“ zeptal se o poznání vlídnějším tónem.

„Aplikujeme intravenózně midazolam na uklidnění, potom dávku pancuronia s antifascikulačním*) účinkem. Dále ho paralyzujeme succinylcholinem…“

Nyní, když promluvil lidsky, začala chrlit větu za větou a získávala na jistotě. Oba spěchali a lékař byl rád, že dívka mluví. Zničehonic se mu nedostávalo dechu. *Zatracené cigarety!* ulevil si v duchu. *Dokážu se toho zlozvyku ještě někdy zbavit?!*

*) omezující fascikulaci (záškuby svalových svazečků). (Pozn. překl.)

Sestřičky se už shromáždily kolem chlapce. Měřily mu krevní tlak, zaváděly kanyly do žil a napojily ho na monitory.

„Tlak devadesát na padesát.Pulz pětapadesát.“

„Kyslík osmdesát sedm.“

Zatímco sestry zaznamenávaly mladíkovo utrpení čísly a hesly, rezidentka nadiktovala zmíněné medikamenty. Steele si stoupl k hlavám lůžka. Chlapec měl kolem očí tmavé kruhy a zorničky rozšířené strachem. Snažil se promluvit, ale z úst mu vyšlo jen sotva slyšitelné zasípání.

„To je v pořádku, chlapče,“ konejšil ho lékař. Bez váhání poskytoval pacientům útěchu, kterou však neplýtval v případě svých blízkých. Na okamžik si uvědomil, kolikrát ta slova opakoval svému vlastnímu synovi; nikdy však stejně přesvědčivě. „Dáme ti lék na uklidnění a za chvilku budeš zase pravidelně dýchat. Položím ti pár otázek – jen kývni nebo zavrť hlavou; ano či ne. Tak poslouchej. Vždycky je záchvat tak silný?“

Mírný úklon vpravo vlevo. Ne.

„Užíváš pravidelně steroidy i bronchodilatační roztok?“ *Jestli se chlapci dostalo náležitého poučení hned, jak choroba propukla, jistě porozumí. V opačném případě bude spolupráce dost obtížná.*

Mládenec kývl. Ano.

Kolem lehátka se rozsvítilo několik monitorů a ticho přerušilo rytmické pípání. Sestry vyměnily pacientovi kyslíkovou masku. Ozvalo se několik úsečných pokynů.

„…krevní obraz…“

„…udělejte plyny…“

„…potřebuji snímek hrudníku…“

Steeleho citlivému sluchu neunikl tichý sípavý zvuk provázející každý mladíkův vdech i výdech. „Stridor*). Přívod vzduchu je z velké části zablokovaný. Má křeče!“ Na pomyslném žebříčku naléhavosti případu přeskočil chlapec naráz pár příček.

*) pískavý zvuk při ztíženém dýchání. (Pozn. překl.)

Někdy bylo nutné provést tracheotomii, tedy vyříznout zpředu otvor v horní části dýchací trubice. Ani zkušený operatér nepovažoval zákrok za jednoduchý. „Poštípalo tě něco?“ vyptával se Steele dál. Bodnutí hmyzu mohlo občas vyvolat tak prudkou reakci.

Ne.

„Máš alergii na nějaké jídlo?“ Mladík horlivě přikývl.

„Oříšky?“ Ve většině případů se jednalo právě o ně. Opět souhlas.

„A jedl jsi něco oříškového?“

Ihned zavrtěl hlavou.

To *je problém,* uvažoval Steele. *Lidé mohou alergeny pozřít nevědomky jako součást různých potravin: přísada v mouce, zálivka salátu, pikantní omáčka – pokud není uvedeno přesné látkové složení, konzument nemá nejmenší tušení, co pojídá.* Na způsobu, jímž se oříšky do těla dostaly, teď tolik nezáleželo. Podstatné bylo, že odhalil nové nebezpečí – anafylaktický šok, zhroucení cévního systému provázející extrémně silnou alergickou reakci organismu. Pouhým mrknutím na monitor zjistil, že chlapcův krevní tlak rapidně klesá. „Dejte půl miligramu epi,“ nařídil. Dávka adrenalinu.

„Mám!“ zavolal kdosi.

„Můžeme intubovat,“ oznámila rezidentka stojící po Steeleho boku připravena s laryngoskopem v rukou. Vedle na podnose ležely endotracheální trubice různých velikostí.

Přes počáteční roztržku se Steele rozhodl nechat celý zákrok na ní. Styděl se, že se předtím nedokázal ovládnout, a tiše řekl: „Dobrá. Hodně štěstí, kolegyně.“

Sedativa účinkovala téměř okamžitě a mladíkovo tělo znehybnělo. Rezidentka mu otevřela ústa. „Proboha, podívejte se na to!“ vykřikla. Jazyk byl oteklý, napohled připomínal klobásu. Vsunula dovnitř podél jazyka laryngoskop. Steele pozorně sledoval každý její pohyb připraven v případě potřeby zasáhnout.

„Stěny hltanu jsou také zduřelé,“ pokračovala. Pokoušela se zastrčit čepel se světélkem co nejdál mezi zvětšené růžové slizniční membrány, které jí bránily ve výhledu.

„Pulz padesát. Tlak šedesát pět na čtyřicet,“ hlásila sestra.

Všem v místnosti bylo jasné, že nízký tlak i pulz jsou výsledkem zástavy dechu, kombinované navíc s alergickou reakcí. Stáli beze slova a čekali, až se rezidentce podaří proniknout laryngoskopem do dýchací trubice. Nezvládne-li úkol dost rychle, budou se muset potýkat i se zástavou srdeční.

„Už vidíte hlasivky?“ zeptal se Steele tónem, kterým promlouval ve složitých situacích.

„Ne, ještě ne,“ odpověděla. Její hlas poskočil o oktávu výš. Nevzdávala se však a opatrně čistila otvor trubice odsávacím katétrem. Stále přitom posunovala hloub osvětlenou čepel.
Sestry si vyměnily pohledy. Steele se chystal zasáhnout.

„Počkejte, myslím, že je vidím,“ ozvala se.

Sklonil se, aby se ujistil. Odložila odsávačku a mezerou mezi hlasivkami dovnitř šikovně vsunula špičku endotracheální kanyly. „Teď dejte znovu dávku epinefrinu intravenózně, bronchodilatanty v aerosolu a dvacet minut nitrožilně Medrol.“ Tentokrát mluvila jistě, rozhodným hlasem člověka, jenž má situaci pevně v rukou. Steeleovi věnovala triumfální úsměv.

Souhlasně přikývl a pozoroval, jak zručně upevnila tubu i vak a začala chlapci do plic vhánět vzduch.

Steele vyšel z místnosti. Věděl, že během let se stane nedílnou součástí jejího vyprávění. Bude svým kolegům líčit, jak se odvážně postavila pověstnému postrachu studentů z pohotovostního oddělení Newyorské městské nemocnice. Když přecházel kolem řady zrcadel nad umyvadly, uvědomil si, že se na něho dívají unavené oči olemované tmavými kruhy, sotva vystupující zpod napuchlých vaků. Bylo mu pětačtyřicet, ale tvář v zrcadle se zdála nejméně o deset let starší. „Bože, kam jsem to dopracoval,“ zabručel zlostně. Vydal se k místnosti sester. „Proč je tu tak horko? Prokrista, potím se jako vepř.“

Zanesl údaje o mladíkovi do karty a cítil, že si musí odpočinout. Třel si levé zápěstí. Poslední dobou ho zlobilo několikrát, ale protože byl levák, přičítal bolesti častému psaní a práci na počítači. *Tohle zrovna potřebuju,* pomyslel si. Pro lékaře, který nezvládne obratem

zapsat stovky poznámek a pokynů, není na pohotovosti místo. Těžko by mohl zůstat.

„Promiňte, pane doktore, ale je tu matka toho mladíka. Paní Armstrongová,“ přerušila jeho úvahy sestra.

Vyšel na chodbu, aby se s ženou pozdravil. Spatřil štíhlou blondýnu s rovnými vlasy, hádal jí něco přes třicet. Podívala se na něj ustrašenýma modrýma očima. Steele si všiml, že matka i syn mají stejné rysy. Připomněla mu jinou matku a syna, jenž byl jejím živým obrazem. „Váš chlapec je v pořádku,“ ujistil ji. Ihned viděl, jak se jí ulevilo.

„Bohu díky,“ zašeptala a oddechla si.

Zamířili chodbou na resuscitační oddělení. Skoro klestil cestu mezi vozíky s nemocnými a snažil se ji připravit na setkání se synem.

„Intubovali jsme ho. Je pod sedativy, ale nejhorší má za sebou. Brzy mu bude lépe a během noci začne znovu sám dýchat. Ale měl namále. Ode dneška by měl s sebou nosit injekční stříkačku s adrenalinem. Pokaždé. Určitě musel sníst něco s oříšky.“

„Ne, doktore,“ zaprotestovala„,to jistě ne. Je pečlivý, dává si pozor, vyhýbá se jim. Jeho přátelé mi zavolali do práce a řekli, co se stalo. Společně si předtím dali vegetariánské sendviče v místní ‚Zdravé výživě‘. Majitelé tam syna znají, jídla mu vybírají stejně opatrně jako my.“

„Sója!“ vykřikl Steele.

„Prosím?“

„Velmi důležitá součást vegetariánské stravy. Náhrada masa. V posledních letech několikanásobně vzrostl počet případů alergií právě na sóju; problémy mají hlavně lidé se zvýšenou citlivostí na ořechy. Zatím neexistují přímé důkazy, ale spousta vědců zastává názor, že tak vysoké číslo je důsledkem genových manipulací. V případě sóji jde o vnášení DNA z určitého druhu para ořechů s cílem zvýšit odolnost rostlin. Bohužel však na potravinách chybí řádné označení, takže se alergici mohou modifikovaným verzím stěží vědomě vyhnout. Myslím, že nemáte na vybranou – váš syn bude muset z jídelníčku vyškrtnout všechny sójové výrobky…“

Zatímco jí vysvětloval, že celá rodina i okruh přátel bude muset chlapci věnovat ještě větší pozornost, ucítil opět levé zápěstí. Tentokrát byla bolest tak intenzívní, že téměř zavrávoral. Vrátil se ke svým přehledům, ale nedokázal se soustředit na vypisování údajů. Ve dveřích se objevila sestra a ohlásila nový příjem.

„Muž, krvácí z trávicího traktu, je v šoku. Nejspíš vřed. Nasadili jsme kyslík, kapačky a vzali vzorky, ale…“

Najednou mu slova splývala v jeden proud. Snažil se poslouchat pozorněji, ale její hlas se ztrácel někde v dálce. Točila se mu hlava a udělalo se mu nevolno. Bolest ze zápěstí se rozšířila i do paže. Náhle musel mnohem rychleji dýchat a v zádech cítil tlak. Za léta praxe znal všechny příznaky z vyprávění pacientů. Věděl přesně, co se stalo, ale stále se snažil skutečnost popřít. Postavil se a vykročil. Před očima se mu zatmělo. Vůbec neucítil bolest, když se mu podlomily nohy a svezl se na podlahu. Než se rozechvělé srdce úplně zastavilo, jeho poslední myšlenka patřila Luaně, největší lásce i prohře, již mu osud dopřál.

2

Jeho duše se nevznášela nad tělem, ani nespatřil vzdálené světlo na konci tunelu. Žádní andělé ho nevolali k sobě. Uvědomoval si jen exploze uvnitř vlastní lebky. Ačkoli byl ve stadiu klinické smrti, bez měřitelného tepu i dechu, mozek registroval elektrošoky. A nějaký idiot ho tloukl do hrudníku. *Za chvíli mi nacpou do hrtanu hadici a budou mě intubovat.* Nemýlil se. Překvapeně shledal, že je mu vlastně jedno, co s ním dělají. Slyšel hlasy. Nejdříve tlumené a jakoby z dálky, postupně je začal rozeznávat. Atmosféra kolem se zdála být vzrušená, hektická.

„…krevní plyny…“

„…adrenalin…“

„…pusťte mě…“

Proč se tak snaží?

V hlavě mu najednou vybuchla další bílá nálož. Potom ho nechali na pokoji.

Buď to vzdali, anebo se resuscitace podařila. Než usnul docela, nevěděl, která varianta je ta pravá.

Když se probudil podruhé, nepochyboval, že je zpátky v reálném světě. Cítil celé tělo; nejvíc hlavu a hrudník. Ještě než otevřel oči, myšlenky se mu trochu srovnaly a lékař v něm znovu nabyl vrchu. Celkovou bolest způsobily elektrošoky. Zátěž jako při důkladném tréninku byla soustředěna do jediné vteřiny a svaly dostaly zabrat. Hrudník poznamenala navíc srdeční masáž. Opatrně si sáhl na hlavu a nahmatal obvazy. Udeřil se o podlahu, takže má přinejmenším modřinu, možná bouli nebo dokonce tržnou ránu.

Pohyb doprovázela směsice zvuků. Pípání a zvonění ho upozornilo na několik hadiček zavedených v předloktí. Když se mu konečně podařilo otevřít oči, spatřil důvěrně známou tvář. Otevřel

ústa, ale v krku měl stále endotracheální trubici, takže místo slov vyvolal jen prudký záchvat kašle.

„Tatí?“ slyšel syna. Z vysokého tónu se dalo usoudit, že chlapec má strach. Bylo mu už třináct, ale když byl v úzkých, hlas mu pokaždé takhle vyskočil. *Musel se pořádně vyděsit, ‚tatí‘ mi neřekl věky. V deseti rezolutně prohlásil, že takový výraz je jen pro malé děti.* Na okamžik se oba vrátili zpátky do doby, kdy si ještě rozuměli a neměli ani tušení, jakou zkoušku jim přinese čas.

„Jsem v pořádku, Chete.“ Steele se automaticky pokusil chlapce uklidnit, ale znělo to spíše jako zaúpění.

Do prostoru vymezeného závěsy vstoupila sestra. Rozhlédla se, prohodila několik povzbudivých poznámek ohledně Steeleova stavu a rychle zkontrolovala křivky na monitorech i ostatní přístroje kolem. Nejspíš byla spokojená, protože nepovažovala za nutné je upravovat. Jen snížila dávkování dvou roztoků, které se po kapkách mísily s krví pacienta. *Pravděpodobně nitroglycerin a heparin,* pomyslel si. *Takže ležím na kardiologii.*

Sestra se otočila k chlapci. „Zavedli jsme tvému otci k srdci katetr s balónkem na konci, to se používá po srdečních příhodách. Roztáhne se jím zablokovaná céva a krev začne znovu proudit, takže nedochází k poškození srdečního svalu. Tvůj otec si musí odpočinout, potřebuje klid a čas, ale má dobré vyhlídky.“

Jak dobré? napadlo okamžitě Steelea a vzápětí si uvědomil, že přece jen touží žít dál, poté, co už jednou stál před branami smrti. *Která arterie se zablokovala? Do jaké míry došlo k poškození srdeční stěny? A to nejdůležitější: nakolik může srdce fungovat a dál pumpovat krev?* Pomyšlení na případné trvalé následky ho vyděsilo. Jeho další osud určí jediná hodnota – síla srdečního stahu.

Jenže sestra se bavila s Chetem a Steeleovi nevěnovala za mák pozornosti. Zaskučel tedy několikrát do trubice, aby dal najevo svou nespokojenost, ale vyneslo mu to jen pouhé uklidňující poplácání a dávku valia.

Když znovu usínal, všiml si, že na synově tváři strach ustoupil vzdoru, který Steele tak dobře znal a který se objevoval, kdykoli spolu zůstali v jedné místnosti.

Ani sestře změna neušla. „Co je? Nerozuměls mi? Říkám ti přece, že prognóza je dobrá. Tvůj otec má dobré vyhlídky.“

„Tohle *on* pokaždé tvrdil o mé matce,“ odpověděl chlapec. Jeho obvinění bylo to poslední, co Steele slyšel, než znovu upadl do spánku.

Téhož večera naplnil tucet reportérů a přinejmenším dvakrát tolik zástupců hnutí za zdravé životní prostředí zasedací místnost výzkumného zařízení společnosti Agrenomics International*) se sídlem severně od Bílých plání v New Yorku.

„A závěrem chci říci: přivítejme nové milénium jako partneři,“ pronesl Bob Morgan, prezident společnosti. „Předkládám vám tohle zařízení jako důkaz našeho úsilí využívat genetického inženýrství zodpovědně a ku prospěchu všech.“ Rozpřáhl ruce, jako by chtěl obejmout celé publikum. Odněkud se ozvalo nesouhlasné zamručení, ale rozhodl se je ignorovat. Namísto toho ukázal na několik laboratorních techniků stojících v řadě v bílých pláštích, každý s visačkou *Agrenomics International* na prsou. „Jakmile obrátíte prkna v podlaze a vezmete útokem Frankensteinovu laboratoř…“ odmlčel se v očekávání salvy smíchu, jenže žádná nepřicházela. Předvedl tedy ukázku dobromyslné pokory a pokračoval: „…bude se podávat občerstvení. Ujišťuji vás – lepší než mé vtipy.“

Tentokrát se tu a tam na tvářích objevily zdvořilé úsměvy. Lidé vstali ze židlí, posbírali poznámkové bloky a diktafony a chopili se fotoaparátů.

Morgan, muž střední postavy s výrazným obočím a bohatými kučerami hnědých vlasů, se právě chystal ulehčeně vydechnout, že se mu podařilo odvrátit útok ‚hostů‘ a odvelet je z místnosti.

*) *Agrenomics International, Agriterre Incorporated* – firmy zabývající se údajně výrobou hnojiv, pesticidů – přípravků používaných v zemědělské výrobě ke zvýšení výnosu, příp. zkvalitnění pěstovaných plodin. (Pozn. překl.)

Vtom se ozvala vysokým hlasem ta, jíž se obával nejvíc: „Dostaneme geneticky upravené zákusky a mléko, pane Morgane?“

Morgan se naježil a kolem se ozval smích.

Pohledná žena, která se ptala, měla nakrátko střižené kaštanové vlasy se zlatavým nádechem. Mohla mít něco kolem osmatřiceti a – to věděl najisto – zapsala se do povědomí čtenářů i televizních diváků svými genetickými studiemi. Vytvořila mnohem více knih i reportáží než kdokoli jiný v její branži. Měla příjemný, maličko zpěvný hlas s lehounkým irským přízvukem. Za jiných okolností by Morganovu sluchu jistě lahodil. Nemohl se však zbavit představy, že ho majitelka rozcupuje na kusy svými břitkými poznámkami. Pečlivě volil slova, neboť mu bylo jasné, že po vědecké stránce na ni zdaleka nestačí.

„Paní Sullivanová, sehnali jsme pro tuto příležitost nejlepší dodavatele. A já si určitě dám…“

„Pane Morgane, o to nejde. Jistě bychom si všichni rádi něco dali. Jen mě zajímá, jestli je jídlo z geneticky modifikovaných rostlin, anebo ne. Odpovíte mi?“

„Těžko říci, doktorko Sullivanová, ale nevidím důvod, proč by se kolem občerstvení na recepci mělo dělat tolik rozruchu.“

„Ale právě toto je důvod: ani vy, ani my nedokážeme v současné době rozlišit, zda jsou potraviny pojídané v Americe modifikované, či nikoli. Protože prostě nejsou označené.“

V tomto okamžiku už dávno všechny kamery a fotoaparáty mířily na Morgana a jeho oponentku.

V duchu ji proklel a cítil na čele krůpěje potu. Měl v zásobě odpověď, k níž se vždy za podobných okolností uchyloval: „Neexistují žádné důkazy o tom, že geneticky modifikované potraviny mají jakýkoli škodlivý účinek na lidský organismus.“

Protočila panenky a zavrtěla hlavou. Pak rozzářila tvář a namířila odzbrojující úsměv přímo na kameru: „Zrovna tak neexistují důkazy, že škodlivé nejsou.“

Na místě by ji uškrtil.

Nedala mu příležitost promluvit. „A co nám vaši průvodci poví o infekčních řetězcích DNA, kterou používáte jako vektory?“ Obrátila

se čelem ke kamerám a mikrofonům.

„Vektory jsou nosiče," vysvětlovala, „které přepravují geny jednoho organismu a zabudovávají je do genetické struktury jiného."

„‚Infekční' je až příliš silné slovo, doktorko. Nebyly potvrzeny žádné…"

„Ne, ale existují studie, které vyvolávají celou řadu zneklidňujících otázek," přerušila ho Sullivanová. Sáhla do aktovky a vytáhla tlustý fascikl. Položila ho na stůl, vzala několik listů a rozložila je do vějíře. Znovu oslovila reportéry, kteří lapali každé slovo a připomínali žraloky před útokem. „Tady jsou výsledky současného výzkumu a návrhy dotazů, které byste měli položit technikům a vědcům, s nimiž se v tomto zařízení setkáte. A mějte na paměti, že role genetických inženýrů je klíčová. Oni rozhodují o kombinaci dědičného materiálu různých organismů. Oni odhadují, zda se určitý gen projeví v novém prostředí stejně jako v původním. Někteří vědci uvádějí, že nikoli. Chování genu je ovlivněno jeho okolím. A my mísíme geny, které se v přírodě nikdy společně nevyskytly." Vybrala ze štočku pár článků a rozdala je nejblíže stojícím lidem. „Zde jsou některé velmi sporné materiály. Jedna studie zjišťovala účinek geneticky modifikovaných brambor na laboratorní krysy. Výsledkem byl úbytek hmotnosti zvířat a zvýšená imunitní reakce. Vědce, jenž své závěry publikoval, propustili. Přestože se i kritikové domáhali pokračování výzkumu, dodnes se nikdo tou problematikou dál nezabýval."

Vzala list s druhým článkem. „Tady mám důkaz, že i u virů, bakterií a parazitů modifikovaného organismu dochází ke změnám. Může se stát, že se takoví parazité vybavení DNA syntetických vektorů schopných překonat mezidruhovou bariéru stanou virulentními i pro nové hostitelské druhy. To znamená, že nemoc vázaná doposud jen na určitý rostlinný či živočišný druh nebo druhy bude teď nebezpečná i pro jiné, včetně lidí. Pokud přirozená ochranná mezidruhová bariéra padne. Když se takové ojedinělé případy vyskytnou v přírodě, jsou výsledky obvykle katastrofální. Připomeňme třeba epidemii španělské chřipky, která v roce 1918 zabila jedenadvacet milionů lidí a jejíž příčinou mohl být virus běžně

rozšířený jen u vepřů. AIDS způsobuje u člověka takzvaný opičí virus, jenž zdolal druhovou bariéru ve třicátých letech a do dnešních dnů přivodil smrt patnácti milionů lidí. Nejnovější je výskyt takzvané ptačí chřipky…“

„Skutečně, doktorko Sullivanová, to už je příliš!“ neovládl se déle Morgan, obličej nachový vzteky. „Máte v úmyslu připravit nás o možnost ukázat odpovědný přístup při využití genetiky v praxi. Hledáme způsoby, jak bezpečně usnadnit lidstvu…“

„Ach, nevykládejte mi o přínosu genetiky pro člověka, *pane* Morgane,“ zarazila ho. Tentokrát byl její irský přízvuk mnohem výraznější. Ještě jednou věnovala publiku zářivý úsměv. Vylepšila své vystoupení škádlivým mrknutím při oslovení ‚pane‘ a místnost se naplnila smíchem.

Ty mrcho! zaklel v duchu zpěněný vzteky, jak podle dala najevo, že se nehonosí žádným titulem.

„Paní doktorko,“ zvolal jeden z reportérů, „prohlašujete, že takzvané vektory čisté DNA jsou infekční. Mohla byste to objasnit?“

„Jistě. To je třetí bod, k němuž mířím,“ pokračovala, jako by Morgan nestál kousek vedle celý rozzuřený. „Nejvíc mi dělá starosti následný účinek nechráněných vektorů *poté,* co splnily svůj úkol.“

„Počkat, počkat,“ vyštěkl Morgan. „Nezapomeňte, že jste našimi hosty a měli byste tedy respektovat *náš* program!“

Nikdo mu ale nevěnoval pozornost a nejméně ze všech Kathleen Sullivanová. Zaměstnanci společnosti stáli ještě pořád v řadě za ním. Občas si vyměnili tázavé pohledy – nevěděli, jak se zachovat.

„Když genetičtí inženýři vytvářejí vektor,“ vysvětlovala dále Sullivanová, „nejdříve zkombinují geny, které chtějí přenést, s řetězci DNA virů nebo bakterií schopných proniknout do hostitelského organismu anebo přímo do těla příjemce.“ Mluvila čím dál rychleji, protože tušila, že by ji Morgan mohl nechat vykázat z budovy společnosti. „Připravují vektory tak, aby vpravily do hostitele nejen vybraný gen, ale také segment DNA, promotor, který maximalizuje projev genu v novém organismu a zaručuje tedy, že se požadovaný znak objeví.“ Znovu sáhla do papírů na stole a rozdala další várku. „Tato studie naznačuje, jak mohou řetězce vektorů

uměle vytvořené DNA uniknout do prostředí, například při odumírání buněk, vyměšováním nebo vylučováním. Všichni jsme se kdysi domnívali, že tyto úlomky DNA zůstávají mimo živou buňku netečné a brzy se rozkládají. Výsledky současného výzkumu dokazují pravý opak: mohou nepoškozené vydržet v půdě mnohem déle, než se předpokládalo.“ Zvedla další svazek dokumentů. „Tahle studie dokládá, že jsou schopny napadnout i jiné druhy než předem určené a zabudovat segmenty DNA do organismu při víceméně náhodném střetu. Zde je popsán způsob, jak se vektory postupně rozšířily ze střev laboratorních myší do jater, slinivky a reprodukčních orgánů. Je to dost znepokojivé čtení, jak sami uvidíte. A přitom se nikdo nezabýval otázkou, zda něco obdobného může nastat i u lidí.“

Ti, na něž se kopie nedostaly, natahovali ruce a nakláněli se dopředu, aby dosáhli na stůl. Zachmuřeně pak listovali stránkami a poslouchali výklad.

„Jak vidíte, vektory jsou rozpustné a – alespoň teoreticky – schopné pronikat kůží. Mohou procházet i zažívacím traktem, dokonce krátce existovat i ve vzduchu.“

„Tak dost!“ rozkřikl se Morgan. „Takové neopodstatněné zastrašování z úst povolané osoby jako vy, doktorko Sullivanová, je opovrženíhodné. Jen doufám, že zástupci médií se nenechají ovlivnit vašimi spekulativními teoriemi. Vždyť je to totéž, jako byste začala volat ‚Hoří!‘ v přeplněném divadle!“

„Přečtěte si nejdřív ty materiály, pane Morgane,“ řekla úsečně a hodila mu svazek kopií. Zelené oči jí jen plály. Zůstal jako opařený, zatímco ona se už zase věnovala zástupcům tisku. „Za čtvrté bych chtěla zdůraznit, že ačkoli užívám termín teoretické nebezpečí – výzkum upozorňuje, že používané postupy *by mohly* představovat jisté riziko – autoři všech těchto článků, jež jsou vám nyní k dispozici, nás vyzývají, abychom problému věnovali mnohem více pozornosti.“ Za řeči si balila věci a zdálo se, že se chystá k odchodu. Přitom stále poočku sledovala Morgana a odhadovala, kolik sekund jí ještě dopřeje, než ji vykáže z místnosti.

Dám krk, že je spokojená, přemítal zatím ředitel a občas po ní zlostně loupl očima. Představil si, jakou odezvu by asi vyvolal její nucený odchod. Noviny by si jistě zgustly na snímcích ženy vyváděné z přátelského setkání v doprovodu ozbrojené ochranky. *Raději počkám,* umínil si, *stejně už nejspíš skončila.* Nemohl ale potlačit zklamání, že ji nedokázal umlčet hned.

*„Environment Watch**,“* přihlásila se o slovo energická redaktorka. „To, co jsme vyslechli, je opravdu velmi znepokojující. Ale zatím jste nám neposkytla dost přesvědčivých důkazů. Proč už dávno neprobíhá systematický výzkum?“

„Dobrá otázka. Ani já to nechápu. Nabízí se tolik nezodpovězených otázek, a přece se lidé jako pan Morgan brání zavedení určitých bezpečnostních opatření.“

Už stála u dveří.

„Ráda bych se vám věnovala dál, ale cítím, že tu nejsem příliš vítaným hostem. Přemýšlejte o všem, co jste vyslechli, a jestli se chcete dozvědět více, můžete mě zastihnout na universitě. Adresu znáte a telefonní číslo je v seznamu.“

Jakmile odešla, ozval se Morgan. „Kdyby nám paní Sullivanová nezahrála takové předem připravené divadlo, mohla si prohlédnout vybavení našich laboratoří a přesvědčit se, že její obavy jsou opravdu zbytečné.“

Po celou dobu však měl v hlavě jedinou myšlenku: *Já ji snad zabiju, dopr… zabiju ji!*

**) Environmental Watch* – „Strážci životního prostředí“, organizace zabývající se ochranou životního prostředí; environment – životní prostředí; watch – hlídka, stráž. (Pozn. překl.)

Za dveřmi na chodbě si Kathleen Sullivanová zhluboka vydechla a pospíchala k východu. Projela jí vlna studu, když si připomněla své divadélko pro tisk a stejně teatrální odchod. *Výstup primadony*, protočila panenky, *ale nutný*. Zahnala Morgana do defenzívy a zabavila ho, takže mohla odejít bez doprovodu – a to bylo nejdůležitější. Měla svůj plán.

Kráčela vstříc ochrance u hlavního vchodu a doufala, že nikdo neplánoval tak brzký odchod. Rychle se odepsala ze seznamu návštěvníků a míjela strážné. Překvapila je, ani je nenapadlo odvést ji k venkovní vstupní bráně. A s tím počítala.

Budovu obklopovaly rozlehlé trávníky se stále zelenými keři a tu a tam roztroušenými vysokými jehličnany. Hlavní cesta se vinula právě mezi nimi a člověk měl pocit, že stojí uprostřed pečlivě udržovaného parku. Jak nedávno poznamenal jeden komentátor: „Společnosti s biotechnologickým programem vždycky kladou důraz na zeleň. Zelená jako symbol zdravého životního prostředí je stojí celé jmění.“ Kathleen Sullivanová se rozhlížela po vhodném místě, kam by se mohla ukrýt.

Konečně jedno vhodné zahlédla a spěchala k němu. Ve chvilce už ležela na zemi pod větvemi okrasného plazivého smrku. Zůstala se zatajeným dechem, než se ujistila, že k ní nemíří ochranka ode dveří. Cítila, jak je napjatá. Konečně má příležitost získat jasné důkazy o nebezpečí v podobě volných DNA-vektorů.

Ať vyznělo její vystoupení jakkoli senzačně, nedala médiím k dispozici nic nového, co by si novináři sami nemohli stáhnout z internetu, pokud vědí, kde hledat. A jelikož všechny dosavadní studie pouze naznačovaly, jaké riziko by vektory mohly představovat pro člověka i prostředí, Morgan měl pravdu: zatím jsou všechno jen teorie. Chybí důkazy. Na lidi jeho typu – vládce ve světě financí a poddajné nuly ve vztahu k vědě – platí jediné: útok. Současné Morgany zarazí jen hlaveň přitisknutá ke spánku. Zatím dospěla k tomuto závěru.

Přestože si pod kalhotový kostýmek oblékla teplé prádlo a zabalila se do dlouhého kabátu, dokonce i v lyžařské čepici a rukavicích pociťovala chlad. Hřálo ji jen pomyšlení na úspěch plánu:

nasbírá části rostlin v bezprostředním okolí laboratoří a dostane tak do ruky důkaz o přítomnosti vektorů. Pak předvede, jaké nebezpečí představují, jakmile se octnou mimo uzavřené prostory; přesně jak se množí vědci domnívají. Potom už bude těžké udržet celou záležitost pod pokličkou a všichni konečně pochopí, že zavedení povinných bezpečnostních opatření je nezbytné. Tolik let už se o ně dohaduje! Ačkoli stoupenců podrobné analýzy vzorků je hodně, oficiálně byly doposud všechny žádosti o provedení testů zamítnuty. A pokud ví, nikomu se zatím nepodařilo provést je tajně. Bude první.

Žádné kroky se neozvaly, a tak se dala do práce. Vytáhla z kabelky nůžky a ustřihla několik drobných smrkových větviček. Potom odřízla pár vzorků z kmínků a kořenů – ty by mohly prokázat, zda se vektory dostaly do rostliny z kontaminované půdy. Jestli najde stopy cizí DNA pouze v jehlicích, bude to znamenat, že do jehlic pronikly přímo ze vzduchu. Každý vzorek uložila do zkumavky s uzávěrem, dopředu opatřené štítkem ‚Střední pásmo'. Než návštěvníky odpoledne vpustili do Morganových laboratoří, stráž u vchodu každému prohlédla i aktovku nebo kabelku. Jí se podařilo pronést zkumavky ukryté v balíčku hygienických tampónů; samozřejmě se nechala zkontrolovat strážným, a ne jeho kolegyní.

Měla v plánu posbírat vzorky na různých místech v okolí laboratoří. Jelikož byly vektory přijímány jako neškodné, většina laboratoří nedodržovala přísná bezpečnostní opatření, která jsou běžná při manipulaci s viry, bakteriemi či parazity. Nepoužívaly například digestoře a páry byly odváděny běžnými komíny a větracími šachtami. Sullivanová předpokládala vysoký stupeň kontaminace právě v okolí komínů, tedy v blízkosti budov.

Už dříve si všimla bezpečnostních kamer nad vchodem. Teď ji chránily větve, a ačkoli se setmělo, na volném prostranství by stále ještě mohla vzbudit pozornost. Rozhodla se počkat, až bude v objektu co nejméně lidí.

„Ta zatracená Sullivanová, budou s ní problémy, to vám říkám," rozčiloval se Morgan. Přecházel podél stolu, v ruce telefonní sluchátko. „Tohle setkání mělo umlčet média a zarazit čmuchání

případných huráochránců životního prostředí. A kvůli ní jsme teď jako pod mikroskopem! Příště přitáhne před bránu bandu křiklounů převlečených za kukuřičné klasy.“

„Uklidněte se,“ ozvalo se na druhém konci. „Z toho, co jste mi řekl, jsem pochopil, že jen oprášila stará obvinění. Nemá ponětí o našich plánech. Kdy očekáváte novou dodávku, abychom mohli spustit výrobu?“

„Ne dřív než po Novém roce.“

„A první várka?“

„Děláme na tom. Hned jak skončil ten cirkus pro noviny, vrátili jsme se k práci. Příští týden budeme moci vyexpedovat první osivo. Testování roztoků jsme rozplánovali.“

„Kdy je začnete rozvážet?“

„Když všechno dobře půjde, tak kolem patnáctého ledna. Do konce února by měla být obsazena všechna vybraná místa na jihu, kde chceme začít. A začátkem dubna vytipované oblasti mírného pásu.“

„Kromě lidí, kteří provádějí pokusy na zvířatech, nemá nikdo tušení, co se děje?“

„Určitě ne. Jsou přesvědčeni, že pracují na obvyklém programu modifikace rostlin, ovšem za zpřísněných bezpečnostních opatření. ‚Úlitba bojovníkům za neposkvrněné životní prostředí,‘ tak jsem jim je zdůvodnil. Mimochodem, mám nařízeno vám připomenout, že náš klient začíná být netrpělivý.“

„Volal vám do firmy?“

„Ne, ale jeho spojka mě upozornila, když nám tu naposledy nechala vzorky, na kterých teď děláme. Viděl jste ji někdy? Pěkná kočka! Výstavní kus.“

„Ne! A nemám v úmyslu někoho z nich vidět. Je to nebezpečné.“

„A vaše odpověď? Musím za ním do té jeho prokleté svatyně. Bože, nenávidím ty cesty.“

Od samého počátku se oba důsledně vyhýbali oslovení či použití jakéhokoli jména nebo názvu místa, zejména v případě muže, který je platil. Šlo nakonec i o jejich bezpečí.

„Neříkejte mu nic. Anebo povězte, že všechno jde podle plánu, ovšem v jeho vlastním zájmu – čím méně podrobností se dozví, tím lépe.“

Morgan se zamračil. „Tak tohle mu můžete vyřídit *vy sám.* Při každém setkání požaduje detailní informace. A pořád mi předhazuje, kolik nám platí a kdo pro koho pracuje. Věřte mi, nemusí mi dvakrát opakovat, že není radno mu něco upírat. Ti bandité, kterými se obklopuje, mají už jistě na svědomí hodně lidských životů.“

Ze sluchátka se ozval hluboký povzdech. „Je to hlupák. Možná byste mu mohl připomenout některé z jeho neúspěšných pokusů ‚zaútočit na samotné srdce Ameriky‘, jak je nazývá. A zdůrazněte, že ty idiotské bombové útoky na americké ambasády měly za následek jen likvidaci jeho vlastních laboratoří. Personál i vybavení vyletěly do vzduchu, přišli jsme o prostory i materiál. Sotva se podařilo dokončit první sérii pokusů. A to handrkování o druhou dávku vektoru z Francie je šílenství!“ Hlas ze sluchátka zněl ostře.

Morgan zůstal zticha. Stěží se ovládal. Sám byl zuřivostí skoro bez sebe, hlavně proto, že za pár dní se měl na opačném konci světa setkat s dalším fanatikem. Než ostatně mohl cokoli poznamenat, ozvalo se cvaknutí a potom už jen neutrální tón volné linky.

V srdci New Yorku seděl v pohodlném ušáku muž, jenž právě ukončil telefonní hovor. Protáhl se a zadíval na oblohu za oknem. V dáli se na obzoru rýsovaly budovy Manhattanu. Věže Světového obchodního centra odrážely tolik mihotavých světel, že vypadaly jako dva hvězdné obelisky. „Zase jedna zbabraná akce,“ zabručel s očima upřenýma na ‚dvojčata‘.

Mimoděk si sepjal ruce před ústy a ukazovákem poklepával na dolní ret. Kdokoli by ho takhle spatřil, domníval by se, že se chystá k modlitbě. Namísto zbožných slov však muž zamumlal své rozloučení s klientem – takové, jaké by nikdy nevyřkl v jeho přítomnosti: „Díky mně, hlupáku, ti příští rok touhle dobou bude Amerika klečet u nohou.“

Čas se vlekl. Netroufala si ani pozvednout hlavu a vyhlédnout škvírou mezi smrkovými větvemi, když slyšela, jak se skupina hostů loučí. Někdo by mohl zahlédnout odlesk tváře ve stínu. Za pár minut zaslechla i motor autobusu, který je přivezl. Za chvíli zvuk zeslábl a nakonec utichl v dálce docela. *Morgan se jistě domníval, že jsem si zavolala taxíka*, pomyslela si.

Dávala pozor, jak postupně po malých skupinkách odcházeli i zaměstnanci. Z parkoviště k ní doléhal charakteristický hluk: zabouchnutí dveří, vrčení motorů, rachocení pneumatik na drobném štěrku cesty. Po chvíli se i tyto zvuky propadly do tmy.

Slyšela teď jen větve, mezi nimiž se prohánět večerní větřík. Ze silnice občas zaslechla projíždějící auto a kdesi tlumeně duněla kola vlaku. Jednou dokonce zahoukala i sova, ale v okolí budov se rozhostilo ticho.

Čas vyrazit, pobídla se. Rozhýbala trochu nohy i ruce, párkrát otočila hlavou. Ztuhlé svaly protestovaly, když se plazila nízkým roštím. Na volné ploše se co nejvíc přikrčila a zamířila nejkratší cestou mimo dosah světel nad vstupní bránou. Jakmile se cítila v bezpečí, vytáhla baterku a pustila se do sbírání. Naštěstí byl téměř celý listopad vlhký s teplotami nad nulou, takže trávník zůstal zelený.

Stříhala právě kořínky malého drnu, když se ozvala nějaká auta. Nevěnovala jim pozornost, protože je považovala za vozy projíždějící po silnici nedaleko odsud. Najednou však tmu prořízl kužel světla ve směru, kde klečela. Strnula. Vzhlédla a spatřila na parkoviště vjíždět dvě malé dodávky. „Kčertu!“ ulevila si tiše. Zhasla lampičku a přitiskla se k zemi.

Netroufala si zvednout hlavu z obavy, že někdo zahlédne její bledý obličej. Jen pozorně naslouchala. Oba motory ztichly, dolehl k ní zvuk otvíraných dveří a několik mužských hlasů, které se mísily s křupáním štěrku pod podrážkami. Ach proboha, je jich tolik!

Přemáhala nutkání podívat se. Projde jí to? Na místo nedopadalo přímé světlo a kolem byla mnohem větší tma než kolem parkoviště, ale přece jen ležela na otevřené ploše. Kdyby některý z příchozích

náhodou pohlédl tím směrem a popošel o pár kroků blíž, jistě by si jí všiml. I bílá pára dechu by ji mohla prozradit.

Přikryla si obličej tmavými rukavicemi a nakukovala škvírou mezi prsty. Asi tucet lidí mířil od parkoviště k hlavnímu vchodu. Šest mělo na sobě obyčejné šaty, zatímco ostatní byli oděni v šedých uniformách, na hlavách čepice se štítkem, jak bývá předepsáno pro členy bezpečnostních agentur. Rozeznala i pistole v pouzdře u pasu. „Panebože," vyhrkla. Očekávala nanejvýš pár postarších chlapíků, s nimiž se setkala odpoledne.

Musela najít vhodnější úkryt. Kvapně nastrkala trávu i kořínky do připravených zkumavek a schovala je do kabelky. *Ksakru, jestli se budu muset vzdát vzorků od paty budovy,* klela v duchu a přikrčená co nejvíc přeběhla k zadnímu traktu, který se zdál nejtmavší. Cestou strhla ještě pár větviček z okolních keřů, všechny přidá ke sběrům ze středního pásma.

Oběhla roh a přitiskla se ke zdi. Pak opatrně vykoukla, co se děje u brány. První pár uniformovaných mužů zůstal hlídkovat před vraty. Dva se chystali na obchůzku kolem oplocení a poslední dvojice doprovázela skupinku v civilu.

Sullivanová zacouvala zpátky mezi keře poblíž zdi. Spěšně rozdělila rostliny, které cestou popadla, a potom už sáhla po větvičkách kolem. Zatímco úlomky třídila, poočku se dívala, kde se objeví strážní, ale nic se nedělo. Zatajila dech, aby je slyšela mluvit. Ticho. Ozývalo se jen šumění v korunách stromů. *Kam šli?* uvažovala. Dřepla si a odebrala poslední vzorek – kousky kořenového systému. Potom se po kolenou prodrala zpátky k rohu budovy a znovu vystrčila hlavu.

Klečela ve tmě, takže ke vchodu viděla bez problémů. Uvědomila si, že světelný kužel dopadá na mnohem větší plochu, než se jí zprvu zdálo. Dvojice, která předtím stála u brány, někam zmizela. *Kde jsou? Kam se ztratili?* Rozhodla se, že nejbezpečnější bude doběhnout k plotu za budovou a přelézt na nejtmavším místě.

Z dálky k ní dolehl smích. Skryla se v podrostu, znovu si přikryla tvář rukavicemi a vyhlížela úzkou škvírou. Dvojice kráčela kolem plotu opačným směrem než před chvílí. Najednou ke své hrůze

spatřila, že se oba muži otočili a vykročili přímo k ní. *Panebože, viděli mě?*

Na mysli jí okamžitě vytanuly palcové titulky: UZNÁVANÁ GENETIČKA ZADRŽENA! NEOPRÁVNĚNÉ VNIKNUTÍ NA CIZÍ POZEMEK! Hned jí také blesklo hlavou, že mají pistole. *Určitě by mě chladnokrevně nezastřelili,* přesvědčovala samu sebe. *Ale mohou vytáhnout zbraň, pokud se leknou někoho v křoví.* Na chvilku ji napadlo, jestli by se raději neměla vzdát předem, alespoň by předešla případné nehodě. Vzápětí tu myšlenku zaplašila. *Ne, sakra, ne. Jen bych nahrála tomu darebákovi Morganovi. Ne. Ať mě tady jeho stráž objeví, jestli na to stačí. Risknu to! A jestli o mě zakopnou, určitě nebudou střílet.*

Navíc si dopředu sjednala na osmou malé představení na parkovišti, kdyby se náhodou do té doby nedostala k vlastnímu vozu. Mrkla na hodinky. Sedm padesát sedm. Ještě chviličku. S trochou štěstí se odsud vytratím beze svědků a se všemi vzorky.

Muži se přiblížili natolik, že rozeznala útržky hovoru.

„…a kdy začnou týdenní odběry…?“

„…jistě v novém roce…“

„…pokaždé stejný den…?“

Už procházeli podél zadní zdi. Od místa, kde se krčila, je dělilo necelých dvacet metrů. Odhadovala, že během půlminuty jí šlápnou na hlavu. Už už se začala pomalu sunout dál, když se dvojice zastavila a prohlížela si něco na zdi. Teď už zřetelně rozuměla každému slovu.

„…nám ukážou, jak zacházet s těmi hadicemi. Morgan nechce, aby materiál nakládali chlapi z vlaku.“

„Není to nebezpečné?“

„V tom, co budeme mít na sobě, stoprocentně.“

Jeden z nich škrtl zápalkou a plamínek mu na okamžik ozářil tvář. Stihla si všimnout poďobané pleti, připomněla jí povrch měsíce. Kůže mezi očima se mu na chvíli zkrabatila, jak se soustředil na cigaretu. Dlaněmi obemkl plamínek a spěšně dvakrát potáhl. Pak sirka zhasla a obličej zmizel.

Opět se chystali vykročit, když se jednomu z nich rozpípala vysílačka. Sáhl po přístroji. „Co se děje?“ zeptal se. Slyšela zapraskání a chraptivou odpověď: „Na parkovišti jsou v autě nějací mladí, zastavili tady a vypadá to, že se chtějí jen trochu pomazlit… Asi o nic nejde, ale pro jistotu byste se sem měli mrknout.“

„Rozumím. Už jdeme.“

Rozběhli se směrem, odkud přišli, a za minutku zmizeli za rohem. Sullivanová se ulehčeně usmála. „Mladí“ byli Lisa, její sedmnáctiletá dcera, a Abe, Lisin nejnovější ctitel. Hbitě vyskočila, ale než se rozběhla k zadnímu plotu, ještě se zašla podívat, co si muži předtím prohlíželi. Našla velký ovládací panel s vypínači a páčkami. Uprostřed vyčnívalo ústí trubice o průměru přes půl metru s kovovými kroužky na konci. Zjistila, že hadice se pravděpodobně dá vytáhnout; byla zavěšena na držácích.

Zařízení vzbudilo její zvědavost, ale zároveň chtěla být co nejdříve pryč. Zhasla baterku a popaměti se vydala směrem, kde tušila plot. Urazila sotva pár metrů, když zakopla o něco tvrdého. Upadla na kolena a pořádně se udeřila. Do očí jí bolestí vhrkly slzy; naštěstí si zachovala tolik duchapřítomnosti, že nevykřikla. Zatápala dlaněmi kolem sebe a nahmatala vrstvu štěrku, dřevěné trámy v zemi – a koleje.

Zvedla se a trochu kulhavě pokračovala v chůzi po trati. Kolejnice ji dovedly k zamčené železné bráně v ohradě. Naštěstí ocelové pláty nesahaly až k zemi, a tak se mohla pod vraty protáhnout ven.

Za plotem se po několika metrech koleje stáčely doleva, potom se však ztrácely ve tmě. Přímo před sebou rozeznala několik skleníků, asi půl tuctu, každý jistě devadesát sto metrů dlouhý.

Zamířila k nim, jenže brzy narazila na další vysoký plot chráněný nahoře dokonce spirálou ostnatého drátu.

„Ale ale, pane Morgane, copak tu asi pěstujete?“ uvažovala polohlasně, když nahlížela do ohrazeného prostoru. Od větru, který se prohánět oky pletiva, se odpovědi nedočkala.

Pospíchala k silnici a v mysli přitom stále převracela útržky rozhovoru oněch dvou strážných. Moc ráda by přišla celé záležitosti

na kloub. *Proč by mělo výzkumné pracoviště odesílat vlakem každý týden nějakou velkou zakázku? Měli by spíš prodávat nové nápady a technologie, ne hotové výrobky. A k čemu potřebují tolik obrovských skleníků? Pochopitelně, neobejdou se bez pokusných ploch, aby vypěstovali modifikované rostliny a nechali je projít celým životním cyklem, jenže – tolik místa?* Zdálo se jí divné, aby někdo produkoval rostliny ve velkém pod skleníky a ne na farmách. A proč najímají ozbrojenou stráž? Už poznala, že mnohé společnosti typu Agrenomics její tažení za prosazení přísnějších bezpečnostních opatření při práci s modifikovanými rostlinami silně znervózňuje. *A mají důvod*, pomyslela si se zadostiučiněním. Když chvátala křivolakou pěšinkou lemovanou trsy houževnaté trávy, přitáhla si kabelku s cennými vzorky blíž k tělu.

Nepředpokládala, možná dost naivně, že by mohli mít zbraně.

3

Ráno mu vytáhli endotracheální trubici.

Odpovědí na své otázky se mu dostalo o několik hodin později. Zastavil se u něj primář kardiologie, aby ho informoval osobně. Sdělil Steeleovi, že měl zablokovanou levou větev tepny, která zásobuje kyslíkem celou přední část srdce.

Nepřekvapilo ho to. Věděl, že právě tohle místo bývá nejčastěji spojováno s ischemií neboli lokálním nedokrvením a následnou fibrilací komor, tedy stavem, kdy srdce připomíná spíše bezmocnou chvějící se hromádku masa.

„Dost brzy se nám podařilo průtok obnovit, čímž jsme omezili nebezpečí trvalých následků na minimum, Richarde, a tepový objem zůstává jen maličko pod normálem. Vybral sis pro kolaps to nejlepší místo," ujistil ho postarší muž.

Jo, jistě, jsem to ale filuta, pomyslel si Steele.

„A taky lidi kolem sebe. Všechno dopadlo tak dobře díky duchapřítomnosti doktorky Betty Clarkeové."

„Betty? Jaká Betty?"

„Přece tvoje rezidentka! Provedla resuscitaci a zachránila ti život."

Zbytek dne se Steeleho mysl střídavě potácela mezi myšlenkami a sny. Všechny se týkaly Luany.

Přesně jako doma, jenže tady nemůžu vstát a dát si pořádného panáka nebo aspoň cigaretu. Od její smrti takhle zaháněl zoufalství bezesných nocí. Teď však musel zůstat ležet, ale bez svých obvyklých berliček měl za chvíli pocit, že se zadusí. Jeho srdce se dalo do běhu a všechny kontrolní mechanismy spustily naplno.

Okamžitě přiběhly sestry a podaly mu sedativa. Tentokrát ho však pronásledovala ošklivá noční můra. Zdálo se mu, že leží s

roztaženýma rukama i nohama připoutaný na stole a nějaký neznámý inkvizitor ho mučí otázkami.

„Zvolníš teď konečně trochu tempo?“

Nemůžu.

„Copak ti nedošlo, žes málem zemřel?“

Ale ano.

„Možná ti už nezbývá moc času. A přitom si tak málo všímáš Cheta.“

Probudil se vlastním křikem a zuřivě škubal přívody nitrožilních roztoků ve snaze vstát.

Teprve až přinesli řemeny a pohrozili mu připoutáním, trochu se uklidnil a umínil si, že jednoduše zůstane vzhůru. Když potom seděl sám na lůžku v nemocničním pokoji, poprvé v životě ho napadlo, že už by pro něj nikdy nemuselo být žádné *zítra*. „Doktore, uzdrav sebe sama,“ zamumlal nervózně. Rád by udělal inventuru dosavadního žití, ale už dávno ztratil víru v její účinek. Nakonec se přiměl posoudit svou situaci z lékařského hlediska. Počátkem všeho byla Luanina smrt. ‚Prodloužené období žalu‘ přečetl si ve zprávě, ovšem ani oficiální diagnóza, ani popis průvodních znaků mu nepomohly se jich během posledních osmnácti měsíců zbavit. I když potom po mnoha konzultacích pochopil, že jeho problémem není vlastně tolik stesk, jako spíš ‚úporná až panická posedlost únikem od veškerého dění‘, výsledkem bylo jen další posílení jeho zaběhnutého způsobu života. Nejúčinnější se zdála práce navíc, zvláštní služby na oddělení. Když sám sebe přesvědčil, že opět nabyl rovnováhy, prohlásil se za vyléčeného a s terapií přestal.

Samozřejmě, své doktorské svědomí neobalamutil. Věděl, že tenhle způsob nikam nevede…‚a pouze prodlužuje pacientovo trápení; ten se cítí navždy uvězněn v tenatech žalu, před kterým prchá‘, vybavil se mu text z učebnice. Jenže stejně jako se závislý obává hrůzy abstinenčních projevů, ani on nedokázal přestat. Připravil se tak o dřívější radost z práce, proměnil ji v každodenní povinnost otupující tělo i ducha. Večer býval příliš unavený, než aby přemýšlel. Společnost mu dělaly skotská a cigarety. Jednou ráno si ho sestra vzala stranou a upozornila ho, že je z něj cítit alkohol.

Skotskou tedy vyměnil za vodku.

Ne že by se opíjel, anebo, bůh chraň, kdy ohrozil pacientovu bezpečnost. Ale přesto se dopustil závažné zrady. Odvrátil se od Cheta ve chvíli, kdy ho syn nejvíce potřeboval.

„Doktore, uzdrav sebe sama," opakoval tiše se zaťatými zuby a hořkou nenávistí v srdci, již žádný sebelepší kardiolog nedokázal vyléčit.

Toho večera Steele procitl a spatřil Cheta v křesle, které tu dříve nestálo. Na jednom koleni se chlapec snažil udržet knihu, zatímco o druhé opíral kroužkový zápisník, do něhož si dělal poznámky.

Určitě píše úkol, pomyslel si Steele. Nechal víčka přivřená a pokradmu mladíka pozoroval. Tolik se podobal Luaně! Připomněl si, jak se na něj doma večer chodil dívat do dětského pokoje. Pak si vybavil synovy první dny ve škole; to už je všechno dávno. Zlomky vzpomínek na chlapcovo dětství mu zavířily myslí. Luanina smrt ho připravila o mnohé; kdyby přišel o Cheta… zatočila se mu hlava a čelo se mu orosilo potem. *Copak jsem si už své nevytrpěl, když jsem umíral?* pokoušel se zahnat minulost. V synově přítomnosti to však nedokázal.

Ačkoli už měl Chet za sebou počáteční období rychlého růstu dospívajících, v mnohém zůstával beze změny. Kučeravé černé vlasy, stejné jako matčiny, vzdorovaly hřebenu zrovna tak, jako když mu je česala ona. I pleť měl po ní, v zimě jako porcelán, napohled citlivou a křehkou, v létě pevnou a odolnou, pozlacenou slunečními paprsky. Nejvíce se chlapec podobal matce očima. Obloučky obočí byly také její, stejně jako sytá hněď duhovky. Steele měl někdy dojem, že se na něj synovýma očima dívá Luana.

„Ahoj, synu," oslovil chlapce tiše.

Trhl sebou. Na zlomek vteřiny se mu v obličeji mihla radost, když uslyšel jeho hlas, ale byl to jen prchavý okamžik. Chet nasadil svůj zachmuřený odmítavý výraz, obvyklý v přítomnosti otce.

„Nazdar, tatí," vyhrkl rychle.

„Jsem rád, žes přišel."

Ticho.

„Kolik je hodin?“ Na oddělení pro kardiaky nebyly v pokojích hodiny. Klidně mohly být tři ráno.

„Něco po sedmé.“

„A kde je Marta?“

„Dole, šla si do bufetu něco sníst.“

Marta McDonaldová téměř patřila do rodiny. Bydlela s nimi, starala se o domácnost. Když se narodil Chet, pomáhala Luaně i s ním. Ani Steele, ani jeho syn by si po Luanině smrti život bez Marty nedokázali představit.

„Ty jsi jedl?“

„Ještě ne. Půjdu si něco dát, až se Marta vrátí.“

„Dost pozdě na večeři, ne?“

Jen pokrčil rameny a vrátil se ke knize.

Co si asi myslí? přemítal Steele. *Bojí se, že mu taky umřu jako matka? Jistě. Prokrista, vždyť jsem ho tu málem nechal samotného. Jaký otec, takový syn, i on se pořád nemůže vyrovnat s její smrtí. Je zmatený, zraněný. Nakonec, je ještě dítě. Jak jinak by mu mohlo být? Probuď se, tatínku!*

V duchu pečlivě volil slova, jimiž by chlapce upokojil. Opět se vtíraly staré známé nepříjemné otázky: *co kdybych byl já tehdy všechno zvládal lépe? Bylo by to Chetovi pomohlo? Byla by matčina smrt méně bolestná? Odsoudil jsem ho také k prodlouženému období žalu?*

„Víš, Chete, moje srdce bude nejspíš v pořádku,“ začal váhavě. Nebyl si jist, zda ještě někoho někdy dokáže o něčem přesvědčit. Chlapec nevzhlédl, ale přestal psát.

Poslouchá. Zajímá ho to, pomyslel si Steele a doufal, že volí odpovídající slova ve vhodnou chvíli. „Vrátím se domů asi za deset dní.“

„Maminku taky pustili domů,“ odpověděl zádumčivě. Stále ještě neodtrhl oči od zápisků.

Steele dvakrát třikrát polkl. Snažil se najít co nejvhodnější odpověď. Pak se rozhodl mluvit přímo.

„Můj srdeční záchvat není totéž. Maminka měla rakovinu. Já se *mohu* vyléčit. A kdo ví – jestli se tobě a Martě podaří dotlačit mě ke

cvičení a správné životosprávě, třeba budu i zdravější než předtím.“

Chet sebou škubl, jako by ho někdo uhodil. Tváře mu zrudly zlostí. Shodil knihu i blok a vyskočil.

„Lhal jsi mi. Tvrdils, že máma bude v pořádku. Proč bych ti měl teď věřit? A vůbec: proč si myslíš, že mě zajímá, jestli se uzdravíš nebo ne?!“

Steele viděl chlapci na očích, jakou křivdu cítí. Na okamžik uvěřil, že je to Luanin vyčítavý pohled.

„Chete, pojď sem na chvilku,“ vybídl syna tiše.

Chlapec znejistěl, vztek se mu z obličeje vytratil. Opatrně přistoupil blíž.

Steele ho chytil za ruku. „Co abys tatínka objal?“

Chet zaváhal, potom se ale natáhl dopředu a trochu nemotorně položil otci ruce kolem ramen. Steele ho jemně přitáhl k sobě. Cítil, jak chlapec nejprve ztuhl, ale hned se uvolnil.

„Mám tě rád, Chete,“ zašeptal. „Přísahám, že mě odsud pustí, a slibuju, že zas budu tvůj tatínek.“

Syn neodpověděl; ale také se nepokusil vymanit z objetí.

Možná je to začátek, pomyslel si Steele.

Ačkoli celý život přikazoval jiným lidem změnit z důvodu nemoci životní styl a vzdát se mnoha radostí, sám podobná omezení nesl těžce.

„Alespoň na půl roku žádnou práci na pohotovosti,“ prohlásil hlavní kardiolog, kterého předtím tolik nadchla úspěšná resuscitace. „A potom se uvidí.“

„To mám šest měsíců dřepět na zadku?“ rozčiloval se Steele. „To mě zničí. Tři by nestačily?“

„Ale doktore,“ krotil ho kolega, „znáš přece pravidla, která platí pro všechny.“

„Je to návod, ksakru, návod. Má lékaře vést, ne je svazovat.“

„Přesně, Richarde. Zrovna tak, jak sám říkáš. Instrukce, které vedly *mě,* lékaře, ke konečnému rozhodnutí *o tobě,* pacientovi. A to platí.“

„Ale sám jsi přece říkal: ‚Takový příznivý vývoj.‘ Na tom

nezáleží?“

„Pochopitelně tvému kouření odzvonilo,“ nevšímal si starší muž dalších protestů. „Sestry ti dají nějaké materiály ohledně diety, cvičení a pravidelné fyzické námahy. Se sexem je také na tři měsíce konec, pak můžeš pomalu začít.“

Jo, *já to ruce vyřídím*, vyhrkl málem nahlas, protože v tu chvíli měl poučování plné zuby.

„Co Chet? Jak se má?“ zeptal se Marty v předvečer svého návratu domů. Přinesla mu šaty. Chet ho přestal navštěvovat, když ho před týdnem přemístili z kardiologie na běžný pokoj.

„A jak myslíte? Má na vás zlost, že jste ho vystrašil svou skorosmrtí a zároveň ho štve, že se o vás vůbec zajímá. Přitom má v hlavě zmatek, protože jako všichni třináctiletí kluci potřebuje otce, kterému by mohl pořád odmlouvat.“

Steele se usmíval. Tahle čiperná rozkacená bělovlasá šedesátnice si nikdy nebrala servítky. Vpálila mu všechno rovnou a bez obalu. Svým způsobem ho její kárání uklidňovalo; byl to její způsob, jímž mu dávala na srozuměnou, že ještě není pozdě, aby se vzpamatoval a začal znovu žít.

Marta byla bezdětná vdova. Když Luana onemocněla, sama přišla s návrhem, že bude pečovat i o ni. Několik týdnů před smrtí pak Luana Steeleovi oznámila, že Marta zůstane. On se tehdy stěží dokázal postarat sám o sebe a s povděkem souhlasil.

Ta vzpomínka ho zabolela, ale přinutil se vykouzlit veselý obličej. „Ale ale Marto, jen mě nezačněte rozmazlovat,“ ušklíbl se.

„Tak tohle jsem už dlouho neviděla,“ ocenila úsměv. Všiml si, že ji téměř dojal. „Hmmm, dost žalostný pokus, ale pořád lepší než nic,“ pochválila ho. „A nezapomeňte to, než se vrátíte domů.“

Probudilo ho řinčení telefonu.

„Říkal jsem, že s ní budou problémy!“ poznal Morganův hlas na druhém konci linky. „S kým?“

„Se Sullivanovou! Asi se potloukala po areálu.“

„O čem to mluvíte?“

„Ten večer po tiskové konferenci zajel na parkoviště jakýsi mladý párek, zjevně aby se mohl chvilku v klidu pomazlit. Strážný si zapsal číslo auta. No a potom je dal svému známému u policajtů, jen pro jistotu. A ukázalo se, že to auto patří Sullivanové. Okamžitě mi volali. Ti mladí na ni nejspíš čekali. Anebo měli odvést pozornost pochůzkářů, aby ona mohla zmizet. Proč by si jinak vybrali zrovna tohle místo?“

„A určitě odpoledne odešla z budovy?“

„Stoprocentně. Mluvil jsem ještě s odpolední službou a hlídač od vchodu mi potvrdil, že se odepsala a vyšla ven. Ale nikdo už neviděl osamělou ženu projít hlavní bránou. Možná se schovala v parku a počkala do tmy.“

„Mohla se nějak dostat zpátky do budovy?“

„Ne. To vím určitě. Máme tu pětkrát víc alarmů než v bance. Ale zůstat venku na pozemcích – klidně. I několik hodin celkem nerušeně.“

Na chvíli se rozhostilo ticho. Muž zvažoval, co právě vyslechl. Morgan se ozval znovu: „Něco na nás musí mít!“ V hlase byl patrný strach.

„To není tak jisté.“

„Tak co dělala v parku?“

„Pravděpodobně sbírala větvičky a listí.“

„Cože?!“

„Části rostlin, aby se v laboratoři pokusila zjistit, jaké vektory používáte a jestli jsou přenosné na všechny živé organismy v okolí.“

„Pak je všechno v pořádku,“ ulevilo se Morganovi. „S těmi novými filtry, co máme… nic nenajde, že ne?“

„Ne,“ ujistil ho muž. Znepokojilo ho, že Morgana vyvede z míry jakýkoli problém. Pro své plány by potřeboval někoho vyrovnanějšího. „A navíc by nám mohla dokonce prospět,“ dodal. Čím bezpečnější se Morgan bude cítit, tím lépe.

„Jak to myslíte?“

„Uvažujte: můžeme ji obvinit, že se bez povolení zdržovala na našich pozemcích. A vyzvat Velkou Doktorku Sullivanovou, aby zveřejnila výsledky svých rozborů. Bude muset veřejně přiznat, že

pracujeme bezpečně a jakékoli podezření bylo neopodstatněné. Její jméno bude jistě dostatečnou zárukou, takže nás na čas nechají na pokoji. Můžeme na tom jenom vydělat! Co víc bychom si vlastně mohli přát?“

„A jestli se nenechá odradit a bude pokračovat?“

„Potom by musel zasáhnout náš klient a nechat ji…zmizet.“

O TŘI TÝDNY POZDĚJI

Většinu reportérů, kteří nyní seděli kolem dlouhého stolu, si Sullivanová pamatovala ze setkání v budově společnosti Agrenomics. Žena zastupující organizaci Environment Watch, jež tenkrát vznesla námitku ohledně nepostačujících výsledků, vstala a zeptala se: „Tak k jakému závěru jste dospěla, doktorko Sullivanová?“

„Dobré odpoledne, dámy a pánové, vítám vás v mé laboratoři,“ zahájila Sullivanová, aniž věnovala dotazu pozornost. „Než začneme debatovat o problémech, dovolte mi představit nejčerstvějšího člena našeho týmu, hlavního rezidenta Azrhana Doumaniho, jemuž se podařilo získat stipendium kuvajtské univerzity. Jeho postgraduální práce je zaměřena na účinky nechráněné DNA. Jelikož prováděl rozbory, o nichž jistě budete chtít diskutovat, požádala jsem ho, aby se našeho setkání zúčastnil.“

Mladík sedící po jejím boku se nervózně usmál a pokývl hlavou. Jeho snědá tvář ostře kontrastovala s bílým pláštěm.

„A zde po jeho pravici vidíte vzácného hosta, jenž rovněž přijal mé pozvání a jehož mnozí znáte: prezident hnutí Modrá planeta, bojovník za zdravé životní prostředí, Steve Patton, dlouholetý kolega a spolupracovník.“

Důstojně vyhlížející šedovlasý muž v tmavém obleku se postavil. Štíhlý a opálený, napohled sršící zdravím lidí, kteří tráví spoustu času na čerstvém vzduchu, se nápadně lišil od mnoha jiných ochránců přírody – obrýlených pobledlých vědců s ochablými svaly a

beztvarým těstovitým trupem. „Jsem rád, že se k vám mohu připojit," ujistil přítomné se širokým úsměvem.

„A upozorňuji vás, dámy a pánové, nestrpím tu žádné invektivy vůči těmto dvěma pánům," varovala genetička všechny přítomné teatrálně. Zvedla výstražně ukazovák a potom rozzářila obličej svým filmovým úsměvem. Odevšad se ozval smích, jen zástupkyně Environment Watch se nepřestala tvářit zachmuřeně.

„Opravdu, doktorko Sullivanová, nepřišli jsme ocenit vaše herecké výkony…"

„*Vy* jste si přáli tuhle schůzku, ne já!" přerušila ji Sullivanová důrazně. V očích jí zaplálo. „Má cenu se ptát, kdo vás informoval o mé neplánované návštěvě v areálu Agrenomics?"

Nikdo ani nehlesl.

„Ach, jistě. Vždy zachovávat anonymitu zdroje. Ovšem když už jste vážili cestu k nám, mohli bychom si promluvit."

„Takže připouštíte, že jste tajně získala vzorky z areálu kolem laboratoří?" ujišťoval se muž sedící hned naproti ní.

„Zajisté."

Okamžitě se vyrojila spousta otázek. „Proč?"

„Co jste odnesla?"

„Jaké testy jste provedla?"

Rozhlédla se kolem po tvářích plných očekávání. Potom odpověděla: „Nejdříve připomenu to, o čem jsem se zmínila už před třemi týdny na našem společném setkání v Agrenomics. Tedy: genetičtí inženýři vytvářejí vektory, které slouží k přenosu genů z jednoho organismu na jiný. Obávám se, že tyto vektory jsou nebezpečné a jakmile se jednou dostanou mimo laboratoř, mohou infikovat i člověka. Předpokládala jsem, že nejlepším potvrzením mé teorie bude prokázání výskytu takových vektorů v rostlinách nacházejících se v okolí výzkumného centra."

Ihned padly další dotazy.

„Na co jste přišla?"

„Ukázalo se vaše podezření oprávněné?"

„Hrozí nám nebezpečí?"

„Nechte mě prosím vysvětlit, jak jsem postupovala," zvýšila hlas, aby překřičela hluk kolem, „potom vás seznámím se svými závěry." Vzala zelené desky nadepsané černým inkoustem – *Daktyloskopie rostlin.*)*

Tentokrát se zasmála i přísná zástupkyně Environment Watch.

„Ten štítek vyrobil nějaký vtipálek z laboratoře, ale nebyl zas tak daleko od pravdy," pokračovala Sullivanová, jakmile se publikum trochu ztišilo. „Zkoumáme jehličí, kořínky a vzorky půdy stejně, jako odborníci z oddělení soudního lékařství zakrvácené rukavice. S tím rozdílem, že já hledám řetězce uměle vytvořené DNA, jež se začlenily do chromozomů neplánovaného hostitele."

Nyní zavládlo v místnosti naprosté ticho. „Můj kolega, pan Doumani, vám teď detailně přiblíží celý proces."

Očividně překvapený Azrhan Doumani, který zřejmě nečekal, že bude povolán tak brzy, váhavě vstal, přešlápl z nohy na nohu, několikrát polkl a pronesl: „Když se doktorka Sullivanová vrátila se vzorky, nejdříve jsme každý z nich zmrazili kapalným dusíkem, aby byly křehké a daly se snadno rozdrtit."

„Také využíváme ke stejnému účelu suchý led," mrkla Sullivanová na nervózního kolegu. „Bílá pára nad zkumavkami a mezi laboratorními stoly vytváří skvělé pozadí, kdykoli jsou přítomni zástupci médií."

Všimla si několika úsměvů – a hlavně mladíkovi se ulevilo. Tréma z něj spadla a pokračoval ve výkladu:

„Potom přijde na řadu genetikovo obvyklé nádobíčko a činidla. K rozetřenému vzorku přidáme poněkud komplikovaným způsobem roztok C-Tab, a nakonec po odstředění v centrifuze získáme v suspenzi čisté chromozomy – nositele genetických informací.

**) Daktyloskopie rostlin* – orig.: Fingerprints of plants, zde zřejmě srovnáváno se snímáním otisku prstů podezřelých osob; termínu fingerprinty se používá pro označení rostlinných DNA. (Pozn. překl.)

Tvoří horní vrstvu; tu odsajeme a smísíme s enzymy, které je rozštěpí na geny a ty dále na kratší vlákna DNA vhodná pro testování. Každý enzym ‚rozezná' specifickou část řetězce. V tomto případě jsme použili takové, které – kromě jiných – rozštěpí například DNA z viru květákové mozaiky, což je běžně používaný organismus v genetickém inženýrství. Měli jsme v úmyslu hledat fragmenty jeho DNA. Pokud by byl nález pozitivní, měli bychom důkaz, že vzorek pochází z vegetace napadené vektorem."

Odmlčel se, aby se napil. Sullivanová se zatím rozhlédla po posluchačích. Tu a tam zaskřípala židle, ale magnetofony běžely a pera či tužky zůstaly v pohotovosti. *Výborně, pořád je to zajímá,* oddechla si. *Kdyby neporozuměli celému procesu, těžko by pochopili podstatu našeho následujícího sdělení.*

Doumani se znovu rozhovořil. „Vyhledávání a identifikace těchto fragmentů vyžaduje ještě několik dalších standardních technik a prostředků, jako je separace různých částí DNA na elektroforézním gelu a jejich lokalizace, poté se působením odporného karcinogenu ethidiumbromidu zbarví růžově. Potom je musíme důkladně promýt. V tomto stadiu, ať už se jedná o kapku krve na místě trestného činu, nebo o vektory v rostlinách, jsou identifikační techniky založeny na použití standardních příměrů, startérů. Když přidáme dávku k řetězcům DNA, navážou se na vlákno v místě s komplementární sekvencí nukleových kyselin. Jinými slovy, pomocí příměrů zjistíme, zda se určitá DNA vyskytuje ve zkoumaném řetězci. Ovšem za předpokladu, že víme, co hledáme. V tomto případě jsme mohli jen hádat, jaké vektory použili. Rozhodli jsme se pro primery viru květákové mozaiky." Znovu se na chvilku odmlčel.

V místnosti panovalo naprosté ticho.

Pořád je to dobré, libovala si Sullivanová v duchu.

„Zahřáli jsme každý vzorek testované DNA téměř k bodu varu," promluvil opět Doumani. „Přesně na čtyřiadevadesát stupňů Celsia, abychom porušili strukturu dvojšroubovice a oddělili jednotlivé řetězce. Po následném ochlazení na padesát pět stupňů jsme přidali primery a nechali směs na šedesát vteřin inkubovat…"

Zaskřípaly židle a několik posluchačů si odkašlalo. Lidé se začali

vrtět; technické detaily je neuchvátily. Azrhan mluvil dál, ale tu a tam vrhal prosebné pohledy ke své nadřízené, aby konečně zasáhla.

„Jako když připravujete polévku," kývla. „Vlastně bych to všechno mohla uvařit doma v kuchyni, kdybych neměla porouchaný sporák." Podařilo se jí sice vyvolat několik úsměvů, ale publikum zůstalo netrpělivé. „V laboratoři je to ještě mnohem jednodušší. Jsme vybaveni přístrojem dvakrát větším než běžná mikrovlnka a ten se postará prakticky o všechno sám. Takže můžeme tuhle část vynechat a pokračovat."

„Bohu díky!" zamručel kdosi.

„A teď přijde tajná ingredience," ztišila spiklenecky hlas, aby zbystřili pozornost. „Enzym Taq-polymeráza."

„Taq… co?" vyhrkl muž sedící poblíž.

„Taq-polymeráza," zopakovala název, jako by považovala znalost pojmu za naprostou samozřejmost. „Poprvé na ni upozornili hydrobiologové. Už před léty ji objevili v těle termorezistentních bakterií žijících u dna oceánu, v místech, kde vyvěrají horké prameny. Taq-polymeráza spouští proces replikace DNA. Stejnou úlohu mají i polymerázy v rostlinách a živočiších. Ovšem muž jménem Kary Mullis si uvědomil, že – na rozdíl od jiných – by tato polymeráza mohla fungovat za vysokých teplot, které jsou nutné k rozpletení a označení segmentů DNA primery, jak jste právě vyslechli od mého kolegy. V roce 1993 Mullis dostal Nobelovu cenu za realizaci polymerázové řetězové reakce – PCR*). Dnes se takto získává větší množství DNA i z několikamolekulového výchozího vzorku. Mullisův objev velmi usnadnil další studium DNA, urychlil postup objasňování lidského genomu. V soudní praxi vyvolal doslova převrat, protože k usvědčení viníka či osvobození nevinného teď stačí pouhá mikroskopická kapka krve či spermatu." Zmlkla, aby měli čas všechno vstřebat.

*) PCR – orig.: the polymerase chain reaction, polymerázová řetězová reakce. (Pozn. překl.)

„Doktorko Sullivanová, zkraťte to. Co jste objevila?“ naléhala zástupkyně Environment Watch. Jako šlehnutí biče.

Kupodivu se tentokrát ozval Azrhan. Když se předtím Sullivanová ujala slova, rozvalil se pohodlně v křesle, ale teď už stál zase na nohou. Zhluboka se nadechl a dokončil výklad.

„Náš přístroj vyhnal teplotu na pětasedmdesát, do směsi bohaté na nukleotidy, což jsou základní stavební kameny DNA, přidal Taq-polymerázu a všechno důkladně promíchal. Za přítomnosti viru květákové mozaiky by v tomto stadiu začala probíhat očekávaná reakce. Pro zájemce uvádím, že Taq-polymeráza se pohybuje nahoru a dolů po řetězci DNA, jenž má být replikován, využívá ho jako matrici – templát – a přiřazuje odpovídající nukleotidy, čímž vytváří nový DNA řetězec, komplementární k původnímu. Jak ovšem Mullis zjistil, délku sekvence, již máme amplifikovat, je nutno vymezit primery.“ Doumani teď mluvil jistě a se zápalem. Oči mu zářily. Na první pohled bylo patrné, že svou práci miluje. Lidé ztichli a pozorně ho sledovali. „Jinými slovy, naše primery byly specifické pro virus květákové mozaiky. Pokud by došlo k replikaci, měli bychom v rukou důkaz, že vektory DNA úspěšně pronikly do rostlin v areálu společnosti Agrenomics. Navíc bychom mohli následně provést analýzu genetického materiálu na elektroforetickém gelu, rozdělit na složky podle molekulové hmotnosti a vetřelce identifikovat.“ Znenadání se posadil, takže posluchači zvědavě natáhli krky, aby jim neuniklo ani slovo. Jenže Azrhan neřekl nic, jen pohlédl na svou učitelku v očekávání, že promluví sama.

„Mohli bychom konečně vědět, co jste ve vzorku objevili?“ zavolal podrážděně muž z opačného konce místnosti.

„Nic,“ odpověděla Sullivanová.

Na okamžik se rozhostilo naprosté ticho.

„Prosím?“ vyhrkl nakonec stejný tazatel nevěřícně.

„Řekla jsem, že jsme nenašli nic. Replikace neproběhla.“

Tentokrát se zvedla vlna protestů.

„Cože!“

„Kvůli tomu jste nás okradli o tolik času?“

„Prokrista!“

Nejjasněji se ozval známý pronikavý hlas redaktorky Environment Watch: „Znamená to tedy, že všechny obavy byly jenom humbuk?“

„Ne! Rozhodně ne!“ vykřikla Sullivanová. „Jen by to mohlo znamenat, že zatím nevíme, jaké vektory lidé z Agrenomics používají. Anebo že si nechali nainstalovat dokonalé filtry.“

„Chcete tvrdit, že vás berou vážně?“

„Zeptejte se jich.“

„A jak máme vědět, že napříště nepřijdete také s prázdnou? Filtry nefiltry – co když ty látky nejsou nebezpečné?“

„Nepřijdeme. Navrhuji důkladně prohlédnout okolí každého takového podniku jako Agrenomics, na celém světě. A je potřeba donutit společnosti, aby zveřejnily typy používaných vektorů, ať můžeme provádět testy s odpovídajícími primery.“

Většina přítomných už nevěnovala rozhovoru obou žen pozornost. Nespokojené výkřiky přešly v tlumené mručení. Muži vztekle odsunuli židličky, sklapli poznámkové bloky a uložili si diktafony do aktovek. Z několika stran k Sullivanové dolehlo: „…jsou vtipy…“

„Počkejte chvilku. Poslouchejte mě všichni!“ vztyčil se Steve Patton. „Copak nechápete, že právě o tohle jde? Že jsme vám tu popsali, jak lze snadno a levně zjistit, zda vektory DNA infikovaly životní prostředí?“

„Nechte toho, pane,“ zavrčel jeden z mužů, „nemám rád, když se mě někdo pokouší zmanipulovat.“ Prodral se ke dveřím a zmizel.

„Měli byste spustit povyk právě proto, že takové testy nikdo neprovádí!“ křikl za ním Patton. „Je nehorázné, že neexistuje skupina nezávislých genetiků s volným přístupen na firemní pozemky a oprávněním k odběru a rozboru vzorků. Jsem tady, abych vám představil Společnost Modré planety, která bude podobné studie financovat.“

Reportér se už nevrátil.

Patton se obrátil k Sullivanové a pokrčil rameny.

Rozhlédla se. Zástupci médií se chystali k odchodu.

„Copak si necháte tu příležitost ujít? Mohli byste lidem objasnit, jak levně a spolehlivě kontrolovat prostředí. Snad by se vám podařilo vyvolat náležitou odezvu a pod tlakem veřejného mínění by se konečně začalo. Jestli se testování rozběhne, snad se někde někomu podaří najít přesvědčivé důkazy, že riziko skutečně existuje. A s trochou štěstí k tomu snad dojde dříve, než nějaká laboratoř náhodou zapříčiní pohromu s trvalými následky, například výskyt epidemie nové španělské chřipky.“

Pár lidí ji ještě vyslechlo, ale mnozí mezitím nazlobeně opustili místnost. Zástupkyně Environment Watch už mlčela, jen zamyšleně stála a měřila Sullivanovou zkoumavým pohledem. Pak kývla a následovala ostatní.

„Je to dost nefér,“ poznamenal Azrhan, když o něco později seděli se Sullivanovou a Pattonem nad šálkem čaje. „Oni sem přece chtěli přijít, trvali na tom.“ Jakmile měl mladík své první setkání s představiteli médií úspěšně za sebou, veškeré napětí z něj spadlo.

Sullivanová si unaveně povzdechla: „Tolik jsem doufala, že je dokážeme získat na naši stranu – že budou veřejně vyžadovat zavedení povinné kontroly a identifikace vektorů.“ Sarkasticky se zasmála. „A namísto toho nás zítra rozmáznou za zbytečný povyk. Nebo, pokud budeme mít štěstí, usoudí, že nejde o žádnou žhavou novinku, a zůstanou zticha.“ Mimoděk listovala protokoly s negativními záznamy dosavadních testů. „Zní to divně, ale napadlo mě, že se Bob Morgan možná nějak dopídil, co jsem udělala. A zřejmě si byl naprosto jistý, že ‚přijdu s prázdnou‘, jak se vyjádřila ta dračice z Environment Watch, a pustil to na veřejnost. Jen aby mě zdiskreditoval.“

„To je směšné,“ ušklíbl se Patton.

„Opravdu? A kdo jiný by o tom věděl? Od nás jim jistě nikdo informace neposkytl. Je to darebák. Úplně ho vidím: baví se představou, jak tu musím přiznat, že jsem na jeho pozemcích nenašla ani stopu po kontaminaci.“

Patton si přikryl ústa dlaní a potichu se smál. S tenkými kulatými kovovými obroučkami brýlí a kučerami černých vlasů vypadal jako

přemoudřelá sova. Pohled na něj ji právě teď popuzoval.

Naprou tomu Azrhan na ni zíral udivenýma očima. „Myslíte, že by to udělal?“ zeptal se.

„Určitě. A když si byl natolik jistý, že na nic nepřijdu, znamená to, že musí používat vektor, pro který podle něj neznáme primery. Anebo jsou vybaveni skutečně dokonalými filtry.“

Azrhan kývl. Usrkl čaje a zadíval se oknem na Manhattan, nad nímž se snášel večerní soumrak. Sullivanová bezděky sledovala jeho pohled. Pozoroval, jak se poslední paprsky zapadajícího slunce odrážejí ve skleněných výplních dvojčat Obchodního centra a mění na chvíli obě věže v hořící sloupy.

„Kathleen, soustřeď se na tisk,“ zakřenil se Patton. „Bude mnohem účinnější, když ti pomohou vysvětlit veřejnosti naše poslání, než když budeš pořád posedlá společností Agrenomics.“ Vstal. „Tu ‚dračici‘ z Environment Watch bych neodepisoval. Vypadalo to, že tě vyslechla až do konce.“

„Už jdeš?“ podivila se Sullivanová. Doufala, že spolu povečeří.

„Promiň, ale musím zajít na skleničku s potenciálním sponzorem Společnosti Modré planety. Ale promluvíme si později. Budu doma.“

„Jistě,“ přikývla a snažila se potlačit v sobě osten žárlivosti. Většina jeho ‚potenciálních sponzorů‘ byly bohaté paničky, které ho obdivovaly, ochotné kdykoli poskytnout i něco víc než hotovost. *Uklidni se*, okřikla se v duchu. *Vědělas, jaký je, než jsi mu sama hupla do postele.* „Doufám, že zaboduješ vysoko ve prospěch životního prostředí,“ rýpla si s úsměvem jako za starých časů, kdy se znali jen jako kolegové a kdy ho ráda kritizovala ostrými poznámkami za jeho nevybíravé způsoby.

Zvesela se zasmál a sklonil se, aby ji políbil na rozloučenou. Namísto rtů nastavila tvář.

Když zmizel za dveřmi, obrátila pozornost zpět k Azrhanovi. Stále diskrétně upíral pohled do okna. Aby přerušila trapné ticho, prohodila: „Je tu ještě jedna věc, které nemohu přijít na kloub.“

„Oč jde, doktorko Sullivanová?“ Pokud vycítil, že její vztah s Pattonem není jen ryze pracovní, nedal to najevo ani náznakem.

„K čemu ta nervozita všech od Agrenomics? Proč tak důsledně

střeží celý prostor kolem budov?“

„Jak to myslíte?“

„Jestli si je Morgan *tak* jistý, že já a mně podobní neobjevíme nic, co by mohlo ohrozit jeho reputaci, proč tedy ozbrojené hlídky?“

„Nebojí se o výrobní tajemství? Průmyslová špionáž?“

„Možná,“ připustila. Položila šálek a začala ukládat papíry. Narazila přitom na hromádku vánočních pohlednic a uvědomila si, že se všemi starostmi kolem vzorků a testů na blížící se svátky skoro zapomněla. „Anebo skrývá ještě něco jiného a návštěva s laboratorním nádobíčkem by mohla jeho tajemství odhalit,“ uvažovala nahlas. „V každém případě Agrenomics nespustím z očí.“

„Co se stalo, mami?“ zeptala se Lisa, když spolu seděly doma u stolu. Obě měly stejné zelené oči a kaštanové vlasy. „Jídla ses skoro ani nedotkla. A to jsem otročila nejmíň šest minut u mikrovlnky, abych ti připravila večeři.“

Kathleen Sullivanová se usmála. „Dneska jsem měla nějaké problémy s tiskem.“

Dívka naklonila hlavu a nakrčila čelo. „Ale běž. Nikdy si z médií nic neděláš. Spíš bych řekla, že je provokuješ a libuješ si ve všech výtkách.“ Ďobla kouskem kuřecího do sýrové omáčky. „Jak to bylo doopravdy?“

„Ne, vážně…“

„Mami! Není to zas kvůli Pattonovi?“

Sullivanová se opřela a se smíšenými pocity pýchy i smutku dceru chvíli pozorovala; chytrá štíhlá mladá žena, která snad dospěla až příliš brzy. Když její otec před sedmi lety odešel, Lisa rychle dala sbohem dětství a změnila se z holčičky v houževnatou cílevědomou dívku. Okradla se tak o krásnou dobu naivní nevinnosti, jíž většina dospívajících prochází. Sullivanová si snad už tisíckrát vyčítala, že za její vlastní chyby zaplatila dcera. Trochu smutně se pousmála: „Kdopak tě naučil se takhle ptát?“

„Říkala jsem ti, abys ho nechala.“

„Liso, není to, jak si myslíš. Jsme přátelé…“

Lisa požvýkala sousto, vstala a vytáhla z ledničky láhev koly.

„Kdyby se *mně* chlap vyspal s jinou, nechala bych ho.“

„Liso!“

„Řeklas mu někdy, jak ti je?“

„Ne přímo, ale…“

„Panebože, mami, jak se může tak chytrá ženská jako ty chovat tak hloupě? A to jsem na tebe spoléhala, že mi poradíš s mým vlastním milostným životem!“

Sullivanová se upřímně rozesmála. „No tak jsem expert na genetiku, ale naprostý břídil, pokud jde o muže. To samo o sobě úplně stačí a nepotřebuji, aby mi dávala lekce moje sedmnáctiletá dcera, která ví všechno na světě a…“

„Řekni mi, v čem se mýlím. Podívej: Má jiné ženy a tebe to přivádí k šílenství. A přece se usmíváš a všechno snášíš, protože jste si slíbili, že budete jen dobří přátelé, kteří se čas od času spolu vyspí.“

Sullivanová zrudla. „Liso!“

„Tohle už nebudeš?“ zeptala se dcera a shrábla si na talíř matčinu porci.

Sullivanová se znovu rozesmála. „Pojď sem, ty světačko. Obejmi mě, to je to, co nejvíc potřebuji.“

Dívka s úsměvem roztáhla paže a pořádně k sobě matku přitiskla. „Mamko, ‚od mužů zasloužíš jen to nejlepší‘. Tos mě učila. Tak nezapomínej na sebe.“

Sullivanová počkala do jedenácté, než nakonec zavolala Pattonovi. *Lisa má pravdu,* říkala si. *Takhle to už dál nejde. Je čas, abychom si se Stevem promluvili a já přiznala, že na takovýhle typ vztahu nejsem stavěná. Jak jsem jen mohla být tak hloupá a namlouvat si, že to bude klapat?*

Vytáčela číslo a v myšlenkách se vrátila o rok zpátky, k oné noci, kdy se z nich stali milenci. Její poslední vztah tehdy zrovna ztroskotal – pátý, který tak skončil – a Steve ji pozval do hotelu Plaza na večeři. Pak spolu tančili. „Mohl by vám muž o patnáct let starší dát jednu radu?“ řekl se vší vážností, zatímco kroužili sálem.

„Možná,“ svolila.

„Víte, Kathleen, jak se vystříhat celé řady mužů, které nikdy

nebudete mít ráda doopravdy, protože nejsou ani zpola tak bystří jako vy?“

„Prozraďte mi to.“

„Zkraťte si samotu občasným sexem s přítelem stejně chytrým jako vy sama – a bez závazků. Tak se nezapletete se smolaři a ušetří vám to spoustu nepříjemností i námahy.“

„A tím přítelem by měl být kdo?“

Pevně ji přitiskl k sobě, až zůstala skoro bez dechu. Oči mu plály. Na okamžik vypadal jako hypnotizér. Pohledem ji ujistil, že nežertuje.

„Myslím, Steve, že by se mi to mohlo líbit,“ řekla tenkrát. Návrh jí opravdu připadal jednoduchý a lákavý.

Skutečně to na chvilku bylo báječné, dokud jí nezačala vadit jeho další milostná dobrodružství. Ačkoli s nimi nedělal žádné tajnosti a nabádal ji, ať si klidně vyjde s kýmkoli, koho považuje za zajímavého, cítila, že její citový vztah k němu je hlubší, než původně zamýšlela. Přesto mu nic neřekla; bála se, že by celou situaci jen zkomplikovala a oni dva už by nemohli pracovat vedle sebe. Tím ovšem jen rostl její vnitřní zmatek.

„Haló,“ ozvalo se ve sluchátku. Zatočila se jí hlava. Trochu zastřený hlas a prudký dech. Po tolika společných nocích věděla naprosto přesně, že se právě s někým miloval. Opanovala se a přinutila k lehkému tónu. „Promiň, Steve. Asi jsem tě zastihla ve špatné chvíli.“

„Právě naopak.“ Jistě se zašklebil. „Vynikající chvilka. Úplná fantazie, Kathleen!“

„Dobrou noc, Steve,“ přemohla nutkání zeptat se, koho má vedle sebe. Položila sluchátko mnohem razantněji, než chtěla.

Začala přecházet po pokoji, zmítaná pocity žárlivosti a vzteku, že se jím nechá takhle ničit. Navíc ho nemohla z ničeho vinit, což ji deptalo ještě víc. Koneckonců, poskytl jí všechno, co slíbil: sex s přítelem a žádné závazky.

„Do háje!“ ulevila si. „Ať táhne do pekla!“

Ještě dobrou čtvrthodinu pochodovala kolem postelí. Nakonec se rozhodla dát za pravdu Lise: nechá ho.

4

PŘEDVEČER TŘETÍHO TISÍCILETÍ, RODEZ, FRANCIE

Pierru Gastonovi se nabízel pohled na masivní věž obrovské katedrály. Zdálo se, že chrám pluje v mlze, barevný odraz skel vysokých oken se vpíjel do okolní šedi. Gaston se ale nekochal pohledem. Naopak. Připadalo mu, že ho majestátní budova tlačí k zemi. Zanořil se ještě hlouběji do kabátu, jako by hledal ochranu nejen před chladem.

Věděl ovšem, že příčinou jeho pochmurné nálady není ani tak počasí či středověká pamětihodnost. Skutečný důvod – že totiž opět, jako už tolikrát předtím, pospíchá domů k osamělé večeři a prázdnému bdění před televizní obrazovkou. Dnes to vlastně bude ještě horší: uvidí, jak se všichni baví; jen jeho nepozvali. Bylo mu dvaačtyřicet, svobodný, nadřízenými hodnocený v práci jako průměrný – skutečně nepotřeboval žádná další upozornění, jak jednotvárný nezajímavý život vede.

Snažil se nevšímat si chodců, kteří ho míjeli, když se vlekl domů úzkou uličkou dlážděnou kočičími hlavami. Ozvěna jejich veselých hlasů, žertovného pokřikování a pozdravů se ale odrážela od starých kamenných zdí a pronásledovala ho tak dlouho, dokud si nepředstavil, na jakou zábavu kolemjdoucí asi spěchají. Vadil mu i rachot stahovaných rolet přede dveřmi obchodů. Dával lidem na vědomí, že prodavači zavřeli dříve, protože i oni mají kam jít. Okny bister a restaurací zahlédl, jak číšníci a servírky uvnitř prostírají slavnostní tabule a chystají se na večerní oslavy; tím pohledem se jeho rozmrzelost jen stupňovala.

Došel k domu, kde měl byt – strakatá betonová kostka z padesátých let, postavená bez ohledu na architekturu okolí. Zabouchl za sebou těžké dveře se zvrácenou touhou nechat venku jakýkoli náznak blížícího se všeobecného veselí. Tmavá vstupní hala páchla plesnivinou; nesnesl by tu jásot zvenčí. Vyšel po schodišti, na němž se pomalu rozpadal starý červenohnědý běhoun, a vyndal klíč. Vtom ucítil vůni parfému.

Je tady! pomyslel si. Měla vlastní klíč, který jí sám dal.

Okamžitě odemkl a vstoupil dovnitř. „Ingrid?“ zašeptal. Odpovědí mu bylo jen ticho. Rozsvítil. Vítal ho jen starý omšelý nábytek. Nahlédl do ložnice, do kuchyně i do koupelny. Jeho vzrušení však neopadlo. Vrátila se do Rodezu, takže ji zase brzy spatří. Zároveň ho mátlo, že se nezdržela v bytě. Přišla a zmizela. Proč nezůstala jako jindy? Určitě ji napadlo, že pozná její parfém. Koupil jí ho, když byli naposledy spolu v Paříži. *Někde tu musela nechat vzkaz, pár slov na vysvětlenou.* Prošel byt ještě jednou, ale nic nenašel.

Potom dostal jiný nápad. Zapnul počítač, a když se monitor rozzářil, zjistil, že někdo uložil nový soubor. Chystal se ho otevřít, ale přístroj nejdříve vyžadoval přístupové heslo. *Ingrid,* vyťukal na klávesnici. Za okamžik už četl vzkaz.

Drahý, je velmi nebezpečné setkat se s tebou tady. Jsem si jistá, že mě sledují. Vezmi všechno na naše místo a vymaž tuhle zprávu.

Ve chvilce se vyřítil z bytu. Bral schody po dvou a běžel zpátky do práce. Nyní ve svém nadšení vnímal i okolí úplně jinak. Ano, i on je teď součástí slavnostního večera, i on má schůzku. A jakou! Představil si její nahé tělo a ta vidina ho naplnila žádostí.

Ona určovala, kdy se spolu sejdou a kam půjdou. A hlavně rozhodovala o sexu. Už od jejich prvního setkání loni v Paříži, kde měl tehdy přednášku na konferenci. Ačkoli ji viděl málokdy, stala se důležitou součástí jeho života. Dala mu smysl. Nikdy by si netroufal pomyslet, že by o něj taková žena projevila zájem. Odraz ve výlohách ho vracel ke kruté realitě: obtloustlý, nepříliš vysoký, s

řídkými vlasy. Rozhodně nepatřil k typům, po kterých ženy touží, zvláště pak ne takové jako ona. Stěží si mohl namlouvat, že mu věnuje svou přízeň z jiného důvodu než kvůli tajemstvím, která jí prozrazoval; ale i tak byl hrdý. Pomáhá světu a slouží myšlence, již ona považuje za posvátnou.

Vzpomněl si, jak si tenkrát ze všech řečníků vybrala právě jeho. Vypadala jako královna: vysoká, s dlouhým štíhlým krkem a vlasy jako zlaté rouno vyčesanými nahoru. „Mohu vás pozvat na skleničku?“ oslovila ho anglicky. Hypnotizovala ho pohledem, zatímco vysvětlovala, že pochází z Norska a neumí francouzsky.

S angličtinou neměl problémy.

Nad koktejlem se ho nekonečně dlouho vyptávala na jeho práci. Byla dost informovaná, musel uznat. Když spolu potom skončili v posteli, připadal si jako rocková hvězda se svou fanynkou.

Od té doby ho navštěvovala v různých časových odstupech; záleželo jen na ní. Vždycky se snažil mít pro ni ‚tajemství‘ připraveno. Míra důležitosti informací pak určovala, jaké uspokojení mu dopřeje v posteli, pokud mu vůbec něco dovolí. Když ji zprávy výrazně potěšily, šeptala mu během milování, jak ho obdivuje. V těch okamžicích si dokázal namluvit, že tomu věří.

Minule to bylo obzvlášť dobré. Měl pro ni opravdovou lahůdku, což posunulo jejich milování za hranice jeho nejbujnějších představ. Zároveň vzrostly i její požadavky. „Dones mi živý vzorek kultury, kterou připravujete v laboratoři,“ nařídila mu, zatímco ho nepřestávala dráždit. „Zveřejním to a ohromím svět. Vládě nezbude nic jiného, než zavést přísná bezpečnostní opatření.“

V duchu se jen ušklíbl nad takovým velikášským prohlášením, zrovna tak, jako se tajně vysmál několika předchozím. Ať už dělá s jeho informacemi cokoli, v tisku se ještě neobjevil ani jeden titulek. Ne že by mu na tom záleželo. Pro něj bylo nejdůležitější mít ji, kdykoli to bude možné.

„Až to zařídíš, zažiješ takové vzrušení, jako nikdy,“ předla mu do ucha. Pohotově souhlasil.

Když teď zahlédl, jak jeho autobus vyjíždí ze zastávky, hnán příslibem rozkoší se rozběhl a ještě stačil naskočit na plošinu.

Laboratoř, v níž pracoval, se nacházela v budově asi kilometr od konečné autobusu městské dopravy. Patřil k ní asi akr travnaté plochy místy porostlý keři a stromy. Budova byla jen jednopatrová, bez oken, se střechou ježící se krátkými úzkými komíny. Pozemek vzadu sousedil s poli. Vchod představovala mohutná železná vrata se skromnou malou tabulkou AGRITERRE Inc. Při pohledu na ni se Gaston neubránil cynickému úsměvu. Místní stále věřili, že společnost produkuje hnojiva – chytrý tah, jak nevzbudit podezření. Vedení si náramně dávalo záležet, aby pravda nevyplula na povrch. Od založení podniku zde panovala přísná pravidla utajení výrobního programu, za jejichž porušení hrozil tvrdý postih.

Sledován okem bezpečnostní kamery vyndal z kapsy svou identifikační kartu, vsunul ji do příslušného otvoru a prošel. Cestou k budově cítil na tvářích příjemně chladivý vlhký vzduch. Osamělý strážný, který měl tu smůlu, že musel sloužit právě v tak významnou noc počátku nového tisíciletí, mu popřál *bonne année.* Gaston přání opětoval, zapsal příchod a bez dalšího vysvětlování zamířil ke své kanceláři. Nebylo to nijak neobvyklé, jeho práce vyžadovala, aby přicházel a odcházel v různých denních i nočních hodinách.

Odemkl stůl a vyndal disketu, na které byl zaznamenán dosavadní pracovní postup. Kopie pro Ingrid. Potom přešel do laboratoře a vzal ampulku se směsí, kterou měl tajně ukrytou v chladicím boxu mezi ostatními vzorky, s nimiž pracoval pouze on sám. Podíval se na mléčně zakalenou tekutinu. Vypadala neškodně, a přece věděl, že by mohla změnit svět. *Možná tentokrát Ingrid nepřehání. Jestli opravdu materiály zveřejní, jistě zalarmuje legislativu k přijetí přesných pravidel pro práci s vektory. No, její věc,* zakončil úvahy.

Věděl naprosto přesně, že by to vedení Agriterre Incorporated rozlítilo. Už když předal Ingrid první data, bylo mu jasné, že chybný krok by znamenal vězení. Pokud by se společnost dozvěděla o úniku informací a zjistila, že stopa vede k němu, právníci by ho jistě okamžitě obvinili z krádeže a žalovali. Teď se raději pojistil. Kdyby se něco zvrtlo, měl v zásobě dvě esa: Tchaj-wan a Oahu. Za těmito názvy se skrývalo tajemství, které dosud neodhalil nikomu, ani Ingrid. A byl přesvědčen, že Agiterre stejně jako Biofeed

International*), budou souhlasit se vším, aby mlčel dál. Uklidňovalo ho pomyšlení na dopis, který sestylizoval dříve a předal svému právníkovi, dopis, jenž má být zaslán v případě jeho zatčení doktorce Kathleen Sullivanové. Pocit bezpečí ho provázel i cestou na místo schůzky s Ingrid.

Výstavba katedrály v Rodezu byla zahájena v první polovině minulého tisíciletí a trvala čtyři století. Dominanta kraje dosahovala téměř velikosti Notre-Dame v Paříži. Časem v okolí vyrostlo město. Chrám vypadal majestátně i při pohledu z dálky a domy i obchody se krčily na úpatí mírného kopce s úzkými komíny vybíhajícími vzhůru jako dětské ruce, které se vzpínají k matce.

Vstoupil dovnitř a celý prostor se mu zdál nabubřelý a arogantní, vyprojektovaný s úmyslem zastrašit prosebníky, pozvednou-li zrak k vysoké zdobené klenbě. Otřásl se, jak na něj dýchl vlhký chlad. Všude kolem se mihotaly plamínky stovek svící – na oltáři, vedle zpovědnic i před několika bočními kaplemi, kde klečelo i pár lidí v tichém rozjímání. Temné řady lavic zely prázdnotou, alespoň pokud je rozeznal, neboť na opačné straně se ztrácely ve tmě. Prošel uličkou až do oné zšeřelé části, domníval se, že se Ingrid schovává právě tam. Ozvěna jeho kroků se mísila s téměř neslyšným mumláním modliteb a občasným zakašláním.

Vždycky mu zdůrazňovala, že jakmile se u něj v bytě nebude cítit v bezpečí, najde ji tady, v katedrále. „Je to bezpečné místo, kde člověk může sedět sám nebo se s někým šeptem bavit, aniž by vzbudil pozornost," vysvětlila mu jednou. Připadalo mu to trochu dramatické. Vrtalo mu hlavou, co ji zaplašilo dneska. Nevěřil, že existuje nějaké reálné nebezpečí, alespoň dokud nezveřejní tajné dokumenty. Jenže pokaždé, když se cítila ohrožená, zkrátila schůzku a vynechala sex. *Ať si dneska raději nevymýšlí,* pomyslel si a najednou ho popadl vztek.

*) *Biofeed* – (zde smyšlená) společnost/firma produkující osivo a zemědělské plodiny i potravinářské výrobky. (Pozn. překl.)

Někdy protestoval, když chtěla odejít dříve, a ona se občas nechala obměkčit, ale trvala na tom, že se pomilují venku.

A tak ji měl v parcích či alejích, na tmavých opuštěných místech. Připadalo mu, že jí tenhle způsob vyhovuje mnohem víc. Pouhá vzpomínka na ni ho znovu vzrušila.

Prošel už téměř na druhý konec chrámu, více než sto metrů, když si všiml velkého výklenku za kovanou mříží. Branka však byla dokořán. Na boku stála zpovědnice a uprostřed stůl se dvěma židlemi. Nepronikal sem skoro žádný svit, masivní sloupy po stranách bránily paprskům i světlu svící. Nad pokladničkou s milodary přečetl KAPLE SMÍŘENÍ.

Přesně takové místo by Ingrid zvolila, uvažoval. Chvíli váhal s rukou na mříži. V šeru rozeznal jen obrysy kamenných krypt a několik soch v životní velikosti, nejspíše svatých, jejichž ostatky spočívaly uvnitř, a také lešení, známku započatých restauračních prací.

Rozhodl se přece jen nahlédnout dovnitř, možná ji najde ukrytou mezi hrobkami. Vtom zachytil závan vůně známého parfému a ztuhl. Ano, nemýlí se. TABOO stálo tehdy na štítku. Od okamžiku, kdy jí ho daroval, se pro něj stal afrodisiakem. I teď cítil svou erekci a stěží ovládal dech. Vzpomněl si, jak jednou ucítil na její kůži jinou vůni, bylo to k zbláznění, když si představil, že dostává podobné dary i od jiných mužů a nechává je laskat se s jejím tělem. Ale nikdy se neodvážil zeptat se jí na jiné milence. *Dost! Dnes je moje.*

Jenže kde je?

Přistoupil k jedné nadzemní hrobce, ale vůně zmizela. Vrátil se tedy ke vchodu do kaple – a tam ji ucítil znovu. Přesto byl prostor za mříží pustý. Rozhlédl se kolem sebe, ale nic nezahlédl. Opět tedy vešel dovnitř. Tentokrát zamířil k dřevěné zpovědnici a najednou ho silný závan udeřil do nosu. Srdce mu poskočilo.

Přikročil blíž a když nahlédl dovnitř, spatřil ji sedět nahou na lavici, pažemi si objímala dlouhé nohy a tiskla kolena k prsům.

„Co tě tak dlouho zdrželo, lásko? A co mi neseš?“ ptala se tiše.

Vstoupil a zavřel za sebou. Malé zamřížované okénko, jímž kněz hovoří s farníky, propustilo právě tolik světla, aby zahlédl lesk jejích

očí. Sklonil se k ní. „Ptala jsem se, co pro mě máš," zašeptala mu do ucha.

Vyndal z tašky ampulku se vzorkem a z náprsní kapsy disketu. Položil obojí na hromádku šatů na lavici.

„Co kdyby se objevil kněz?" napadlo ho, když si rozepínal pásek kalhot.

„Dovolila bych mu se vyzpovídat."

Kalhoty se mu svezly ke kotníkům. Otočila se a boky se dotýkala jeho slabin. Roztáhla nohy, předklonila se a natáhla ruce před sebe, aby se mohla opřít o lavici. „Takhle to tu uděláme," zavrkala. Mírně prohnula záda a nechala ho, aby do ní vstoupil. Objal ji kolem boků, ale ona se rytmicky pohybovala proti němu, až ho zatlačila ke dveřím. „Teď se nehýbej," řekla tiše.

Potom převzala aktivitu ona. Musel se ovládat, aby zůstal potichu. Když se přiblížil vyvrcholení, přestala, počkala a za chvíli začala znovu. Všechno opakovala ještě několikrát, dokud neměl pocit, že omdlí.

„Nakloň se dopředu, lásko, teď nesmíš upadnout," promluvila na něj, jako by přesně věděla, jak mu je.

Přenesl váhu a opřel se jí rukama nad hlavou o zadní stěnu zpovědnice. Začala znovu pohybovat boky, tentokrát prudce a urputně, úplně se poddal jejímu vedení. Už téměř dosáhl vrcholu, takže si ani nevšiml, že se dveře pomalu otevřely. Teprve když mu světlo podráždilo oči, pootočil hlavu a zaznamenal matné postavy poblíž zpovědnice. Panebože, kněží nás objevili, blesklo mu hlavou, ale to už ho jeden ze stínů popadl zezadu za krk a prudkým pohybem mu zlomil vaz.

Ingrid sledovala, jak se jeho tělo naposledy zazmítalo ve smrtelné křeči. Usmála se. „Opravdu tvoje největší, lásko, přesně jak jsem slíbila."

HOTEL PLAZA, NEW YORK

„Přeji ti šťastný nový rok, Kathleen," pronesl Steve Patton a pozvedl sklenku šampaňského, zatímco přítomní kolem vytrubovali na pouťové frkačky a rozhazovali konfety a barevné papírové spirály.

„Opravdu, Steve?"

„Pochopitelně."

„Jenže to částečně záleží na tobě."

„Jak to myslíš?"

„Už nejsem schopna takhle pokračovat."

Sklenka s přípitkem se napůl cesty zastavila.

„Víš, nemohu brát sex jako ty. Nechci kritizovat. Jen prostě nedokážu být jednou z celého zástupu tvých žen. Prostě to nezvládnu."

Podíval se na ni, jako by na něj promluvila čínsky.

„Steve, neudělals nic špatného. Jsi, jaký jsi, elegantní rošťák a báječný milenec. Dal jsi mi loni právě to, co jsem nutně potřebovala, ale teď musím žít dál svůj život. Asi jsem staromódní, když od muže čekám víc. Nechci tě ztratit jako přítele a je pro mě velmi důležité, abychom spolu dál pracovali jako kolegové, zvlášť teď, když nás čeká tak náročný úkol…"

Něžně jí přiložil prst ke rtům a umlčel ji. „Kathleen, rád bych byl tím mužem, který by ti dokázal dát víc. Jen jsem měl dojem, že chceš prostor a ne se vázat. Mé aférky jsou milá zpestření všedních dnů, chvilky příjemné oběma stranám. Neomlouvám se za ně, nikomu neubližují. Ale tebe jsem nikdy takhle povrchně nebral. Jsi má nejlepší přítelkyně a po celý loňský rok jsem si připadal jako nejšťastnější chlap pod sluncem." Vzal ji za ruku. „Kathleen. Pojďme žít spolu."

Trochu se odtáhla. „Steve, děláš si legraci."

„Mám spousty žen, protože to vyhovuje mému stylu. Jsem pořád na cestách, většinu roku strávím v různých hotelech. Vždycky jsem si myslel, že moje práce vylučuje trvalý vztah. Ale tys všechno změnila, Kathleen."

„Steve, co to říkáš?"

„Nastěhuj se ke mně a já ti to dokážu.“

Té noci se s ní miloval prudce a vášnivě. Zbavilo ji to všech zábran, a tak oba dosáhli vrcholu rozkoše. Udýchaní pomalu nabývali vědomí, aby vzápětí znovu rozdmýchali nový oheň.

Potom zazvonil telefon. Pokračovali, ale on se natáhl pro sluchátko. Zaváhala, protože se zastyděla, že je někdo třetí uslyší.

„Haló,“ ozval se známým drsným hlasem, ale klouzal v ní dál. Přes všechna předsevzetí nevydržela zůstat zticha a polohlasně vzdychala slastí. On se zatím uličnicky usmál: „Ale Mandy. Šťastný nový rok i tobě.“ Jeho pohyby byly ještě intenzivnější.

Blesklo jí hlavou, jestli Mandy byla ta, která ji při nedávném telefonátu tak rozladila. Pak jí projela nová vlna vzrušení. Jen ať Mandy pozná, jaké to je na druhém konci drátu. Snažila se, aby Patton vyvrcholil co nejdříve, dokud je neviditelná sokyně může slyšet. Tentokrát zaúpěl on. Sluchátko spadlo na polštář a oba dosáhli vrcholu společně. Objala ho a lehla si mu na hruď. *Tak, Mandy, a máš to, ať už jsi kdokoli.*

O hodinu později, když se taxíkem vracela domů, promítala si znovu tu noc a obírala se pocity, které zažila. Na jedné straně byly zábavné, trochu ji však znepokojovalo pomyšlení, jak snadno její tělo reagovalo a kam by takové hrátky mohly vést. Ačkoli zřejmě pro Steva znamenala víc, než se původně domnívala, on zůstane stejný – věčný záletník, skvělý společník na jednu noc – ale tím to končí. Ačkoli jí učinil vážnou nabídku během silvestrovské noci, nemohla očekávat, že by nebyla pouze číslo jedna na jeho seznamu, tak jako dnes. Těžko by se ovládla a nežárlila, kdyby si s ní pohrával jako před hodinou, kdy ji a Mandy podněcoval proti sobě navzájem. Nedělala si iluze, že by jí nevadily ostatní ženy, jichž by se jistě nedokázal úplně vzdát, a věděla, že by ji takové soužití nakonec zničilo. Otřásla se. Venku se probouzel první den nového tisíciletí. Znovu se utvrdila v přesvědčení, že se s ním musí rozejít. *Lisa má pravdu. Zasloužím si někoho lepšího.*

Když vystoupila z taxíku před svým blokem v East Village, ucítila na tvářích drobounké chladné krůpěje. Připadaly jí jako očistná lázeň.

5

Prvních pár dní Steeleovy rekonvalescence proběhlo uspokojivě zásluhou lékařů a Marty, kteří mu skoro na minutu sestavili rozvrh. S pravidelnými procházkami, přesně načasovanými jídly třikrát denně a předepsanými prohlídkami mu nezbývalo příliš mnoho času na přemýšlení, což uvítal.

Výjimkou ovšem byly noci. Proseděl je většinou v obývacím pokoji, kde se sklenkou whisky v ruce zíral na piano. *Žádný strach, že ze mě ráno někdo ucítí alkohol,* říkal si, když dal sbohem vodce a vrátil se ke své oblíbené skotské.

„Nikde v těch lejstrech, co jste si přinesl z nemocnice, se nezmiňují o tom, že máte pokračovat v pití," kárala ho Marta a mávala mu před nosem letáky s pokyny pro pacienty.

„Dát si dvakrát denně malého panáka ještě nikoho nezabilo, Marto," hájil se. „Dokonce je to zdravé na srdce. Celá léta o tom píší odborné časopisy." Zvedl sklenku s jantarovou tekutinou.

„No ano. Tak to vy už musíte mít nejzdravější srdíčko v celé zemi." Aniž čekala na odpověď, zamířila na kutě do svého pokoje. Jen cestou si ještě pro sebe bručela: „Jestlipak se ty odborné časopisy taky zmiňují o *velikosti* skleniček?"

Piano patřívalo Luaně. Pokaždé hrála nadšeně, ať už v orchestru, ve škole či při privátních hodinách. Hudba byla její vášeň po celý život. Toužila vyučovat koncertní hru na klavír. Když jí lékaři oznámili, že má nevyléčitelnou rakovinu slinivky s prognózou půl roku, okamžitě se zapsala na univerzitu. „Alespoň se dozvím, jestli jsem dost dobrá," vysvětlila a denně pilně zkoušela skladbu, jíž se chtěla prezentovat – Mozartův klavírní koncert číslo dvacet.

Steeleovi připadala ta vytrvalost a nutnost hrát až nesnesitelná. Připadalo mu, že každý tón ji připravuje o čas, jehož měla tak málo. S blížícím se termínem soutěže jí ubývalo sil a nevydržela u klavíru

sedět příliš dlouho. Steeleův žal se prohloubil, ona se ale odmítala vzdát a žádala ho, aby pořídil záznam zkoušky. Kvůli ní potom předal nahrávku porotě, neboť lékaři už Luaně nedovolili, aby se vystoupení zúčastnila osobně. O týden později obdržela telegram. Vyhověla požadavkům přijímací komise a je oprávněna zúčastnit se výuky.

Tehdy viděl v jejím pohledu vítězný záblesk. Triumfovala nad nemocí, i když jí rakovina poničila tělo, a triumfovala také jako hudebnice. Když se jí pokusil říci, jak je na ni hrdý a jak moc ji miluje, usmála se: „Jsem na sebe pyšná, a proto se cítím sexy. Pojď ke mně," vybídla ho. Tenkrát se naposledy pomilovali.

Toho dne, kdy zemřela, zaklapl víko klavíru a pověsil na ně zámek. Věděl, že by si to nepřála, ale nesnesl pomyšlení, že by se nástroj, jemuž dala duši, rozezněl pod rukama někoho jiného.

Jednou večer mu Marta navrhla: „Nechcete, abych ten klavír prodala? Vždyť se jen trápíte, když sedíte a celou dobu na něj koukáte."

„Ne!" odsekl.

Víckrát už se o pianu nezmínila.

Program, který mu lékaři nabídli jako další součást rekonvalescence, se nazýval *Návrat ke každodenním činnostem* a svazoval pacienta méně a méně. Ve Steeleově případě s přibývajícím volnem rostl problém, co s časem. Stále častěji bloumal po nemocnici v naději, že prohodí nějaké slůvko s kolegy anebo se dozví pár klepů z vlastního oddělení. Zpočátku ho všichni vítali s otevřenou náručí.

„Díky bohu, že jsi v pořádku."

„Tolik nám chybíš!"

„Nějak to musíme vydržet, než se vrátíš."

Jenže když začal kontrolovat záznamy, postávat lidem za zády a nahlížet přes rameno a rozdávat rozumy na nepatřičných místech, rychle jim došla trpělivost. Stačilo, aby ho zahlédli, a už obraceli oči v sloup.

„Doktore, vy už jste tu zase?"

„Skutečně to zvládneme, důvěřujte nám."

„Promiň, Richarde, ale musím běžet.“

Takže trávil odpoledne procházkami po Central Parku a nastavoval tvář zimnímu slunci. Většinou pak skončil v baru hotelu Plaza, kde se posadil se sklenkou a stohem novin. Za týden už patřil k pravidelným návštěvníkům a všichni číšníci ho znali jménem.

Vztahy mezi ním a Chetem se nijak nezměnily. Chlapec se snažil každé ráno odejít do školy co nejdříve, aby se nemusel s otcem vůbec setkat. Kdykoli vstal Steele dříve, aby s ním posnídal, syn mlčky zhltl zbytek jídla a očividně dával najevo, že o jeho společnost nestojí. Večery nebyly lepší. Chet trávil odpoledne u kamaráda a když se s otcem setkali u stolu, prakticky se opakovala situace z rána. Chlapec se zdržel jen tak dlouho, aby vyprázdnil talíř.

„Nebýt jeho chuti k jídlu a vaší vynikající kuchyně, Marto, tak ho ani nezahlédnu,“ stěžoval si Steele, zatímco dojídal svou porci a Chetovo místo už bylo opět prázdné.

„Vařím, abych ho tady udržela. Ale přimět ho k řeči musíte sám.“

„A jak to mám udělat?“

„Držte se toho, co jste mu slíbil v nemocnici.“

„Mluvil o tom s vámi?“

„Ano. A zajímalo ho, jestli si myslím, že jste to mínil vážně.“

„Proboha!“

„Ujistila jsem ho, že samozřejmě. Jenže on to potřebuje slyšet od vás.“

O hodinu později už se Steele uvelebil se sklenkou whisky na pohovce a ponořil se do svých úvah. Vtom se ozval zvonek dole u dveří.

„Á, zapomněla jsem vám to říci,“ zahalasila Marta „odpoledne volal váš známý, Greg Stanton, ptal se, jestli se může na chvilku zastavit. Řekla jsem mu, že vás to jistě potěší. To bude on.“

Ze zkušenosti věděl, že si vždycky všechno pamatovala.

„Marto,“ napomenul ji, „schválně jste mi nic neřekla.“

„Prosím vás, proč bych to dělala?“ podívala se na něj nevinně a zmizela ve dveřích.

Protože dobře víte, že bych nikomu, dokonce ani starému známému Gregovi, nedovolil, aby mě vyrušoval, když chci zůstat

sám, říkal si rozmrzele.

Do pokoje vešel jistým krokem vysoký muž v dokonalém tmavém obleku a šedé košili doplněné vhodně zvolenou vázankou.

Byl to štíhlý sportovní typ, a třebaže měl temeno hlavy lysé, zdál se mladší než Steele, ačkoli byli přibližně stejného věku. *Milý příteli, vypadáš jako marnivý chlapík*, napadlo Steelea a hned se v duchu zastyděl.

Steele vždycky považoval Stantonovu starost o vizáž za přehnanou. Poprvé se před mnoha lety setkali na univerzitě, Greg byl náruživým plavcem. Ani ne tak kvůli kondici či z touhy po vítězství, ale aby si udržel vypracované svaly. Když mu pak rychle prořídly vlasy, sportoval ještě mnohem intenzivněji. „Ploché břicho je moje jediná možnost, abych si zachoval mladistvý vzhled," vysvětloval s úsměvem.

„To a skvělý sex," doplňovala pokaždé jeho manželka Cindy.

Jakmile byl jmenován děkanem, staly se součástí rutiny i nákladné obleky.

Steele vstal, zlehka dlaní přejel po narůstajícím bříšku a upravil si svetr.

„Jsi dokonalý – jako ostatně vždycky, Gregu. Už při prvním pohledu na tebe si připadám jako zhýralec."

„Zdravím tě, Richarde," spustil přítel srdečně. „Kvůli tomu jsi mi přestal odpovídat na vzkazy? Jestli ti to pomůže, já klidně ztloustnu."

Steele si chvíli pohrával s myšlenkou přijmout. Schválně se snažil namlouvat si o Stantonovi to nejhorší. V nejbližších týdnech hodlal stejně přistupovat ke každému, kdo pamatoval jeho šťastné dny s Luanou. Rozhodl se držet si všechny přátele daleko od těla. Ale vyhnout se Gregovi – to nebylo snadné.

Po Luanině smrti mu byl právě Greg nejvíc nablízku. Steelea to nepřekvapilo. Jeho břitký vtip a láska k dokonalosti pomohly odehnat malomyslnost, jako kdysi za studentských let. Greg i jeho žena Cindy byli společenští a hned po Steeleově svatbě rychle zařadili Luanu do okruhu svých přátel. Gregovy dcery, o pěkných pár let mladší než Chet, si chlapce oblíbily a jemu zdaleka nevadilo vystupovat v roli jejich staršího bratra. Luanina smrt všechny

vyvedla z míry, Greg a Cindy se však snažili ze všech sil Steeleovi i Chetovi pomoci. Jenže Steele se pevně rozhodl zpřetrhat všechna pouta s minulostí – odmítal jejich návštěvu, vymlouval se na spoustu práce, anebo jednoduše nezvedal telefon a neodpovídal na jejich vzkazy. Nakonec to Cindy vzdala a po čase se přestal ozývat i Greg.

„Tak proč jim nezavoláte sám?“ ptala se několikrát Marta. *Protože konečně pochopili, že mě mají nechat na pokoji*, pomyslel si, když byl jednou trochu lépe naladěn.

Pravda, Greg Stanton byl marnivý, ale taky byl Steeleův dobrý přítel – nejlepší, kterého kdy měl.

„Promiň, Gregu, ale choval jsem se jako osel. Bylo mi trapně, pořád nevím, co říct, zvlášť po tom, co jste pro mě se Cindy udělali…“

„Počkej, počkej, nechci, aby ses cítil provinile. Na to ti ještě zbude dost času. Vlastně jsem tady služebně. Potřebujeme od tebe laskavost. Ve prospěch fakulty. Mám pro tebe zvláštní poslání.“

Takový zvrat Steele nečekal. Byl připraven na slova útěchy, ale ‚zvláštní poslání“ ho zaskočilo, tím víc, že Greg, děkan lékařské fakulty, mluvil jako jeho nejvyšší nadřízený. Steele se nejprve na okamžik zarazil; nelíbilo se mu dostávat pokyny ve vlastním domě, ale potom zvítězila zvědavost.

„Hm? Posaď se,“ vybídl Grega. „Něco k pití?“

Greg pozvedl obočí při pohledu na nejméně dvojitou dávku ve Steeleově dlani. „Ne, díky, takovou žízeň nemám.“ Usadil se na kraj ušáku a přešel přímo k věci. „Asi za tři a půl měsíce, začátkem května, pořádají Spojené národy konferenci na téma geneticky modifikované potraviny a jejich vliv na lidské zdraví. Mám vybrat lékaře, který doplní americký tým. Rád bych jmenoval tebe.“

Steeleův počáteční zájem ochladl. „Prokrista, vždyť se to všechno bude týkat rostlin,“ zaprotestoval, udiven Gregovým nápadem. „To je spíš pro botanika nebo zahradníka, ale ne pro doktora!“

„Celý program se týká potravin, Richarde! Všeho, co jíme my i naše děti.“

„Sežeň nějakého dietetika,“ odfrkl, protože se mu zdálo, že hlavní pohnutkou byl přece jen soucit.

Greg se naklonil dopředu a upřeně se zadíval Steelovi do očí.

„Nestav se tolik proti. Do týmu už je delegována řada specialistů na rostliny, vědců a potravinářských expertů.“ Zmlkl a olízl si rty, jako by hledal vhodný obrat. „Nemohu učinit žádná veřejná prohlášení, protože mi chybí přímé důkazy.“ Ztišil hlas: „Ale děsí mě to. Kruci! Všem lékařům by to mělo nahánět husí kůži. No, nečekám, že se spokojíš jen s mým názorem. Vyhledej si na internetu dostupné údaje o geneticky modifikovaných organismech a pouč se. Jestli tě to do zítřka nechá v klidu, pojede někdo jiný. Ať je to jakkoli, na konferenci nás musí zastupovat špičkový lékař; proto jsem přišel nejdříve za tebou – ne proto, že by mi bylo líto tvého přesezeného zadku!“

Steele sebou škubl s pocitem, že mu Greg dokáže číst myšlenky.

„Seber se, Richarde!“ pokračoval přítel netrpělivě. „I když sis pro sebe vykopal jámu a snažíš se každému vyhýbat, někteří z nás jsou pořád ještě přesvědčeni, že bys mohl dělat čest své profesi. A teď, jestli dovolíš, se omluvím. Mám za sebou dlouhý den a musím za Cindy a za děvčaty.“ Vstal, a než se Steele zmohl na slovo, dodal: „Mimochodem, jestli vydržíš ještě jednu špatnou zvěst: stále by tě rády viděly – a Cheta, pochopitelně. Mají pocit, žes je opustil, a já si kvůli tobě párkrát vymýšlel.“ Nečekal na odpověď. Otočil se a vyšel ze dveří.

Steele dlouho seděl a zíral na piano, sklenky se sotva dotkl. Připadal si, jako by mu Greg vychrstl na hlavu kbelík ledové vody. „Lítost mi asi nehrozí,“ zamručel si pro sebe. Nakonec se rozkýval a zašel do pracovny s počítačem; střídali se u něj s Chetem. Steele si postavil k ruce zbylý drink, zasedl ke stolu, spustil prohlížeč a do kolonky ‚vyhledat‘ vyťukal ‚geneticky modifikované organismy‘. Na monitoru si vzápětí přečetl, že je nalezeno přes pět tisíc odkazů. *Takže přesněji vymezit téma*, řekl si a ke stávajícímu titulu přidal i ‚nebezpečné pro zdraví člověka‘. Nabídka se rychle zredukovala na polovinu.

Okamžitě mu padlo do oka, že značnou část tvoří prohlášení environmentalistických skupin opatřená křiklavými titulky a obsahující velmi malý podíl vědeckých poznatků. Frankensteinovy

potraviny, Vražedná rajčata… Při pohledu na některé mu zacukaly koutky úst. Několik z nich promyšleně parodovalo hororové scény filmů z padesátých let. Jiné se vysmívaly reklamám; například notoricky známý lev – tady ovšem na první pohled nemocný – nabízel pochybné zelené kukuřičné lupínky z krabice s nápisem *Chemické produkty.*

Na opačném konci spektra objevil neuvěřitelně rozvláčné články o organismech se záhadně znějícími jmény. *Koho to zajímá?* ulevil si v duchu, dokud nenarazil na záhlaví ‚Horizontální genetický transfer'. Začetl se do textu a konečně pochopil, proč je tolik vědců současným vývojem genetického inženýrství tak zneklidněno.

Existuje mnoho důkazů, že modifikované geny rostlin nebo živočichů mohou proniknout i do virů a bakterií žijících uvnitř či na povrchu lidského těla, případně infikovat buňky jeho vnitřních i vnějších parazitů. Četné studie prokázaly přítomnost uměle vytvořených řetězců DNA v trávicím systému a následně v krevním oběhu živočichů; zdrojem této DNA byla potrava. Je to velmi znepokojující skutečnost, neboť lze oprávněně předpokládat přenos genetických vektorů z těl takzvaných normálních zvířat do libovolných mikroorganismů vyskytujících se ve střevech nebo cirkulujících v krevním oběhu.

Steele okamžitě pomyslel na zvířata jako na zdroj patogenních činitelů – dobytek s tuberkulózou, vysoká s klíšťaty doslova nabitými spirochetami, hlodavci… Po zádech mu přeběhl mráz.

Četl dál a potom ještě vyhledal shrnutí několika studií.

Cizí DNA zůstane nepoškozená krátce v zažívacím traktu a dále pronikne do krevního oběhu; například u myší nejprve střevní stěnou a dále postoupí až do periferních*) leukocytů, slinivky a jater; jsme tím, co jíme.

*) periferní – obvodový, okrajový. (Pozn. překl.)

Počkat, počkat, pomyslel si. *Naznačujete tady, že DNA, kterou pozřeme v potravě, se může stát součástí naší vlastní genetické struktury. Ale pokud ano, neděje se tak od nepaměti? Proč najednou tolik rozruchu?* Automaticky článek kriticky zhodnotil, stejně jako své příspěvky v odborné literatuře. Potom pokračoval.

Až do nedávné minulosti jsme byli vystaveni DNA prověřené pouze časem a evolucí. Na druhé straně, geneticky upravené potraviny vnášejí do našeho organismu uměle vytvořené řetězce nukleotidů, jaké se nikdy předtím v přírodě nevyskytovaly, schopných překonat mezidruhovou bariéru. To může mít nedozírné následky, jejichž rozsah a charakter si zatím nedokážeme představit. Laboratorně nakombinované vektory, které mají překonat mezidruhovou bariéru, mohou ‚uniknout' po tisíciletí existujícím kontrolním systémům v buňkách a narušit přirozenou rovnováhu.

Teď už nečetl jen z povinnosti. Problém ho zaujal – a s přibývajícími informacemi ho stále více znepokojoval. Narazil na článek popisující pokus norských vědců. Krmili laboratorní krysy geneticky modifikovanými bramborami. Rostliny byly upravené k vyšší produkci lectinu, jenž umocňuje odolnost proti červům a hmyzu. U krys došlo k úbytku hmotnosti a zabudování lectinu do bílých krvinek. Krevní obraz potvrdil stav zvýšené obranné pohotovosti organismu. Autoři chápali změny jako důsledek podávání modifikované potravy. Kritikové studie tvrdili, že hmotnostní úbytek a následná obranná reakce mohly být vyvolány jednostrannou stravou s převahou škrobů a nedostatkem proteinů. Obě strany však shodně navrhovaly pokračování pokusů za přesně definovaných podmínek pro různé proměnné faktory, než bude upravený produkt uveden na trh.

Co však Steelea naprosto ohromilo, byl popis událostí, jež následovaly. Autoři, kteří zveřejnili fakta, ztratili místo. Žádná další pozorování už nikdy nebyla provedena a odpovědná redaktorka vědecké publikace se stala terčem ostré kritiky předních odborníků na poli genetického inženýrství. K její cti nutno poznamenat, že

obratem vydala rozsáhlou obhajobu svého rozhodnutí a uvítala debatu o zamlčování informací.

Správně, pochválil ji v duchu Steele. *Jen se nevzdávat.*

Jak postupně probíral příspěvky, stále jasněji mu před očima vyvstávala politická rovina celé záležitosti. Hlavní slovo v diskusích měly průmysl a trh. *Neexistují nezvratné důkazy potvrzující škodlivost geneticky modifikovaných potravin na lidský organismus,* četl pořád dokola v citacích různých odborníků zastupujících obchodní zájmy společností. *Kontrolní opatření, jež by mohla vést k omezení trhu, jsou tedy zcela neoprávněná.*

Stejně jako tabákový průmysl, zavrtěl hlavou Steele.

Někteří vědci, početně mnohem slabší skupinka, nabízeli logické vysvětlení: „Zatím nebyl čas zjistit vedlejší účinky.“ Mnoho významných lidí však na svou stranu nezískali.

Na stránce Environment Watch našel Steele zajímavý příspěvek.

Výrazná osobnost, odbornice v oblasti genetiky, známá svým postojem k mediálním prostředkům, doktorka Kathleen Sullivanová, navrhuje využití polymerázové řetězové reakce (PCR) ke zjišťování případné kontaminace prostředí v okolí laboratoří, jež se zabývají výzkumem genetických vektorů.

Rozumný nápad, usoudil Steele.

Další materiály potvrdily, že republikánům i demokratům se zamlouvá vyhlídka ekonomické prosperity. Každá z obou stran chtěla rozvinout bioinženýrské technologie doma a také je prodávat do ostatních zemí světa; v sázce byly miliardy dolarů. Nijak ho nepřekvapilo, že obě politické strany měly podporu představitelů průmyslu, samozřejmě nejen názorovou, ale i hmotnou. Uvědomil si, že mezi ostatními zaujímá přední místo společnost Biofeed International.

Odsunul židli, vstal a protáhl se. Potom popadl tužku a blok, aby si poznamenal hlavní body, a uvažoval. Nakonec zformuloval tři hlavní myšlenky. Za prvé: Spojené státy se zuby nehty brání zavedení přísnějších kontrol při podnikání s geneticky upravenými

potravinami. Za druhé: z uvedených příkladů vyplývá, že při manipulaci s geny může dojít k závažné chybě a následnému poškození zdraví velkého počtu lidí. Za třetí: kdyby k takovému omylu opravdu došlo, nikdo by ho za stávajících podmínek neobjevil. Vyprodukované potraviny by zůstaly na trhu a pokud by chyběly podklady, ani ministerstvo zdravotnictví či výživy by nemohlo jejich oběh zastavit. Naopak, chybná DNA by se stala součástí genomu spotřebitele, a pokud by zasáhla buňky aktivního reprodukčního systému, ovocyty a spermatocyty, prostřednictvím potomků by byla předána dál.

Steele zaklel. Neuvěřitelné! Jeho země stojí na prahu možné katastrofy, jejíž následky by poznamenaly celé lidstvo, a on – stejně jako většina ostatních – o tom nemá ani ponětí. No, *Gregu, nepřeháněl jsi. Tohle opravdu nahání hrůzu.*

S překvapením zjistil, že půlnoc se dávno přehoupla a jsou skoro dvě. Úplně přestal vnímat čas. Čtyři hodiny uběhly jako nic. Dokonce zapomněl i na svůj drink; sklenka stála nedotčená vedle klávesnice. Poprvé od Luaniny smrti se na něco dokázal soustředit tak dlouho.

Zvedl Gregův leták s informacemi o chystané konferenci. Okamžitě si všiml jména, které se často objevovalo na webových stránkách: Kathleen Sullivanová. Uvědomil si, že ji vlastně asi před rokem viděl v televizi, a vybavil si, že ho tehdy zaujal její způsob myšlení. Musel přiznat, že se těší, až s ní promluví. *Ano, pojedu na tu konferenci*, rozhodl se. Teprve dodatečně se podíval na místo konání – Havaj.

Už se chystal vypnout počítač, když mu v přehledu padl do oka ještě jeden nadpis: ‚Alergeny para ořechů a jejich identifikace v modifikovaných sójových bobech‘. Okamžitě se začetl, a když potom zvedl hlavu, venku svítalo.

„Tati?“

„Nazdar, Chete,“ pozdravil syna, před sebou třetí hrnek čerstvé horké kávy. Už si nad ránem nešel lehnout, ale osprchoval se, oblékl a po několika neobratných pokusech s Martiným překapávačem se

mu podařilo připravit dávku kávy, která by postačila pro celé pohotovostní oddělení. Potom se usadil ke stolu a čekal, až se objeví Chet.

Když ho chlapec spatřil v kuchyni, mrkl na hodinky. „Vstal jsi brzy.“ Znělo to téměř jako obvinění.

Steele si připadal jako na sále těsně před resuscitací téměř mrtvé oběti. Jenže v nemocnici se mohl opřít o letitou praxi a jakékoli pochybnosti přebít vhodně zvolenou naučenou technikou. Když se ale pokoušel znovu najít cestu k vlastnímu synovi, nezbývalo než spoléhat na instinkty a city, v jeho případě však uložené kdesi hluboko, dávno nepoužívané.

„Vlastně jsem ani nespal,“ začal. „Prosím tě, sedni si. Rád bych si s tebou promluvil.“

Chet se okamžitě zachmuřil. „Proč? O čem? Co se stalo?“ Pro jistotu zatím zůstal stát.

Steele několikrát našpulil rty, jako by musel nejdřív připravit ústa na tak závažný úkol.

„V nemocnici jsem ti něco slíbil, ale trvá mi, než to začnu plnit. Chci se omluvit.“

Chlapec se stále mračil, ale nic neřekl.

Ach bože, povzdechl si Steele v duchu. *Kéž by aspoň přišla Marta a poradila mi. Nakonec – nebyl to její nápad?*

„Když mi to dovolíš, chtěl bych být zase tvůj taťka.“

Chet se zašklebil. „Tá-ta!“ napomenul ho a dal si záležet na obou slabikách. Přešlápl z nohy na nohu.

„Dobrá, synu. Nebudu tě takhle mučit. Jen chci, abys věděl, že tě mám rád. Miluju tě a zkusím se nechovat tak hloupě. A jestli začnu, klidně mě můžeš nakopnout, abych se vzpamatoval. Co?“

Chet se přestal tvářit upjatě, ale stažené rysy vystřídal nedůvěřivý pohled. „Tos celou noc přemýšlel nad tímhle?“ zeptal se kriticky.

Hm, chyba. Steele cítil zklamání. „No tak, sedni si na chvilku,“ naléhal a doufal, že se mu podaří působit stejně uklidňujícím dojmem, jako v krizových okamžicích na oddělení. „Uznávám, že se nekokážu pořádně vyjádřit. Ale třeba to zní divně, protože už jsme spolu dlouho nemluvili…“

„A čí je to vina?“ skočil mu Chet do řeči.

„Moje,“ připustil Steele tiše, ale nesklopil oči ani neuhnul pohledem.

Zdálo se, že Cheta přiznání odzbrojilo a neví, jak zareagovat. Zčervenal a párkrát polkl, jako by mu něco uvázlo v krku.

„Maminka dokázala city vyjádřit slovy,“ pokračoval Steele, „mně to nejde. Ale to neznamená, že to nemohu zkusit, i když to napoprvé vyzní nešikovně. Nakonec, ty a já jsme rodina… máme jen jeden druhého…“

„Myslíš, že tohle nevím?“ vykřikl Chet. „Panebože, pořád se mnou jednáš jako s děckem. A rodinu z nás dělala maminka, ona to uměla. To ty nikdy nedokážeš!“ Vztekle popadl školní brašnu, hodil si ji přes rameno, z lednice vytáhl dva jogurty a vyběhl ven.

„Kristaboha!“ zamumlal Steele. *To je začátek.*

„Máte to?“ zeptal se muž, hned jak Morgan zvedl sluchátko.

„Ano. Dovezla všechno v pořádku včera večer, prvním letadlem z Marseille.“

„A tamější policie?“

„Všechno jde podle plánu. Usoudili, že Pierre Gaston vzal jednoduše nohy na ramena. Jeho bytná potvrdila, že se minulý rok scházel s velmi přitažlivou ženou. Znáte Francouze – hned za vším vidí srdeční záležitost. Milostný románek – a Gaston se teď někde schovává před rozlíceným manželem.“

„Co když najdou tělo?“

„Velmi nepravděpodobné, řekl bych.“

Druhý na chvilku ztichl. „Stejně to bylo velmi riskantní, v každém případě. Propříště si nemůžeme něco takového dovolit. Vzkažte vaší spojce, aby to šéfovi poradila.“

„*Já* jí nebudu říkat nic. Slyšel jsem podrobnosti, jak vyřídila Gastona. Nádherná kočka, ale na můj vkus až moc oddaná své práci, myslím, že se v tom až příliš vyžívá. Mimochodem, něco byste měl vědět.“

„A to?“

„Její šéf je velmi netrpělivý.“

6

O PĚT TÝDNŮ POZDĚJI, ÚTERÝ 29. 2. 2000, 1.00 HOD.

Helikoptéra se vznesla do tmy. Morgan na chvíli cítil sevření bezpečnostních pásů a žaludek až v krku. „Doprdele! Říkal jsem přece bez blbostí!“ zaječel do mikrofonu.

Muž na vedlejším sedadle místo odpovědi škubl ovládací pákou, takže se prudce otočili doleva. Horská dráha, proč ne. Stejně neočekávaně pilot navedl stroj co nejníž nad jejich plánovaný cíl – pole dvoutýdenní krmné kukuřice. Rozsvítil. Sotva pět metrů pod nohama se jim zelenaly vyrovnané řádky jako spletené copánky. Morganův soused spustil k zemi dvě hadice s rozstřikovacími hlavicemi. Přes sklo okénka pozoroval speciálními brýlemi prostor pod helikoptérou. Otevřel výpusť nádrže s materiálem k postřiku, ale ať se díval sebepozorněji, nezaznamenal žádnou změnu. „Hej,“ ozval se do mikrofonu, „dolů nic nepadá. Co jsme to vlastně nabrali?“

Morgan se soustředil jen na jedno: aby nezačal zvracet. Rukou naznačil, že zatím nemůže odpovědět. Čekal, až se mu uklidní žaludek, a prohlížel si ukradenou mapu pěstitelských ploch společnosti Biofeed rozkládajících se podél Červené řeky v jižní Oklahomě. Dostal strach, že třeba nejsou na správném místě. Vyčetl, že jde o pole s novou rychle rostoucí kukuřicí, což souhlasilo, ale nemohl s jistotou tvrdit, kam ten blázen vedle něj skutečně zaletěl. Zalitoval, že ho nenapadlo vzít si speciální brýle, jaké měl pilot. Měsíc skoro nesvítil, a ať se Morgan snažil sebevíc, neviděl okénkem prakticky nic.

Když se mu konečně žaludek trochu usadil, aby dokázal pronést souvislou větu, pečlivě volil slova. Už dříve se rozhodl držet se při

vysvětlování technických detailů co nejblíže pravdy, aby předešel jakémukoli nedorozumění a následnému zmaření celé operace.

„Jsou to mikroskopické zlaté částice, vystřelované velkou rychlostí, aby pronikly tenkou ochrannou vrstvou na povrchu listů. Otvory se pak do listů dostane postřik.“

„Copak si těch děr nikdo nevšimne?“

„Pouhým okem rozhodně ne.“

„A ten roztok, co jsme natankovali, to je co?“

„Výrobní tajemství.“

„Hej, nemusím nakládat něco, o čem nic nevím.“

Morgan předstíral, že zvažuje, zda mu může svěřit tajemství.

„Jde o nový druh insekticidu a hnojiva,“ lhal a doufal, že zvolil správný tón. „Víc prozradit nemohu, ale ujišťuji vás, že není nebezpečnější než běžné organofosfáty, se kterými jste zvyklý zacházet. Držte se stejných bezpečnostních opatření a všechno bude v pořádku.“

Zdálo se, že ho vysvětlení uklidnilo, a znovu obrátil pozornost k hadicím pod kabinou.

Morgan mlčky zíral do noci, nervózní z pomyšlení, jak nízko nad zemí přelétali. Když tady loni zkoumal terén, vysedával v mnoha bistrech a vyptával se farmářů na nejzkušenější místní piloty. Tak se dopracoval až k Butkisovi: holohlavému potetovanému odvážlivci, jehož měl teď s řadící pákou vedle sebe.

„Létal jsem v každém terénu a ve všech vrtulnících, které existují. Od těžké techniky ve Vietnamu k nejlehčím strojům drogové mafie a obchodníků se zbraněmi v džunglích v Jižní Americe,“ chlubil se Morganovi hned při prvním setkání.

To by mohl být náš člověk, usoudil tehdy Morgan a zaplatil mu pivo. „Testujeme nový výrobek pro firmu Biofeed International. Ve všech jižních státech,“ začal vysvětlovat. „Z celkového počtu polí aplikujeme postřik jen na několika vybraných plochách. Místa určení ale musí zůstat v tajnosti kvůli objektivitě hodnocení. Vyhneme se tak možnosti, že závěry budou zkreslené předpokládanými výsledky.“

Zdálo se, že Butkise účel letu nezajímá. „Kolik?“ zeptal se přímo.

Během chvíle se dohodli na sumě, za niž byl ochoten poskytnout požadované služby a zůstat zticha.

Teď Morgan stále ještě zíral do tmy, a kdykoli se proti nim vynořil cár mlhy, křečovitě sevřel oběma rukama opěrku sedadla.

Necítil se o nic volněji než při prvním letu. Pořád očekával, že jim neočekávaně zkříží cestu strom nebo nějaká budova, ačkoli věděl, že Butkis vidí stejně dobře jako ve dne.

„Příště opatřete takové brýle i pro mě," nařídil pilotovi přes mikrofon do sluchátek. „Je to k zbláznění, sakra, nevidět na půl metru."

„Panebože! Dům!" zaječel Butkis a smýkl s helikoptérou o několik stop výš.

Morganovi vyděšeně poskočilo srdce v hrudi a začalo překotně pumpovat, dokud si neuvědomil, že slyší Butkisův smích. Došlo mu, že to ten cvok udělal schválně.

„Pitomče! Není tady nic legračního!" zavřeštěl.

Za pár hodin měli konečně první část úkolu za sebou; kukuřice byla připravena k postřiku. Přistáli poblíž tovární vlečky u odstavené cisterny. Butkis, v ochranném gumovém obleku s maskou, kterou běžně používal při práci s insekticidy, začal přečerpávat obsah z vagónu do zásobníků připevněných k helikoptéře. Ačkoli stroj mohl vzlétnout se třemi sty galony roztoku naráz, spočítal si Morgan, že i při maximální rychlosti rozstřikování – třicet galonů za minutu – jim práce potrvá deset nocí.

V aktovce s sebou nosil telefonní čísla šesti pilotů, které najal na podobnou práci na ostatních pěstebních plochách společnosti Biofeed. Připraveni okamžitě vzlétnout čekali jen na povel. Materiál k postřiku rozvezli Morganovi lidé na příslušná stanoviště postupně už dříve.

Za pár minut už byla helikoptéra s Morganem i Butkisem znovu ve vzduchu. „To je aspoň materiál," liboval si pilot, „teď je konečně něco vidět."

Morgan ani nemukl. Dosud mu ležel v hlavě úspěch operace a všechna pro a proti – nebezpečí, že budou přistiženi při činu nebo se sami nakazí. Jakmile však rozprášili nad polem první dávku vektorů

a tím nezvratně zasáhli do potravního řetězce, uvědomil si v plném rozsahu závažnost tohoto kroku. Po celém těle mu vyrazil studený pot.

Ne že by se v něm náhle probudil opožděný pocit viny; na to byl až příliš lačný peněz i pomsty a jakýkoli náznak výčitek potlačil hned v zárodku. Domýšlel se, že stejný pocit musel mít každý zabiják nad tělem své první oběti. Dokonáno jest a není cesty zpátky. On ovšem poprvé v dějinách použil genetické zbraně hromadného ničení.

Marně se pokoušel vypudit z mysli otázku, co se asi děje dole pod nimi. Stále se mu vybavovala vzpomínka na nedávnou schůzku, kde jeden z klientových techniků se zaníceným vysvětloval: ‚Vektory nesoucí virové geny jsou chráněny lipidovým obalem. Mikroskopickými otvory, připravenými prvním postřikem, proniknout do mladé kukuřice. Buňky rostlin mezitím už začaly reagovat na poranění a uvolnily enzymy – ligázy, jež štěpí a spojují řetězce DNA v ozdravném procesu na buněčné úrovni. Ovšem v tomto případě se totéž děje i s novými geny vetřelce‘. Ráno už budou fragmenty vektorů uvnitř buněčných jader jako součást genetické výbavy napadené rostliny a připravené podílet se na tvorbě nových buněk v průběhu růstu. Vzniká takzvaná genetická mozaika. V polovině května dozrají semena této rychlené kukuřice, mnohem dříve než běžné neupravené odrůdy. Z věrohodného zdroje informací vím, že Biofeed půjde se svým osivem na trh a nabídne pěstitelům možnost druhé sklizně. Vyhlídka na dvojnásobek úrody bude pro farmáře jistě dostatečný stimul; nikoho nenapadne, že většina obilek ponese i smrtící genetický materiál, který bude následně předáván dál. Koncem léta, až dozraje druhá úroda, rozšíří se okruh nositelů nového genu díky hlodavcům, ptákům i hmyzu, do jejichž těl se dostane potravou. Je jisté, že nejméně jedno zvíře bude vhodným hostitelem a – jako jednou v Africe a před více než dvěma tisíci let v Athénách – se začne úspěšně replikovat. A pak přijde smrt, tentokrát v samém srdci Ameriky.‘

‚A jaký je to hostitel, tady v Americe?‘ vyptával se Morgan plný skepse; tihle lidé se dokážou jenom chlubit a do omrzení opakovat několik frází.

‚To je naše nejpřísněji střežené tajemství. Zná ho jen pár lidí na vedoucích místech, v čemž tkví pravá krása našeho plánu. Nikdo na světě, dokonce ani mocní bossové v Atlantě, nemá ponětí, co se děje. Snad s výjimkou testovaných zvířat,‘ dodal.

Jak se vám podařilo udržet všechno v tajnosti?‘

‚Prostudujte si materiály o našem organismu. Je natolik nebezpečný, že jen několik málo laboratoří disponuje nezbytným kvalitním vybavením. Samozřejmě za velmi přísně vymezených podmínek. Takže nejničivější organismus naší planety zůstává prakticky neznámý. Nevíme dost ani o jeho patogenních účincích, ani o mechanismu, jímž proniká do těla primátů. Zatím je pro nás nerozluštěnou hádankou. Současný stav ovšem plně vyhovuje našim záměrům.‘

‚Nevysvětlil jste mi, jak jste identifikovali hostitele.‘

‚Pracovali pro nás velmi oddaní lidé – virologové a genetici, ochotní zaplatit cenu nejvyšší, aby poznali tenhle dokonalý vražedný nástroj. Odhalili také část jeho genetického kódu produkující toxiny a dokázali ji vnést do vysoce infekčního vektoru. Za použití genetických regulátorů, takzvaných promotorů a transpozomů, se jim podařilo vybavit tyto skryté geny časovými spouštěči. Z toho plyne, že k aktivaci viru a jeho následným projevům dojde pouze v přítomnosti enzymu charakteristického pro tělo přirozeného hostitele, neovlivní tudíž nutně růst krmné kukuřice. V trávicím traktu živočichů, bezobratlých i obratlovců, má však ideální podmínky k replikaci a šíření. Proniká do ostatních buněk, množí se a produkuje toxické látky.‘

‚Tohle mi připadá jako planá řeč. Jak se dozvím, že jste něco takového připravili?‘

‚Podívejte se,‘ vybídl ho technik a stiskl tlačítko pod obrazovkou.

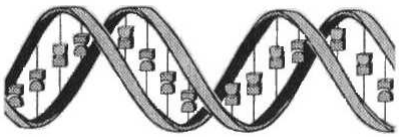
I teď se Morgan při vzpomínce otřásl. Snažil se ji ignorovat – zachvěl se přece jen chladem. Jenže přes veškeré úsilí se mu stále vracely zrnité černobílé obrazy, viděl je znovu a znovu stejně živě jako tenkrát poprvé. Ještě předtím, než americké bombardéry srovnaly laboratoře se zemí, provedli takzvaní ‚vědci‘ řadu rozhodujících pokusů a pořídili videozáznamy. Morganovi teď před

očima defilovali muži, ženy i děti, krčili se v celách, těla pokrytá temnými skvrnami. Ze všech tělních otvorů jim vytékala krev. Někteří nevěřícně vzhlíželi do objektivu, jiní už neměli sílu se zvednout a jen úpěli na zemi. Tu a tam zabloudili očima ke kameře a na okamžik se mihl záblesk naděje: snad je přece jen někdo osvobodí a ukončí nelidské trápení. Mnozí však pochopili, že není úniku, a smířili se s osudem. Jejich pohled byl prázdný, obličej bez výrazu. Leželi ve vlastních výkalech, vyhublí, kůže na nich jen visela.

Pár lidských trosek v nejpokročilejším stadiu choroby sotva dýchalo, jen stěží se daly rozeznat od mrtvol. Zmatené děti plakaly a křičely vedle umírajících rodičů a marně vztahovaly tenké ruce po konejšivém objetí. Jeden takový chlapeček, nahý, špinavý, se na chvíli odbatolil blíž ke kameře. I on natáhl ruce mezi mřížemi a rozplakal se. Muž pořizující záznam doprovázel film chladným vyrovnaným hlasem: ‚Důležité životní orgány – játra, slezina, do jisté míry i ledviny – se během několika dnů změní v kašovitou hmotu…‘

Butkis ještě jednou prudce změnil směr letu a potom už se vrátili k cisterně pro nový náklad. Škvírou mezi mraky na okamžik probleskl měsíc a v jeho svitu vypadaly chvějící se právě postříkané kukuřičné listy jako zvlněné třpytící se moře. „Krása, co?“ prohodil pilot. Potřásl hlavou a zazpíval: „Oooooo-klahoma, kde z nebe padá zlato…“

II

JARO

7

3. KVĚTNA 2000, 2.00 HOD., PŘEDMĚSTÍ KAILUY

Napohled všude vládl absolutní klid; přesto si Kathleen Sullivanová všimla nepatrného pohybu záclony v horním okně. Ještě chvíli seděla v autě a pozorně naslouchala. *Psi tu zřejmě nejsou,* napadlo ji. Vystoupila a došla až k hospodářskému stavení s oprýskanou šedou omítkou. Slunce pražilo a spečená půda pod nohama připomínala beton. Z několika trsů trávy zbylo pouze pár houževnatých žlutých stébel. Zůstávala ve střehu, nervózně se rozhlížela kolem ve snaze všimnout si čehokoli podezřelého poblíž domu i polozbořené stodoly.

Nezahlédla vůbec nic a zapochybovala, že tam nějaká zvířata jsou. Postrádala i stroje a vybavení; na farmě by očekávala alespoň traktor nebo pluh. Možná už pole neobdělává, uvažovala při pohledu na dlouhé pruhy půdy táhnoucí se necelou míli od zanedbaného plotu směrem k hřebenu Koolau. Potom jí do oka padl téměř nový červený pick-up zaparkovaný opodál. Vedle zanedbaného stavení působil jako pěst na oko. Z druhé strany dožíval opuštěný kurník pro slepice a nepravidelný plot, jenž také držel snad jen silou vůle. Slepice! Budník ji zajímal ze všeho nejvíc.

Došla k zeleným dveřím a nakoukla dovnitř škvírou okenice. Pak sebrala odvahu a zaklepala. Z rámu se odlouplo několik šupinek vyschlého oprýskávajícího nátěru.

Uvnitř zůstalo ticho.

Maličko poodstoupila – právě včas, aby zahlédla, jak v horním okně něčí ruka pustila okraj záclony.

„Pane Hackete?“ zavolala. „Jmenuji se Sullivanová. Chtěla bych si s vámi promluvit. Přicházím se souhlasem ministerstva zdravotnictví. Zabývám se výskytem ptačí chřipky, která tu propukla před osmnácti měsíci.“

Opět nic.

Kruci! ulevila si v duchu a zvažovala, jestli by nebylo lepší vzít pár vzorků z kurníku i okolí a zmizet. Přijela na konferenci o pár dnů dřív, aby se věnovala svému případu a sehnala co nejvíce informací i materiálu. Vyžádala si dokonce povolení používat laboratoř na katedře genetiky. Chtěla provést rozbory hned na místě. Kdyby se jí podařilo najít genetické vektory, mohla by hned demonstrovat, že infekce překonala mezidruhovou bariéru. Před odjezdem požádala i Azrhana, aby ji doprovázel a pomohl s prací, jenže se omluvil. „Z Kuvajtu mě přijedou navštívit rodiče, tak je nemohu nechat samotné v New Yorku,“ vysvětlil. Zdálo se, že ho načasování mrzí a raději by stihl obojí.

Před osmnácti měsíci, poté, co se na Oahu vyskytl případ ptačí chřipky a evidentně došlo k překročení mezidruhové bariéry, přesvědčila plánovací výbor, aby se konference konala právě na Havaji. „Nakonec, dá se předpokládat, že pokud k takovým kombinacím dochází náhodně bez genetických vektorů, s nimi je pravděpodobnost nežádoucích změn mnohem vyšší. Jak lépe přesvědčit lidi o nebezpečí horizontálního genetického transferu, než nechat promluvit vědce a lékaře, kteří už mají praktickou zkušenost? Teorie dostanou konkrétní podobu a všichni pochopí, že nejde o plané abstraktní zastrašování.“ O dalších plánech však pomlčela; věděla, že by situaci zbytečně zkomplikovala.

Z chodby se ozvaly šouravé kroky a ona se okamžitě probrala z úvah. V zámku cvakl klíč a dveře se na dlaň pootevřely. Ovanul ji vlhký chlad prosycený pachem plesniviny. „Pane Hackete?“

Zahlédla úzký obličej starého muže. Upřeně se na ni zadíval. Aroma zesílilo; do nosu ji udeřil nakyslý zápach potu a moči, smíšený s cigaretovým kouřem. „Co chcete?“ zeptal se podrážděně. Vysoký hlas mohl klidně patřit ženě.

„Pane Hackete, zabývám se případem ptačí chřipky…“

„Nestojím o další trable,“ přerušil ji ostře. „Sousedi se mnou nemluví – prý jsem zavinil, že museli dát pryč všechnu drůbež. Běžte odsud. Nechci, aby se všechno rozvířilo znovu…“

„Pane Hackete, potřebuji jen pár vzorků půdy a rostlin z okolí kurníku, kde jste měl kuřata.“

„Proč? K čemu?“ naježil se jako starý kocour.

„Máme podezření, že něco pozměnilo původní virus tak, aby účinně napadl i buňky v lidském těle.“

„A co to bylo?“

Ach bože, povzdechla si v duchu. *Jak mám tomuhle poustevníkovi vysvětlovat základy genetiky?*

„Víte, je to složité, ale některé společnosti dokáží zasáhnout do genetické struktury krmných nebo potravinářských obilovin a vektory, které používají…“

„Mluvíte o těch frankensteinovských produktech? Četl jsem o nich. Nemáme tu nic takového.“

Možná není až tak nevinný. „Co třeba kávovník? Existují experimentální farmy, které pěstují uměle vyšlechtěné odrůdy poskytující kávu bez kofeinu. Ty v okolí nejsou?“

„Ne! A teď rychle odejděte a víckrát se nevracejte, jinak na vás vytáhnu pušku!“ Zabouchl dveře a zamkl.

„Bože!“ zamumlala. Odhadovala vzdálenost, kterou by musela urazit poté, co by narychlo shrábla trochu hlíny. Zvažovala, jestli by opravdu začal střílet.

„Sakra! Sakra, sakra!“ Rozhodla se pro odchod.

„Jistě není místní,“ přemítal stařík, zatímco si prohlížel ženu vracející se k autu. Nebyla snědá jako místní. „Nevypadá špatně,“ uznal poté, co chvíli pozoroval její zadeček a vychutnal pohled na pěkné nohy, když se jí při nasedání do auta vyhrnula sukně.

Sledoval ji, dokud se neujistil, že opravdu odbočila na hlavní silnici. Ze zvyku, jako mnoho lidí žijících dlouho o samotě, si dál mumlal pod vousy: „To je to poslední, co by mi scházelo. Aby tu hledala nějaké své viry a všechno znovu rozvířila. Zase rozzlobení sousedé… Jim by se ostatně celá záležitost jistě líbila ještě méně,“

bručel. Otočil se a otevřel zásuvku, v níž přechovával důležité papíry. „A jestli by jim to mělo dělat starosti, pak je lepší zůstat zticha.“ Uvažoval dál. „Možná bych si mohl koupit člun. Hodil by se k dodávce,“ zasnil se. Našel, co hledal. Levičkou podržel proti světlu kartičku s telefonním číslem.

„Darebáci,“ ulevil si, když k němu z opačného konce doléhal jen přerušovaný tón. Sám byl hlupák, že si neřekl za mlčení víc, tolikrát už si to vyčítal. Jenže oni se tenkrát objevili ještě dříve, než úředníci z hygieny. Okamžitě, jakmile se v novinách objevila zmínka o smrti toho malého chlapce. Dostal peníze na ruku a ještě celé hejno kuřat i s krmením, jen když prý bude mlčet. Vymínil si i naklaďáček. Potom si ale místní úřady nějak spojily to nešťastné děcko s jeho farmou a začaly se vyptávat. Zajímaly je jeho obchody s kuřaty i s vejci. Vyděsil se k smrti, že půjde do vězení, a vytrvale zapíral. Ne, žádné mladé slepice nedostal. Ani zrní. Od té doby žil ale stále v napětí a navíc mrzutý i vzteklý sám na sebe, že se spokojil s tak malou částkou za své mlčení. „Tentokrát mi za všechno slušně zaplatí,“ bručel. Hlavně ať už ten prokletý telefon někdo zvedne!

„Biofeed International, havajská pobočka,“ ozval se zpěvavě mladý ženský hlas.

Chtěl mluvit s mužem, který s ním tehdy dojednal obchod.

„Bohužel, pan Morgan už u nás nepracuje. Přejete si jeho nástupce?“

„Ano, to bych rád.“

Stručně se pokusil naznačit, jakou dohodu s Morganem uzavřel, ale po několika minutách hovoru pochopil, že mladík nemá o jejich kontraktu nejmenší ponětí. „Spojte mě znovu s recepcí,“ požádal nakonec stroze.

Ozvala se mu opět asistentka: „Adresa, kterou nám pan Morgan nechal, je Agrenomics International, společnost se sídlem nedaleko Bílých plání, New York,“ svěřila mu ochotně. „Nadiktuji vám číslo.“

Zavěsil a na okamžik pomyslel na poplatky za telefon. Přesvědčil se však, že to nebudou vyhozené peníze. Musí se od Morgana dozvědět, koho ze společnosti Biofeed by mohla zajímat doktorka Kathleen Sullivanová, která tolik pátrá kolem jeho domu a vyptává

se na ptačí chřipku. Ta osoba by samozřejmě měla vyklopit požadovanou částku, pokud ovšem nechce mít nepříjemnosti anebo se stát lákavým cílem zvědavých návštěvníků.

PONDĚLÍ 8. KVĚTNA, 7.15 HOD.

Steele neviděl nic podobného od té doby, co ukončil studia. Vchod do konferenčního centra obklopili herci představující ohrožené druhy motýlů. Chvíli kroužili kolem dveří a potom si teatrálně lehali na chodník. Steeleovi se vybavila scéna z baletu Labutí jezero. Ano, to je ono! Jiní lidé znázorňovali obrovské geneticky modifikované kukuřice a mávali plakáty s nápisy typu: VÍTE, CO JSTE DNES SNÍDALI? Kolem tančila rajčata s tmavými skvrnami, z nichž vytékala zelená mazlavá kaše.

Kolemjdoucí, kteří se právě vraceli z práce, se dobře bavili. Pojali protestní pochod jako druh veřejné zábavy; smáli se a ukazovali na karnevalové postavičky. Ihned se však vyrojilo pár fanatiků s megafony, kteří se snažili utlumit veselí a halasně žádali: „Ustupte! Toxické potraviny!“ Steele se prodíral davem a jen kroutil hlavou. Takoví aktivisté bez špetky smyslu pro humor by dokázali jediné: nadobro zbavit lidi úsměvu.

Když se konečně dostal do budovy a vmísil se do houfu delegátů kolem registračního stolu, ovládl ho najednou pocit sounáležitosti – podobný tomu, jaký zažíval tak před třiceti lety při protiválečných demonstracích, v pochodech za odzbrojení a na mítincích, jimiž chtěl s ostatními zachránit svět. Staré xeroxy nahradily moderní laptopy a laserové tiskárny, fax chrlil nejnovější zprávy a odevšad se ozývaly různé signály mobilních telefonů. Ale atmosféra se nezměnila: napětí ve vzduchu bylo přímo hmatatelné, stejně jako před léty.

I převaha žen zůstala. Když je země ohrožena a volá o pomoc, jsou to hlavně ženy, které zareagují. Usmál se při vzpomínce, jak se

jednou dvakrát přidal jednoduše proto, že se mu líbila nějaká dívka. Tak se seznámil i s Luanou: spatřil ji malovat protestní symbol a hned sáhl pro štětec, aby jí pomohl. Za co či proti čemu tenkrát horovali, si už nedokázal vybavit. Chvíli se usmíval a najednou mu došlo, že je to poprvé, kdy na ni myslí, aniž by trpěl.

Večer při recepci postával v jednom hloučku a sledoval číšníky v havajských košilích a nažehlených kalhotách kmitající šikovně s plnými podnosy. Nosili červené korýše a žluté papriky se zeleným avokádem usazené v bílých obláčcích rýže s oblohou černých mořských řas. Doléhaly k němu útržky hovorů a jazyk mu připadal známý a zároveň cizí. Výrazy ‚retrovirus', ‚ribozomy' a ‚projev genu' patřily i do jeho žargonu, jenže teď se k jeho uchu donesly spolu se slovy ‚transpozomy', ‚plazmidy', ‚smíšené geny'.

Neměl nejmenší ponětí o významu nové terminologie a začal pochybovat, jestli bude vůbec schopen chápat přednášky. Navíc mu připadalo, že je jediným přítomným lékařem a jeho jmenovka zjevně přitahovala.

„Ach, vy jste lékař."

„Přesně!"

„Nemáte obavy z nárůstu genetického materiálu v hostitelských organismech, jež jsou příjemci jedlých geneticky upravených vakcín?"

„Jedlého čeho?"

„Jaký je váš názor na použití retrovirů jako vektorů?"

„Retroviry? Máte na mysli něco jako AIDS?

„Oslabené, samozřejmě."

„Doufám."

Steele absolvoval několik podobných rozhovorů, když na opačném konci místnosti zahlédl ženu, jíž se dostalo podobné pozornosti. Prodral se hloučkem blíž a trochu se mu ulevilo, jakmile si všiml jmenovky s titulem – byla také lékařka, alespoň podle zkratky před jménem. Neušlo mu samozřejmě, jak je opálená, a nemohl přehlédnout tradiční polynéský oděv. Vlasy měla jako místní ženy a dívky spletené do copu sahajícího po pás.

Třeba je *místní,* napadlo ho. Pozoroval ji, jak s úsměvem

odpovídá na dotazy pršící ze všech stran. Mohla by mě přiučit, jak se vypořádat se všemi těmi nekonečnými otázkami. Alespoň měl důvod se představit. Zamířil přímo k ní.

Než však stačil vykročit, zamával na něj muž, s nímž předtím musel pohovořit o jedlých vakcínách. Stál vedle v kroužku příznivců a oslovil ho: „Doktore Steelee, mám tu někoho, kdo souhlasí s vaším stanoviskem ohledně retrovirů. Měl byste se s ním…“

„Mým stanoviskem?“ podivil se Steele.

„Doktor Steele je uznávanou lékařskou autoritou,“ nedal se chlapík odradit.

„Autoritou? Ani zdaleka,“ bránil se Steele. „Budu se muset pořádně rozkoukat a leccos se přiučit, abych byl užitečný.“

„Nesmysl, doktore!“ namítl jakýsi postarší muž z hloučku. „Už léta voláme po skutečném doktorovi pro naše setkání.“

Mluvčí měl kudrnaté tmavé vlasy a brýle s tenkými kovovými obroučkami. Ve žlutohnědých kalhotách, tmavém saku a světle-modré sportovní košili vypadal, jako by právě sestoupil z paluby své nákladné jachty. Paží opsal pomyslný půlkruh. „Všichni tu debatujeme o smrtelném ohrožení lidské rasy, a přitom většina z nás neměla jiné pacienty než laboratorní krysy.“ Hloučkem proběhla vlna smíchu.

„No, ještě pořád si připadám docela jako v jiném světě,“ namítl Steele, také s úsměvem. „Ale díky za povzbuzení.“

„Když budete potřebovat pomoc, můžete se na mě kdykoli obrátit. Jmenuji se Steve Patton,“ představil se muž a podal Steeleovi vizitku. „Jsem pouhý místní ochránce životního prostředí, který v sobě nikdy úplně nepřekonal šedesátá léta,“ dodal a zazubil se. Potom se omluvil a odkráčel ke skupince novinářů, v jejímž středu stála krásná nakratičko ostříhaná žena. Zlatavě lesklé kaštanové vlasy a pozoruhodné oči jistě upoutaly každého hned na první pohled. Přivítali se s Pattonem formálním polibkem na tvář a dál pokračovali v rozhovoru se žurnalisty společně.

Genetička Kathleen Sullivanová, uvědomil si Steele. Znal její tvář z televizní obrazovky. Promluví s ní později, aby zjistil, jaká diskusní setkání mu naplánovala. Omluvil se lidem, kteří ho stále ještě

obklopovali, a vykročil k ženě v tradičním místním oděvu. Přelétl očima Pattonovu vizitku. PREZIDENT SPOLEČNOSTI MODRÉ PLANETY stálo na ní. Název hnutí znal; Modrá planeta patřila k nejuznávanějším ve svém oboru v celých Státech. Strčil kartičku do kapsy. „Místní ochránce životního prostředí," zavrtěl hlavou. „Blbost."

Neoslovil ji hned; čekal v uctivé vzdálenosti, dokud neodejde poslední novinář. Stála na balkoně těsně u okraje. Proti pozadí oblohy rudé a oranžové posledními paprsky zapadajícího slunce zřetelně viděl její pěkně tvarované dlouhé nohy i obrysy její postavy pod téměř průhledným hávem. Uhnul očima, maličko v rozpacích, připadal si na chvilku jako voyeur, ale přece jen se občas potají poočku podíval znovu. *Jen abych zjistil, jestli už přestala mluvit,* utvrzoval se. K vlastnímu údivu však už věděl, že ho zajímá.

Vánek jí najednou lehce zvířil záhyby šatů. Právě se trochu rozkročila a Steele ji opět se smyslným i provinilým pocitem sledoval. Pomalu přejížděl pohledem od okrajů tenké látky nahoru ke štíhlému pasu a dál až k elegantní šíji. Na dálku hladil dlouhý štíhlý opálený krk. Neviděl jí do obličeje, jen linii tváře. Zapadající slunce vyvolávalo dojem, že je obklopena jemnou aurou. Nevtíravý parfém pak završil jeho okouzlení.

Konečně domluvila, rozloučila se s posluchači a otočila se právě včas, aby ho přistihla, jak na ni zírá. „Dobrý den," pozdravila váhavě s tázavým výrazem ve tváři.

Cítil, jak rudne. „Uf… dobrý. Jsem Richard Steele z New Yorku," spustil a podal jí ruku. „Doufal jsem, že byste mi jako kolegyně lékařka mohla trochu pomoci. Zdá se mi, že vám nijak nevadí odpovídat na otázky reportérů. Jsem tu nový a nemám zkušenosti, jak to v téhle branži chodí. Zatím jsem spíš tápal a čím dál víc si připadám jako hlupák."

Se založenýma rukama ho na chvíli pozorovala. On se zatím pokochal pohledem na její pěkný něžný nos a plné pravidelně vykrojené rty. Usmála se, ale jen ústy. Výraz v očích se nezměnil; zůstaly tmavé a nezúčastněné, s nádechem smutku, což působilo zvláštně ve srovnání s celkem.

„Jistě, pomohu vám, jestli to dokážu. Jmenuji se Sandra Arnessová, jsem lékařka z Honolulu.“ Potřásli si rukama. „Proto jste kolem mě viděl ten dav – většinu zajímalo, kde se tady v okolí mohou dobře naobědvat.“

Zasmál se. „To se mi ulevilo. Už jsem propadal panice, jak jsem vedle vás neschopný při jednání s médii.“ Obrátil list. „Jaký je váš obor?“

Na zlomek vteřiny uhnula očima. „Rodinná lékařka,“ řekla rychle. „Ale momentálně mám studijní volno. A vy?“ Připadal si jako na tenise. Automaticky odpálit podání.

„Pohotovost. Jenže před pěti měsíci jsem měl srdeční příhodu, takže mě poslali na zotavenou.“

„Ach, to je mi líto. Budete se moci vrátit?“

„Doufám. Můj kardiolog ještě čeká, dokud si nebude stoprocentně jistý, ale už jsem v pořádku.

Zdálo se, že najednou neví, co říci dál. Pohrávala si se stopkou prázdné sklenky na šampaňské.

„Mohu vám dolít?“ všiml si.

„Díky. Samozřejmě.“

Vydali se společně k baru. Všiml si, že nemá snubní prstýnek.

S plnými sklenkami objevili stolek v rohu a usadili se tam. Během nezávazného hovoru mu o sobě moc neprozradila. Dozvěděl se, že je rozvedená, a svou delší přestávku v práci jen nejasně odůvodnila zdravotními problémy. Zeptal se, proč se účastní konference.

„Zajímá mě ta problematika,“ vysvětlila stručně. Vlastními otázkami ho však podnítila natolik, že se jí za necelou hodinu svěřil téměř se vším. Přiznal, že se nedokáže vypořádat s rolí vdovce, vyprávěl jí o svém problémovém vztahu k Chetovi a nakonec i o zvláštních stavech, které zažíval krátce po infarktu a myslel, že zemře.

„Určitě nejste psychiatrička?“ snažil se zavtipkovat, trochu nesvůj, že toho na sebe tolik vyklopil. „Nikomu u nás jsem tohle nevyprávěl.“

„Jen chápu, jaké je někoho ztratit, to je všechno," odpověděla. „A vám je snadné naslouchat." Natáhla ruku a zlehka mu položila dlaň na předloktí, oči plné smutku.

Steele pohled opětoval a vysvětlil si ho jako výzvu. *Mám jí navrhnout, abychom šli ke mně do pokoje?* přemítal téměř neschopen dechu. Pohladil ji špičkami prstů po zápěstí, když se najednou z dálky ozvalo: „Proboha, dovolte jediným dvěma lékařům, aby spolu promluvili, a hned se baví o práci."

Sandra rychle stáhla ruku zpět.

Steele otočil hlavu a spatřil Kathleen Sullivanovou, která k nim spěchala s úsměvem a téměř otevřenou náručí.

„Doktore Steelee, asi se ještě neznáme, jsem Kathleen Sullivanová. Vítejte v Honolulu!" Obrátila se na Sandru. „A vy jste doktorka…?" Sjela pohledem na jmenovku a pokusila se rozluštit drobné písmo za nápadným MUDr.

„Arnessová," pomohla jí žena. Potřásly si rukama.

„Nerada vás ruším v hovoru, ale na minutku vám musím ukrást pana Steelea. Jen si ho vypůjčím. Potřebuji s ním probrat zítřejší program," dodala omluvně.

„Jistě, samozřejmě. Je celý váš. Stejně jsem už vlastně byla na odchodu." Vstala. „Přeji vám pěkný večer. Zítra se uvidíme na přednáškách. Na shledanou."

Steele vyskočil, ale než stihl nějak zasáhnout, Sandra se otočila a odešla.

„Dobrou noc, doktorko Arnessová," zavolala ještě Kathleen a potom se posadila na její místo. „Doktore, chtěla bych, abyste se se mnou zúčastnil panelové diskuse po přednášce na téma nebezpečí čisté DNA. Soustředíme se na případ, k němuž došlo přímo tady před osmnácti měsíci. Ptačí chřipka překonala mezidruhovou bariéru.

Steele si také znovu sedl. Ještě se mu podařilo zachytit posledním pohledem Sandru, než vyšla ze dveří. *Díky. Vřelý dík, Kathleen Sullivanová*, pomyslel si sarkasticky. *Zrovna se vám povedlo zmařit můj vlastní pokus o předání špetky DNA, čisté či jakékoli jiné.*

„Jak mohla ptačí chřipka začít zabíjet lidi?" Doktorka Julie Carrová stála před obrovským projekčním plátnem, na němž všichni

v sále viděli silně zvětšenou černobílou mikrofotografii chřipkového viru. Na její řečnickou otázku pochopitelně nikdo z posluchačů nezareagoval.

„Vysvětlení nalezneme v těchto ‚štětinkách‘,“ pokračovala a laserovým ukazovátkem namířila na povrch oválného tělíska. „Jsou tvořeny glykoproteiny. Některé bohaté hemaglutininem, jehož molekula identifikuje specifické místo na povrchu buňky hostitele a naváže se na ně, čímž vymezí druhy, které je či není virus schopen napadnout. Jiné obsahují neuraminidázu, molekulu schopnou štěpit tyto vazby a umožnit viru, aby se šířil libovolně dál, pokud se z jakéhokoli důvodu nepodaří původně napadenou buňku infikovat. Společně mohou fungovat jako molekulární matrice, jež vyvolá obrannou reakci buňky a tvorbu protilátek. Byl-li organismus již dříve předtím vystaven starým virovým kmenům, má protilátky. Ovšem i nepatrná odchylka ve struktuře kterékoli z obou zmíněných molekul může znamenat, že nebudou proti viru účinné. Pak stačí, aby měl ony ‚štětinky‘, které se naváží na molekuly kuřecí mukózy…“

Na plátně se objevil nový snímek, opět chřipkový virus, tentokrát však se štětinkami obarvenými pronikavou zelení.

„Nyní se díváte na barevně upravenou počítačovou podobu viru, abychom vám ukázali místa, kde se tyto specifické proteiny navázaly na specifický receptor pro H5N1, tedy kmen ptačí chřipky. Když jsem přikápla činidlo na důkaz přítomnosti H2N3, jinými slovy virus napadající člověka, výsledek byl následující…“

Spatřili před sebou nový obrázek: chřipkový virus pokrytý červenými a zelenými skvrnami.

„…doslova virologova nejhorší noční můra – skutečný hybrid, jehož protein umožňuje napadat jak ptačí, tak lidské buněčné membrány. Této schopnosti mohl nabýt pouze rekombinací, to znamená vzájemnou výměnou genetického materiálu s jiným organismem, v našem případě začleněním genů ptačí chřipky do genetického kódu chřipky lidské.“ Odmlčela se, trochu se napila a znovu pokračovala ve výkladu. „Domníváme se, že k tomu došlo v chlapcově nosní dutině, kde se předtím nashromáždily viry běžné chřipky. Zřejmě choval nějaké nemocné kuře a na rukou mu zůstaly

nepatrné drobinky trusu plné viru. Stačilo potom, aby si otřel nos, a oba kmeny se dostaly do těsné blízkosti. Jejich vzájemná rekombinace je naštěstí dost vzácná; kromě tohoto případu je znám pouze jeden, k němuž došlo před třemi roky na Tchajwanu. Termín ‚naštěstí' používám proto, že výskyt ve větším rozsahu by měl pro lidstvo nedozírné následky. Člověk nemá proti takovému viru žádné účinné obranné látky, nakonec – po miliony let postihovala ptačí chřipka opravdu jen ptáky. Pokud by se hybridní virus uchytil a rozšířil, ocitli bychom se ve stejné situaci, jako původní obyvatelé Havaje v osmnáctém století, když poprvé onemocněli zarděnkami zavlečenými sem evropskými dobyvateli. Zmíněné dětské nemoci tehdy podlehlo přes dvacet procent místní populace, jež se nakazila. Považuji téměř za zázrak, že se něco podobného neopakovalo před osmnácti měsíci, i přes rychlý zásah ministerstva zdravotnictví a štěstí, že chlapec bydlel v málo obydlené oblasti a nestýkal se příliš s ostatními dětmi. Děkuji vám za pozornost."

Působivé, pomyslel si Steele a spolu s ostatními v sále ocenil její výstup potleskem. Drobná viroložka se zatím vrátila na své místo; od Steeleho ji dělily tři židle. Celkem sedělo na stupínku dvanáct lidí, jak si Sullivanová přála, připraveno vést panelovou diskusi.

„Děkuji vám, Julie," vystřídala ji genetička u mikrofonu. „Jak jste si mohli všimnout, doktorka Carrová je inovátorkou v oblasti techniky barvení používaného v elektronové mikroskopii. V New Yorku by určitě mohly tyhle zvětšeniny viset hned vedle Dalího obrazů v Muzeu moderního umění." Dala posluchačům prostor, aby se zasmáli. Pak se zazubila a dodala: „Určitě by vám tam v uměleckém světě vynesly mnohem víc než tady plat vědecké pracovnice." Tentokrát byla odezva ještě bouřlivější.

„Tak! Nejvyšší čas pokračovat. Doktorka Carrová nám právě vysvětlila princip překonání mezidruhové bariéry a už víme, jaké důsledky může mít. Naštěstí, jak sama zdůraznila, v přírodě jsou takové anomálie omezeny na minimum. Ale bude tomu i nadále tak, jestli se součástí scénáře stanou genetické vektory? Mám obavy, že v takovém případě se pravděpodobnost výskytu nákazy zvýší. Představte si je třeba jako červy, infekční červy tvořené

deoxyribonukleovou kyselinou, kteří mohou napadnout a otevřít genový řetězec a nevratně se do něj začlenit. Platí to i pro lidské geny, třeba i naše vlastní.“ Odmlčela se. Měla jejich absolutní pozornost.

„Vžijte se do následující situace,“ vyzvala je vzápětí. „Řekněme, že farmář pěstuje na poli geneticky modifikované obilí – Úlomky semen nebo rostlin – všechny samozřejmě nesou vektor, který vyvolal změnu – se dostanou i do blízkosti drůbeže. Odumřelé buňky modifikovaných rostlin zapadnou do půdy, včetně zmíněných vektorů. Kuřata a slepice hrabou v hlíně, zobou zrní. Jestli některé už infikované ptačí chřipkou rozvíří zobákem prach na vhodném místě, vdechne částečky obsahující vektorovou DNA. Pronikne do dýchacího traktu, nabitá genetickými regulátory – transposony, promotory, jimiž genetičtí inženýři rutinně doplňují vektory, aby se zvýšila jejich účinnost. A ty se stanou vyloženě promiskuitní.“

Zvolený výraz vyvolal opět smích. Chvíli počkala.

„Jenže naše DNA nepotřebuje žádné berličky, žádné zvláštní ‚klíče‘ bílkovinného charakteru, jako běžné viry. Je připravena napadnout cokoli a přímo proniknout do jakékoli buňky. Včetně výstelky dýchací trubice kuřete, kde už sídlí virus H5N1. Jakmile vektor pronikne do buňky, dostane se do těsné blízkosti ribonukleové kyseliny viru ptačí chřipky a vlastní buněčný aparát kuřete zahájí replikaci. Možným výsledkem je virový kmen ptačí chřipky vybavený transposony a promotory vektoru. Tohle *bejby*, opravdu připravené se družit, teď umístěme vedle lidského H2N3 viru, například do nosu farmáře s běžnou chřipkou. Kdo potom může zaručit, že bez ohledu na miliony let přirozeného vývoje tady najednou nedojde k překonání mezidruhové bariéry? Jinými slovy, jestli se DNA obou uvedených virových kmenů sloučí, vznikne opět hybrid chřipky, vůči kterému je člověk zatím bezbranný. A s největší pravděpodobností se tedy volně rozšíří dál.“

Mezi přítomnými to zašumělo. Steele se naklonil k Pattonovi sedícímu vedle s kamennou tváří a zašeptal. „Poslouchají. Zajímá je to.“

„Jistě, viďte,“ odpověděl zdvořile, znepokojený sílícím hlučením

v sále. „Jen si myslím, že někdy není příliš moudré lidi takhle dráždit pouhou spekulací. Stále se jí snažím vysvětlit, že by bylo vhodnější provokovat biotechnologický průmysl jen tím, co můžeme doložit pádnými důkazy. Kvůli věrohodnosti. Jenže ona umíněně trvá na svém a veřejně mluví o hypotetickém nebezpečí.“ Potřeboval popadnout dech. Hovořil kvapně jako člověk, který si svůj názor nechával pro sebe až příliš dlouho. „Ne že by její obavy ze smrtícího virového kmene chřipky nevycházely z vědeckých poznatků, jenže se může dostat do potíží, protože jí chybí pádný důkaz. Nechci, abyste mě špatně pochopil, je skvělá ve svém oboru, má potřebné schopnosti pro vědeckou práci v laboratoři, například její studie mechanismů probíhajících na molekulární úrovni v buňkách je výborná…“ Přerušil svůj chvalozpěv a přelétl pohledem k Sullivanové, která se marně pokoušela uklidnit publikum. „Promiňte,“ zvedl se ze židle, „ale jsem další řečník a vypadá to, že potřebuje pomoc.“

Není z toho dvakrát nadšený, pomyslel si Steele. Pozoroval, jak k ní Patton přistoupil, položil jí ruku na rameno a něco zašeptal do ucha.

Nejprve se zdálo, že jí dotek nevadí, ale potom celá ztuhla. Otočila se a přešla na druhou stranu pódia, kam na ni nedosáhl. Dlaní přikryla mikrofon a stále se zdvořilým úsměvem na rtech mu něco odpověděla. Oči měla ale najednou rozzlobené a nejspíš by nejraději zaťala zuby. Steele odhadl, že mezi těmi dvěma je určitě něco víc než rozdílné názory na prezentaci případu veřejnosti. Třeba jsou rozvedeni, napadlo ho. Kathleen Sullivanová budila dojem, že ji situace nijak nezaskočila, spíš jako by šlo o rutinní záležitost.

„Doktorko Sullivanová,“ ozvalo se najednou z nástěnného reproduktoru, samozřejmě za doprovodu nezbytného skřípání a praskání. „Kdo si myslíte, že jste, abyste zneužívala pozice předsedkyně a předkládala tomuto shromáždění ničím nepodložené – nevědecké – dohady?“ Pozornost lidí v sále se okamžitě soustředila na nového řečníka. Úplně ztichli, aby jim neuniklo ani slovo.

Muž, který právě hovořil, by jistě vhodně zapadl do zápasnického týmu veteránů. „Jmenuji se Sydney Aimes,“ představil se obr

středního věku. Rozčilením či zlostí mu zrudla i pleš. „Jsem hlavním mluvčím delegace zástupců amerického obchodu. Prohlašuji, že v této zemi je obchodování s geneticky upravenými potravinami naprosto legální. Jakákoli omezení uvedeného práva musí vycházet z vědecky dokázaných poznatků. Nikoli postavena na dohadech a pomluvách. Jinak řečeno: vážená dámo, dávejte dobrý pozor na to, co říkáte. V některých státech byste se také mohla octnout před soudem."

Publikum téměř kolektivně zalapalo po dechu a potom se ozval šepot, syčení a pískání skoro jako na fotbale. Kathleen Sullivanové viditelně poklesla čelist.

Patton potřásl hlavou a chopil se mikrofonu. Gestem vyzval přítomné ke klidu. Neodpustil si předtím výmluvný pohled směrem ke Kathleen – *neříkal jsem ti to tolikrát?* Celá rudá v obličeji dosedla na židli, kterou Patton před chvílí uvolnil.

No, teď je na něj navztekaná dvojnásobně, věděl Steele. Úplně cítil, jak v ní všechno vře, snad proto, že Patton měl pravdu. Zjevně podcenila dopad svého vystoupení.

Patton vyčkal, až sál ztichne, potom se představil a pokračoval: „Abych vám vysvětlil, oč jde: v některých státech platí zákony, které označují otevřenou debatu za nactiutrhání. Ale nebojte se. Moudří politikové na Havaji takovému bláznění odolali, takže můžeme bez obav dále hovořit." Z několika míst se ozval smích. „Konečně, jestli někteří nazývají vědeckou diskusi o možných důsledcích konzumace geneticky modifikovaných potravin ‚pomluvami', doktorka Sullivanová i já pro ni používáme termín odpovědný přístup'."

Ozvalo se pár souhlasných výkřiků, ale většina posluchačů zůstala zticha.

Patton se obrátil k Aimesovi. „Přesně taková diskuse vede k odborné studii a následně k nezvratným důkazům, které, jak říkáš, Sydney, požadujete. Ale jak doktorka Sullivanová už mnohokrát opakovala ve svých publikacích a jak nedávno zveřejnila Environment Watch na internetu, náhodné kontaminování vegetace genetickými vektory nemůže být řádně zhodnoceno, aniž vědci mají ověřeno, jaké testy…"

„Ano, ano, Steve, takové zastrašující předpovědi jsme vyslechli už několikrát," obrátil Aimes teatrálně oči v sloup. „A jako obvykle nemáte nic nového! Vraťte se na zem – a přiznejte, že neexistují, jakékoli důkazy o škodlivosti geneticky modifikovaných potravin."

Steeleovi bylo jasné, že je svědkem nejnovější partie dlouhodobého veřejného sporu. V jeho vlastní branži byly takové hádky i běžné. Všechny probíhaly podobně: rivalové znali dokonale jeden druhého, oba neústupně hájili své stanovisko a byli schopni donekonečna omílat staré argumenty před jakýmkoli publikem ochotným naslouchat. Nejdůležitější při takových výstupech už nebyl obsah, ale spíše způsob vedení dialogu – prohlášení a gesta.

„Ale my *máme* něco nového, Sydney," opravil ho Patton. Stiskl tlačítko ovladače a velké plátno v pozadí se rozzářilo. Aimes na okamžik připomínal zvířátko na silnici oslněné světly protijedoucího vozu.

„Společnosti Modré planety se podařilo spojit se s genetiky z různých zemí, kteří jsou rovněž znepokojeni současným stavem věcí, a ti nám poskytli vzorky částí rostlin z okolí laboratoří, kde se pracuje s umělými vektory."

Publikum ožilo.

„Ano, dámy a pánové, dovoluji si vám prezentovat naše výsledky: nyní jsme schopni přesně zjistit míru náhodné kontaminace." Namířil laserový ukazatel na čárový diagram na plátně. „Každá linka představuje procento pozitivních výsledků v jednom zařízení. Jak sami vidíte, ve všech vzorcích byly vektory přítomny ve vysokých koncentracích."

Posluchači okamžitě bouřlivě zareagovali a rozpoutala se živá diskuse. Nyní poklesla čelist Aimesovi, ale zmohl se na protiútok: „To je snůška pustých lží!" prohlásil, jakmile popadl dech. „Kde máme jistotu, že jste neupravili výsledky?" Pár lidí se ihned přidalo a vykřikovali podobná obvinění.

Patton všechny ignoroval a věnoval se grafům. Ukazoval a vysvětloval jako farář, zvyšoval hlas a nenechal se odradit hlasitými projevy nesouhlasu či pochybností, které doprovázely každý nový snímek.

„Nyní máte před sebou příklad kontaminace vzduchem: vysoká koncentrace v listech, ovšem nikoli v kořenech.“

„Bože, to snad ne.“

„Akcie půjdou okamžitě dolů.“

„Zavolám hned svému makléři.“

Reportéři zdržující se doposud na opačném konci sálu spěchali k pódiu a kvapně žhavili videokamery.

„Na tomto snímku naopak převažuje koncentrace v kořenech, zatímco v listech je nižší, což dokazuje, že čistá DNA může do rostlin proniknout i z půdy.“

Steele byl trochu zmatený množstvím informací, jímž byl najednou zahrnut. Právě začal přemýšlet o obsahu, když uslyšel: „A to je pro dnešek všechno, přátelé. Nyní bych mezi námi rád uvítal odborníka na slovo vzatého – lékaře pana Richarda Steelea, aby se s námi podělil o své názory na to, jaké nebezpečí kontaminace rostlin pro lidské zdraví představuje.“

Steele se zarazil; nečekal, že bude vyzván ke slovu tak brzy. Publikum, ještě před chvilkou tak hlučné, naráz ztichlo. Všechny kamery mířily na něj. Chopil se mikrofonu.

„Děkuji. Děkuji vám, pane Pattone,“ začal. Zoufale se snažil srovnat myšlenky. Potom pohlédl na Sullivanovou v naději, že mu naznačí, o čem mluvit.

„Zdůrazněte, že je nutné testovat pracovníky v laboratoři,“ zašeptala. Už zase měla v obličeji profesionální výraz.

„Díky.“ Přiblížil mikrofon k ústům. „Dosavadní pozoruhodné výsledky jistě vyvolávají potřebu zaměřit se také na zaměstnance výzkumu. Než poznáme účinnost vektorů v plném rozsahu, měla by být dodržována přísná bezpečnostní opatření při zacházení s nimi.“

Publikum souhlasně zašumělo.

„Chtěl byste učinit oficiální prohlášení?“ zeptal se Patton.

„Jistě,“ souhlasil Steele. *Proč ne? Když už jsem se jednou dal na vojnu…*

„Počkejte chvilku,“ zahřímal opět z reproduktoru Aimesův hlas.

Světla se okamžitě soustředila na nového mluvčího, který se skláněl nad pevným mikrofonem, evidentně určeným osobě o hlavu

menší.

„Rád bych se zeptal pana Pattona, zda uvedené části rostlin vykazovaly určitý stupeň poškození.“

„Prosím?“ ozval se Patton.

„Jak vypadaly ty rostliny, Steve? Umíraly? Nebo už byly mrtvé? Začaly fialovět? Objevily se na nich růžové skvrny?“

„Ne, jistěže ne,“ naježil se Patton.

„Jistěže ne – co? Znamená to žádné skvrny, nebo bez zjevného poškození?“

„Trvá léta, než se genetické změny projeví,“ namítl Patton.

„Ano, samozřejmě. Zase jsme u známého: ‚Je příliš brzy‘, oblíbený argument všech zanícených ochránců životního prostředí. Stromy se dožívají tří set let. Máme snad zarazit celé odvětví průmyslu na tak dlouho jen proto, že nemáme stoprocentní jistotu?“

„Ale ne, nemyslel jsem tím…“

„Záleží jen na jediném: jestli ty kousky DNA mohou někomu či něčemu ublížit,“ prohlásil Aimes rozhodně. „A dokud nebudete mít přesvědčivý důkaz, nemáte právo tady takhle zastrašovat…“

„Nechám nyní hlasovat o oficiálním návrhu doktora Steelea,“ rozhodl Patton, aniž věnoval sebemenší pozornost Aimesovým zuřivým protestům a živé gestikulaci.

Převaha Steeleových příznivců byla jen nepatrná a návrh prošel o pověstný vlas. Potvrdil rozkol zástupců obchodu a vědy. Hned jak Sullivanová odložila další rokování, přistoupil Aimes ke Steeleovi: „Jste obyčejný darebák. Zrovna se vám povedlo zpochybnit existenci průmyslu, jehož obrat se počítá v miliardách dolarů ročně. Ohrozil jste pracovní místa spousty Američanů. Až vás většina z nich dnes večer uvidí ve zprávách, bude vás považovat za nejhoršího nepřítele.“

„Myslím, že jsem měl pravdu,“ řekl tiše Steele. „V žádném podnikání nemůžete ignorovat riziko, že ohrozíte zdraví lidí.“

„Tady se ale bavíme o postavení na trhu, vy hlupáku. Tohle není medicína. Raději buďte zticha!“

Sullivanová, která stála opodál, chytla Steelea za paži, zavěsila se do něj a odvedla ho stranou. „Je to blbec, ale bohužel, jak vidíte,

takoví mají hlavní slovo. Přinejmenším tady.“ Zamířili k jednomu z četných východů.

„Děláte si legraci!“ vyhrkl nevěřícně. „Nemohou přece ignorovat výsledky vědeckých studií.“

„S jejich penězi a vlivem? O tom nepochybujte – velmi snadno. Steve má pravdu, i když mě rozčílilo, jak se zamíchal do diskuse. Dokud se mi nepodaří předložit hmatatelné důkazy, idioti jako Aimes se nám nepřestanou plést do cesty. Alespoň do okamžiku, kdy se opravdu něco stane – katastrofa, kterou nebudou moci mlčky přejít nebo utajit. Mimochodem, dnes jste si vedl dobře, myslím to vystoupení pro média. Bude z vás hvězda večera. Jestli chcete, zařídím, aby zavolali k vám domů, aby vás rodina viděla na obrazovce,“ nabídla mu.

„Ne, díky, to není třeba,“ ujistil ji. Zavolá Chetovi i Martě sám. Nenechá si ujít příležitost sdělit jim, že teď se pouští do něčeho opravdu významného. Sbohem, pohodlný živote minulých dvou let. Napadlo ho, jestli si Sullivanová zjistila i podrobnosti o jeho soukromém životě.

„Mohu vás tedy alespoň pozvat na skleničku?“ otázala se.

Měl jiné plány. „Díky, ale teď se mi to moc nehodí. Nemohli bychom to odložit napříště?“

„Jistě,“ usmála se na něj a osvobodila paži.

V tom okamžiku vstoupil Steve Patton; hned mu samozřejmě padli do oka. Zaváhal a v obličeji se mu mihl mrak. Byl to jen prchavý okamžik, vzápětí se ovládl a zavolal: „Tady jste! Bože, Kathleen, nezlob se, jak jsem zase mluvil, ale svými nepodloženými teoriemi jen komplikuješ situaci. Aimes už sedí nahoře a pořádá tiskovku. Vykřikuje, že celý příspěvek je postavený na vodě a slavná Kathleen Sullivanová, jak sama přiznala, nedokáže předložit jediný důkaz, jenž by potvrdil souvislost mezi geneticky modifikovanými potravinami a ptačí chřipkou či jinou lidskou chorobou.“

Steeleovi se na zlomek vteřiny zazdálo, že se jí hrne červeň do tváří, ale odstín zmizel tak rychle, jak se objevil. Znovu přimkla svou paži ke Steeleově a potom tiše řekla: „Je to lhář.“

Patton se zatvářil překvapeně. Steele nedokázal odhadnout, jestli

ho vyvedl z míry její tón, anebo pánský doprovod. „Samozřejmě," souhlasil Patton. „Zároveň ale zpochybnil tvou studii. A prohlašuje, že jsme ztropili zbytečný povyk. Abych ho citoval: Hodně povyku kvůli několika řetězcům DNA, které se vyskytly v jinak naprosto zdravých rostlinách. Přesně tak to říkal. Kathleen, jestli se jeho stanovisko nezmění – ‚neexistuje důkaz o škodlivosti modifikovaných potravin'– a my nepřijdeme co nejdříve s nezvratnými důkazy o opaku, jistě se postará, aby Spojené národy nepřijaly ohledně vektorů žádná nová pravidla."

„A co hlasování?" připomněl jim Steele, „náš návrh přece prošel."

Oba se na něj podívali jako na blázna.

„Kathleen, natolik tě znám, abych věděl, že když o něčem začneš mluvit, obvykle máš předem připravenou studii nebo pokus, jimiž se dají tvé teorie podepřít. Jestli máš něco v rukávě, je nejvyšší čas, abychom si promluvili."

„Udělám, co bude v mých silách," ujistila ho.

Znovu se zdálo, že tichou, klidnou odpověď neočekával.

„Ano. Věřím že ano," řekl. „Teď mě prosím omluvte." S mírnou úklonou hlavy se otočil a odešel.

„Máte takový důkaz?" zeptal se okamžitě Steele neutrálním tónem; neměl zájem stát se prostředníkem mezi ní a Pattonem, ať už se mezi nimi odehrálo cokoli.

„Možná."

„Kde?"

„Není to vlastně tak daleko odsud." Opět vymanila paži z jeho. „Tak zítra," prohodila na rozloučenou a zmizela ve dveřích, aniž se ohlédla.

Skleněnou výplní Steele zahlédl, jak na ni Patton čeká. Pokusil se ji chytit za loket, ale odtáhla se. Zrudl. Něco jí začal vysvětlovat a přitom živě gestikuloval; ona ho zpražila pohledem a odešla.

Pane bože, pomyslel si Steele, *dnes jsem asi zažil vědeckou variantu Show Jerryho Springera.*

8

Schovávala se v blízkém hájku. Vítr rozhoupal listy v korunách; zdálo se jí, že k ní doléhá hukot přijíždějícího vlaku. Vzhlédla. Namísto vrcholků palem viděla kštice košťat vymetajících dočista noční nebe. Zadívala se na mraky plynoucí oblohou. Téměř se dotýkaly výběžků okolních hor. *Musím stačit jejich stínu,* rozhodla se. Ještě se rozhlédla kolem sebe. Nic se nehýbalo. Kdyby nevěděla najisto, že tu Hacket bydlí, považovala by statek za dávno opuštěný. Přikrčila se a vyběhla.

Už před půlhodinou zaparkovala auto sotva pět set metrů odsud. Nechala je v křoví vedle silnice, takže nebylo vidět. Sama si teď připadala hrozně na očích. Představila si Hacketa, jak stojí za oknem a sleduje každý její pohyb. Ale záclony visely klidně dál bez sebemenšího záchvěvu. *Nahoře musí být horko jako v pekle,* napadlo ji při pohledu na nehybné závěsy. *V takovém vedru snad ani nemůže spát,* uvažovala. *Možná není doma.*

Dobíhala ke stodole, která se jí najednou zdála mnohem větší oproti odhadu z dálky. Už slyšela skřípat prkna. Ještě než se stačila přitisknout k plotu, ozvala se najednou rána, jako by někdo vystřelil. Skrčila se a nakukovala škvírou mezi latěmi. Dveře se rozlétly a několikrát narazily do zdi.

Nikoho neviděla, tak se v podřepu přiblížila k hlavní budově. V momentě klečela u kurníku a sbírala vzorky půdy, trsy trávy a rostlin. Uložila každý sběr do zvláštního označeného sáčku. *Kdyby se mi tak podařilo prokázat v nich přítomnost vektorů!,* pomyslela si, když označovala sběry. *Aspoň by viděli, jak blízko žila nakažená drůbež. Nikoho bych tak nepřistihla při činu, ale přece jen by to byl krok vpřed.*

Nabrala hrst suchého zrní, pravděpodobně zbytek krmení. Vtom znovu třeskla rána. Srdce se jí téměř zastavilo leknutím. Jen další náraz dveří, pochopila vzápětí. „Panebože," uklouzlo jí.

Zalitovala, že se její vztah ke Stevovi vyhrotil natolik, že bylo vyloučeno požádat ho o pomoc.

Když s ním přestala spát, nedokázali na ničem společně pracovat. Předpokládala, že pochopí, ale on se bránil přijmout její rozhodnutí. Naléhal, aby zůstala jeho milenkou, až jí nakonec bylo nepříjemné pobývat kdekoli v jeho blízkosti. Původně si přála, aby zůstali přáteli, jenže to nevyšlo – alespoň ne hned. Trvalo mu několik týdnů, než se dal dohromady, omluvil se a pomalu začal být opět tím starým známým Stevem. „Odpusť muži středního věku, že se choval jako hlupák, Kathleen," řekl jednou, když spolu seděli u kávy v malé kantýně ústavu. Zasáhlas stárnoucího bonvivána až příliš hluboko. Ale věř mi, nejsem takový blázen, abych kvůli tomu zničil náš pracovní vztah. Mělas pravdu – naše práce je skutečně moc důležitá."

Jejich další společný výzkum, zejména studium vektorů, však zpočátku nepokračoval nijak hladce. Často se při diskusích o rozdílném vědeckém stanovisku nechali unést emocemi a ani jeden z nich nedokázal v přítomnosti druhého zůstat objektivní. Časem se trochu zklidnili a zdálo se, že se jim podaří projekt dokončit. Někdy se dokonce nechala unést představou, že budou znovu fungovat jako tým. Proto ji také dnes tak rozzlobil jeho postoj – *neříkal jsem ti to tolikrát?* Jako by jí vyťal políček, po všem tom úsilí a snaze o normální, snad i přátelský, vztah. *K čertu!* Neměla se s ním vůbec kdy zaplést, to především.

Myšlenky se jí stočily k Richardu Steeleovi. Zaujalo ji, jak se rychle zorientoval a pochopil aktuální problematiku. „Učíte se rychle," pochválila ho. „Mám dobrou profesorku," oplatil jí kompliment. Dokonce mu přitom zmizel z tváře zachmuřený výraz a objevil se příjemný úsměv.

Ale! Tohle bys měl dělat častěji, vypadlo z ní málem překvapením, jaký je najednou hezký. „Díky," řekla nakonec.

Ještě chvíli se bavili o všem možném – o New Yorku, o

praktikách na univerzitě a nakonec i o jeho práci. Potom se omluvil, že je po letu unavený, a odešel si lehnout. Odhadla, že by jí intelektem vyhovoval. Během pěti let po rozvodu jí žádný vztah s mužem dlouho nevydržel. Mnozí partneři se nedokázali vyrovnat se skutečností, že je inteligentní a úspěšná zároveň. Až Steve Patton. Zdálo se dokonce, že jeho *těší*, když nějaký problém vyřešila dříve. Zpočátku jeho přístup vítala, viděla v něm milou změnu. Ani tohle však nebylo, jak se ukázalo, řešení natrvalo.

Steele je *zajímavý*, uvědomila si, ale prozatím o něm hlouběji neuvažovala. Jen ho pozvala na skleničku, aby ho trochu poznala a požádala o pomoc. Jakmile se však zmínil, že má svůj program, nezdálo se jí vhodné svěřit se mu s půlnoční výpravou na Hacketovu farmu.

Později ho zahlédla u baru se Sandrou Arnessovou a pochopila, jaký program měl na mysli. Pane na nebi, ta žena má oči štvance, něco ji trápí. Napadlo ji, že podobný stín viděla i ve Steeleově pohledu. Asi má dost vlastních starostí, říkala si.

Sbírala další vzorky a uvědomila si, že žárlí. „Proč se nešťastní lidé navzájem vyhledávají?“ přemítala, když si vybavila ten večer. Připadala si přehlížená; měl ji pozvat na rande, i když by pravděpodobně odmítla. Vyškubla zprudka trs trávy a s ním i stonek kukuřice, která patrně vzešla ze zrna na krmení. *Označím je později*, rozhodla se. *Hlavně odsud co nejdřív zmizet!* Bez zbytečných cavyků napěchovala rostliny do kabelky. Ještě jí chybělo pár stébel slámy a nějaké zrní zpod bidýlek v kurníku stojícím opodál. Úlomky suchého slepičího trusu by mohly obsahovat vektory; jejich přítomnost by potvrdila teorii, že spolu s viry pronikly do těla chlapce i nosiče genetické informace způsobující mutaci a že zdrojem nákazy byla nemocná kuřata. Najít v exkrementech přímo zbytky viru ptačí chřipky spolu s vektory bude asi nemožné, uplynula už dost dlouhá doba. Bohužel neexistovaly ani originální vzorky viru odebrané chlapci. V Atlantě je zničili, jakmile se podařilo nákazu v Oahu zlikvidovat.

Natáhla si tenké latexové rukavice a otevřela zpola rozpadlá dvířka vedoucí ke kurníku. Zrezivělý pant skřípavě zaprotestoval.

Zatrnulo v ní. Rychle zaběhla za roh stodoly. Neodvážila se ani nadechnout a čekala. *Nesmysl*, ujišťovala se v duchu, *i kdyby se Hacket nakrásně probudil, pomyslí si, že zafoukal vítr*. Stejně jí to ale nedalo a vykoukla směrem k domu, jestli se v oknech neobjeví světlo.

Chvíli je pozorovala, ale všechna se zdála stejně temná jako předtím. Když už se chtěla otočit, všimla si najednou za sklem nahoře bledého obličeje. Kdosi se díval přímo na ni. Nerozeznala přesné rysy, oči však vypadaly jako na posmrtné masce. Celá tvář se zdánlivě vznášela ve vzduchu. Najednou se prudce otočila a zmizela.

Ach bože můj, opakovala si Kathleen a vyběhla znovu ke kurníku. Uvnitř shrábla hrst staré slámy. Aniž zjišťovala, jestli je na stéblech nějaký zaschlý trus, namačkala všechno do tašky a už utíkala nazpět. Měla smůlu. Zpoza mraků se vyloupl měsíc a stříbrné světlo zalilo celý prostor. Tmavý chodníček ve vysoké trávě prozrazoval, kudy přišla. Zaslechla nejdříve vítr ve větvích a vzápětí bouchnutí a něčí křik.

Nevěděla najisto, že za oknem před chvílí viděla Hacketa, ale hlavou se jí mihlo jeho výhrůžné: ‚Na zloděje mám pušku!‘ Střílel by doopravdy? Kdyby se objevil, těžko by se někde stihla schovat. Obrátila se a vyběhla ke stodole. Vrata se stále ještě hlučně houpala v pantech a narážela do rámu. Kvapně vklouzla dovnitř, zavřela za sebou a rukou držela západku. Pak jí došlo, že by se mu mohlo zdát divné, proč rachot tak náhle ustal. Pootevřela na dva prsty a vykoukla ven. Jestli už Hacket nestojí na zápraží, chtěla je znovu uvolnit. Ke svému velkému překvapení však u domu spatřila *dvě* postavy. Měly masky a držely pistole. Dokonce si všimla tlumičů.

Hrdlo i žaludek jí stiskla ledová ruka. Srdce se jí strachy zastavilo, zatočila se jí hlava a podlomily nohy. Přesto si stačila uvědomit – proč si Hacket najal dva zabijáky?

Zaslechla útržek hovoru, ale nepoznala, jakým jazykem se domlouvají. Zahlédla snědé ruce a nejdříve ji tedy napadlo, že jsou místní a mluví polynéským dialektem. Řeč se jí však zdála drsnější a tvrdší ve srovnání s měkkou výslovností ostrovanů. Mezitím jí oba

muži zmizeli z dohledu. Za každou cenu se chtěla dozvědět, kam odešli.

Pozorně naslouchala, ale marně: prkna ve stodole vrzala a skřípala pod náporem větru. Tiše přivřela vrata a hledala místo, odkud by mohla pozorovat okolí.

Malým zaprášeným okénkem po pravici vnikal do stodoly pruh světla. Namířila k němu a shledala, že vede do komory s nářadím. Po zemi se povalovaly rýče, krompáče a hrábě. Klestila si cestu a zakopla o stočenou hadici. Upadla a narazila si kolena o jakousi železnou tyč. Neudržela se a vyjekla bolestí, pak se ovládla a se zatajeným dechem čekala, co se bude dít. Doléhaly k ní jen poryvy větru a kvílení starých prken. Nikdo dovnitř nevtrhl.

Postavila se na nohy a po špičkách došla k okénku. Okamžitě spatřila jednoho z dvojice. Seděl na plotě a rozhlížel se po poli. Druhého neviděla. *Třeba je přece jen za vraty*, polekala se a hledala, kam se schovat.

Nic vhodného neobjevila.

Muž na ohradě zavolal a odněkud z opačného konce pole přišla odpověď.

Díky bohu, oddechla si s úlevou, *jenže až zjistí, že se neschovala v trávě, prohledají stodolu. Nejvyšší čas volat o pomoc.*

Nahmatala v kabelce mobil a vyťukala 911. „Jsem na farmě, majitel se jmenuje Hacket, blízko silnice vedoucí kolem pobřeží na sever od Kailuy," sdělila šeptem operátorce. Nespouštěla přitom oči z chlapíka na plotu. „Sledují mě dva muži. Oba mají pistole s tlumiči!"

„Zůstaňte na telefonu!" přikázala žena na druhém konci. „Hned uvědomím policii. Můžete se zatím někde schovat?"

Muž na hlídce se otočil a pozoroval zadní stranu stodoly. Pak seskočil a blížil se k vratům.

„Pane bože, jde sem," zašeptala do telefonu.

„Máte zbraň?"

„Ne!"

„Kde jste?"

„Ve stodole. Na dveřích je západka, ale snadno ji vylomí. Není tu žádný jiný východ.“

Přitiskla se k latím tvořícím stěnu stodoly. Viděla, jak muž míří přímo k ní.

„Ví, že jste tam?“

„Myslí si to. Už nemůžu mluvit, slyšel by mě.“

„Otevírají se dveře dovnitř, nebo ven?“

„Ven.“

„Poslouchejte! Vezměte něco těžkého, motyku, tyč, cokoli. Připravte se, hned jak vsune hlavu dovnitř, aby se rozhlédl, hoďte to po něm…“

Sullivanová vypnula telefon, hodila ho do kabelky a popadla krumpáč. Sotva srovnala ruce, slyšela zacvakat západku a vzápětí následovalo několik kopanců. Opírala se zády o prkennou stěnu a měla co dělat, aby ji prudké otřesy nesrazily na kolena.

Uvidí mě a zastřelí, než ho stačím omráčit, běželo jí hlavou stále dokola. Začala propadat panice. *I když ho praštím, ten druhý mě zabije.*

Vykopl jedno prkno poblíž západky. V mezeře se objevila ruka a roztažené prsty zašmátraly v prostoru ve snaze najít petlici. Sevřela pevně násadu krompáče, rozkročila se a rozmáchla. Vší silou zasáhla snědé předloktí. Špička tvrdé oceli snadno pronikla svaly, zlomila kosti a zajela do dřevěné podlahy. Za dveřmi se ozvalo pronikavé zoufalé zavytí. Viděla před sebou v křeči roztažené prsty. Probodená ruka se svíjela a kroutila jako velký zakrvácený pavouk.

Neztrácela čas; věděla, že ji stále ještě může zastřelit. Vyhákla západku a plnou vahou vrazila do dveří. Ječel a řval, výkřiky přehlušily vítr. Mezerou mezi spodním okrajem dveří a udusanou hlínou zahlédla jeho nohu. Snažil se zapřít, ale nakonec nevydržel a dveře povolily. Opřel se znovu, ne však dost rychle. Podařilo se jí natlačit ho na stěnu. Nepřestával křičet bolestí. Pistole spadla na zem, jak hmatal zdravou rukou po krompáči.

Vyrazila, shrábla zbraň a vyběhla ven. Zapátrala pohledem po druhém muži. Spatřila, jak se řítí přes pole, ale byl dobrých sto metrů daleko. Rozběhla se tedy co nejrychleji k rohu stodoly. Než stačila

zmizet, kolem hlavy jí zasvištěla kulka.

„Idiote!“ zaječela, ale prchala dál k domu, směrem ke vzdálené silnici. Vítr ji okrádal o rychlost a ztěžoval dýchání. Lapala po vzduchu, až cítila bolest v hrudníku. Bylo jasné, že takovou námahu dlouho nevydrží.

Hlavou se jí honily zoufalé plány. K domu zbývalo asi padesát metrů. Může se schovat, má přece zbraň. Mezitím přijde policie. Mrkla na pistoli a zapochybovala, jestli by vůbec dokázala vystřelit. Nevěděla ani, kde je pojistka.

Třeba by dokázala doběhnout až k silnici a stopnout nějaké auto; při první návštěvě jí připadalo, že dům stojí docela blízko. Otočila se, aby zkontrolovala pronásledovatele. Nikdo zatím nebyl nadohled. Možná se zastavil, aby pomohl svému společníkovi. Maličko se jí ulevilo.

Potom si vzpomněla na Hacketa – vždyť i on má pušku! Čeká na ni v domě? Zpomalila a zadívala se do oken. Za nehybně visícími záclonami nerozeznala žádnou siluetu. Znovu se rozběhla. Srdce jí bušilo a čekala, že ji každou chvíli musí zasáhnout kulka. Ztěžkly jí nohy, všechno bylo jako zlý sen, kdy se člověk nedokáže odlepit z místa. Znovu se ohlédla, jestli přijde smrtící úder zezadu; i nyní však zůstalo zorné pole pusté. Začala kličkovat, aby měla větší naději, až začnou pálit. V duchu se modlila, ať se konečně ozvou sirény policejního vozu. Kromě vlastního dechu a větru kolem však neslyšela nic.

Přesvědčovala samu sebe, že od chvíle, kdy volala, uplynulo teprve pár minut a hlídka je jistě na cestě. Proklínala se, že neuvedla přesnou adresu. Co když pojem ‚Hacketova farma‘ nebude stačit, aby ji včas objevili? Těžko ji dokážou lokalizovat podle hovoru. Možná vůbec nedorazí.

V ústech ucítila hořkou pachuť. Doběhla k domu a udělalo se jí špatně. Rozkašlala se a málem upadla. Opět se podívala za sebe a tentokrát spatřila svého pronásledovatele, jak vyběhl zpoza rohu stodoly. Tmu současně rozzářilo několik rychlých záblesků a vzduch kolem se najednou podobal roji rozzuřených sršňů.

Lekla se a přestala uvažovat. Po levici měla otevřené dveře.

Bezmyšlenkovitě se rozběhla k nim a vrhla se na podlahu v temné chodbě. Odřela si kolena, ale nevnímala bolest. S námahou vstala. Tápala kolem a zakopla o schody. Znovu upadla. Tentokrát vykřikla bolestí. Opět se narovnala a vyšplhala po schodišti do patra. Vběhla do nejbližší místnosti a zabouchla za sebou dveře. Za chvíli už zdola slyšela dusot jeho kroků. Zoufale se rozhlédla kolem a spatřila Hacketa. Seděl v křesle a zíral přímo na ni.

Potlačila výkřik. Málem se otočila a vyběhla zpátky na chodbu, když vtom jí došlo, že je až *příliš* tichý a klidný. Se zatajeným dechem se k němu po špičkách přiblížila. Nespustila z něj oči. Paže měl svěšené vedle opěradel. Ucítila slabý nakyslý závan moči a vzápětí jiný, nasládlý pach. Obrátil se jí žaludek a vší silou se musela ovládat, aby přemohla nevolnost. Vzchopila se a přinutila se nahmatat jeho krční tepnu. Hlava se mu svezla na stranu, klesla bezvládně jako hadrovému panákovi.

Z šoku ji probral dupot na schodech. Dřepla si za mohutné křeslo. Bez dechu naslouchala hluku z chodby. Najednou se jí zazdálo, že k ní z dálky pronikl i slabounký zvuk sirény policejního vozu. Dveře se rozlétly a její pronásledovatel vpadl dovnitř.

Ze svého úkrytu neměla dobrý výhled, ale z nastalého ticha snadno usoudila, že stojí na místě a vyčkává. Svírala v ruce pistoli a vnímala jeho dech. *I on jistě slyšel, že se blíží policie,* říkala si. *Zmizí odsud.*

Jenže se ani nepohnul.

Jdi, prosím odejdi, modlila se v duchu.

Nic se nedělo.

Pane bože, přece musí vědět, že sem jede hlídka! Proč neuteče?

Namísto toho přistoupil k oknu, zády k ní, v ruce pistoli.

Bože, bože, bože, opakovala a nemohla odtrhnout oči od temné siluety jeho postavy. Neměla představu, jestli ji halí dostatečný stín, anebo mu padne do oka hned, jakmile se otočí. Alespoň si musí zakrýt obličej, jen aby ji neslyšel. Stál necelé tři metry od ní. Sebemenší pohyb ji mohl prozradit. Rozhodla se vystřelit první.

Znovu zadržela dech a pomalu zvedla zbraň. Zamířila mu nejdříve doprostřed zad a potom zacílila na rameno. Vydechla a

stiskla spoušť.

Nic!

Málem vykřikla zklamáním, ale ovládla se a palcem nahmatala místo, kde očekávala pojistku. Zmáčkla ji. Nic se nestalo. Opět zkusila spoušť. Zůstala nehybná.

Snažila se v panice najít pojistku, ale bezúspěšně. Vystrašená představou, že se muž obrátí a přistihne ji s namířenou pistolí, nakonec zbraň odložila a sklonila hlavu.

Tiše čekala a netroufala si vzhlédnout. Slyšela jen vítr a sílící houkání patroly. *Jestli mě má zabít,* modlila se, *bože, dej, ať mě střelí přímo do hlavy.*

9

Steelea probudilo kvílení sirén, které doléhalo zvenčí z nepříliš velké dálky. Když utichla poslední, naslouchal chvíli, jak se vlny tříští o skalisko pár metrů od jeho pokoje. Ve větru slyšel i palmové listy. Pak si uvědomil, že Sandra Arnessová ležící po jeho boku tiše pláče.

Otočil se k ní a v měsíčním světle viděl pěkně tvarovaný krk, vnadné boky a hezké nohy, které ho včera v noci tolik vzrušovaly. Teď se ovšem celá třásla a vzbuzovala pouze smutek a soucit.

Jejich milování bylo katastrofální. Začali vášnivě, dychtivě se objali a on objevoval její tělo rukama i ústy, podoben hladovému lovci, kterému předložili chutnou krmi. Poddala se mu a pomáhala nalézt svá nejcitlivější místa. Přesto nevzdychala slastí, a když do ní konečně vnikl, nebyla připravena. Chtěl přestat, bál se, že jí ublíží, ale přiměla ho, aby pokračoval. Podobali se spíš zápasící dvojici, v divokém zuřivém chvatu ho nutila pronikat hloub, až nakonec odpadl. Zmatený a rozčarovaný reakcí vlastního těla, frustrovaný vědomím, že ji nedokázal dovést k vyvrcholení, se jen zeptal: „Mám odejít?“

„Ne! Nikam neodcházej,“ naléhala a přitáhla ho k sobě.

„Zkusíme to později?“

Neodpověděla. Jen ležela v jeho objetí a upírala oči někam do dálky.

Hladil ji po vlasech, dokud neusnula. V měsíčním svitu se rozhlédl po pokoji. Ložnice vypadala neobydlená, podivně cizí, stejně jako celý dům. Všechno na svém místě, pečlivě uloženo, ani knihy na stolku, žádné desky nebo kazety, jako by si nikdy nesedla a neodpočívala. Čisté sterilní prostředí, ale stěží domov. Všiml si však, že na stěnách dříve asi visely fotografie či obrázky. Domyslel si, že zařízení v domě odpovídá životnímu stylu, který zvolila: vše přesně

podle plánu, přísná sebekontrola a žádná minulost. Vlastně se sám snažil o totéž. Jenže ona je křehká jako porcelán a sex nečekaně rozbil ochrannou bariéru, již v sobě vybudovala, a na povrch vyplulo zoufalství způsobené bůhví čím. K takovému závěru dospěl, než usnul. Stačil ještě zalitovat, že si s ní vůbec kdy něco začal.

Když ji teď viděl vzlykat, opět se v něm probudil lékař. Snažil se potlačit pohled odborníka, jenže stejně tak se mohl nutit nedýchat. Připadalo mu nevkusné hodnotit ji jako pacienta, přesto o ní začal uvažovat jako o ženě, jež je velmi rozrušená a potřebuje profesionální pomoc. Zeptal se taktně: „Sandro, jak ti mohu pomoci?“

„Nijak,“ zašeptala prostě. „Nikdo mi nemůže nijak pomoci.“

„Ale proč? Pověz mi, co se děje? Určitě to není tím, co se dnes v noci…“

„Richarde, nejsem tak povrchní,“ ohradila se. „Teď mluvíme o opravdové bolesti. Když jsem tě potkala a slyšela, co jsi prožil… a viděla jsem, že mě chceš, myslela jsem, že se zbavím svého vlastního trápení. Že se mi podaří uniknout aspoň na jednu noc. Ale nedokážu to. Nemůžu. A pochybuji, že by se to mohlo změnit.“

„Bolest? Žal? Říkalas, že jsi rozvedená. Tvůj muž zemřel?“

Neodpověděla hned. „Ne. Ztratila jsem své dítě,“ hlesla nakonec. „Svého krásného malého Tommyho, je to rok a půl. Tommy byl ten chlapec, který zemřel na ptačí chřipku. To o něm jste dnes celý den mluvili.“

Steele cítil nesnesitelné sucho v ústech.

„Byly mu sotva tři roky,“ pokračovala. „Všechno ztratilo smysl. Když ráno otevřu oči, jsem klidná těch pár vteřin, než si uvědomím, že tu není, že je mrtvý. Asi patřím k těm, kteří se nikdy nepřenesou přes takovou ztrátu. Dříve jsem měla pár podobných pacientů. Jsme vlastně mrtví mezi živými.“

Vážil v duchu vhodná slova, ale nedala mu příležitost a mluvila dál.

„Na tu konferenci jsem šla ze stejného důvodu, jaký nutí příbuzné oběti přihlížet popravě vraha. Říkala jsem si, že mi to pomůže. Uslyším odborníky, jimž se podařilo zničit nákazu, která zabila

Tommyho. Alespoň se přesvědčím, že lékařská věda zvítězila nad odpornou nemocí!“ řekla s hořkostí v hlase a potom ji přemohl nový záchvat pláče. „Nepomohlo to. Ani trochu,“ vzlykala. „Nic mi nepomůže. Tolik mi chybí! Nic se nezmění.“

Steele mlčel. Léta utěšoval lidi, kteří ztratili své nejbližší, a věděl, ačkoli se pokaždé snažil, že zoufalství rodiče nad smrtí dítěte nelze otupit slovy. „Je mi to moc líto, Sandro,“ zašeptal nakonec. Přiblížil se k ní a chtěl ji obejmout. Najednou ji přestal vnímat jako psychologický objekt, ale jako matku, jež utrpěla ztrátu a prožívala svůj žal, který snad – modlil se v duchu – on sám nikdy nezažije. „Moc, moc líto,“ opakoval. Přestože bylo teplo, měla tělo studené jako led.

Když se probudil podruhé, místo vedle něj bylo prázdné.

„Sandro?“

Nedostalo se mu žádné odpovědi.

Mrkl na ciferník: dvě deset. Spal tedy asi hodinu. „Sandro?“ zavolal, tentokrát hlasitěji. Vstal z postele. Vtom ji spatřil. Stála nahá na okraji balkonu. „Sandro!“ vykřikl a vrhl se ke skleněným dveřím, které je dělily. Zůstala stát zády k němu, nohy mírně rozkročené, zrovna tak, jako když ji spatřil poprvé v den jednání. Dlouhé černé vlasy nechala volně splývat.

Otevřel a na tváři ucítil závan větru. Zdola k němu doléhaly zvuky vln omývajících pláž. „Sandro, proboha!“ zavolal. Dělilo je necelých deset metrů.

Ve svitu měsíce vypadala jako mramorová socha, bílá a nedotknutelná. Nikdy se nedozvěděl, jestli ho v hukotu moře slyšela. Než ji mohl zachytit, zlehka pokrčila kolena, prohnula se – a skočila.

„Měla jste zatraceně hodně štěstí, že vás za tím ušákem neviděl,“ zkonstatoval detektiv.

„Já vím,“ hlesla Kathleen Sullivanová téměř neslyšně.

Policista se na ni stále mračil. Otevřel zadní dveře hlídkového vozu, aby se posadila. Nevypadal nijak nadšeně z její verze vysvětlení, proč se uprostřed noci vypravila na farmu.

Neměla v tu chvíli co dodat, a tak se opřela a snažila se uklidnit.

Pořád ještě se celá třásla. Rozhodující v celém dobrodružství byl mrak, který na chvíli zastínil měsíc právě v okamžiku, kdy se zabiják otočil – a odešel. Nakonec se zeptala: „Co tam vlastně dělali? A proč zabili pana Hacketa?“

Policista zhluboka vzdychl. „Vypadá to, že jste je přistihla přímo při činu. Zřejmě ho přišli vykrást – teď jsou lidi schopni pozabíjet se kvůli stovce. A osamělý starší člověk je lákavým cílem. Tady kolem ho všichni znali, i my. Povídá se, že se nedávno dostal k penězům. Loni nechal hospodaření a koupil si šikovný nový náklaďáček. Také se začalo proslýchat, že někde na farmě schoval malé jmění. Tomuhle tedy nevěřím, spíš žil z ruky do pusy, když se člověk rozhlédne kolem, ale ty historky klidně mohly přilákat náhodné zabijáky. Určitě ho překvapili. Ani se mu nepodařilo sáhnout po pušce – viděl jsem ji nabitou vpředu v chodbě. Asi ho zkoušeli přinutit, aby jim dal peníze, když jste se na scéně zjevila vy. Tak mu zlámali vaz a potom šli po vás; nechtěli nechat žádné svědky.“

Otřásla se při pomyšlení na obličej, který nedávno zahlédla za oknem. „Měli tlumiče,“ připomněla. Stále ještě se chvěla. „Když měli tlumiče, proč ho nezastřelili?“ Zpočátku ji ani nenapadlo, zda na tom skutečně tolik záleží. Jenže byla vědec, a když něco nedávalo smysl, automaticky uvažovala, jak doplnit chybějící článek.

„Kdo ví?“ pokrčil rameny policista a netrpělivě mávl rukou. „Možná se těm chlapům líbí zakroutit občas někomu krkem.“ Otočil se, aby se podíval na velkou černou dodávku s iniciálami HPD*), jež právě vjela do dvora.

Naskočila jí z té poznámky husí kůže. „Ráda bych vám něco vysvětlila,“ řekla. „Víte, v mém povolání je všechno založeno na předpokladu, že když budu znát *důvod*, proč se něco děje, dokážu ten proces regulovat. Lidi jako já znervózňuje vědomí, že o životě a smrti může rozhodnout taková náhoda jako třeba mrak proplouvající po obloze. Abych se s touhle skutečností vyrovnala, potřebuji pochopit *proč* – a *jak*.

*) HPD – Honolulu Police Department. (Pozn. překl.)

Možná potom přesvědčím sebe samu, že poznám nebezpečí i příště, jestli ovšem nějaké příště kdy bude. Pokud ne, budu schopna děsit se všeho, jakmile vystrčím nos na ulici. Takže povídejte.“

Svraštil obličej a upřeně ji pozoroval. „Opravdu nevím, proč ho nezastřelili,“ řekl po chvíli zamyšleně. „Možná chtěli všechno podpálit. V domě jsme našli kanystry s benzínem. Třeba to mělo vypadat jako nehoda. Ale i kdyby koroner připustil, že Hacket si zlomil vaz při pádu, když se dům hroutil, hasiči by snadno poznali úmyslně založený požár.“ Narovnal si záda a zavrtěl hlavou: „Horké hlavy, které dnes zabíjejí… úplně nesmyslně. Jedním si ale můžete být jistá,“ dodal s neveselým úsměvem a ustaraným výrazem v očích. „Ty dva najdeme, ať už se schovají kdekoli. Nezáleží na tom, co jsou zač. Takové násilí nebudeme v našem ráji trpět.“

Kolem jejich vozu stálo několik jiných policejních aut s blikajícími majáčky. Za okamžik dorazili novináři a televizní komentátoři. „Chápete doufám, že o případu zatím nesmíte hovořit.“ Zamračeně se rozhlédl kolem. „I když pro tisk budete lákavým soustem.“

Přikývla.

Od stodoly k nim doběhl mladý policista. „Našli jsme její telefon a kabelku, pane. Přesně tam, kde říkala. A je plná trávy. Dveře také odpovídají popisu, vylomená prkna a tak. Nikoho jsme neviděli, ale na poli zůstaly krvavé skvrny. V komoře ležel i krompáč, možná na něm budou otisky prstů. A máme dost materiálu na test DNA z ruky toho zraněného.“

Tvář hlavního detektiva se zachmuřila ještě víc.

Mladík se sklonil a pohlédl na Kathleen. „Paní, doma se pokaždé všichni díváme na vaše vysílání. Jsem moc rád, že se vám nic nestalo.“

Viděla, že není o moc starší než mládenci, kteří občas přišli za Lisou. Napadlo ji, jak dlouho asi potrvá, než jeho nadšení překryje nehybná maska tvrdého poldy, jíž se bude snažit čelit únavě a cynismu svých nadřízených. Nahlas řekla jen: „Děkuji vám.“ Když odešel, zatoužila slyšet hlas své dcery.

„Mohu si vzít své věci?“ otázala se. „Chtěla bych se vrátit.

Musím ještě zajít na univerzitu a dát vzorky do laboratoře k rozboru. V poledne odlétám zpátky do New Yorku. Jestli budete potřebovat nějaké další údaje, stačí zkontaktovat newyorskou policii.“

Zaváhal, ale potom jí kabelku podal. „Víte, paní Sullivanová, také sleduji váš program.“ Najednou mluvil tiše, příjemným hlasem. S úsměvem se mu objevily kolem koutků úst vějíře tenkých vrásek. „Moje nejstarší dcera vám opravdu fandí. Studuje na vysoké biologii, tady v Honolulu. Mohla byste se mi podepsat? Bude štěstím bez sebe.“

Sullivanová mu věnovala autogram na zadní stranu obálky a přemítala, jak zavádějící je jeho drsný vzhled i vystupování. Schovala tužku, když se z vysílačky v palubní desce ozvalo: „Všem hlídkám v Kailue a blízkém okolí. Ohlášena sebevražda, Kaliki Road 205. Hlaste se.“

„Prokrista, to je jenom pár minut odsud,“ zamumlal detektiv. Zpod palubní desky vytáhl mikrofon. „Určitě je úplněk,“ prohodil ještě, než stiskl příslušné tlačítko a vzal hovor.

Steele vyrazil ze Sandřiny ložnice, hned jak vytočil 911, a běžel na balkon. Vyklonil se přes okraj a pohledem pátral po nejbližší přístupové cestě k moři. Pod sebou, asi patnáct metrů vlevo zahlédl schody sestupující mezi útesy. Nezdržoval se oblékáním a chvátal do přízemí. Tam nalezl stejné skleněné dveře oddělující prostor, kde si zřejmě dříve hrával Sandřin syn. Za chvilku už sbíhal po schodech k vodě a rozhlížel se, jestli někde nespatří její tělo. Pokaždé, když se zpod mraků vyloupl měsíc, viděl bílou pěnu vln tříštících se o kamenné výběžky. *Snad dopadla do místa s hlubokým dnem,* utěšoval se. Při pohledu na divoké syčící víry, útočící na skaliska, ho téměř všechny naděje opustily.

Doběhl k malé zátoce a drápal se přes kameny dál. Rozedřel si dlaně i chodidla o drsný povrch skály, ale nevěnoval tomu pozornost, jen se snažil překřičet hluk oceánu: „Sandro!“ Občas se přihnala vysoká vlna a zmáčela ho od hlavy k patě; měl co dělat, aby se zachytil nejbližších houževnatých stonků. Jednou mu dokonce trs vyklouzl z ruky a ustupující masa vody ho málem spláchla do moře.

Teprve další příval s ním smýkl zpět na břeh. Podařilo se mu přistát s nohama napřed, i tak se ale odřel o kamení.

S námahou se sbíral. Naštěstí ho vlna vyhodila na vyvýšené místo, kde byl relativně v bezpečí. Pozoroval vření pár kroků pod sebou a pátral po Sandře. Málem už to vzdal, když najednou zahlédl něco, co vypadalo jako chomáč řas. Počkal, až voda na chvíli opadne, a potom spatřil její bílou tvář s očima upřenýma na noční hvězdnou oblohu.

Seběhl dolů, poklekl k ní, podepřel jí krk, přiložil své rty na její ledová ústa a pokusil se vdechnout jí do plic trochu vzduchu. V tu chvíli ucítil na ruce něco mazlavého. *Špína z moře,* napadlo ho okamžitě. *Možná je někde blízko odpadní stoka.* Pak si uvědomil, že hmota je hustší a vytéká ze spodiny její lebky.

Ihned se uchýlil k zažitému postupu: dvakrát vdechnout, patnáckrát stlačit hrudník… přesně tak, jak učil své studenty v případě, že se octnou s obětí nehody sami. Svým jednáním se chránil před realitou; jednodušší bylo podlehnout reflexu než čelit pravdě. Sandra se už nikdy nenadechne.

Tak ho zastihla policie, záchranný tým i lidé od tisku – nahého, systematicky poskytujícího první pomoc mrtvé ženě, zakrváceného téměř po celém těle.

10

Za jiných okolností by jeho nočnímu dobrodružství věnovalo pozornost nanejvýš pár místních. Večer předtím však odvysílaly všechny televizní stanice Steeleovo vystoupení na konferenci, takže se tragédie stala nejdůležitějším bodem zpráv i ústředním námětem pro titulní stránky deníků. Televizní diváci ve čtyřech různých časových pásmech mohli sledovat barvitě komentované autentické záběry z předchozí noci: policie odvádí k autu Steelea zahaleného v dece, stále ještě zakrváceného a vyděšeného. Média hlásala:

„Včerejší rázný kritik čisté DNA, lékař Richard Steele, byl dnes ráno sám nalezen nahý v hnízdečku lásky, jehož majitelka spáchala v noci sebevraždu.“

„Holá pravda! Expert na deoxyribonukleovou kyselinu je vyšetřován v případu sebevraždy místní lékařky.“

„Od triumfu k tragédii: důvěryhodnost fundovaného obhájce regulovaného výzkumu čisté DNA ztroskotala? S podrobnostmi se vám přihlásíme po domluvě s naším sponzorem.“

Nikdo se neobtěžoval oznámit veřejnosti, že policie Steelea hned dopoledne propustila. Žádného hlasatele také netrápily výčitky, že honba za senzací vrhá stín na celou vědeckou společnost. Samotného Steelea se však nejvíce dotklo, že Sandřina smrt je pro ně jen atraktivním pozadím, jímž celá záležitost získala na pikantnosti.

„Lotři!“ zařval ve svém hotelovém pokoji a mrštil dálkovým ovladačem po televizi. Celý se třásl. Rány mu ošetřili ve Všeobecné nemocnici v Honolulu, ale celé tělo ho ještě pořád pálilo.

Přístroj útok přežil a nová tvář s čerstvě upraveným účesem hledící z obrazovky Steeleovi přímo do očí nyní se zjevným potěšením do detailu popsala noční dobrodružství Kathleen Sullivanové.

„Proboha,“ vyhrkl. Ihned sáhl po telefonu. Od recepční se dozvěděl, že se genetička už odhlásila a vrací se do New Yorku. *Možná ani neví, co se semklo,* napadlo ho a přemítal, jestli se jí před odletem dostal do ruky některý z výtisků.

Potom zavolal domů. Ozvala se mu Marta. „Jsem v pořádku,“ vychrlil okamžitě, „policie mě propusti…“

„Přijeďte domů, Richarde. Hned! Chet vás potřebuje. Je mu hanba jít do školy.“

Podařilo se mu koupit lístek na poslední chvíli. Ještě před odletem zavolal Julii Carrové, aby mu dala vědět, kdy se bude konat Sandřin smuteční obřad.

„Samozřejmě,“ ujistila ho bez zaváhání. „A co vy? Muselo to být pro vás hrozné.“

Její laskavý hlas ho málem vyvedl z míry. „Jsem v pořádku. Půjde to,“ řekl. Snažil se, ale sám sebe by asi nepřesvědčil.

„Pane Steele, možná moc mluvím, ale myslím si, že potřebujete slyšet, že to není vaše vina. Nezavinil jste její smrt!“

Ale také jsem jí nezabránil, odsekl málem. „Díky. Jsem rád, že to říkáte.“

„Opatrujte se.“

V New Yorku přistáli za svítání. Vystoupil z taxíku u hlavního vchodu a vtáhl zavazadla dovnitř co nejtišeji. Po špičkách vešel do Chetova pokoje. Posadil se k posteli a čekal, až se chlapec probudí. Žaluzie propouštěly do ložnice první sluneční paprsky a Steele pozoroval synovu klidnou spící tvář zalitou ranním světlem. Váhavě natáhl ruku a zlehka pohladil pramen nepoddajných tmavých vlasů. Chet se trochu zavrtěl a potom se spokojeně usmál.

O TÝDEN POZDĚJI

Morgan zadumaně upíral pohled kamsi do dálky přes šedou hladinu East River směrem ke špici Manhattanu, soše Svobody a

rozlehlému oceánu. Řeka se podobala nátěru, jímž ošetřil podlahu garáže ve snaze zakrýt mastné skvrny – byla hladká a lesklá. Snaha toku dát Americe vale a rychle splynout s mořem ho přivedla k úvahám o vlastním odchodu.

Zvedl zrak k mohutnému nápisu *Coca-Cola* naproti v obvodu Queens. Obrovská počáteční písmena dosahovala stejné výše jako několik okolních věží a komínů; silueta mohla z dostatečné vzdálenosti připomínat obrázek strniště. Nepřetržitý hluk doléhající k němu z nadzemní Franklin D. Roosevelt Drive se mísil s křikem racků. Morganovi za zády se rýsovaly budovy newyorské Městské nemocnice a komplexu lékařské fakulty, z nichž každá nesla na horním okraji viditelné logo, připomínající stylizovaný rozesmátý obličej. Mžilo a na město se snášely drobounké krůpěje, téměř neviditelné, ale ulpívající na tvářích chodců jako jemný vlhký závoj.

„Vyřiďte našemu klientovi, ať si dá zatraceně lepší pozor a neorganizuje nehodu na nevhodném místě v nevhodnou dobu!“ vybuchl muž stojící za Morganem. „Vypadalo by to dost podezřele. Ti dva idioti zbabrali, co se dalo. Ksakru! Vezmou si pistole s tlumičem a jdou si hrát na obyčejnou vykrádačku…! Můžeme být rádi, že policie v Honolulu i přes všechno kolem dospěla k vysvětlení, o které nám šlo.“

Morgan beze slova zíral do dálky. Venku se snášel soumrak. *Za devětačtyřicet dní budu v balíku a v bezpečí, v opravdovém tropickém ráji,* přesvědčoval se v duchu. Záležitost se Sullivanovou a představa, že je dopadnou, ho znervózňovala čím dál víc. Vidina neomezeného bohatství mu už nedodávala takové jistoty; ani scénář likvidace všech z Biofeed International, kteří systematicky těžili z jeho práce, a když se objevil zádrhel, bez milosti ho vykopli. Párkrát si pohrával s myšlenkou na útěk. Až příliš dobře však věděl, že klient má dost lidí, aby ho vystopovali a zabili. Poprvé v životě nedokázal usnout, aniž si vzal uklidňující prášky, a když konečně zadříml, probral se za pár hodin: srdce mu pokaždé bušilo a namáhavě lapal po dechu.

„Trpíte záchvaty paniky,“ zkonstatoval lékař a předepsal mu novou dávku léků, tentokrát červených namísto původních

kanárkově žlutých kapslí.

Závan větru a studená sprška, která se mu snesla na záda, ho probraly z rozjímání. Úkosem si změřil muže, jenž ho příslibem bohatství a působivými řečmi o odplatě získal pro tohle pochybné dobrodružství. Musí ovšem opatrně volit každé slovo, uvědomoval si, jinak by brzy vyšlo najevo, že jeho nadšení ochladlo, čímž by se zbytečně vystavil nebezpečí.

„Jestli Sullivanová najde vektory a objev zveřejní," začal, „někdo v Biofeed může zpanikařit a všechno vyklopit. Dlouho by jim netrvalo spojit si mou osobu s Rodezem. Musí zemřít, než se něco takového stane."

„Já vím, vím to, sakra! Ale zabít ji teď by policii připomnělo ‚nehodu' na Havaji. Napadlo by je, že skutečným cílem byla ona. A třeba proto, že se neměla potloukat kolem Hacketovy farmy, aby tam nasbírala vzorky a našla v nich vektory umožňující přenos ptačí chřipky. Jakmile se jednou vyšetřování rozběhne *tímhle* směrem, rozvážou se některé jazyky v Biofeed pěkně rychle a jejich detektivové půjdou po stopě až sem. Důrazně vám opakuji: Klient musí stáhnout svou smečku nazpátek!"

Morgan si připadal jako mezi mlýnskými kameny. Cítil na kůži ledový pot.

„Jak ho ksakru mám přesvědčit?!" vyštěkl. „Nechápete to? Jeho lidi teď nemohou přestat. Vsadil bych se, že už jsou v New Yorku a jdou po ní."

„Vysvětlete mu to. Připomeňte mu, jak málo času zbývá. Řekněte mu, že na rozbor jejích vzorků potřebují v laboratoři přinejmenším tři týdny, ne-li víc. A i kdyby se jim na Havaji nakrásně podařilo vektor objevit, o čemž silně pochybuji, protože nemají zkušenosti, byl by to tak neuvěřitelný nález, že by si jistě nedovolila výsledky zveřejnit hned. Určitě by si je nejdříve chtěla potvrdit v newyorských laboratořích. Čímž získáváme pár týdnů navíc. Potom ji můžeme zastavit, těsně předtím, než odhalí spojitost s Biofeed…"

„Příliš mnoho ‚jestli' a ‚možná'," přerušil ho Morgan podrážděně. Tentokrát se neovládl, aby mluvil neutrálním tónem. Už dlouho v něm všechno vřelo. „Nebude čekat."

„Jenže musí! Později bude její smrt jen další z mnoha násilných aktů, realita New Yorku, součást místního koloritu: Je jedno, co zjistí. Než dojdou k nějakému závěru, bude pozdě, aby nás mohli zastavit.“

„Je to riziko!“

„Zabijte ji hned. Do sedmi týdnů vás mají. To se vám zamlouvá víc?“

Morganovi se sevřel žaludek. „Jistěže ne!“ vyhrkl, ale okamžitě ucítil v krku hořkou pachuť žluči. Musel několikrát rychle polknout, aby se mu neudělalo špatně.

„Takže jsme dohodnuti,“ prohlásil muž, zjevně využívající Morganovy nevolnosti. „A přesvědčte ho proboha, ať to tentokrát nechá na nás. Jeho exotická dvojka už nadělala dost škody. Pochybuji, že by příště všechno klaplo.“

„Co když si ona dá dvě a dvě dohromady dřív a zveřejní výsledky?“ namítl Morgan, jakmile byl schopen slova. „Než ji dokážeme vyřídit?“

Muž ho probodl pohledem. „S tím si nelamte hlavu. Díky svému postavení mám přehled o všem, co dělá. Budu ji mít pod kontrolou.“

„Oba víme, že to nemůžete stoprocentně zaručit,“ oponoval Morgan. Vzdor v něm sílil.

„Konec debaty, Bobe. Rozumíte?“ Zvýšil hlas, takže vyplašil hejno racků a ti se s křikem rozlétli k obloze. „Nebo snad mám začít jednat s klientem sám a informovat ho, že vaše prvotní nadšení opadlo? Že už nemáte zájem o projekt?“

Morgan ihned ztichl. Uvědomil si, že nemá na vybranou. Košili už měl nalepenou na těle a dokonce cítil, jak kolem sebe šíří nakyslý pach.

„Dobrá. Považujme tedy celou věc za vyřízenou,“ prohlásil muž nonšalantně, jako by šlo o nicotnou rutinní záležitost běžného pracovního odpoledne. „Co úroda na jihu?“ zeptal se vzápětí.

Morganovi trvalo déle, než se vyrovnal s novou situací. Přestože v něm stále ještě všechno bouřilo, dokázal ze sebe vypravit: „Mí lidé hlásí, že jde všechno podle plánu: příští týden začnou sklízet, prodávat a znovu sít.“

„Klientovi je doufám jasné, že tahle zbraň potřebuje čas; výsledky se neprojeví hned. Nechci, aby se nás později pokoušel vypátrat a celý netrpělivý si stěžoval.“

„Náležitě jsme ho poučili.“

„Výborně!“

Další problém, kterého se elegantně zbavil, pomyslel si Morgan. Napětí mezi nimi bylo téměř hmatatelné.

„Zbývá ještě něco; s tím byste se ale mohli vypořádat hned, než nám začne opravdu vadit.“

Viditelně Morgana zaskočil. „Oč jde?“

„Ten doktůrek, Richard Steele, který tak květnatě hovořil na konferenci a dokonce se objevil i na obrazovce. A pak ze sebe udělal takového blbce.“

„Ten?“ opáčil Morgan. „Už jsme ho prověřili: je neškodný. Mí lidé ho sledovali a zjistili, že povětšinou chodí odpoledne do parku a zabíjí čas s ostatními staršími lidmi.“

„Nepodceňujte ho. Nezapomeňte, že je lékař. Člověk s jeho vědomostmi by nám mohl zhatit plány…“ zadíval se směrem k Manhattanu, „…pokud by se včas zorientoval. A on myslet jistě umí, těžko by se jinak udržel na nejvyšší příčce na pohotovosti. Také má nejspíš pořádně silné nervy. Jestli se Sullivanové podaří získat ho včas pro svou věc a začnou slídit spolu, budeme mít problém. Tak; ještě bych chtěl…“

Přerušil ho hluk přilétající helikoptéry. Morgan vzhlédl k šedé obloze hrozící dalšími sprškami. Za okamžik mu z burácení motorů zalehlo v uších. Konečně se stroj snesl dolů a dosedl poblíž na plochu ne větší než dva tenisové kurty. Oba muži se museli otočit před přívalem prachu, který se okamžitě zvedl. Morgan zalovil v kapse pláště, který se mu pod náporem větru lepil na kalhoty, a vytáhl malý fotoaparát koupený den předtím v obchodě se suvenýry. Udělal hned několik snímků přistávajícího vrtulníku s budovou Spojených národů v pozadí – důležité naváděcí znamení pro pilota.

„Víte jistě, že se sem vejdou tři helikoptéry?“ křikl Morganovi jeho společník téměř přímo do ucha.

Namísto odpovědi se jim nad hlavu objevil druhý stroj. Chvíli pomalu klesal a potom dosedl vedle prvního. Jakmile trochu polevil hluk motorů, Morgan ukázal na žluté čáry vymezující příslušné přistávací prostory a pokračoval ve fotografování. Na první pohled byl zaujat pasažéry vystupujícími z helikoptéry, ovšem ve skutečnosti věnoval pozornost čerpací stanici a cisternám s palivem. Dalšími záběry zachytil z různých úhlů budovu nemocnice.

„Určitě se sem dostaneme přesně ve stanovenou dobu?“ ujišťoval se Morganův společník.

„Nepochybně,“ odpověděl Morgan a schoval fotoaparát. „Žádná ze společností nemá právo nechávat tu stroje přes noc a půl hodiny před začátkem oslav zastaví veškerý provoz. Načasovali jsme natankování na dobu těsně před uzávěrkou. Potom budeme předstírat technickou závadu a odložíme start, abychom zaútočili v pravou chvíli.“

Druhý muž se otočil a chvíli sledoval nadzemní úsek dálnice. Kývl směrem k ní. „Jakou část nechají mimo provoz nahoře?“

„Osmadvacet bloků – od Čtrnácté po Čtyřicátou druhou.“ Rozpřáhl ruce, jako by se chlubil rybářským úlovkem. „Letos vyřadí i menší úsek pod Brooklynským mostem.“

Druhý muž dál zkoumal okraje vozovky a Morgan si proti své vůli představil, jak bude místo vypadat při oslavách: plno lidí nejen nahoře, ale i na obou stranách řeky a navíc davy opozdilců v přilehlých ulicích. Střechy okolních budov budou jistě zaplněné do posledního místečka. Podle předběžných odhadů se v prvním roce nového milénia v červenci na tomto místě shromáždí rekordní počet lidí, nejméně tři sta tisíc.

„Kde budou stanoviště?“

„Jedno nad finančním centrem. Druhý pilot zajistí přístupové cesty kolem řeky, přibližně místa, kde teď stojíme. Třetí si vezme na starost úsek směrem k Lexingtonu a zaměří se hlavně na lidi na střeše nemocnice.“ Odmlčel se a představil si každé dostupné vyvýšené místo zaplněné shlukem diváků. Po chvíli dodal: „Při troše štěstí nakazíme najednou alespoň polovinu personálu, což zvýší chaos, jakmile se na pohotovosti objeví první oběti. Pochopitelně tou

dobou už jim nebude pomoci, protože nemoc vyvolá jejich vlastní DNA.“ Nutil se do nadšeného tónu a doufal, že jeho hlas zní přesvědčivě. Ve skutečnosti se mu ze všeho zvedal žaludek. Čím déle mluvil, tím víc se hnusil sám sobě.

„Z jaké výšky chtějí směs vypouštět?“

„Přinejmenším z třiceti metrů; lidé ucítí jemnou mlhu. Stačí, aby se látka dostala na odkrytou kůži, nebo ji člověk vdechl, takže se můžeme držet výš než nad polem. Tím se zároveň rozšíří rozptyl, jak potvrdily pokusy v malém. Mikroskopické částice lipidů, které usnadní průnik DNA, budou mít podobný účinek jako pleťové mléko: trochu chladivý a příjemný, takže lidé si emulzi pravděpodobně vetřou do pokožky. Abychom zabránili panice a nevyvolali zmatek, oznámíme předem několikrát prostřednictvím médií, že jistá společnost produkující kosmetické výrobky se takto chystá upozornit na nové mléko po opalování. Tím počet zasažených určitě vzroste.“

„A úspěšnost?“

„Z pokusů na zvířatech vyplývá, že podléhá asi čtyřicet procent. Takže zhruba sto dvacet tisíc lidí.“

„Ach můj bože,“ zašeptal muž téměř neslyšně. Znovu pozvedl zrak k dálnici, v očích napolo udivený i zmatený výraz, jako by hodnotil šokující umělecké dílo.

Morgan ho pozorně sledoval a zvažoval, jestli teď jeho společník zažívá stejný pocit, jako on sám v Oklahomě. Nejspíš pro něj do této chvíle jejich plán představoval jen teorii, čistě akademickou záležitost. Když probrali všechny detaily, uvědomil si konečně skutečný dosah celé akce? *Možná i jeho čekají probdělé noci,* pomyslel si. *Pokud ano, tak budeme mít alespoň nervy napjaté stejně a nemusíme se dál navzájem hlídat, jestli naše nadšení pro věc náhodou neopadlo.* V duchu však stále viděl davy lidí shromážděné na břehu řeky a v ulicích. Všichni se otáčeli a dívali se přímo na něj: a nutně spatřili netvora, který navždy osudově změní jejich genetický základ.

„Promluvme si teď o Steeleovi,“ prolomil nakonec muž ticho, jež se zdálo nekonečné.

ÚTERÝ 23. KVĚTNA, 6.55 HOD.

Věděla, že je to spíše předvolání než pozvánka.

„Rád bych si s vámi ráno promluvil, doktorko Sullivanová," telefonoval Stanton minulý týden. „V úterý v sedm? Hodí se vám to?"

Trochu se zachvěla, ačkoli necítila chlad, když kráčela tichou temnou chodbou. Studenti nazvali kdysi Stantonovu kancelář Bunkrem. Sídlil až v nejvyšším patře dvacetiposchoďové budovy vybavené jinak laboratořemi a učebnami, kde se připravovali budoucí lékaři na svá skutečná střetnutí s pacienty. Z Bunkru přicházela zásadní rozhodnutí, určující chod fakulty, která mnohdy závažně ovlivnila i jejich osobní kariéru.

Skutečný život začne až o hodinu později, uvědomovala si Sullivanová, kdy se dovnitř nahrnou studenti. Kancelářské síly už budou mít tou dobou první půlhodinku práce za sebou. Teď však všude vládlo ticho. Sedmou hodinu ranní si děkan vyhradil pro důležitá jednání, při nichž nechtěl být nikým a ničím rušen.

„Dobré ráno, kolegyně Sullivanová," pozdravil ji, když se objevila ve dveřích. Zvedl se od svého masivního stolu z růžového dřeva a přešel k ní, aby jí podal ruku. Ucítila vůni čerstvé kávy a na stolku vedle pohovky zahlédla podnos s konvicí, z níž vycházela pára. Vedle bylo připraveno několik croissantů. Napadlo ji, že ke skutečně závažným jednáním snídaně nepatří, takže jde jistě jen o citlivou, ale ne hrozivou záležitost. Trochu se jí ulevilo.

„Dobré jitro, Gregu. Říkejte mi Kathleen," snažila se vést konverzaci v lehčím tónu. Měla za sebou nesčetně schůzek s akademiky a specialisty a přesvědčila se, že lehce neformální nádech nikdy neuškodí. Dokonce bývala v takové atmosféře mírně ve výhodě. Stanton byl sympatický, ale vzhledem k postu, který zastával, se před ním měla Kathleen instinktivně na pozoru.

„Samozřejmě, Kathleen," opakoval a nabídl jí místo. „Kávu?"

Přijala šálek a pátrala po jakékoli stopě rozladění; zachoval však zdvořilý úsměv a stejný chladný pohled. Nedalo se mu absolutně nic

vytknout. Měl na sobě slušivý světle hnědý oblek dokonalého střihu a bleděmodrou košili. Vzpomněla si, že ve fakultním klubu mu pár lidí přezdívalo ‚manekýn'. Zachytil její pohled, takže rychle vyhrkla: „Vypadáte skvěle, Gregu. Jistě si po práci chodíte zaplavat." Usadila se a dala najevo, že mohou zahájit vážný rozhovor.

Usadil se do křesla naproti ní. Kávu si nevzal. „Půjdu rovnou k věci," začal. „Od konference na Havaji jsem vystaven neustálé palbě kritických připomínek a nepříjemných dotazů. Zejména pokud se týká vašich spekulací, které dávají do souvislosti geneticky modifikované potraviny s výskytem ptačí chřipky, k němuž došlo v oné lokalitě před rokem a půl."

Okamžitě ztuhla. „Počkejte! Ta konference neměla s vámi nic společného. Jmenoval mě nezávislý výbor bez ohledu na mé působení na zdejší fakultě…"

„Já vím! Vím to!" přerušil ji. „Ale biotechnologický průmysl se takovými podrobnostmi nezabývá. Stručně řečeno, skupina zástupců různých firem vedená tím omezeným Sydneyem Aimesem trvá na odvolání. V opačném případě vyhrožují, že přestanou naši fakultu finančně podporovat. Jistě vám nemusím zdůrazňovat, že se jedná o dosti vysoké částky."

„Ale to je vydírání!" vybuchla. Bojovně se napřímila.

„Jistě. A mohu se vztekat, jak chci. Jenže Správní rada univerzity mi svázala ruce: buď vyhovíme, nebo vás budu muset požádat o rezignaci."

Na chvíli zůstala jako omráčená. Teprve po chvíli byla mocna slova. „Gregu! Copak byste dokázal takhle prodat naši akademickou svobodu!" Téměř ječela. „Tomu nevěřím!"

„Samozřejmě že ne. Budu vás podporovat, jak to jen půjde, pokud mi předložíte alespoň nějaký hmatatelný důkaz. Jenže, Kathleen, zatím se vám nepodařilo přijít s ničím přesvědčivým. A když jste se vypravila v noci tajně na tu farmu, nijak jste své pověsti nepomohla. Senzacechtiví reportéři vás vypodobnili spíš jako amatérského slídila než důvěryhodnou vědeckou pracovnici. Bohudíky, že se vám nic nestalo."

Zčervenala. „Proč? Přišel byste o všechny sponzory, kdyby mě někdo zabil?“ Vstala a chystala se k odchodu.

„To bylo velmi laciné, paní kolegyně.“ Také se zvedl a zahradil jí cestu. „Vždyť víte, že jsem vás vždycky uznával a podporoval vaši práci. A v tom chci pokračovat. Upřímně řečeno, trochu se mě dotklo, jak jste přesvědčena, že se tak snadno nechám zlomit.“ Zakončil vyčítavý proslov stejným úsměvem, jímž ji před chvílí uvítal. Vybídl ji, aby se znovu posadila. „Poraďme se raději spolu, jak z té nepříjemné kaše ven. Ani já nejsem úplně bez obav z používání genetických vektorů.“

Neposlouchala, ale soustředila se jen na jeho oči. Studený pohled jí však ani teď neposkytl žádné vodítko.

„Prosím vás, Kathleen,“ pokračoval přátelským tónem, jako by se nic nebylo stalo. „Dejte mi šanci. Chci vám pomoci. Vaše práce je příliš důležitá, než abychom si mohli dovolit vás ztratit.“

Zaváhala. Snažila se uklidnit a odhadovala, jestli mu může věřit. Znovu zvažovala svůj nejčerstvější zážitek. Je pravda, že vždy podporoval její výzkum i její působení na fakultě. Ale ona na druhé straně zajistila svými objevy a publikacemi škole popularitu i peníze. Jak by se asi zachoval, kdyby se měla stát finančním závazkem? Asi by ji donutil k rezignaci, jenže taková byla běžná praxe na všech školách. Nedostatek financí nutí ředitele rok co rok krátit rozpočet. Od několika lidí, jimž zamítl výzkumný program, vyslechla už dříve, jak je nelítostný. Naproti tomu, nikdo se nikdy nezmínil o případu, kdy dal Stanton přednost morálce před penězi. Alespoň ne v její přítomnosti. Fakt, že se oblékal jako úspěšný burzovní makléř, ji neutvrdil o opaku. „Co máte na mysli?“ Stále ještě si nesedla.

Znovu se usmál. Napadlo ji, jestli nacvičoval před zrcadlem. „Můžete vaše prohlášení nějak doložit? Máte důkazy, že genetické vektory jsou pro člověka nebezpečné?“ Oči mu ožily zájmem. „I kdyby šlo jen o předběžné výsledky, mohl bych jimi argumentovat ve váš prospěch. Z novinových článků jsem pochopil, že jste nasbírala nějaké vzorky na té farmě, než se sběhl všechen zmatek. Provedla jste analýzu?“

Neodpověděla hned. Jako každý vědec si vypěstovala instinkt nezveřejňovat fakta předčasně a nevydávat se všanc plagiátorům. Nakonec připustila: „Ano. Pracují na nich v laboratořích v Honolulu. Za tři čtyři týdny bychom se měli dozvědět, jestli máme co do činění s ‚potulnými' řetězci DNA, což by svědčilo o přítomnosti uměle vytvořených vektorů. Ale je to možná jen přání."

Pokývl hlavou. „Budete ochotná mě informovat, jakmile dostanete výsledky? Samozřejmě všechno ponechám v tajnosti, ale s konkrétním materiálem v ruce budu v naprosto jiné pozici. Mohu se ohánět akademickou svobodou a opodstatněným výzkumem. Tvrdit… moment… jak bych to měl zformulovat co nejlépe pro správní radu?" Zamyslel se a s přehnaným úsilím studoval strop, jako by hledal správná slova právě tam. „…Váš netradiční způsob, jímž jste si opatřila vzorky, jen dokládá vaši vytrvalost a důležitost celé problematiky, není symptomem toho, že jste… „ Znovu se na chvilku odmlčel. Tentokrát se jí díval upřeně do očí. Pak se usmál, „…řekněme… trochu… ukvapená?" Uculoval se a nijak se nesnažil přestat.

Poprvé od chvíle, kdy překročila práh jeho kanceláře, si všimla, že se současně s ústy smějí i jeho oči, chladný pohled zmizel.

„Ukvapená?" opáčila.

„Ne že bych si to myslel já," dodal rychle, „ale v novinách vás tak vypodobnili." Pak zvážněl. „Samozřejmě fiasko Richarda Steelea věci neprospělo. Kdyby se nezamíchal do toho skandálu, veřejnost by přijala váš případ s větším respektem. Omlouvám se, že jsem ho na vás poštval. Nejspíš ještě nedokáže rozumně myslet."

Jeho neočekávaná kritika ji zaskočila. Hned se Steelea zastala: „Zdálo se mi, že jeho úsudek je naprosto v pořádku." Překvapena vlastní reakcí okamžitě dodala: „Kdyby desetina lidí z vašeho oboru pochopila souvislosti tak rychle jako on, mohli bychom mít silnou oficiální podporu zdravotnických organizací, a ne jen zahanbující ticho, které všichni považují za normální. Jednání té ženy nemělo nic společného s jeho zdravým úsudkem…" Zarazila se, když viděla Stantonův překvapený výraz. „Promiňte. Chtěla jsem jen říci, že jeho vystoupení na konferenci naší věci prospělo. A média se k němu

nezachovala zrovna slušně.“ Nadechla se. „Mimochodem, co se mu stalo? Myslím kromě té srdeční příhody?“ Snažila se o neutrální tón.

„Před dvěma roky mu zemřela žena. Pořád se s tím nedokáže vyrovnat.“

„Ach!“ Očekávala historku s rozvodem či něco podobného, ale ne smrt. Byl přibližně v jejím věku, takže ji nenapadlo uvažovat o *takové* ztrátě.

„Myslel jsem, že účast na konferenci a příležitost podílet se na řešení aktuálního problému by mu mohla pomoci. Aby se znovu začal cítit užitečný,“ vysvětloval Stanton. „Mluvila jste s ním už od té doby, co jste se vrátila?“

„Ne. Nechal mi na záznamníku vzkaz, že se omlouvá za všechny nepříjemnosti, které každému způsobil, ale když jsem se ho pokoušela zastihnout – a opravdu jsem se snažila mnohokrát – abych mu řekla, že není důvod k omluvám, nebral telefon. Vy o něm něco víte? Jak se má?“

„Nemám tušení. Se mnou také nechce mluvit,“ povzdechl si. Po chvíli váhání se zeptal: „Zajímá vás?“

„Ne!“ popřela snad až příliš rychle. Cítila, jak červená. *A i kdyby, co je vám do toho?* měla na jazyku, ale ovládla se. „Myslím, že doktor Steele je sympatický, ale nešťastný člověk,“ pokračovala neutrálním tónem. „Bylo mi ho líto a po tom, co jste mi o něm řekl, je ještě víc. Proč se ptáte? Jste přátelé?“

„Byli jsme. Teď vlastně ani nevím. A aby toho nebylo málo, Aimes je odhodlaný udělat z něj exemplární případ.“

„Jak to myslíte?“

„Trvá na okamžitém propuštění a dokonce mi nenabídl náhradní řešení jako ve vašem případě.“

„Prosím? Chápu, že Aimes jde *po mně,* ale proč po Steeleovi?“

„Protože mu to může projít, to za prvé. Členy výboru podráždily ty nešťastné palcové titulky v novinách. Téměř všechny plátky se zmínily o příslušnosti k naší nemocnici a veškerá negativní publicita bude samozřejmě znamenat nižší dotace. Už proto je rada ochotná okamžitě vyhovět Aimesově požadavku.“

„Darebáci!“

„Já si ale myslím, že Aimesův skutečný důvod je jiný. Je to jasné varování adresované všem lékařským autoritám: nesnažte se podporovat kontrolu produkce geneticky modifikovaných potravin. Nechci se vás dotknout, ale společnost si zvykla na prohlášení evropských environmentalistů a genetiků. Jenže teď začala bít na poplach uznávaná americká kapacita, a to je rozdíl. Lidé věří svým domácím lékařům. Proto Aimes tolik trvá na Steeleově propuštění. Pro ‚neopodstatněnou nevědeckou pomluvu', uvádí. Takže chudák Richard je ve srovnání s vámi v mnohem horší situaci."

Byla ohromena. „Nemůžete mu pomoci?"

Najednou vypadal, jako by se na něm elegantní oblek o číslo zvětšil. „Kdo ví?" odtušil. Pokrčil rameny. „I kdyby se mi povedlo zachránit ho před těmi cvoky, čímž si nejsem stoprocentně jistý, rozhodně ho nemohu chránit před sebou samým."

„Nerozumím."

„Než ho postihla srdeční příhoda, personál s ním moc nevycházel. Tolerovali ho jen pro jeho odborné kvality. Ale až se uzdraví, nemůže na oddělení pokračovat stejným způsobem."

Nevycházela z údivu. „Chcete říci, že by mohl přijít o místo i bez Aimesova přispění?"

„Proboha, doufám že ne, ale situace není nijak růžová…" Zarazil se a znovu se napřímil. „Tohle s vámi opravdu nemohu rozebírat," pronesl komisně.

„Promiňte, ale… během těch několika rozhovorů jsem nabyla dojmu, že práce je všechno, co doktoru Steeleovi zbývá."

Stanton vypadal rozpačitě, skoro zahanbeně. „Až budete mít výsledky rozborů z Havaje, vyrozumíte mě, nebo ne?" zeptal se profesionálně.

„Ano, samozřejmě," odpověděla zdvořile.

„Dobrá. Ale – tři čtyři týdny, to je pro správní radu příliš dlouho. Nemůžete celý proces nějak urychlit?"

„Bohužel ne, testování je složité a oni mají pochopitelně i svou vlastní práci."

„Nepotřebuji hotovou studii vypracovanou do všech podrobností. Nejlepší bude, když jim každý druhý třetí den zavoláte. Cokoli zjistí,

i když to sama nebudete považovat za tak důležité, mi okamžitě oznamte.“ Opět jí věnoval zářivý úsměv. „Budu se hádat, že jde o slibný začátek,“ ujistil ji.

Přikývla a také se usmála. Natáhla ruku, aby se rozloučila, ale všimla si, že je zaujat něčím v pozadí. Otočila se. Venku vycházelo slunce a v dálce se temně leskla hladina East River. Směrem na jihozápad se tyčily věže Obchodního centra a díky slunečním paprskům vypadaly obě jako v plamenech.

„Úchvatný pohled,“ pokývla hlavou. „Vidím je z kanceláře, ale tohle je fantastické.“

„Ano. Nikdy mě to nepřestane bavit,“ přitakal, aniž odvrátil zrak.

Kola vagónu podzemní dráhy skřípala a kvílela jako sele na porážce. Sotva se Kathleen rozloučila se Stantonem, rozbolela ji hlava a v metru si rozhodně neodpočinula. Rozladil ji děkanův výrok, že by mohla přijít o svou laboratoř na fakultě, a po celou cestu se jím zaobírala. Probírala situaci z různých úhlů, ale vždy dospěla ke stejnému výsledku: sama není schopna celý výzkum financovat.

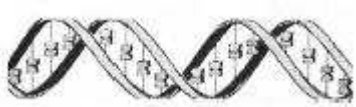
Schody brala po dvou a nahoře rychle obešla tři bloky. V rekordním čase dorazila do kanceláře s výhledem na Washington Square. Obvykle se v takové chvíli cítila lépe, napětí krčních i hlavových svalů povolilo. Dnes jí však svižná chůze nepomohla. Než vešla do budovy, zkusila si ještě protáhnout ramena, ale bez valného výsledku. Dokonce jí vadily houfy studentů kolem; když náhodou o někoho zavadila loktem, ucítila ostré bodnutí.

Zamávala jako obvykle na pozdrav jednomu z policistů, kteří zde pravidelně hlídkovali – mobilní kancelář si zřídili ve stříbrném přívěsu a jakýsi šprýmař ho překřtil na ‚Koblih‘ – ale i tento jednoduchý pohyb ji zabolel až v hlavě.

Konečně vyjela výtahem do nejvyššího patra. Otevřela dveře laboratoře právě ve chvíli, kdy Azrhan Doumani s někým francouzsky vzrušeně hovořil po telefonu.

Zahlédl ji, přerušil větu v půli, ohlásil jen: *„Excusez-moi, monsieur, mais elle est ici,“* a předal jí sluchátko. „Nějaký inspektor Racine z jižní Francie,“ informoval ji ještě stručně. „V malém

městečku Rodez našli tělo zavražděného muže, kterého identifikovali jako genetika Pierre Gastona. Mezi jeho papíry objevili také dopis adresovaný vám.“

11

„Dobrý den, paní Sullivanová. Váš asistent vám jistě naznačil, oč jde.“ Mluvil dobrou angličtinou, téměř nepoznamenanou francouzským přízvukem.

„Ano, ale neznám nikoho toho jména – Pierre Gaston jste říkal?“

„Přesně. Našli jsme jeho tělo v nadzemní kryptě rodezské katedrály. Probíhá tam renovace a asi před týdnem dělníci zvedli kamenný kryt hrobky. Cítili zápach, takže jim ihned došlo, že dole nebude jen mumifikovaný mnich. Gastona jsme identifikovali podle zubů a pitva potvrdila násilnou smrt.“

Okamžitě si vzpomněla na bledý obličej ve tmě. „Ach bože,“ vyhrkla. Cítila, jak se jí hrdlo stáhlo úzkostí.

„Prosím?“

„To nic,“ vzpamatovala se. Snažila se mluvit co nejjistěji. „Nechápu, co to má společného se mnou.“

„Ani my zatím nemáme tušení, ale je tu ten dopis. Nechal ho u notáře s příkazem odeslat jej vám – cituji: ‚v případě mého zadržení‘. Předali nám ho s ostatními dokumenty, včetně jeho poslední vůle.“

„V případě zadržení?“

„Ano. Napsal přesné pokyny. Nemáme vodítko, proč by měl být zadržen či zatčen. Doufal jsem, že byste nám mohla pomoci.“

„Je mi líto, inspektore, ale jak už jsem řekla: nikdy jsem toho muže neviděla, neznám ho. Alespoň si nevzpomínám. Víte, na konferencích se setkávám s mnoha lidmi, nepamatuji si všechna jména.“

„Domníváme se, že tenhle muž je mrtev od Silvestra, takže jakékoli kontakty se nutně uskutečnily v minulém roce. Vás znal zřejmě pouze prostřednictvím vašich odborných publikací, *docteur*.“ Připadalo jí, že francouzština dodává titulu více úcty, než je mu prokazováno na opačné straně Atlantiku. „Otevřeli jsme jeho

záznamy uložené v počítači, doma i v kanceláři. Označil si spoustu vašich článků dostupných na internetu. Naposledy pročítal vaši charakteristiku zveřejněnou skupinou Environment Watch právě před Vánocemi. Vyzývala jste biotechnologické společnosti ke spolupráci při testování genetických vektorů přítomných v rostlinách v okolí jejich laboratoří. Zaujalo nás to, protože problematika koresponduje s obsahem dopisu. Mám vám přečíst, co napsal?“

Zrychlil se jí tep. „Prosím.“

„Je datován 23. prosince,“ začal inspektor.

„Vážená paní Sullivanová,

jste na správné stopě. Navrhuji vám, abyste provedla testy v okolí našich budov. Najdete spojitost mezi námi a velmi dobře známou aférou na Tchaj-wanu a Oahu, fakta Vás jistě šokují. Pomozte mi z vězení a ukážu Vám ještě něco mnohem závažnějšího.

Děkuji Vám, Pierre Gaston“

Teď už se nedokázala ovládnout a hned se ptala: „Kde pracoval ten muž?“

„V jedné společnosti zaměřené na výzkum zemědělských plodin, Agriterre Incorporated. Ale jak jsem říkal, nejdříve jsme promluvili s ředitelem podniku, Francoisem Dancereauem. Ujistil nás, že všechny materiály jsou v pořádku.“

Jméno Francois Dancereau jí připadalo povědomé, ale v tom okamžiku se nechtěla zdržovat vzpomínáním.

„A ta společnost pracuje také s genetickými vektory?“

„Prohlašují, že jsou jen ‚ústavem pro výzkum zemědělských plodin, zaměřeným na zvyšování výnosu a zkvalitňování úrody‘.“ Bezpochyby citoval oficiální materiály, za sarkasmus v hlase by se ovšem nemusel stydět ani číšník v bistru na Champs-Élysées. „Odmítli poskytnout jakékoli podrobnosti s odůvodněním, že se jedná o důvěrné informace, jejichž zveřejnění by poškodilo vztahy mezi firmou a jejími klienty. Netlačili jsme na ně.“

„Ale ten dopis…“

„Získali jsme soudní povolení přečíst jej, požádali jsme o ně bezprostředně po rozhovoru s Dancereauem a ostatními zaměstnanci. Neměli jsme tehdy žádný důvod domnívat se, že něco skrývají nebo že existuje souvislost mezi společností a Gastonovou vraždou. Nyní je situace naprosto jiná. Projdeme to místo centimetr po centimetru, ale nejprve jsem si ještě chtěl promluvit s vámi. Nevíte náhodou, proč se zmínil o Tchaj-wanu a Oahu? Mají ta místa něco společného?“

Její mysl se už dávno rozběhla na plné obrátky a napadly ji takové teorie, které si netroufala vyslovit nahlas. Zaváhala. „Já nevím, ale nechte mě chvíli přemýšlet,“ řekla opatrně.

Ticho na opačném konci linky jí prozradilo, že není nijak nadšen.

„Mohla bych provést rozbor vzorků, které odeberete v okolí laboratoří,“ navrhla. „Prokázat přítomnost či nepřítomnost genetických vektorů, o nichž se zmínil. Vysvětlím vám, co potřebuji. Ale musíte mi vzorky poslat obratem. Raději bych provedla analýzu tady, ve své laboratoři a se svými lidmi. Souhlasíte?“

„*Magnifique, madame!* Modlil jsem se v duchu, abyste se rozhodla s námi spolupracovat. Vím, jak vás vědecký svět uznává, jste špička ve svém oboru. Vyhledal jsem si údaje o vás na internetu.“ Hovořil tak hlasitě, že musela držet sluchátko pěkný kus od ucha. „Jistě chápete, že nás nejvíc zajímá ta závažná záležitost, o níž psal. Předpokládám, že existuje souvislost s genetickými vektory – a to je vaše specialita. Nejpozději zítra odpoledne budete mít v New Yorku požadované vzorky,“ slíbil.

Byl tak nadšený, ale v ní se probudila obezřetnost vědce.

„Musím vás ale varovat: když nevím, jaké vektory použili, výsledky rozboru mohou být negativní. Zajímalo by mě, jestli ten Pierre Gaston chtěl, abych určila typy vektorů, proč s tím dělal takové tajnosti? Proč mi prostě a jednoduše nezavolal jako ostatní?“

Rozhostilo se ticho. Napadlo ji, že se spojení přerušilo. Po několika vteřinách ho oslovila: „Inspektore?“

„Jsem tu, jen jsem se snažil rychle najít odpověď na vaši otázku. Ano. Proč? Dobrá otázka.“ Zaslechla, jak se nadechl, a vzápětí i dlouhý výdech. *Nejspíš si zapálil,* pomyslela si a okamžitě si

představila Racinea navlas podobného hrdinovi z filmu *Casa – Marica.* „Možná znám odpověď. Ačkoli to Agriterre popírá, někdo se mohl dopustit trestného činu s úmyslem poškodit společnost. Gaston *musel* něco udělat, když se obával policie. Třeba napsal dopis, aby zastrašil svého protivníka. Pohrozil, že objevíte vektory a všechno zveřejníte v případě jeho uvěznění. Příslib ‚něčeho závažnějšího' vás pravděpodobně měl přesvědčit ke spolupráci."

Snad máte pravdu, řekla si v duchu. *Jenže on ten slib zaplatil vlastním krkem.*

Onoho odpoledne se zdál bar hotelu Plaza neobvykle plný a hlučnější než kdy jindy. Takové prostředí by spíše očekával v taverně na pobřeží; neladilo příliš s nažehleným zjevně zámožným osazenstvem. V půl páté se Steele zvedl od stolu, u něhož se cítil stejně doma jako u svého pracovního v nemocnici, shrábl stránky plné žurnalistického vtipu a moudrostí a chystal se k odchodu.

„Hej, doktore, dneska jste se ani nenapil," připomněl mu číšník, menší pořízek, který také trochu budil dojem, že se o pár bloků spletl. Člověk si ho živě dokázal představit u pípy nebo s platem půllitrů, spíše než s útlými lahvemi šampaňského; jistě by neměl potíže s rvačkou v lokále. „Proč si neobjednáte jen minerálku? Oříšky vám přinesu i tak." Jablíčka naducaných tváří se pohnula, když číšník roztáhl ústa do úsměvu. Steele to pochopil jako vtip a opětoval úsměv. „Příště to tak jistě udělám," odpověděl a proklestil si cestu k východu.

Venku drobně mžilo, čelo i tváře mu ovanul chlad. Přitáhl si plášť a svižně kráčel ulicí. Musel kličkovat, aby se vyhnul deštníkům, takže se soustředil jen na chůzi. Vlhký vzduch chvílemi prostoupila vůně teplých preclíků a párků. Než došel na roh, míjel několik stánků. Líbily se mu plátěné stříšky v pestrých barvách, živý kontrast k seriózním výlohám světoznámých firem jako Gucci, Wempe nebo Saks. Také mu pomáhaly určovat tempo chůze.

O několik bloků dál se však příjemná vůně jídla vytratila a vystřídaly ji výfuky aut. Na chodnících přibylo spěchajících lidí, viděl stovky lýtek, slyšel útržky desítek hovorů, auta brzdila a hned

se zase rozjížděla, všude panoval ruch a shon. Aby se oprostil od okolního světa, soustředil se na jedinou osobu, která nejvíce zaměstnávala jeho mysl od chvíle, kdy se vrátil z Havaje.

Chet.

Podařilo se mu přesvědčit ho, aby se vrátil do školy už to osudné ráno. „Takových senzacechtivých zpráv jsou tisíce. Nikdo se nad nimi nepozastaví a lidé na ně vzápětí zapomenou, protože je vystřídá nějaká další ‚novina'," ujišťoval syna.

„Já nezapomenu!" zdůraznil chlapec nevrle.

„Žádný *opravdový* přítel ti to nebude připomínat."

„Ne, ale ostatní ano. Budou si ze mě dělat legraci."

„A záleží ti na takových, Chete? Zemřela žena, lékařka, vzala si život, protože přišla o syna. Podlehl neznámé infekci a ona tomu nemohla zabránit. Neviděla důvod, proč zůstat na světě. To není vtip."

„Ale tati," ohradil se, „tohle přece nemůžu říct těm puberťákům." Oči mu plály rozčilením. V půl osmé si ale sbalil knihy, zaťal zuby a odešel do školy.

Když spolu hovořili později, zjistil Steele, že najít odpovědi není jednoduché.

„Proč jsi šel k ní domů?" zeptal se Chet u večeře.

„Líbila se mi. Seděli jsme spolu u stolu, mluvili a mně bylo dobře. Připadalo mi, že jsem jí sympatický."

„Myslíš, že by se mamka nezlobila?"

„Myslím, že by se spíš zlobila, kdybych se pořád motal jako bludná ovce a převracel v hlavě, co se stejně nedá napravit. *To* by ji určitě trápilo."

Chet si nabral sousto, chvíli žvýkal a zamyšleně polkl. „Určitě by nesouhlasila s tím, jak ses choval na Havaji," prohlásil.

„Chete, vytkla by mi jedině, že jsem nebyl dost pozorný a nezabránil té sebevraždě. To si i já dávám za vinu. Co se týče mého sexuálního zájmu, určitě by řekla: ‚Bylo na čase!",

Chet vyvalil oči a na okamžik se zdálo, že mu vypadnou na talíř. Steele s ním nikdy takhle nepromluvil. Jako většina dospívajících si ani Chet nepřipouštěl, že řeči, které vedou *obecně, o jiných*, by se

mohly vztahovat i na vlastní rodiče. Další hovor se týkal většinou školy a chlapec se obracel téměř stále na Martu. Občas se poočku podíval na otce; na čele mu usilovným přemýšlením naskočilo pár vrásek a vypadal jako zmatené štěně. Pokud s ním Steele mluvil, volil už slova pečlivě a opatrně.

Před Padesátou zvolnil. U vchodu do katedrály svatého Patricka se vinul pohřební průvod. Dvojice deštníků se táhly za smutečním vozem. Našel mezeru a přeběhl na druhou stranu a namířil k Lexingtonu. Naštěstí řady chodců prořídly. Přidal do kroku, rychlá chůze mu byla příjemná.

Vzdálenost tří bloků urazil ve chvilce. Mrkl na hodinky a zjistil, že do večeře mu zbývá ještě hodina času. Obvykle odsud zamířil k jihu na Třicátou šestou a potom domů, ale rozhodl se, že dnes půjde směrem k řece a zastaví se v nemocnici. Vyzvedne papíry pro pojišťovnu, jež mu sekretářka nechala v kanceláři. Vykročil a znovu se v myšlenkách začal zaobírat Chetem.

Po návratu z Havaje, hned první večer, se Chet zdržel po jídle v kuchyni a Marta trpělivě hodnotila všechny důležité události, o něž se s někým musel podělit. Bude hrát na kytaru na školním koncertě a musí se také připravovat na závěrečné zkoušky. Ještě se ale nerozhodl, s kým bude tancovat na večírku na konci roku. Steele tiše poslouchal, vděčný za privilegium přísedícího. Postupně se Chet začal obracet i na něj a dokonce spolu krátce probírali možnost najmout si chatičku a strávit pár dní léta na pobřeží. Prozatím nedohodli pevné datum, ale i to byl úspěch.

„Je to jen začátek," prohlásila Marta spokojeně, když si Chet odešel lehnout.

Steele se vrátil do reálného světa a uvažoval, kudy nejlépe vejít do budovy nemocnice, aby se pokud možno s nikým známým nesetkal. Od svého návratu z konference se v nemocnici neukázal, neměl odvahu čelit úsměškům a vtipům. Doufal, že teď po páté už na administrativním oddělení nikoho nezastihne. S trochou štěstí by mohl nenápadně proklouznout zadním vchodem a dát se nahoru po schodišti.

Hlavně nestál o setkání s Gregem Stantonem. Ať už býval jakkoli skvělý přítel, pokud šlo o fakultu a nemocnici, myslel jako politik. Kdykoli šlo o peníze, děkan Stanton uměl počítat. „Pěkně opatrný na měšec, tenhle chlápek," slyšel Steele už párkrát od lidí, kteří s ním spravovali finanční dotace. Věřil tomu. Dost často ho sám slyšel nadávat na ‚parazity a pijavice'. Lépe bude počkat, až se všechno trochu uklidní, a nechodit mu zatím na oči. Ani chvíli nezapochyboval, že se špatná publicita odrazí na výši příspěvků.

Jistě způsobil Gregovi dost problémů. Rozhodnutí, zda bude pokračovat dál jako primář pohotovostního oddělení, mohlo ještě měsíc počkat, tak proč tlačit na pilu. Snad se do té doby nakupí spousta jiných důležitých problémů, které odvedou alespoň část pozornosti jinými směry.

Také si nepřál setkat se s Kathleen Sullivanovou. Ačkoli běžně nedocházela do ústavu ani tak často jako Stanton, sekretářka ho upozornila, že se ho genetička několikrát snažila zastihnout v kanceláři.

I při pouhém pomyšlení na ni se cítil trapně. Co by měl říci, když dal nejsilnějšímu oponentovi, Sydneymu Aimesovi, k dispozici mnohem víc munice, než by shromáždil on sám? Jenže ona je nejspíš rozhodnuta s ním promluvit. Na záznamníku nechala Steeleovi bezpočet vzkazů a vždycky ho vyzývala, aby zavolal zpět. Dnes se ozvala znovu, tentokrát se ho snažila nalákat na ‚nový důležitý zvrat ve vývoji událostí', který chtěla prodiskutovat. Jistě. Domýšlel se, že se Sullivanová snaží ho nějak zaměstnat, aby se cítil užitečný. Protivilo se mu pomyšlení, že ho snad lituje. „Nepotřebuju žádnou charitu!" mumlal na křižovatce u semaforu. Chvíli se vztekal, a potom připustil, že jestli se mu podaří proniknout do kanceláře podle plánu, mohl by jí zavolat.

Konečně naskočila zelená. Přešel vozovku, zahnul a pokračoval kolem budovy Spojených národů. Tudy procházely opět davy lidí, většinou turistů ze všech koutů světa, kteří se snažili stihnout během jednoho odpoledne co nejvíce. Mezi nimi se proplétali delegáti konferencí a zaměstnanci. Steele rád poslouchal kratičké útržky hovorů.

„…těžko říct, jestli je od CIA nebo opravdu ten nejhorší poradce…“

„…samozřejmě že jsme oficiálně ve válečném stavu na každé schůzi. Ale v posteli uzavíráme příměří…“

„…vy protestujete proti prodeji zbraní a já popřu, že se kdy jaký obchod uskutečnil. A Němci…“

Na Čtyřicáté druhé odbočil vlevo do ulice nevalné pověsti proslulé sexem a blikavým pozlátkem, což se při pohledu na zdi bez oken, omšelé vchody a několik polorozpadlých továrních budov zdálo téměř neuvěřitelné. Mezi dlaždicemi chodníku se ježily trsy trávy a na jedné straně pobíhal za plotem pes. Hluk města sem doléhal jen tlumeně; celá ulice vypadala zanedbaná a opuštěná. Nejhlučnější byl zvuk Steeleových podrážek.

Věrný instinktu Newyorčana nebýt zastižen na opuštěném místě spěchal k výjezdu na East River Esplanade Park, odkud pokračoval podél řeky směrem k nemocnici, neustále ve střehu, aby se nesrazil s běžci nebo cyklisty.

Cestou ho míjelo pár taxíků a rachotící nákladní auto. Pak se ulice znovu trochu ztišila. Pospíchal dál. Za chvilku si všiml menší černé dodávky. Motor běžel tak tiše, že ho zaslechl, až když byl vůz téměř vedle něj. Okamžitě zpozorněl. Řidič přibrzdil a zastavil, zřejmě aby se vyhnul psu, jehož musel vidět dobrých třicet metrů před sebou. Ze zadní části vystoupili dva muži v šedých uniformách a služebních čepicích se štítkem. Vypustili dva obrovské vlčáky. Steele zpomalil. Všiml si, že zvířata nejsou na vodítku. Jeden z majitelů zavolal a psi vběhli zdvojenou brankou do ohrazeného prostoru.

Hlídači, pomyslel si Steele.

Muž, který před chvilkou volal na vlčáky, si sundal čepici a svlékl sako. Vhodil věci do dodávky. Vykasal si košili zpod opasku, vzal kufřík, který vypadal jako souprava s nářadím, a odběhl.

Steelea napadlo, že se mu musí běžet dost špatně v takovém obleku.

Druhý muž se usadil na lavičce a pozoroval psy, kteří se bavili předstíraným zápasem.

Najednou přestali, nehnutě si sedli a zaměřili pozornost na Steelea, jenž mezitím došel blíž. Viděl, jak jim z tlam visí růžové jazyky, a instinktivně odhadl výšku plotu. Přinejmenším metr a půl, mohli by přeskočit? Asi by stačilo, kdyby se do něj pořádně opřeli, a jsou venku. Vypadá to ale, že poslouchají na slovo, díky bohu, utěšoval se a spěchal dál. Nepřestával na sobě cítit jejich upřené pohledy.

Čekal ho podchod pod FDR Drive. Vždycky mu připomínal obrovskou podzemní kobku: na šířku asi pětadvacet metrů a stejně tak dlouhý, na každém konci železné mříže a uvnitř žádné osvětlení; jako byste se octli ve velké cele s betonovým stropem, který se vám klene zhruba tři metry nad hlavou.

Jako pokaždé, když tudy měl projít, rozhlédl se Steele nejdříve u malé zamřížované branky. Chvíli zíral do tmy průchodu, aby se ujistil, že se nikdo netiskne zády ke stěně nebo nekrčí v příšeří. Ačkoli New York byl teď mnohem bezpečnější než před několika lety, tohle místo přímo vyzývalo k pokusu o přepadení. A zapáchalo. Štiplavý odér moči ho přinutil, podobně jako na oddělení, dýchat chvíli ústy.

Zdálo se mu, že uvnitř nikdo není.

Ještě se ohlédl. Ani muž ani psi si ho nevšímali. Vztekal se na sebe, že je tak úzkostlivý, a vešel do šera. Rychlými kroky dorazil na druhou stranu – a zjistil, že mříž je na zámek.

„Co to sakra znamená?“ zamumlal. Ozvěna mu několikrát vrátila slova zpět. Otočil se, aby byl co nejdříve venku. Vtom ztuhl. Ze tmy před ním se ozvalo dvojí temné vrčení umocněné ozvěnou. Spatřil dva páry lesklých očí.

Stál a ani nedýchal. Neodvážil se pohnout.

Upíral pohled do tmy a snažil se rozeznat siluetu majitele, který je přivedl.

Nikdo jiný ale uvnitř nebyl.

Utekli z ohrady, napadlo ho. *Každou chvíli je musí zavolat zpátky.* Žádný povel se neozval. Vrčení zesílilo.

Mám křičet? uvažoval. Zmocnila se ho panika. *Skočí po mně?*

Koutkem oka zahlédl jedno ze zvířat, jak se přikrčilo a o krok přiblížilo. Pak se přidalo i druhé. Viděl jejich otevřené tlamy a vyceněné bílé zuby. Vrčení neustávalo, naopak. Připadal si jako králík před krajtou, paralyzován jejich pohledem, neschopen pohybu. Viděl, jak se chystají ke skoku.

„Pomoc!“ zaječel a vyběhl k mříži vchodu. Natáhl ruce a snažil se zachytit tyčí. „Pomoc!“

První pes se mu zakousl do levého lýtka. Steele zavyl bolestí a zoufale ho na chvíli odkopl. Druhá čelist sklapla o sekundu později, naštěstí naprázdno.

„Pomoc! Pomoc! Pomozte mi!“ křičel Steele zoufale. Rukama se držel mříže, spíš na ní visel. Kousek po kousku přitahoval nohy a řval. Tyče byly mokré, a tak mu po několika pokusech začaly klouzat ruce. Pes, jenž napoprvé neměl štěstí, se vzpamatoval, a zaútočil znovu. Zakousl se do pláště, vší silou jím škubal, trhal a táhl Steelea dolů. Druhý se chvíli nato zavěsil vedle.

„Povol, sakra, povol!“ Každý pes vážil dobrých padesát kilo a plášť se začínal trhat. Přes všechnu snahu Steele cítil, jak mu ubývá síly.

Za chvíli ho psi měli dole. Cítil bolest a viděl své zakrvácené nohy. Nepřestával řvát – klel, prosil, nadával. Copak ho nikdo neslyší? Neslyšel. Blízko podchodu se netoulala živá duše.

Druhý pes na chvíli povolil stisk, ale jen proto, aby vzápětí zaútočil na hlavu. Steele slyšel, jak cvakly čelisti a cítil horký dech zvířete. Vybičovaný hrůzou zvedl trup a znovu se pokusil pověsit na mříž. První vlčák se zahryzl do kabátu na boku.

Steele věděl, že s takovou zátěží dlouho stát nevydrží. Na zemi ho zabijí. Musel se zbavit pláště. Všechnu sílu soustředil do levičky a pravou se snažil vyvléknout ze zbytků kabátu. Kluzká tyč mu podjela pod rukou. Zatápal pravicí a podařilo se mu jednoho ze psů udeřit pěstí do hlavy. Hned se pustil kabátu a ve snaze zakousnout se Steeleovi do zápěstí se zamotal do cípů látky. Zapotácel se a ztratil rovnováhu. Druhý pes se natáhl a také skočil po doktorově paži, ten naštěstí uhnul a čelisti podruhé cvakly naprázdno. Rozzuření psi se rozštěkali. Steeleovi se podařilo vydrápat se do horní části mříže,

zatímco zvířata divoce vyskakovala kolem.

Proboha, copak nikdo ten rámus neslyší?

Mrholení přešlo v déšť a park zel prázdnotou.

„Hej! Zbláznil jste se? Zavolejte ty psy!“ křičel Steele ze všech sil na obě strany podchodu.

„Slyšíte? Zavolejte si je! Jste blázen! Sakra, zavolejte je!“

Žádná odezva.

Steele viděl, jak ulicí projíždí auta, ale všechna měla vytažená okénka kvůli dešti. Bylo nemožné, aby ho někdo zaslechl.

Pokusil se odhadnout ránu na noze. Krev prosakovala celou levou nohavicí a bolest sílila. Držel se jednou rukou na mříži a druhou si povytáhl nohavici, aby viděl, jak hluboko ho pes kousl. Ne příliš jasně rozeznal rozervaný sval, cáry kůže a tmavé krvavé fleky. Utáhl nohavici a málem se mu obrátil žaludek, jednak bolestí a jednak vědomím, jak snadno by mohl dostat otravu. *Budu potřebovat vagón antibiotik.* Krev však brzy prosákla znovu, takže si uvědomil, že má problém mnohem naléhavější.

Domníval se, že většina krve byla žilní, ale teď z hlubších vrstev vytryskl jasný červený pramínek. Hlasitě zaklel. Sáhl do rány. Celým tělem mu projela palčivá bolest. Zaťal zuby, ale sténal a potlačoval nával nevolnosti. Přesto pokračoval dál ve snaze nahmatat roztrženou tepnu. Zadržoval dech, stahoval břišní svaly, uvědomoval si přesně anatomii postiženého místa. Bylo mu špatně jak ještě nikdy předtím, držel se jen silou vůle. Každou chvíli mu hrozilo, že omdlí, což by byl ovšem konec. Soustředil se jen na to, aby zůstal při vědomí a našel to přesné místo. Konečně ho nahmátl. Přitiskl palcem přetrženou tepnu k holení kosti. Řval a řval. Psi pod ním nepřestali vyskakovat a štěkat.

„Pomoc! Pomozte mi!“ zavolal znovu, ale cítil, jak slábne. Ze silnice k němu doléhal hluk dopravy, ale nikdo nezastavil. Déšť houstl.

„Panebože, pomozte mi někdo,“ opakoval, ale pomalu se vzdával naděje, že jeho prosby někdo skutečně vyslyší. Najednou ho napadlo, jak je to všechno absurdní. Uprostřed New Yorku ho v jedenadvacátém století sežerou psi! Pak si vzpomněl na Cheta a

znovu zaťal zuby. Musí přežít! Kvůli němu musí vydržet.

Jenže síly ho opouštěly. Znovu mu začalo připadat nesmyslné, že by se mohl udržet na tyči, dokud někdo nepřijde. I naděje na útěk se jevila jako pouhá fantazie. Zbývalo jediné – rozmyslet si, *jak* zemře. Nejlepší bude dostat se do šoku. V bezvědomí spadnout dolů, to je nejlepší řešení. Bylo mu však tak mdlo, že nedokázal s jistotou odhadnout, zda vydrží. Mohl by uvolnit sevřenou poraněnou tepnu a nechat ji krvácet, aby se uvedl do stavu anestézie.

Znovu se mu před očima zjevil Chet. *Ne, nemůžu to vzdát. Pokud je alespoň stín naděje, nesmím. Musím se k němu vrátit.*

Znovu se zahleděl směrem k rušné ulici. Okolí podchodu zůstalo opuštěné. Venku se už stmívalo.

Najednou zaznamenal v šeru nepatrný pohyb. Nejprve ho napadlo, že se mu to jen zdálo, ale za okamžik se zpoza rohu vyloupla povědomá postava. Muž si zapálil cigaretu. Steele rozeznal poďobaný bledý obličej a zahlédl štítek služební čepice. *Ježíši Kriste, on tu celou tu dobu stál a všechno pozoroval! A jenom čekal.* Steeleovi se zatočila hlava hrůzou, bolestí a hnusem. *Žádná nehoda!*

Plamínek zápalky zmizel, zůstal jen žhavý konec cigarety. Než stačil Steele něco říci, ozval se najednou z druhé strany křik:

„Hej, pane! Nepotřebujete pomoc?“

Steele se obrátil. Spatřil ženu v pršiplášti, na vodítku měla dva promáčené kokršpaněly, kteří ji divoce táhli k mříži podchodu.

„Ano! Zavolejte hned policii. 911! Je tady maniak, který na mě poštval psy! A prosím vás taky záchranku, mám roztrženou tepnu na lýtku.“

Viděl, jak zalovila v kapse a vytáhla mobil.

Z místa, kde neznámý strážný kouřil cigaretu, se ozvalo zapískání. Psi se okamžitě ztišili a následovali ho. Za několik okamžiků už klapla brána a vzápětí vyjela na Dvaačtyřicátou černá dodávka.

12

„Já vím, Gregu, že nic z toho nemohu dokázat. Jen… podobnost těch dvou úmrtí – oběma mužům někdo doslova zakroutil krkem, zlomil vaz. A Oahu a Tchaj-wan měly společné jediné: výskyt H5N1 neboli ptačí chřipky. Celé mi to nahání hrůzu.“

„Opravdu věříte, že genetika ve Francii a farmáře na Oahu někdo zabil, aby zahladil stopy v souvislosti s virem ptačí chřipky? Ale Kathleen. Dnes ráno jsem vás žádal o přesvědčivý vědecký důkaz. A vy se večer vrátíte s takhle divokou historkou.“

Zarazila se. Zaujal skeptický postoj hned od začátku, jen co otevřela ústa. Neměla se mu vůbec svěřovat. Potkala ho na chodbě právě ve chvíli, kdy jí skončila hodina a chystala se odejít domů. Bez rozmýšlení mu řekla, že od jejich ranního setkání došlo k novému vývoji událostí a on ji pozval na skleničku do klubu. Teď seděli v nepříliš pohodlných bohatě vzorovaných křeslech, u stolku s tlumeným světlem a vázou se svazkem čerstvě natrhaných jarních květin, Stanton ji poslouchal, ale jak se ukázalo, nepřikládal její teorii přílišnou důležitost.

„Zatím ještě nevěřím ničemu,“ ohradila se. „Jen říkám, že se taková možnost sama nabízí.“ Usrkla piva a otřela si pěnu ze rtů hřbetem ruky.

Stantonova sklenka s bílým vínem zůstala nedotčená. „A já tvrdím, že jsou to zase jen spekulace. Pane bože! Právě před něčím takovým jsem vás přece varoval.“

„Podívejte, vždycky jsem pranýřovala extremisty mezi ochránci životního prostředí, kteří byli ochotni vykonstruovat různé teorie o nebezpečí biotechnologií, jen aby zakryli vlastní chyby. Ale tady jde o něco jiného. A navíc je to osobní.“

„Nechápu, kam míříte.“

„Gregu, jestli ten muž, kterého zabili v Kailue, měl něco společného s tamním výskytem ptačí chřipky před rokem a půl, není načasování jeho smrti nápadné?“

„Nenapadlo vás snad to, nač myslím?“

„Přesně to. Určitě to nebyla náhoda, že ho zavraždili několik dní poté, co jsem ho požádala o dovolení odebrat na rozbor vzorky z okolí jeho farmy. Jsem si jistá, že chtěli odstranit i mě.“

„Pane bože, Kathleen, to je úplně paranoidní! Kdyby vás slyšel takhle mluvit někdo ze správní rady, mohla byste se s místem na fakultě rozloučit okamžitě. Prosím vás, přestaňte s tím, dokud je čas, a nechtějte si ničit kariéru.“

„Nejsem paranoik,“ prohlásila bojovně; probudil se v ní irský temperament. Jak tu tak seděl v luxusní košili, uhlazený, spokojený, a snažil se ji uchlácholit, nejraději by mu víno vchrstla do obličeje. „Zdá se mi naprosto logické, že ti dva muži s pistolemi s tlumičem byli najatí zabijáci a já se měla stát cílem.“

„Doktorko Sullivanová, opravdu nemám náladu pouštět se do takových úvah…“

„Nechte mě domluvit, Gregu Stantone!“ přerušila ho. „A potom mě můžete označit za blázna nebo předhodit Aimesovi a jeho příznivcům, jak se vám zlíbí.“

Pootevřel ústa, jako by chtěl něco namítnout, zarazil ho však její odhodlaný výraz, a zůstal zticha.

„Všechno do sebe zapadá. Každý detail,“ pokračovala. „Zavřeli ho v domě, aby mě neodradil žádný zvuk, a čekali, než přijdu, teprve potom ho zabili, aby se časy shodovaly. Nezastřelili ho, i když mě by byli zastřelili. Chystali se dům podpálit – všechno souhlasí. Policie si měla myslet, že se do domu někdo vloupal, první smrt by vypadala jako nehoda. O mně by se domnívali, že jsem se jen připletla na nevhodné místo v nevhodný čas, nežádoucí svědek, a tak mě lupiči zastřelili.“

„Ale proč by někdo podstupoval takové riziko?“ Zeptal se zdvořile, ale na očích mu viděla, že si stále myslí své: nejspíš jí přeskočilo.

„Muselo to vypadat jako náhoda, protože jinak by vyšlo najevo, že mi chtěli zabránit ve sběru a rozboru vzorků.“

Stanton zavrtěl unaveně hlavou a protáhl se. Opřel si lokty o okraj stolu. „Kathleen, už jste o tomhle s někým mluvila?“ Začal si třít spánky.

„Vlastně ano. Bavila jsem se o tom s několika kolegy. Proč?“

Stanton se na ni mlčky díval a potom vzdychl. Špičkami prstů si hladil spánky. „S kým?“ zajímalo ho.

„Hmmm, s doktorem Doumanim, to je můj hlavní technik…, se Stevem Pattonem, samozřejmě, děláme na téhle věci už léta, takže si automaticky sdělujeme informace.“

Nesvěřila se mu, jaký je mezi nimi současný vztah. Ale Stevovi se muselo přičíst ke cti, že její teorii nezavrhl, spíše naopak. „Konečně se zdá, že jdeš za něčím konkrétním,“ nechal se slyšet bývalý milenec. „Jestli ti mohu nějak pomoct, víš, kde mě najdeš.“

„Chtěla jsem všechno probrat i s doktorem Steeleem, abych zjistila…“

„Co říkal?“ zajímal se Stanton.

„Nevím. Nechala jsem mu pár vzkazů na záznamníku, ale neozval se. Možná se mi prostě vyhýbá.“

„Hmmm. A mluvila jste ještě s někým jiným?“

„Ne. Proč?“

„Protože se stále snažím vás ochránit před Aimesem a před správní radou, Kathleen. Už nikomu nic neříkejte, ani slovo. A snažte se postupovat vědecky. Sežeňte všechny dostupné důkazy, jak jsme se domluvili. Tak, kdy mají přijít ty vzorky z Francie?“

„Zítra odpoledne.“

„A jak dlouho budete potřebovat na rozbor?“

„Jestli na nich budeme pracovat všichni, pak tři týdny.“

„Jak už jsem se ráno zmínil, to je moc dlouhá doba. Informujte mě průběžně, kdykoli se vyskytne něco nového. Cokoli.“

„Spolehněte se.“

„Takže jsme domluveni.“ Opřel se a konečně upil ze své sklenky. „Víte co?“ ve tváři se mu objevil nefalšovaný úsměv. Na rtech i v očích. „Jestli existuje spojitost mezi ptačí chřipkou a geneticky

modifikovanými potravinami, můžeme se těšit na Pulitzerovu cenu. Nebo možná i na Nobelovu cenu!“ Symbolicky pozvedl sklenici, potom ji postavil zpátky na stůl, stále téměř plnou. Chystal se k odchodu. „Tak, jestli mě nyní omluvíte, vrátím se domů k manželce a dcerám.“

Když ho přivezli na oddělení, nechoval se jako řadový pacient, ale spíš jako inspektor. V duchu odškrtával, které nutné úkony už byly provedeny a jak. Okamžitě mu zavedli kanylu s intravenózním roztokem. Než stačil ohlásit číslo pojistky a rodné jméno matky, už mu změřili hodnoty krevního tlaku a napojili ho na elektronické přístroje s monitory, aby průběžně sledovali funkci jeho životně důležitých orgánů. Nakonec mu sestra píchla dávku midazolamu a v ten okamžik pro něj okolní svět téměř přestal existovat.

Vznášel se mezi spánkem a bděním, když ho obstoupil hlouček rezidentů. „Zlehka promíchat, netřást,“ ozval se při pohledu na jednoho z nich, který se chystal přidat antibiotika k obsahu zásobníku s intravenózním roztokem. Potom naslouchal, jak se baví o potrhané tepně.

„Tak už konečně šijte!“ zněla Steeleovi v uších ozvěna vlastního hlasu.

„Vlastně máš štěstí, Richarde. Není to tak zlé,“ ujistil ho šéf oddělení chirurgie oběhového systému. Zřejmě ho odvolali přímo z nějaké společenské události – přispěchal na sál ve fraku. „Budeme to moci odoperovat lokálně,“ zkonstatoval, když si ránu důkladně prohlédl.

Potom Steele střídavě vnímal a nevnímal, na pokyn vrtěl prsty u nohou a poslouchal přitom, jak starší rezident během práce poučuje nováčka. Ledvinovitá miska, kterou mu umístili mezi stehny, se plnila kousky kůže a odpreparovanými cáry svalu. Jednu chvíli, když bylo cvakání svorek opravdu intenzívní, Steele dokonce rezidenty hlasitě obvinil, že mu ‚chtějí tu zatracenou nohu asi ořezat celou‘. Dostal novou dávku midazolamu a brzy se přestal starat, kolik končetin mu ještě zbývá.

„Pane doktore, takhle tlustý spis tu o vás máme,“ zažertovala za

nějaký čas vrchní sestra. Chystala se mu převázat lýtko. „Za půl roku už jste tu podruhé.“

„Máte pravdu,“ přitakal s chabým úsměvem, v rozpacích nad rozruchem, který způsobil. Protivilo se mu pozorovat bílé pláště z druhé strany. A navíc musel ležet během celé procedury na břiše. Na místě, kde *on* byl zvyklý udílet pokyny a rozhodovat o životě a smrti, byl teď nucen omezit se na úvahy, zda mu župan dostatečně zakrývá zadek.

„Kam to chcete?“ zeptala se sestra šermující injekcí s příslušnou dávkou protitetanové směsi.

Zdráhavě nabídl obnažené rameno.

„To není legrace,“ napomenula ho a zajela jehlou do správného místa.

Když měl nepříjemný úkon za sebou, požádal o telefon. Chtěl zavolat Chatovi a Martě; jistě jsou strachy celí pryč.

„Určitě se zastavil v nemocnici, narazil na někoho známého a ztratil pojem o čase,“ ujišťovala Marta návštěvnici a dolila jí nový šálek čaje. „Jindy bych mu zavolala na mobil, ale poslední dobou si ho s sebou vůbec nebere.“

„To je v pořádku, nevadí mi, když chvíli počkám.“ Kathleen Sullivanová si začala připadat trapně, že tam vůbec zašla. Jednala spontánně, rozhodla se, že i když s ní Steele nechce mluvit, varuje ho před možností ztráty místa na fakultě a v nemocnici.

Když předtím Stantonovi popřála dobrou noc, vklouzla doma do svého pokoje a oblékla si světle zelenou halenku s přiléhavou sukní. Vzala si smaragdové náušnice, které nosila jen málokdy, a několikrát si pročísla své krátké vlasy kartáčem. „Nezdržím se dlouho, Liso,“ zavolala ještě přes rameno.

Hubenější a mladší kopie jí samotné odtrhla oči od obrazovky.

„Oooo, mamka má rande!“ poškádlila ji.

„Aha: všechno vím, všechno znám. Proč myslíš – rande? Je to čistě úřední záležitost.“

„A proč sis vzala ty smaragdy, mamulko?“

Sullivanová se jen smála: „Tobě zkrátka nic neujde.“

„Moc ti to sluší, mami. Vypadáš báječně. Dobře se bav!“

Když zazvonila u dveří, připadala si nejistá jako školačka. Hospodyně, která jí přišla otevřít, si ji prohlížela s tak nevěřícným výrazem, až se na okamžik domnívala, že si popletla dveře. Nakonec jí ale žena pokynula: „Pojďte dál, prosím. Promiňte, že jsem vypadala tak překvapeně, ale sem skoro žádné návštěvy nechodí,“ dodala ještě na vysvětlenou a odvedla Sullivanovou do pokoje. To bylo před hodinou a od té doby spolu vedly nezávazný hovor. Sullivanová se rozhlížela po místnosti. Všemu dominovalo obrovské piano se zavřenou klávesnicí. Nábytek v místnosti byl vkusný i pohodlný, v každém rohu viděla bujné pokojové rostliny na pozadí teplých žlutých stěn. *Ve dne tu musí být plno slunce,* uvažovala. Nejpozorněji si však prohlížela fotografie.

Marta odešla připravit něco k zakousnutí a Sullivanová vstala, aby si snímky prohlédla zblízka. Z každého se na ni usmívala žena s tmavými hustými hnědými vlasy a nádhernýma přátelskýma očima. Mnohokrát ji fotograf zjevně bez upozornění zachytil uprostřed běžného dne – u grilu s barbecue, v bazénu, jak kolem sebe cáká vodu na všechny strany, v náručí s malým chlapcem, jenž byl její věrnou kopií – stejně neposlušné husté kadeře hnědých vlasů a tytéž tmavé oči. Ani na aranžovaných snímcích ‚foto do rodinného alba‘, s chlapcem v útlém věku, neztratila svůj okouzlující úsměv. *Tahle žena si byla vědoma, že ji milují,* pomyslela si Sullivanová.

Na několika fotografiích se objevil i Steele, ale ve většině případů snímky pořizoval právě on. Zachytil i „historické okamžiky“ chlapcova života – první jízdu na kole, velkou rybu, již triumfálně zvedal nad hlavu, úspěšně vstřelený gól při fotbalovém utkání žáků. Automaticky si vzpomněla na vlastní dceru, jejíž dětství si také uchovávala v albu.

Za chvíli se chlapec objevil v živé podobě. Odhadovala, že je nejméně o dva roky starší než na posledních snímcích. Pozdravil ji a trochu ostýchavě dodal: „Líbí se mi váš program v televizi.“

„Nechtěla byste něco k jídlu, paní doktorko?“ zeptala se Marta už nejméně pošesté.

„Ne, děkuji, opravdu ne,“ odmítla znovu Sullivanová. Najednou někde zazvonil telefon. Marta se omluvila a odešla.

Za dvě minuty už všichni tři seděli v autě Kathleen Sullivanové a uháněli do nemocnice.

„Jen si to představte,“ reptala Marta, „pokoušou ho psi a on mi říká, abych si nedělala starosti a nikam nejezdila!“

Sullivanová zůstala v čekárně, zatímco ti dva spěchali dál dveřmi s nápisem ZÁKAZ VSTUPU. Sledovala dění kolem a opět ji přemohla posvátná úcta k lidem na pohotovostním. Surová realita, zranění, bolest a krev byly na hony vzdálené jejímu molekulárnímu světu. Napadlo ji, že má před sebou druhou stránku světa Richarda Steelea, zrovna tak pravdivou, jako fotografie v jeho obývacím pokoji. Jakou jen musí mít odvahu, aby tohle snášel každý den! A zároveň tolik citu, aby miloval tak nevšední ženu, jejíž tvář viděla na snímcích.

Neuplynulo ani pět minut a Marta se vrátila. Vypadala naprosto klidně. „Ach, nic to není. Jen si pomyslete, hnali jsme se sem kvůli několika škrábancům.“ S úlevou se usmála na Cheta a objala ho. Pak mrkla na hodinky a řekla: „Nejvyšší čas vrátit se domů, mladíku, zítra jdeš do školy.“ Sklonila se k Sullivanové a pošeptala jí do ucha: „Doktor Steele tu bude muset na chvíli zůstat, alespoň než začnou účinkovat antibiotika.“ Ušklíbla se: „Zřejmě jeho vlastní pravidla. Je zralý na to, aby ho přivázali.“

„Odvezu vás domů,“ nabídla okamžitě Sullivanová.

„V žádném případě. Půjdete za ním a řeknete mu všechno, kvůli čemu jste na něj tak dlouho čekala. Stejně nemá nic jiného na práci, tak vás alespoň vyslechne. A jestli se s ním nedomluvíte teď… vždyť víte, neodpovídá na žádné telefony.“

Ještě spiklenecky zamrkala, znovu se usmála a spěchala k východu. Chet se otočil. „Dobrou noc, paní Sullivanová.“ A následoval Martu.

„Dobrou, Chete,“ odpověděla a znovu si všimla, jak je podobný matce. S jedinou výjimkou: zatímco ona měla výraz ženy, která ví, že je milována, chlapec vypadal nejistě.

Jakmile vešla k němu do boxu odděleného závěsy, zčervenala rozpaky. Ležel na posteli, hlavu podepřenou, zabalený v nemocničním županu. Zdálo se jí, že od návratu z Honolulu shodil pár kilo. „Doktorko Sullivanová,“ pozdravil ji zachmuřeně, „díky, že jste sem přivedla moji rodinu. Vás bych tu ale nečekal.“

„Omlouvám se, že jsem sem takhle vpadla, ale je důležité, abychom si promluvili. A Marta mě ujistila, že vám to nebude vadit.“

„Marta…“

„Je taková milá. Určitě na vás lpí. A váš syn je velice sympatický. Jistě jste na něj pyšný, že?“

„No… ano. Ale…“

„Říkejte mi Kathleen, prosím. Mohu se posadit?“ přitáhla si skládací židli a usadila se na ni, než se zmohl na odpověď. „Marta tvrdila, že jste v pořádku?“

„Ano, jsem.“

„Co se vlastně stalo? Řekli nám, že vás napadli dva vlčáci. Utekli odněkud?“

„Podívejte, paní Sullivanová…“

„Kathleen.“

„Ano. Podívejte, Kathleen, jestli se mnou chcete probírat, co jsem v Honolulu zpackal, je mi líto, co jsem napáchal, ale…“

„Ne, Richarde,“ řekla rozhodně. „Mně se určitě omlouvat nemusíte. To by měla spíš média vám. Reportéři se zachovali příšerně. A o doktorce Arnessové nenapsali skoro ani čárku na vysvětlenou. Zvedá se mi z toho žaludek ještě teď.“

Steele udiveně vzhlédl, zřejmě očekával naprosto jiná slova.

Chudák, pomyslela si Sullivanová, nejspíš si dává vinu, že neodhadl, co má Arnessová v úmyslu, a nezabránil jí v tom.

„Nemůžete si dávat vinu za její smrt, Richarde.“ Dívala se mu zpříma do očí.

Napětí v jeho tváři opadlo, stažené svaly se uvolnily. „Díky, Kathleen. Pomáhá mi, když to říkáte.“

Vypadal, že jí opravdu věří. O to horší bylo přiznat pravý důvod návštěvy. „Povězte mi, co to bylo za psy?“ zeptala se ve snaze oddálit ten okamžik co nejvíce. *Možná by to počkalo až do zítřka?*

přemítala v duchu.

Znovu zaťal koutky úst. „Musel to být nějaký cvok.“

„Cože?!“

„Slyšíte mě. Ten chlap tam celou dobu stál, kouřil cigaretu a čekal, zatímco mě ty bestie málem roztrhaly. Přivolal si je zpátky jen proto, že jedna kolemjdoucí zatelefonovala na policii. Musel to být doopravdy blázen.“

„Panebože! Chtěl vás okrást?“

„Chtěl mě zabít. Tečka. To je všechno. O penězích se nezmínil. Žádné: ‚Dej sem prachy!‘ nebo ‚Naval šrajtofli!‘. Myslím, že k němu patřil i ten druhý chlápek.“

„Druhý?“

„Přesně. Nejdřív byli dva. První šel napřed a zamkl mříž v podchodu, abych nemohl ven.“

Představa dvou útočníků v ní okamžitě oživila vzpomínky. Snažila se krotit fantazii, ale stejně se té myšlenky nezbavila.

„Jak mluvili? Anglicky?“

„Neřekli ani slovo.“

„Jak vypadali?“

„Přesně jak popisují ve zprávách: dospělí bílí muži průměrné výšky.“ Ušklíbl se. „Ale v dost nápadných šatech. A ten kuřák měl nápadný obličej.“

„Ach, bílí,“ zamyslela se nahlas, protože ji samozřejmě napadlo, že to byla ona dvojice z Hacketovy farmy.

„Ano, bílí. V uniformách ochranky. A ten s cigaretou měl neuvěřitelně poďobaný obličej, jako pizza.“

Namísto úsměvu nad tím přirovnáním se jí stáhlo hrdlo.

„S takovou tvářičkou by ho policie měla dopadnout…“

Ani neslyšela, jestli mluví dál. V uších jí najednou začalo hučet a zatočila se jí hlava. To *přece ne! To nemůže být pravda!*

„…by někoho dokázal i zabít, takže…“

Dost! Žádné další kombinace! pokoušela se myslet na něco jiného a soustředit se na něj, jenže ta myšlenka jí stále vířila hlavou.

„…Kathleen? Co se děje, Kathleen? Není vám špatně?“

Jeho hlas k ní doléhal odněkud z dálky.

„Ne… ne, je mi dobře. Nic mi není,“ ujistila ho. Až teď si uvědomila, že ji chytl za ruku. Vlastně jí nahmatal pulz a počítal.

„Najednou jste tak zbledla, že jsem měl strach, abyste neomdlela.“

„Nic mi není!“ ohradila se rozhodně.

„Dobře, dobře. Ale skloňte hlavu a chvíli to vydržte. Dejte si hlavu mezi kolena, než se vám srovná tep.“

„Vždycky takhle rozkazujete?“

Slyšela, jak se směje. „Tady tomu říkáme ‚postarat se o pacienta‘.“

„Je to trapné.“

„Trapnější by bylo, kdybyste mě neposlechla a praštila se při pádu hlavou o kachlíky na podlaze.“

Ještě chvíli se dohadovali, a potom najednou prohlásil: „Srdce vám zas tepe pravidelně. Už si můžete normálně sednout.“ Zůstal ohnutý a stále jí držel zápěstí a kontroloval pulz.

„No, je načase…“

Pohled, který se jí naskytl, jakmile zvedla hlavu, ji zarazil uprostřed věty. Když jí totiž spěchal pomoci, rozvázaly se mu cípy županu, takže vedle ní stál vlastně nahý. Zasmála se.

„Co je?“ zeptal se. Zjevně si ničeho nevšiml.

Rozesmála se nahlas. Naráz v ní povolilo všechno napětí, strach, který ji zachvátil, když slyšela popis útočníka, šok, že je to stejný člověk, jehož spatřila v šeru poblíž laboratoří Agrenomics. Osvobozující vlna smíchu na chvíli spláchla veškeré obavy.

„Co se stalo?“ divil se nechápavě.

Zalykala se smíchem.

Uculil se, aniž pochopil souvislosti. Potom se rozesmál také. Nejdříve to spíš znělo jako chraplavý kašel, ale lepšil se. I tak to mohla považovat za zázrak.

Slzy jí tekly po tváři, *jak jen je smích, nakažlivý*, napadlo ji, *zvlášť když si ho tak dlouho odpíral.*

„Tak co je?“ popadl dech.

Tentokrát namířila ukazovákem na místa, která ji tolik pobavila. Podíval se a zatvářil se tak vyděšeně, že se rozesmála znovu.

Hned přitáhl cípy županu a utáhl pásek. Zůstal chvíli vážný, ale postupně rozjasnil tvář a zasmál se také. *Jako by se ze svého smutku konečně probral k životu,* blesklo jí hlavou.

„No tak, ztište se trochu!“ křikla na ně sestra zpoza plenty.

Jenže teď už byl záchvat smíchu neovladatelný. Oba vyprskli a trvalo hezkou chvíli, než byli schopni své výbuchy ztlumit.

„Bože, to se mi ulevilo,“ oddechovala.

„Lepší než tisíc psychiatrů.“

Najednou se objevila tmavá ruka a prudce odhrnula závěs.

„Který z vás dvou cvoků je údajnou obětí vražedného útoku?“ zahřměl obrovitý muž a zamával jim před očima odznakem a průkazem newyorské policie. Detektiv Roosevelt McKnight, oddělení vražd.

Veškeré veselí a povznesená nálada vzaly za své, jakmile Steele vylíčil, co se v parku sběhlo. Knight se zeptal, zda někoho podezřívá. Steele zavrtěl hlavou. Kathleen Sullivanová v ten okamžik zamyšleně upírala oči na podlahu. Znovu se jí vybavila poďobaná tvář osvětlená plamínkem sirky.

„Kathleen, co vás trápí?“ optal se Steele. Vzhlédla. Oba muži se na ni dívali. „Nic,“ odpověděla až příliš rychle.

„Nesmysl!“

„Richarde, je to bláznivý nápad. Dokonce ještě víc než to, co jsem řekla Stantonovi. Hned se rozčilil…“

„Stanton?“ skočil jí do řeči. „Co ten má s tímhle společného?“

„Nic, jen jsem mu řekla, co se mi zdálo jako podivná shoda okolností, a on úplně vyletěl. Má ale plno práce se správní radou kvůli konferenci v Honolulu a…“

„Promiňte!“ vmísil se do hovoru McKnight. Slušná slova z jeho úst působila jako ostré ‚a sklapněte už!‘ v podání kohokoli jiného. Podívali se na něj a ztichli.

„Paní Sullivanová, co kdybyste nám vypověděla všechno od začátku? A nic nevynechejte, starý pes jako já si to dokáže přebrat, nebojte se.“ Byl to spíš rozkaz než návrh.

„No, já vlastně ani nevím, kde začít. Tolik se toho semlelo…“

„Jen povídejte!“ vybídl ji. Pero i blok už měl v pohotovosti.

Popsala mu tedy svou první předvánoční návštěvu na pozemcích Agrenomics a zmínila se o poďobaném příslušníku ochranky, který ji málem objevil schovanou v křoví. Zmínila se i o dobrodružství na Havaji a o svém podezření, že pokus o vloupání byl jen zinscenovaný, a ve skutečnosti šlo o to ji zabít. Oba muži ji mlčky vyslechli. Jejich reakce ostře kontrastovala s kritikou, jíž se jí dostalo od Stantona. Jakmile Steele slyšel o smrti Pierra Gastona a jeho možném spojení s místy, kde se nedávno vyskytly případy ptačí chřipky, prudce se na lůžku napřímil. McKnight se zamračil a na okamžik přestal psát. Francouzský genetik byl zavražděn stejným způsobem jako Hacket. Možná všechno není tak úplně bláznivé, jak se na první pohled zdálo.

„Proč myslíte, že by tyhle události mohly spolu nějak souviset?“ zeptal se detektiv.

„Třeba se někdo z biotechnologické společnosti snaží utajit chybu, které se dopustili. Chtějí lidi umlčet, než vyjde najevo.“

„A co by to mělo být za lidi? Napadají vás jména?“

„Ne, to samozřejmě ne… Dozvěděla jsem se to teď…“

„A osudová chyba, kterou by se snažili utajit?“

„Řekla bych, že je to něco, před čím varuji stále, že to souvisí s virem ptačí chřipky. Nikdy jsem neobviňovala mezinárodní společnosti z nekalých praktik, ale tady jsem opravdu moc zvědavá, co se vlastně děje. Určitě něco tají.“

„Když jste vy sama navštívila Agrenomics, nenašla jste nějaké důkazy pro své podezření?“

„Bohužel ne. Všechny testované vzorky byly negativní. Ale to samo o sobě je podezřelé.“

„Proč?“

Zčervenala. „Je to… zní to hloupě, ale když si nechali nainstalovat filtry, po kterých tolik volám, tak zřejmě předpokládali, že by vektory mohly proniknout do prostředí.“

Kvitoval její vysvětlení hlubokým povzdechem. Opřel se a zaklapl blok s poznámkami. „Takže? Měla byste zůstat klidná. Jsou to spořádaní podnikatelé.“

„Anebo pracují s něčím, co se nám zatím nepodařilo odhalit," namítla.

„Zatím jsou to všechno jen domněnky, paní Sullivanová," zamnul si rukama, až mu zapraskaly klouby, a vstal. „Je mi líto, ale nemáme žádný důkaz. Jediné, s čím mohu operovat, je ‚obličej jako pizza', jak jste se vyjádřili."

„Počkejte chvilku," ozval se Steele. „Nemyslíte, že bychom měli rozebrat, co nám tu řekla? Jak to můžete pominout?"

„Doktore, půjdeme po tom šílenci, který na vás zaútočil, na to vezměte jed. Štvát na lidi psy, kam jsme to došli? Tohle jsem naposled viděl dole v Alabama před čtyřiceti lety. Chtěl bych, abyste si teď promluvil s naším výtvarníkem. Dáme dohromady podobenku toho muže. Zítra. Podíváte se také na nějaké snímky z naší sbírky. Jakmile budeme mít tvář, a jestli paní doktorka pozná, že jde o stejného chlapíka, kterého viděla v Agrenomics, vyžádáme si úřední cestou údaje od jejich ochranky. To ostatní se mi teď nezdá použitelné. Pokud se vám podaří získat konkrétní důkazy, obrátíme se na FBI nebo Interpol. Zatím vám mohu jen poradit: buďte velmi opatrní."

Chtěla vyskočit a zaječet na toho obrovského detektiva, protože se tak choval, protože jí téměř nevěnoval pozornost a bez váhání odsunul její podezření stranou. Ihned si ale uvědomila, že je na Steeleově domácí půdě, a kvůli němu se přemohla a zůstala zticha.

„A to je všechno? Buďte opatrní?" podivil se Steele.

McKnight si hrál s cípem pláště, který připomínal spíše flekatou stanovou celtu než slušnou součást oděvu.

„Dovolte mi, abych vám něco vysvětlil, doktore. Máte štěstí, že jste kápl na mě. Patřím k ‚nové vlně', jsem vnímavý policista, jakého se newyorské oddělení snaží vyšlechtit. Pokud se týká mnohých kolegů, kdyby vyslechli historku paní Sullivanové, víte, co by řekli? Máme tu frantíka, co napsal *znám tajemství Oahu a Tchaj-wanu* a kterému potom kdosi zakroutil krkem, nejspíš proto, že mu chodil za ženou. Za půl roku se objeví farmář z Oahu zavražděný stejným způsobem. A máme snad jen kvůli tomu, že se na Oahu i Tchaj-wanu

vyskytla ptačí chřipka, hledat spojitost mezi oběma případy? Určitě ne!“

„Tak tu teď zůstaňte, pane McKnighte!“ vybuchla a vyskočila ze židle. Probudil se v ní irský temperament i dlouho potlačovaná zuřivost. „Tak lehce se mě nezbavíte!“

Pohlédl na ni svrchu, což při jeho rozměrech nebyl problém.

„Paní Sullivanová, nevykládejte si to špatně,“ spustil, „fandím vašemu programu a upřímně vám radím, abyste byla ostražitá. Ale dokud nepředložíte pádné důkazy, ujišťuji vás, že se na kterémkoli policejním oddělení setkáte s podobnou odezvou. Možná horší. Kdekoli na světě.“

Věděla, že má pravdu, a právě to ji zlobilo. Chvíli oddechovala, aby se uklidnila. Pak ji něco napadlo: „Ptal jste se na jména podezřelých. Jedno se mi vybavilo. Slyšela jsem na vlastní uši, jak upozornil doktora Steelea, že si svým vystoupením na konferenci nadělal spoustu nepřátel.“

„Kdo je to?“

Snažila se neusmát, když s potěšením nevinně pronesla: „Myslím, že byste měl vyslechnout pana Sydneyho Aimese.“

„Myslíte, že jsem paranoidní?“ ptala se Steelea, jakmile se za detektivem zavřely dveře.

„Kéž byste byla,“ odtušil zachmuřeně.

Přitáhla si židli k lůžku. „Připouštíte tedy, že tu někdo něco tají a že do všeho zapadá i útok na vás?“

„Já nevím,“ přiznal, „zdá se mi to tak za vlasy přitažené…“ Odmlčel se a přemýšlel. „Jenže to načasování… z lékařského hlediska se mi zdá nepravděpodobné, aby to všechno byly jen náhody.“ V hlavě měl staré moudro z ohmatané učebnice:

Je pravděpodobnější domnívat se, že několik zdánlivě izolovaných příznaků je projevem jedné choroby, než předpokládat, že v těle probíhá nezávisle na sobě mnoho samostatných chorobných procesů v témže okamžiku.

Také se mu ale vybavila jiná slova: „Neměl bys vidět všechno ostatní tak zjednodušeně,“ napomínala ho vždycky Luana, když se příliš ponořil do svých medicínských úvah. Co by asi ona vydedukovala?

„Bohužel, mám nepříliš optimistickou zprávu,“ nadechla se Sullivanová.

Vyčkával, oč jde, ale mlčela. Prohlížel si ji a napadlo ho, že sebevědomější a vyrovnanější ženu by si těžko dokázal představit. Její vzhled – jednoduchý účes, žádný make-up (alespoň on si žádného nevšiml) a padnoucí šaty tlumeného zeleného odstínu – napovídal, že vedle něj sedí dáma spokojená sama se sebou. Dokonce i smaragdové náušnice nezářily tolik, jako její jiskrné zelené oči. „Takže?“ pobídl ji. Tušil, že to nebude nic příjemného, jinak by s odpovědí tak neotálela.

„Dnes ráno si mě pozval do kanceláře Greg Stanton. Na sedm.“

„Ach. Se snídaní nebo bez?“ zajímalo ho ihned.

Zakřenila se. „Se. – Jenže horší je, že vás možná čeká bez.“

„Co?!“

„Oba máme problém. Zdá se, že Sydney Aimes z vás chce udělat exemplární případ.“

Vyslechl, jaký názor zastává správní rada. Zatímco mluvila, sledovala, jak se jeho výraz mění. Když skončila, nedokázal zakrýt zklamání a rozčarování. Dlouhou chvíli bylo ticho rušené jen charakteristickými zvuky elektronických přístrojů a občasnými vzdechy či projevy nevolnosti.

„Bože, hned jsem věděl, že rada nebude nadšená, ale ani ve snu mě nenapadlo, že by se mě chtěli zbavit.“ Netroufala si pohlédnout mu do očí, bála se, aby snad nezahlédla slzu. „A Greg to tak nechá?“ procedil pak přes zaťaté zuby.

„Snaží se oddálit jejich rozhodnutí, jak jen to půjde.“

„K čemu je to dobré?“

„Získám čas k provedení testů se vzorky, které mi zítra ráno pošlou z Francie. Možná se dozvíme, jak je druhá strana vybavená.“ Z jeho výrazu nepoznala, jestli ho její plán trochu uklidnil. Byl tak

zaskočený možností přijít o svou práci, že si snad ani neuvědomil jiné nebezpečí – oba by se mohli stát terčem vražedných útoků.

„Mohu nějak pomoct?“ zeptal se. Jeho hlas zněl jakoby odněkud z dálky.

Jak tu seděl s napůl obnaženým hrudníkem a s vědomím, že je pod županem vlastně úplně nahý, napadlo ji několik možností, nebo spíš barvitých představ. Byla Irka, takže vyhlídka na smrt v ní vyvolávala vzdornou chuť oddat se požitkům živého těla. Nahlas však řekla jen: „Momentálně nijak. Ale myslete na mě. Asi to budu potřebovat, až začneme shromaždovat údaje. Už jsem se zmínila i Stantonovi: můj obor je vám cizí, takže jste schopen nezávislého pohledu z jiného úhlu, což je výhoda. Ale budete si muset oprášit některé základní pojmy z molekulární biologie. Pošlu vám sem pár knih, jsou dost obsáhlé, tak vám zatrhnu, nač se máte zaměřit.“ Poklepala ho po rameni, rozloučila se a odešla.

Za pár minut ho sanitář zasvětil do tajemství chůze o berlích. Přestože je sám předepsal tisícům vlastních pacientů, shledal, že obstojně přejít pokoj není vůbec žádná legrace.

13

STŘEDA 24. KVĚTNA, 17.00 HOD.

„Ach, matičko boží," povzdechla si nahlas Sullivanová, když vybalila vzorky, které odebrali Racineovi lidé v bezprostředním okolí Agriterre Incorporated. Zásilka dorazila z Francie ve velkém polystyrénovém obalu následujícího dne odpoledne, přesně podle dohody. Když všechno vyskládala ven, zaplnila rostlinným materiálem celý šestimetrový pracovní stůl.

Racine se držel jejích pokynů: jednotlivé balíčky obsahovaly samostatné vzorky půdy, kořenů, listů, větviček a trav, vždy s přesným označením místa sběru. I lokality volil systematicky, jak žádala. Na rozdíl od její tajné návštěvy pozemků Agrenomics, kde narychlo pobrala pár kousků, měla teď před sebou asi dvanáct set exemplářů – výsledek jeho nikým a ničím neomezeného pohybu v areálu Agriterre.

„Začneme testovat ty z nejbližšího okolí," rozhodla. Vybrala si ke spolupráci Azrhana Doumaniho a čtyři další techniky. „Pokud jsou vektory ve vzorku, pak v nejvyšší možné koncentraci. Zbytek zatím uložíme. Čeká nás nejspíš dlouhá noc, tak jestli jste si už něco naplánovali, raději se svým přátelům omluvte."

Rychle si rozdělili práci a rozběhli nyní už rutinní postup. Dva technici odebírali malé množství vzorků, nasypali každý do samostatné třecí misky a přikápli tekutý dusík. Okamžitě jim zpod rukou v rukavicích stoupaly praménky bílých výparů. Oni zatím drtili zmrzlý materiál tloučkem na jemnou kaši. Další členové týmu směs promyli a v centrifuze odseparovali chromozomy od zbytku jako svrchní vrstvu, kterou Sullivanová a Doumani odsáli a zahustili. Ke vzorkům přidali různé enzymy schopné štěpit celou škálu DNA

vektorů doposud zmíněných v existujících studiích, tedy nejen enzymy specifické pro virus květákové mozaiky.

Práce se tím samozřejmě znásobila, protože museli každý vzorek analyzovat nejméně desetkrát.

Během hodiny měli prvních padesát na proužcích s vrstvou elektroforézního gelu a vkládali je postupně do specifického elektrického pole, v němž se části řetězce DNA rozdělily podle různé molekulové hmotnosti. Celý proces potrvá do rána, odhadovali. A to zatím zpracovávali jen pět původních vzorků.

„Zbývá nám jedenáct set devadesát pět," zazubila se na Doumaniho. Stála u přístroje ne většího než kopírka, jenž jim snad pomůže odhalit tajemství Pierra Gastona.

Asistent odpověděl chabým pousmáním a dál se věnoval přípravě gelu.

Zvláštní. Myslela jsem, že bude stejně zvědavý jako já. A místo vědeckého závalu… „Co je s tebou, Azrhane?"

„Nic, jsem jenom trochu unavený," odpověděl, ale vyhnul se jejímu pohledu.

Nevěřila. Od návratu z Honolulu na něm pozorovala změny, choval se divně, jako by něco důležitého odvádělo jeho pozornost. ‚Trochu unavený' je chabé vysvětlení pro napuchlá víčka a tmavé kruhy pod očima. Už před několika dny se pokusila promluvit si s ním – pomáhal jakési studentce s výzkumným projektem a v rozhodujícím stadiu zkazil pokus – jenže se nikam nedostala. Zmínil se povrchně o rodinných problémech a několikrát se jí omluvil; slíbil, že se podobná situace už nebude opakovat. To *doufám*, pomyslela si s vyhlídkou na horu práce, která je čeká. Stejně jí ale nepřestal dělat starosti.

Pokračovali do noci, krok za krokem stejná procedura s každým vzorkem. Půl hodiny před půlnocí běžely naplno všechny přístroje pro elektroforézu a oni měli za sebou pouhý zlomek z celkového množství.

„Myslíš, že bychom si někde mohli vypůjčit, vyžebrat nebo ukrást další?" prohodila k Azrhanovi a poklepala na nejbližší aparát. „V nejbližších týdnech se jistě budeme bavit jen separací DNA."

„Obtelefonuji další laboratoře,“ nabídl se. Mrkl na hodinky. „Ale raději až za pár hodin.“ Zívl.

„Takže pro zbytek noci máte volno – domů a do postele,“ obrátila se k technikům. „Ještě si rozdělíme služby. Je mi líto, ale dva z vás bych tu ráda měla už zítra ráno, to bude hotová první várka, další dva přijdou na čtvrtou a zůstanou do půlnoci. Domluvte se mezi sebou, jak vám to bude vyhovovat. Azrhane, my se vystřídáme spolu po dvanácti hodinách. Chceš denní nebo noc?“

„Ve dne by se mi to hodilo víc, moje snoubenka…“

„Dobrá!“ přerušila ho. Jen si nebyla jistá, zda ho opravdu chce nechat v laboratoři samotného, ať za dne, či v noci.

Když všichni odešli, vrátila se do své kanceláře a rozestlala si skládací pohovku. Umínila si, že vstane před sedmou, aby se podívala na výsledky; nechtěla hodnocení nechat jen na Azrhanovi, alespoň ne teď, když je tak ‚unavený‘. Musí si také promluvit s ostatními členy svého stálého pracovního týmu a vysvětlit lidem, které projekty bude nutno na určitou dobu pozastavit kvůli analýze rodézských vzorků. Byla k smrti unavená, a přesto – nebo právě proto – nemohla usnout. Kapky deště bubnovaly na okenní skla a nad městem se křižovaly blesky doprovázené burácením hromů. Převalovala se, vrtěla, naslouchala nočním zvukům opuštěné budovy a přemýšlela o Pierru Gastonovi a divné poznámce v jeho dopise. Kdykoli zavřela oči, viděla před sebou Hacketovu tvář: zírala na ni odněkud z výšky a všude kolem byla tma.

Dovedou nás vzorky v laboratoři k záhadě viru ptačí chřipky na Oahu a na Tchaj-wanu? Existuje spojitost mezi nimi a pokusem zabít Richarda Steelea? Z řady podobenek poďobaného muže vybrala bez váhání obličej strážného z Agrenomics. Detektiv McKnight ji potom začal brát trochu víc vážně.

Několikrát vstala a zašla se podívat do laboratoře. Byla zvědavá na výsledky, ale zároveň věděla, že plně automatizovaný proces nelze nijak urychlit. Přístroje pracovaly tiše, jen občas se ozvalo kliknutí. Do tmy zářila očka kontrolek a digitálních hodin. Nedalo se dělat nic než čekat.

Když za okny začalo svítat a obloha postupně šedla, konečně na chvíli usnula. Zdálo se jí, že ji po poli pronásleduje muž v masce a cosi na ni hrubě křičí nesrozumitelným cizím jazykem.

Během několika následujících dnů a nocí se dostali do druhého stadia monotónního procesu: odebírali podezřelé vektory z růžových políček elektroforézního gelu, promývali je a mísili s vhodnými primery, které vyvolají replikaci specifického úseku těchto fragmentů, pomocí nichž bude možno vektory identifikovat. Často získali takové množství kousků DNA, že rozdělení trvalo i pár dní.

Ale určili je a čím více hodnot a údajů nashromáždili, tím zoufalejší si Sullivanová připadala. Neobjevili nic převratného – všechno už dříve zveřejnil někdo před nimi. Stále jen známé vektory a stejné nosiče, nejčastěji virus květákové mozaiky, běžně užívané promotory… *Co měl na mysli Pierre Gaston? Co jsem měla odhalit?*

Na konci května přešlapovali stále na místě. Jediný světlý bod vnesl do denního stereotypu Richard Steele. Ačkoli chodil o berlích, zastavil se v laboratoři, aby jí oznámil, že dočetl doporučenou literaturu a chtěl by další. Nabídla mu svou bohatou knihovnu v pracovně ústavu a on rád přijal. Od následujícího týdne pak docházel s železnou pravidelností, nejdříve o berlích a později jen s hůlkou. Pokud měl problémy s textem, žádal ji o vysvětlení.

„Vaše nadšení pro genetiku je nakažlivé," řekl jí jednou. „Musíte být skvělá učitelka."

„Síla a možnosti skryté v genech jsou fascinující," odpověděla, potěšena jeho chválou. „Nechápu, jak někdo může pohlížet na DNA a necítit stejné vzrušení a úctu jako třeba Einstein nebo Bohr při studiu atomu. Ta možnost proměnit ten obrovský potenciál v nástroj dobra či zla, úžasné."

Za hodinu volal McKnight a okamžitě ukončil příjemnou chvilku, protože jim sdělil nemilou novinku: „Ukázalo se, že Agrenomics najímá členy ochranky jednotlivě. Vedení tvrdí, že před pár týdny našeho chlapíka s poďobaným obličejem propustili, v záznamech je vedený jako Fred Smith. Jako důvod udala společnost ‚nevhodný postoj k plnění povinností'. Původně ho přijali, protože měl dva

trénované hlídací psy, těch se prý každý bál a nechtěl s nimi mít nic společného. Dali nám adresu toho muže – a hádejte, co dál? Odstěhoval se neznámo kam. Fred Smith bylo pravděpodobně smyšlené jméno, podle záznamů neexistuje.“

„Co Sydney Aimes?“ neodpustila si.

„Myslel jsem, že dostane infarkt, tak se rozčílil, když jsem ho navštívil v kanceláři. A jakmile slyšel, že by jeho poznámka k doktoru Steeleovi mohla být chápána jako výhružka, okamžitě povolal půl tuctu právníků. Od té chvíle by mi neřekl ani jak se dostat na toaletu, aniž by se s nimi předtím pět minut radil. Dost jsem ho naštval, ale jinak to k ničemu nevedlo.“

Koncem druhého týdne dospěla k názoru, že cokoli měl Pierre Gaston na mysli jako ‚mnohem závažnější‘, nesouvisí zřejmě s vektory, jež stále testují. *Musí to být jeden z genetických souborů určených k překonání mezidruhové bariéry, schopných začlenit se do genetické výbavy nového organismu.*

Jenže jestli je to tak, potom se může stejně dobře snažit najít jehlu v kupce sena, jako uhodnout příměry, jež by použila k důkazu. Existuje nepředstavitelné množství variant. Určení sekvence nukleových kyselin v řetězci naprosto neznámé DNA nepřicházelo v úvahu. Nákladné speciální vybavení vlastnilo jen několik málo vědeckých center a jejich využití se objednávalo s předstihem. I kdyby získala povolení, musela by čekat. Zhodnotila svou situaci: hledá něco, aniž přesně ví co vlastně, a jediným vodítkem je téměř půl roku starý vzkaz od muže, jenž je po smrti. Takové důvody by asi v žádosti neobstály. A i kdyby měla prostředky k mapování genů, kde začít? Neměla tušení, které z již vyizolovaných vektorů obsahovaly část, po níž pátrá.

Přesto dál prohlížela pod mikroskopem sklíčko po sklíčku a zkoumala materiál, který zatím získali. Na každém si všimla vodorovné šmouhy DNA. Byly to nedotčené chromosomy nosiče, kolem nichž se řadily příměry vyvolávající replikaci. Musí *tam být DNA, kterou hledám. Určitě existuje způsob, jak ji dostat ven.* Upřeně zírala do objektivu a nakonec se jí začalo zdát, že má před očima linii vzdáleného horizontu, k níž se nikdy nedokáže přiblížit.

Ani si nevšimla, že všichni ostatní včetně Doumaniho už odešli. Žádné řešení ji nenapadlo, a tak se chytila jiného pomyslného stébla. Možná jí pomůže inspektor Racine. Jestli opravdu prohlédl Agriterre od sklepa po půdu s lupou v ruce, jistě pročetl jejich záznamy. *Kdybych měla vědecké poznámky, snad bych určila typ používaných genů. A zároveň se zeptám na pokrok v Gastonově případu. Třeba vrhne nové světlo i na můj havajský zážitek anebo pomůže identifikovat útočníka z newyorského podchodu.*

Je hodně pozdě, abych zavolala hned? Sedm patnáct, takže ve Francii je zhruba hodina po půlnoci, čtvrt na dvě ráno. Rozhodla se pro e-mail.

Za chvíli se vrátila ke svým gelovým preparátům. Vtom si uvědomila, že jí úplně vypadlo z hlavy zavolat Gregu Stantonovi, slíbila mu, že se ozve v sedm. „Kruci!“ utrousila polohlasně a spěchala k aparátu. Celých deset dní mu pravidelně hlásila, jak postupují, jenže většinou bylo víc otázek než odpovědí. Ani z Honolulu, kde stále testovali vzorky z Hacketovy farmy, nepřicházely žádné převratné novinky.

Vyťukala nejdříve číslo havajské laboratoře a otevřela blok s poznámkami.

„Které rozbory ještě máte provést?“ otázala se technika. Stěží zakrývala zklamání, že tempo je tak pomalé.

„Pár velkých trav, kukuřici, několik zrn a také kousky trusu. Poslali jsme část Julii Carrové na virové kultury, jak jste chtěla, ale výsledky na přítomnost zbytků H5N1 byly negativní. Osmnáct měsíců je dost dlouhá doba, aby virus zůstal beze změny. Julie navrhla, abychom zkusili přidat primer na důkaz stopové RNA H5N1. Alespoň bychom prokázali, že se virus dříve vyskytl v trávicím traktu kuřat. Už objednala v Atlantě potřebné enzymy a příměry.“

„To vypadá slibně,“ snažila se. *Ovšem znamená to další zdržení.*

Automat na ústředně lékařské fakulty jí monotónním – letos mužským – hlasem nabídl několik možností volby. Řídila se jeho radou, takže se jí brzy podařilo rázně ho umlčet a dovolat se k samotnému Stantonovi. Kupodivu ještě stále čekal na její telefon.

Za čtyřiadvacet hodin dostala odpověď od Racinea.

Vážená paní Sullivanová,

měla jste skvělý nápad projít jejich záznamy. Bohužel, naše první návštěva ve firmě byla neočekávaná a tudíž se nepřipravili, teď však nás zdržuje spousta byrokratických opatření. Doufám však, že se našim soudům brzy podaří přimět jejich právníky k vydání příslušné dokumentace. Jakmile budu mít záznamy v rukou, ihned je pošlu.

Pokud se týká vraždy P. Gastona, ani zde jsme příliš nepokročili. Víme, že těsně před jeho zmizením ho v jeho bytě navštívila nějaká žena, podle správcové ‚tu ta slečna byla na návštěvě několikrát během posledního půl roku.' Byla prý ‚až příliš atraktivní pro takovou ropuchu jako Gaston'. Stále jsme však nenašli žádné další stopy, ani se nám zatím nepodařilo onu ženu identifikovat.

Víme jistě, že Gaston zmizel v noci na Silvestra; ještě se večer zastavil z neznámého důvodu ve své laboratoři ve firmě. Podle tvrzení doktora Francoise Dancereaua se odtamtud nic neztratilo.

Sdílím Vaše rozčarování, ale ujišťuji Vás, že si Vaší pomoci a zájmu nesmírně cením, a věřím, že budeme i nadále spolupracovat.

S upřímným pozdravem Georges Racine

Ať se podepisuje jakkoli, ona před sebou viděla Claudea Rainse. Četla řádky na monitoru a téměř cítila jednu z jeho neodmyslitelných gauloisek, pozorovala, jak gestikuluje a jak ze špičky stoupá tenký proužek bílého kouře. Jenže narozdíl od své filmové předlohy, její živý detektiv ještě nevymezil kruh podezřelých. Dočetla a zklamaně se chystala soubor zavřít. Najednou jí začalo vrtat hlavou, proč je jí jméno Francois Dancereau povědomé. *Možná přednášel někde na konferenci, uvažovala, anebo jsem četla některý z jeho článků.* Namísto odhlášení vyťukala jméno do kolonky ‚hledat', omezila pole na autory vědeckých publikací z oblasti zdravotnictví.

Za chvíli se objevil výsledek. Počet nalezených odkazů: 0. *No, zkusila jsem to,* povzdechla si a vrátila se ke svým gelům.

PONDĚLÍ 5. ČERVNA, 21.00 HOD.

„Uklidněte se! Krouží kolem pravdy, jako když můra oblétá lampu, ale nic nemá!“ ujišťoval muž Morgana po telefonu. „A z e-mailu toho policejního inspektora z Rodezu je vidět, že ani on neudělal žádný pokrok.“

„Vám ovšem neklepal na dveře detektiv z oddělení vražd.“

„Nepřišel kvůli vám. Navíc, je to už týden a od té doby se neobjevil. Je jasné, že nenašel žádnou spojitost mezi tím pitomcem z ochranky a Agrenomics – poté, co si promluvil s vašimi lidmi.“

„Kdy se postaráme o Sullivanovou a Steelea?“ naléhal vytrvale Morgan. Začínal mít všeho po krk a bylo to z jeho tónu znát. „Policie možná žádné stopy nevidí, ale ti dva nepřestanou, dokud je neobjeví. Díky vám a vašemu skvělému doporučení, abychom pracovali s našimi lidmi, je teď celé místo podezřelé!“

„Už brzy,“ odpověděl klidně. Kritiku nechal bez povšimnutí. Pohodlně se zabořil do ušáku a kochal se pohledem na zapadající slunce, jehož paprsky se odrážely ve sklech a kovu věží Obchodního centra jako plameny. „Už brzy,“ opakoval tiše, „brzy se postaráme o všechno. I o vás, můj milý příteli.“

ÚTERÝ 6. ČERVNA, 5.50 HOD.

Jeho hlas k ní doléhal z dálky, přesto však měla dojem, že křičí, vysvětluje nebo kleje jazykem oněch dvou zakuklených útočníků z Hacketovy farmy.

Okamžitě se probrala, chvilku trvalo, než se vzpamatovala a uvědomila si, kde je. Rozhlédla se kolem sebe. Venku svítalo, rozeznala obrysy předmětů. Konečně si vzpomněla: rozkládací pohovka, kancelář, vzorky. Zprudka se posadila. Srdce jí bušilo jako o závod. Další noční můra, pomyslela si. Pocítila chlad a zabalila se

do přikrývky. Díky vytrvalému dešti provlhly i místnosti a žádné dveře se nedaly pořádně zavřít nebo otevřít. V květnu se také pravidelně omezovalo vytápění, čímž se situace nijak nevylepšila.

Znovu si lehla, zachumlaná v přikrývce, snažila se zahřát v naději, že potom třeba ještě na chvilku usne. Zdálo se jí, že odněkud slyší rádio. Potom zvuky zesílily a ona pochopila, že hlasy domnělé noční můry k ní doléhají odněkud z chodby za dveřmi.

Znovu se otřásla, tentokrát však s tím teplota neměla nic společného. Hned se napřímila a tep se okamžitě ztrojnásobil. Naslouchala hlasu, který střídavě vybuchoval v rychlých větách a opět utichal. Občasné zaječení bylo doprovázeno tichem o poznání delším. Slyšela jen jeden mužský hlas. Telefonoval někdo?

Slovům nerozuměla, ale z rychlého staccata a nepravidelného rytmu to byl stejný hlas, jaký slyšela ve snu. Nemůže to být jeden z nich, utěšovala se, ale hrdlo se jí stáhlo strachem. Vstala a bosa přešla k telefonu s úmyslem zavolat policii. V posledním okamžiku se ale zarazila. *Jestli zvednu sluchátko, na jeho přístroji se automaticky rozsvítí kontrolka a prozradí, že jsem tady.*

Otočila se. Chtěla použít svůj mobil, ale nepamatovala si, kam ho večer položila. Rozhlédla se, ale v ranním šerosvitu ho nezahlédla. Napínala uši, aby neznámého slyšela; dokud mluví, nezaútočí na mě, říkala si. Prohledala pohovku, ale mobil nenašla. Nahlédla na zem za opěradlo.

Nic.

Prohrábla hromádku šatů, které nechala na křesle, když si šla lehnout, ale stejně bezvýsledně. Prohledala i kapsy pláště na ramínku ve skříni… nenašla ho.

Nechala jsem ho na pracovním stole v laboratoři. Sevřel se jí žaludek.

Oblékla se. Jestli bude potřeba, bude utíkat. Po špičkách přešla ke dveřím a pomalu je otevřela. Hned slyšela hlas jasněji. Zdál se jí povědomý, ale zároveň si byla stoprocentně jistá, že je to týž cizí jazyk, kterým se na Havaji domlouvali oba zabijáci.

Dveře kanceláře Azrhana Doumaniho byly na prst pootevřené, okraj lemoval tenký proužek světla a v matné skleněné výplni se

občas mihl stín. Rozhovor se dostal do obrátek; Azrhan teď mluvil mnohem zlostněji. Najednou zmlkl, ale potom začala nová tiráda. Odhadovala, že Azrhan někomu nadává.

A je tam vůbec sám? napadlo ji. Ztuhla. Slyšela svého asistenta několikrát předtím telefonovat arabsky, tohle však arabština nebyla. *Anebo je? Nemluví nějakým dialektem? Navíc je vzteklý, třeba se mýlím.*

Když se chtěla dostat k mobilu, musela kolem pootevřených dveří projít, stejně tak kdyby měla vyjít k východu a výtahům. Byla napůl ochromená strachy, ale vykročila po špičkách kupředu. Čím více se blížila k osvětlené škvíře, tím intenzivněji zvažovala, kdo může v kanceláři být. Koneckonců, neslyšela, že by se někdo pokusil dovnitř vloupat, jistě by se vzbudila, takže ať je tam kdokoli, měl klíč. Neměla bych nejdřív nahlédnout dovnitř? Jestli je to opravdu Azrhan, zbytečně bych spustila poplach; může samozřejmě používat vlastní kancelář v kteroukoli dobu, ve dne i v noci. A k hovoru si zvolit jakýkoli jazyk, pochopitelně. Ale zrovna tenhle… kdesi hluboko v mysli se mihl stín podezření.

Už stála u dveří, když najednou rozčilený hlas zmlkl snad uprostřed věty a vzápětí někdo zprudka zavěsil.

Ztuhla. Stín ve skleněné výplni dveří se zvětšil. *Bože, jde sem!* Hned se obrátila a v mžiku byla zpátky ve své kanceláři. Zavřela za sebou, ale dveře nedoléhaly a nemohla je zamknout. Opřela se do nich plnou vahou. Teprve potom povolily a zabouchly se.

Neodvažovala se ani dýchat. Stála jako přimražená a poslouchala. Někdo opatrně přešel po chodbě.

„Doktorko Sullivanová, jste vzhůru?“ ozval se Azrhan.

14

„Nechtěl jsem vás rušit,“ pronesl maličko nepřesvědčivě.

„Co tu děláš takhle v noci, Azrhane?“

„To je dlouhá historie,“ zavrtěl nervózně prsty u nohou a lokl si čaje.

„Ven s tím,“ zavelela. Předtím se ovšem musela sama vzpamatovat z přestálého strachu. Složila pohovku, dala vařit vodu na čaj a nachystala hrníčky. Nyní seděli naproti sobě a ona čekala, co se dozví.

„Dobrá.“ Vypadal menší a ustaraný. „Jak už jsem vám řekl dříve, mám rodinné problémy. Hlavně se svými vlastními rodiči. Když jsem se připravoval na postgraduál, poznal jsem jednu dívku, Američanku. Žijeme spolu. Rodiče mě přijeli navštívit, a tehdy to začalo: zarazilo je, že moje děvče je Američanka, že spolu žijeme v hříchu a také se jich dotklo, že se nechci vrátit do Kuvajtu. Víte, otec i matka jsou oddaní muslimové a tohle nemohou přijmout. Navíc mám mladšího bratra, je mu dvacet a chce také odejít sem, do Států. Rodiče mi dávají vinu, že jsem ho ovlivnil.“

„Jakým jazykem jsi to mluvil?“ zajímalo ji. „Zaslechla jsem tě.“

„Farsi. Moje rodina pochází z Íránu. Po pádu šáha jsme uprchli do Kuvajtu a stali se řádnými občany. Naučili jsme se jazyk, já byl kluk, takže mi to nedělalo žádné problémy, ale otec trval na tom, že doma budeme mluvit mateřským jazykem. To nám zůstalo, hlavně když se hádáme, což je v současné době téměř pokaždé.“

„Mluví tak ještě nějaké jiné národy?“ zajímalo ji.

„V Afganistanu existuje podobný dialekt, ale jinak ne. Proč?“ zeptal se. Zdálo se jí, že jeho hlas zní až příliš nevinně.

„Když jsem se vrátila z Honolulu, vyprávěla jsem o těch dvou mužích z Hacketovy farmy. A opakovala jsem dvě věty, které jsem si

zapamatovala. Ale tys nic neřekl. Věděl jsi, že to bylo v jazyce farsi, a přesto jsi mlčel?“

Neodpověděl a ani se na ni nepodíval.

„Věděls to!“

„Ano,“ připustil neochotně.

„Tak proč jsi nic neřekl?“ Mlčel.

„Azrhane, buď mi to řekneš, nebo jsme spolu skončili a tohle je tvůj poslední pracovní den v mém týmu. Proč jsi mi proboha ne-řekl, že ten jazyk znáš?“

Pohodil vzpurně hlavou a oči mu plály zlostí.

„Umíte si vůbec představit, co to znamená být Arab v téhle zemi? Navíc ‚dobrý Arab‘ – nadaný, pracovitý, ambiciózní. Na ulici se na vás dívají úkosem, policie vás staví při každé příležitosti a na letišti jste první, kterého si vyberou při namátkové kontrole.“

„Azrhane! Já posuzuji lidi vždycky podle jejich kvalit. Podle práce.“

„Já vím. Vy jste mi vždycky dala příležitost a jednala se mnou férově. Ale jinak…“

„Jenže to není má vina,“ namítla.

„Takže nikomu neříkám, že jsem Íránec. Žádnému Američanovi. Když se ptají, odpovím Peršan. Proč? Protože sice uplynulo přes dvacet let od té krize s rukojmími, ale lidé nezapomněli. Jakmile řeknu Írán, hned mě zaškatulkují. I ve vašich očích jsem něco zahlédl, přestože vím, že jste liberal. Od této chvíle mě budete vnímat jinak. Kdybych řekl, že jsem z Kuvajtu, všechno bude v pořádku.“

Rozčileně dýchal, ale brzy se uklidnil. Hleděl do svého hrníčku s čajem.

„Nesnáším ten pohled, doktorko Sullivanová,“ řekl po chvíli tiše, „a nejvíc u lidí, na kterých mi záleží. Připadá mi, že spadla opona a už mezi námi zůstane, že to nikdy nebude stejné jako dřív. Nepřiznal jsem, že ten jazyk znám, protože bych potom buď musel lhát, anebo byste se dozvěděla pravdu o mé národnosti. Ani jedno jsem nechtěl.“

„Azrhane, podívej se mi do očí!“ nařídila mu.

Zvedl hlavu a neochotně udělal, co chtěla.

„Co vidíš?“

Neodpověděl, jen na ni dál upíral pohled.

„Tak?“ vyzvala ho netrpělivě.

Usmál se. „Asi jsem vás pěkně naštval.“

„A nějaká opona?“

„Nic,“ rozesmál se nervózně nahlas.

„Tak. A jestli ji tam nechceš vidět, tak mi už nikdy nelži. A nic nezatajuj. Jasné?“

„Rozkaz!“ vypálil a znovu se usmál.

„Proč jsi proboha přišel telefonovat sem?“

Úsměv pohasl. „Jiné časové pásmo. Půlnoc je nejlepší doba, kdy otce zastihnu. A protože jsem věděl, že se stejně zase pohádáme, nechtěl jsem volat od své snoubenky.“

Nespustila z něj zrak. Jeho oči uhnuly jen maličko, a potom se na ni zpříma díval.

„Dobrá,“ přikývla. „Je nejvyšší čas připravit se na ranní směnu.“

Odešel a ona se cítila mizerně. Všechno, co říkal, se zdálo pravdivé, a ona mu chtěla věřit. Znepokojilo ji, že tak dlouho pracovala vedle něj a nikdy si neuvědomila, jak přemýšlí. Anebo se chovala opravdu jako rasistka jen proto, že se té otázce úmyslně vyhýbala? Nevšimla si jeho nespokojenosti a hněvu, protože je dobře tajil, aby spolu vycházeli jako přátelé? *To by odpovídalo, šlechetnost se k němu hodí,* uvažovala. *Anebo se stáhl do sebe z naprosto jiného, mnohem závažnějšího důvodu?*

Cítila únavu, chtěla vědět, kdo jí usiluje o život, a zoufale si přála rozluštit tajemství vzorků DNA. Na okamžik nechala spadnout onu pomyslnou oponu a zkusila zkombinovat nemyslitelné. Může Azrhan nějak zapadat do rodézského případu nebo mít souvislost s událostmi na Maui? Přetvařuje se snad od samého začátku a jejich přátelský vztah je z jeho strany jen zástěrka? Chce snad mít jen všechno pod kontrolou, proto se vetřel do její blízkosti? Nejel s ní do Honolulu – není to podezřelé? Byl ve spojení s těmi dvěma zabijáky?

Vůbec se ho na ten jazyk neměla ptát.

Byla znechucena sama sebou. Ksakru! Takhle přece nemůžu přemýšlet!

Jenže přemýšlela. A potom se mu nedokázala podívat do očí, protože se styděla. A když to konečně dokázala, spatřila smutek, a to ji ranilo.

Ksakru! zaklela v duchu. *Všechno špatně!*

PÁTEK 9. ČERVNA, 11.46 HOD.

Zastavil na zpevněné krajnici pod mohutným dubem. Bylo poledne a slunce stálo vysoko na modré obloze. Několik paprsků pronikalo hustou zelenou korunou, která jinak poskytovala příjemný stín. Silnice přetínala kukuřičná pole s rostlinami vysokými něco nad kolena. Pár set metrů před ním se rýsovala budova společnosti Agrenomics se zatravněnými plochami kolem. Steele viděl i kolej v pozadí. Překvapily ho obrovské skleníky na pozemku; Kathleen se o nich zmínila, ale jejich kapacita ho ohromila. Každý z oněch šesti hangárů zaujímal plochu větší než fotbalové hřiště. Celkovou výměru odhadl zhruba na sedm akrů. Místo bylo obehnáno vysokým plotem korunovaným spirálou ostnatého drátu, do něhož, jak soudil z občasných záblesků, byly vetkány kousky skla či ostrých kovových čepelí.

Jako věznice, přesně jak mi říkala Kathleen.

Mátlo ho, že celý komplex se zdál úplně opuštěný. Na parkovišti bylo pár aut a kromě hlídače u vchodu nespatřil živou duši, ani v okolí hlavní budovy, ani poblíž skleníků. Ty si prohlížel zvlášť pozorně, ale ani dalekohledem nezaznamenal žádný pohyb.

Nasedl zpátky do auta, stáhl okénka a chvíli vychutnával teplý průvan. Díval se na včelu, která vytrvale bzučela a neúnavně kroužila nad fialovými květy lupiny v příkopu. V koruně dubu si vánek pohrával se svěžími zelenými listy a jejich lehké šumění naplňovalo téměř letní vzduch klidem.

Rozhodl se pro návštěvu právě kolem poledne a doufal, že se dozví pár informací o muži s poďobaným obličejem, snad víc, než se

podařilo získat před dvěma týdny McKnightovi. Představoval si, že s některým z ‚domácích' poobědvá, u jídla jsou lidé sdílnější, zvlášť když si spolu dají jedno dvě piva. „Ukážu svoje potrhané lýtko, aby věděli, že se Fredových bestií nebáli nadarmo," svěřil se předtím Sullivanové se svými plány. „Z práce vím, že lidem nic tak nerozváže jazyk jako ujištění, že měli pravdu. Sousedům, vzdáleným příbuzným, náhodné známosti… A čím horší předtucha, tím líp to funguje."

Ušklíbla se a napomenula ho, že by se na ostatní neměl dívat tak cynicky. Potom zvážněla a zamyslela se. „Policie na ně měla víc tlačit, aby zjistila, jestli nemají prsty v té záležitosti s Fredem a jeho psy," prohlásila. „Je to ostuda. Agrenomics ho mohla na tu práci najmout. Ne?"

„Taky si to myslím," prohlásil.

„Proč to tedy nevidí policie?"

„Protože nevidí důvod, proč mě někdo napadl. A kdo to mohl být. Neuvažují o spojitosti mezi Rodezem nebo Havají. A protože jediným důvodem k podezření, že Agrenomics nehraje čistě, jsou vaše naprosto negativní testy, těžko se můžeme McKnightovi divit."

Na chvíli ho div neprobodla pohledem. Zaváhal, jestli přece jen nebyl až příliš upřímný. Ale plamen vzápětí pohasl a připustila: „Asi máte pravdu."

Takže je nejvyšší čas, abychom si to místo trochu prohlédli. Dám s lidmi řeč o Poďobaném a maličko zvířím klidnou hladinu. Přece musí existovat aspoň jeden člověk, který mi konečně bude ochoten říci, co se vlastně děje!"

Jenže na nikoho takového nenarazil. Steele se vrátil necelých pět mil zpátky a čekal v malém příjemném bufetu, jestli se objeví některý ze zaměstnanců společnosti. Nepřijel ani jeden. „Milovníci oběda ze sáčku," bručel a v autě přemýšlel co dál. Mohl by zkusit nepozorovaně vlézt dovnitř. Nejdříve ten nápad zavrhl, protože prostor se mu zdál příliš otevřený a přehledný. A co by tím získal? Do hlavní budovy by se stejně přes strážného nedostal a kolem skleníků je plot s ostnatým drátem. Nebo mám počkat do konce

směny? Podíval se na hodinky. Nepůjdou domů dřív než za tři čtyři hodiny.

Zahleděl se do dálky k opuštěné železniční vlečce. Vzal dalekohled a pozorně studoval terén. Místo bylo lemováno keři a stromy. *Odtud bych se mohl uvnitř porozhlédnout a nebýt nikomu na očích!*

Levá noha ho bolela, ale postupoval po kolejích docela slušně. Od útoku v podchodu uplynulo už sedmnáct dní a před týdnem si vytáhl stehy. Problematické bylo jen procvičování lýtka, když vystrčil chodidlo. Zdálo se však, že se svalová vlákna spravují, rozsah pohybu ale omezovalo pokračující zajizvování.

Slunce se opíralo do náspu plnou silou a z pražců stoupal dráždivý pach kreozotu. Dýchal ústy a rozepjal si košili, cípy nechal volné. Občas se zvedl jemný vánek. Steele cítil příjemný chlad, jak se mu z kůže odpařoval pot. Přes zimu trochu nabral na váze a dokonce mu narostlo bříško, během jara se mu ale podařilo omezit jídlo a pití a zbytečných kil se zbavit, na což byl náležitě pyšný. Všude kolem cvrkaly cikády a šumělo listí keřů lemujících trať. Doufal, že okolí pohltí i zvuky jeho kroků.

Auto nechal asi míli odsud, zaparkoval na jedné postranní cestě. Zavěsil si na krk dalekohled a přes pole došel až ke kolejím. Místo bylo maličko vyvýšené oproti okolnímu terénu, takže měl dobrý rozhled. Zhruba míli na západ se vlečka sbíhala s hlavní tratí a v dálce viděl malé nádraží se šňůrami nákladních vagónů. Namířil tím směrem dalekohled a rozeznal malou dieselovou lokomotivu. Připojili k ní několik vagónů a vlak se rozjel dál na západ. Steele dokonce zahlédl i muže v džínsách a tmavém klobouku, který naskočil na žebřík zavěšený na posledním voze a zamával na strojvůdce. Nádraží se zdálo skoro utopené v zeleném kukuřičném poli. Ospalejší scénu by si člověk dokázal těžko představit.

Možná bych měl navštívit i tyhle lidi, když už jsem tady, říkal si a kráčel dál k areálu Agrenomics. Neušlo mu, že koleje jsou čistě vyblýskané a slouží tedy svému účelu. Třeba se dozvím, co expedují a kam.

Nalevo se vynořily skleníky. Když se dostal blíž, prohlédl si zezadu skrze keře zadní trakt budovy s laboratořemi. Ulevilo se mu, když zjistil, že tam nejsou okna.

Skrčil se, popolezl až k drátěnému plotu, rozhlédl se a dřepl si za soustavu silných rour a několika pružných hadic. Podíval se na ně zblízka. Odhadl, že je to vybavení k přečerpávání hmot do cisteren. Obdobnou sestavu zahlédl i na hlavním pozemku vedle zdi, kde končily koleje. *Co odsud vozí?* Jeho zvědavost okamžitě vzrostla.

Pokračoval dál kolem plotu, jež vybíhal dobrých tři sta metrů do polí. Steele se pozorně rozhlížel, jestli neuvidí oko kamery či nějaké poplašné zařízení; byl připraven zahrát si na ornitologa-amatéra. Ačkoli si nevšiml žádných alarmů, čas od času obrátil dalekohled k obloze a pilně sledoval ptactvo, jen pro jistotu.

Konečně došel až na konec. Opět zapátral po elektronickém snímači, potom si klekl a masíroval si levé lýtko. Delší chůze po hrbolatém kamenitém povrchu mu nedělala dvakrát dobře. Později rozhrábl kamení a štěrk kolem plotu. „Kruci!“ Prsty nahmatal jen pevnou betonovou plochu, takže dovnitř by se musel leda prostříhat. Chtěl se také podívat dovnitř do skleníku, ale zjistil, že čiré sklo tvoří jen střechu; stěny měly reflexní povrch, takže rozeznal jen nekonečné brázdy a v nich tu a tam roztroušené zelené stonky či kmínky necelé dva metry vysoké, pravděpodobně zbytek po sklizni.

Otráveně se otočil, aby se vydal stejnou trasou zpátky. V polovině cesty najednou zaslechl hlasy.

„Dopr…“ Přelétl pohledem okolí připraven vytasit se se svou ptačí pohádkou.

Jenže nikoho neviděl.

A přece k němu ty hlasy doléhaly pořád. Nebyly zřetelné, zněly asi tak, jako když člověk slyší hovor z vedlejšího pokoje. *Musí to jít ze skleníku,* uvažoval a snažil se zahlédnout siluety lidských postav. Naskytl se mu však obdobný pohled jako před chvílí: náhodně roztroušené zelené stonky. Žádní lidé.

Hlasy neutichaly. Dokonce se ozval smích.

„Co to sakra znamená?“ Rozhlížel se kolem sebe už celý zmatený. *Racionálně myslící člověk nevěří na duchy. Takže jsem*

nejspíš už moc dlouho na slunci. Odkud to kruci jde?

Napínal uši a připadalo mu, že zvuky slyší *zdola.*

Prohlédl si půdu pod nohama. Sáhl si na ni. Vypadala jako každá jiná – hlína. Tráva. Drobné kamínky. Zaryl špičkou boty hloub a vykopl trs. Nic neobvyklého. Znovu se podíval kolem, tentokrát s pohledem upřeným k zemi. A pak si toho všiml.

Nedaleko od místa, kde stál, byl v ohrazeném prostoru na zemi zaprášený obdélníkový kovový poklop. Když si klekl a sklonil hlavu co nejníž, hlasy zesílily.

O PĚT HODIN POZDĚJI

Zdálo se, že její mobilní telefon bude vyzvánět donekonečna. Chtěla se zvednout, zatápala rukama kolem sebe a chvíli jí trvalo, něž si vzpomněla, kde vlastně je a proč tam spí. Sáhla po přístroji a zároveň mrkla na hodinky. 19.50. „Zatraceně!“ vzdychla a hned se jí vybavilo, co měla v úmyslu. „Na půl hodinky si zdřímnu a jsem zpátky u vás,“ slíbila technikům před šestou, když už nedokázala udržet víčka. Dvě hodiny! Noční práce jí narušila rytmus spánku, i když si doma chodívala lehnout odpoledne a Lisa byla natolik ohleduplná, že ji nerušila. Sullivanová chtěla být u čerstvé várky vzorků a požádala techniky, aby ji probudili. Bylo jasné, že ji nechali odpočívat.

„Kathleen? Julie Carrová. Omlouvám se, jestli jsem tě vyrušila, ale mám něco nového! Je to úplně zvláštní!“

„Julie? Laboratoře na Havaji?“ snažila se zpříma posadit. Za oknem zahlédla oranžové záblesky zapadajícího slunce.

„Ano, já. Tady je teprve před druhou a zrovna jsme dokončili kontrolní test vzorků z Hacketovy farmy.“

„Ano?“ Stále ještě se úplně neprobrala. „Ale proč vy? Už před několika týdny mi hlavní technik řekl, že…“

„To bylo předtím. Udělali jsme chybu. Všechno je jinak. Vysvětlím to.“

„Chybu?“

„Tak. Za prvé, dokázali jsme přítomnost genetických vektorů v zrní, kterým Hacket kuřata krmil. Nosiče z velké části tvořil virus květákové mozaiky, ale našli jsme i pár dalších typů, které váží všechny příměry zmíněné ve vaší a Pattonově studii.“

„Panebože, měla jsem pravdu…“

„Také jsme objevili malé fragmenty DNA H5N1 ptačí chřipky v trusu kuřat, testovali jsme je souborem enzymů a primerů z Atlanty.“

Sullivanové už mozek pracoval na plné obrátky. Ospalost byla rázem ta tam.

„Takže máme ukázkový případ, který dokládá mou teorii – vektory a virus H5N1 byly v těsné blízkosti uvnitř v kuřecím zažívacím traktu. Julie, budu to moci publikovat! Moje teorie o překonání mezidruhové bariéry vlivem vektorů okamžitě získá kredit. Sydney, z toho tě ještě rozbolí hlava!“ Přemohla ji vidina spravedlivé odplaty, takže na chvilku zapomněla i na samu podstatu – dokázala tu, jakému nebezpečí je celá lidská společnost vystavena. Byla to chmurná radost, jakou zažívá i lékař či vědec, když se jejich předpoklad potvrdí, i když konečný výsledek není potěšující.

„To ale není všechno! Ještě jsem se nezmínila o té chybě.“

„O jaké chybě?“

„Naši lidé pracují na těch vzorcích, kdykoli vyšetří trochu času, a to také znamená, že většinu rozborů provádějí mladší technici. Jedna laborantka zaměnila primery a dávku určenou k demonstraci H5N1 přidala ke vzorkům zrna, testovaného na obsah viru květákové mozaiky.“

„Co udělala?“

„Já vím, je to hloupé, ale stalo se.“

„A? Měla to prostě vylít a začít s novou dávkou…“

„Přesně. Jenže ona si neuvědomila, že se spletla, takže předala ten materiál dál a druhý technik prohnal zbývající fragmenty na elektroforézním gelu.“

„Počkat, počkat! Jaké fragmenty DNA? K žádné replikaci tam nemělo dojít, když použila nesprávný primer.“

„Právě. Ale byly tam dlouhé řetězce DNA H5N1. Takže máme zdroj viru ptačí chřipky.“

„Prosím?“

„Zrní! H5N1 je v zrnech, Kathleen. Nosičem je virus květákové mozaiky. Někdo modifikoval zrna deoxyribonukleovou kyselinou ptačí chřipky.“

„To není pravda!“ užasla Sullivanová.

„Ani já jsem tomu nemohla věřit.“

„Ale jak se tam dostala? Nedovedu si představit, že je to náhoda.“

„Také není.“

„???“

„Já jsem taky nechápala, jak je to možné. Ale když jsem zkontrolovala všechny fragmenty H5N1 a porovnala je s gely originálního nedotčeného viru, který mi poslali z Atlanty, všimla jsem si, že se neshodují. Nejprve jsem si myslela, že byly poškozené, což se může stát, ale ve všech dalších případech chyběly pokaždé tytéž části DNA. Řetězce se ani ve vhodném prostředí nereplikovaly. Takže jsem si uvědomila, co před sebou mám.“

„Nerozumím.“

„Ale ano. Někdo systematicky odstranil ty části DNA, které způsobují replikaci viru. Oslabili jeho účinky, tak jak to provádíme u virů při přípravě běžné vakcíny: odstraníme část viru, abychom vyloučili replikaci, ale zároveň jej ponecháme do takové míry nepoškozený, aby povrchové proteiny vyvolaly obrannou reakci u příjemce. Jenže v tomto případě upravili přímo DNA.“

„Julie, je to tak, jak se obávám?“

„To zrní je genetická vakcína. Možná vyrobená na koleně, ale velmi nebezpečná. Testy drůbeže na Kailue na přítomnost povrchového proteinu H5N1 a protilátek nevyšly pozitivně proto, že kuřata byla nemocná. Byly pozitivní, protože v sobě ptáci měli z potravy vakcínu proti infekci. Oslabená DNA se zabudovala do jejich vlastních genů, vytvořila se zásoba virového proteinového obalu a vyvolala obrannou reakci. Kdybychom tehdy provedli

srovnávací testy, možná bychom na to přišli, ale tehdy nebyl čas, ten mrtvý chlapec… Spěchali jsme s vysvětlením. Co mám ještě říct? Ta kuřata byla zatraceně nebezpečná, plná téměř nepoškozeného viru H5N1 a všechna doslova nabitá katalyzátory, transposomy a promotory. Není divu, že se malý Tommy Arness nakazil. Panebože, kdybychom tehdy tu drůbež nevybili, kdokoli s nimi přišel do styku a byl nachlazený, se mohl nakazit také.“

„Bože!“ vydechla jen Sullivanová.

Julie pokračovala. „Ihned jsme informovali Ministerstvo zdravotnictví a oni uvědomili policii. Na ostrově připadá v úvahu jen jediná společnost, vybavená a schopná zabývat se genetickými vakcínami: Biofeed, takže k nim zástupci zákona zamířili nejdříve. Vedení obratem popřelo jakoukoli souvislost takových produktů s jejich firmou, a to tak hlasitě, že křik musel být slyšet až v New Yorku. Okamžitě zformovali šiky právníků, aby uhájili dobrou pověst, nicméně policie prohlásila veškerou dokumentaci za možný důkazový materiál v případě zavinění smrti zanedbáním povinností – úmrtí toho chlapce Tommyho – a říká se, že se v těch záznamech začnou vyšetřovatelé ráno probírat. Titíž detektivové se budou znovu zabývat vraždou na Hacketově farmě i vražedným útokem na vás, Kathleen. Zvažují, že se někdo pokusil zahladit stopy vedoucí k příčině Tommyho smrti. Vy jste měla podezření už dávno, že?“

„Ještě víc v poslední době,“ odtušila Sullivanová, ale nepouštěla se do bližšího vysvětlování. „Julie, můžete mi poslat restrikční enzymy a primery, které jste používali při testech na H5N1?“

„Jistě. Proč?“

„Řekněme, že mám nápad. Takové vlastní překvapení.“

Zavěsila. Nejraději by se hned pustila do práce. Veškerá únava z ní spadla a byla plná elánu. Chtěla také co nejdříve oznámit Gregu Stantonovi, že má konečně důkazy o spojitosti mezi ptačí chřipkou a vraždami v Rodezu i na Oahu. Zavolala mu domů. V pozadí se ozývaly veselé hlasy a hudba, nejspíš nějaký večírek, došlo jí. Přesto ji vyslechl a když skončila, řekl: „Dobrá práce. Ale potřebuji od doktorky Carrové písemnou zprávu, abych mohl výsledky přednést výboru. Kdy provedete vaše testy s rodézskými odběry?“

„Zásilka s primery se objeví nejdříve v pondělí ráno. Předpokládám, že kolem půlnoci bych mohla znát první výsledky.“

„Výborně. A mezi tím?“

„Zůstanu v laboratoři a pokusím se dokončit současné rozbory. Připravím také vzorky na pondělí, abychom neztráceli čas.“

„Rozhodně ale nezveřejňujte žádná předběžná prohlášení,“ upozornil ji ještě a zavěsil.

Přesto si pohrávala s myšlenkou zavolat Aimesovi. Vybavila si obrázek z konference: Sydneyho lysá hlava a silný krk, celý rudý rozčilením. Jak se zatváří, když mu to řeknu? Jedno přirovnání měla, ale nebylo vůbec slušné.

Potom triumfální pocit ochladl. Odněkud z hlubších vrstev mysli se prodraly na povrch obavy. *Aimes také bude mnohem nebezpečnější,* znělo jí v uších.

Ať s ním raději jedná Stanton, řekla si nakonec.

Navolila číslo Steva Pattona. V posledních pár týdnech si toho moc neřekli a dnešní novinky budou příjemnou změnou. Naštěstí teď dospěli do stadia, kdy se spolu opět dokázali bavit o práci, aniž si jeden či druhý připadal trapně. Rozhodla se, že musí tento stav posilovat a vylepšovat dál. Předsevzala si, že zůstane taktní, a zároveň vychutnávala okamžik, kdy mu vrátí jeho ‚říkal jsem to!‘ z Honolulu.

Telefon na druhém konci několikrát zazvonil, a když se Patton ozval, poznala, že je v posteli a má společnost. Znala přesně způsob dechu i tón jeho hlasu v takových chvílích. Zastihnout ho takhle před časem, propadla by zoufalství. Dnes pocítila spíše úlevu, že je zproštěna závazku. Zaváhala, zda nemá sluchátko beze slova položit a hovor raději odložit na zítra, když se ozval. „Kathleen?“ Všechny další zvuky rázem utichly.

Samozřejmě že má na displeji mé jméno. Ale co, proč bych mu neřekla o Juliině objevu hned?

Svěřila se mu se vším, i se zamýšlenou analýzou rodézských vzorků. „Takže ses přece jen nemýlila,“ řekl. „Přijmi mé blahopřání a zároveň omluvu za kritiku, kterou sis ode mě musela vyslechnout.“

Byla spokojená. S překvapením shledala, že nezavěsil a nepospíchal ke své partnerce. Namísto toho se zajímal o její názor na možné důsledky výskytu genetických vakcín na Oahu a jejich případnou spojitost s Rodezem či dokonce Tchaj-wanem.

Neuniklo jí, že zvážněl a veškeré stopy sexuálního vzrušení se z hlasu vytratily. *Co si asi myslí ta žena?* napadlo ji. Měla chuť se zeptat, ale ovládla se. Soustředila se na odpovědi, ale brzy byla celá netrpělivá, protože se na všechno vyptával dvakrát i třikrát. *jak může tak pomalu chápat!? Možná jsem si navykla učit žáky jako je Richard Steele, jenž rozuměl okamžitě.*

Chudáku Steve, přemítala, když konečně zavěsil, *zdá se mi, že jsem se od tebe už opravdu úplně osvobodila.* Cítila smutek a zároveň úlevu a překvapilo ji, jak obyčejný se jí najednou zdál.

Nechala rozjímání a zavolala Azrhanovi a seznámila ho s pondělním programem.

„Mám přijít o víkendu a pomoci s přípravami?“ zeptal se neutrálním tónem.

„Díky, Azrhane. Nejlépe hned zítra,“ odpověděla. Než položila sluchátko, napadlo ji, jestli se ještě někdy vrátí staré časy a oni dva spolu budou mluvit jako přátelé.

Nakonec vyťukala číslo Steeleova mobilního telefonu. Uvědomila si, že je zvědavá, jak zareaguje, a těšila se, že bude stejně zvědavý jako ona.

„Lituji, ale volaný účastník není momentálně k zastižení,“ ozval se automat. „Zanechte prosím krátký vzkaz.“

„Ksakru!“ vykřikla nahlas a hned se zarazila, protože jí došlo, že zvolání je na záznamníku. „Promiňte, Richarde. Zavolejte mi co nejdříve. Mám pro vás velkou novinu.“

Maličko znervózněla. Řekl jí, že má v úmyslu zastavit se v Agrenomics a podle možností poobědvat s někým z personálu, aby získal pár informací. „Co by se mohlo stát? Nanejvýš dostanu průjem.“ Nebyla si jistá, jestli by tohle bylo jediné nebezpečí. Představila si ho, jak pokládá nesprávným lidem nevhodné otázky. Zavolala pro jistotu i k němu domů.

„Ach, to jste vy, paní Sullivanová,“ pozdravila ji Marta. Čekala zřejmě někoho jiného a nedokázala zakrýt zklamání v hlase.

„Už se Richard vrátil?“ zeptala se Sullivanová.

„Volal mi dnes odpoledne. Řekl mi, abych si nedělala starosti, ale na něco přišel, tak se vrátí domů dost pozdě. Když zazvonil telefon, myslela jsem, že je to on,“ přiznala. „Má se vám potom ozvat?“

„Ano, řekněte mu prosím, ať mi zavolá, hned jak se vrátí. Zůstanu celou noc v laboratoři.“

„Stalo se něco?“

„Ne, vůbec ne.“

Ticho na opačném konci prozradilo, že Marta tak docela přesvědčená není. „Vidíte to: abych si nedělala starosti – a zmizí,“ bručela hospodyně.

„Určitě je v pořádku, Marto.“

Následoval jen povzdech. „No, modleme se, aby byl. A děkuji vám, paní Sullivanová. Vyřídím mu, že jste volala.“

Do čeho ses to asi dostal, Richarde? vrtalo jí hlavou dříve, než zavěsila. Vyhlédla z okna a chvíli pozorovala blesky, které se křižovaly na obloze. Barvy přecházely ze stříbrné do šedé se zlatavými záblesky, bylo to úchvatné divadlo.

Pokud jsi venku, doufám, že alespoň někde v bezpečí před bouřkou, říkala si.

15

Déšť ho zaskočil.

Kapky mu stékaly po tvářích, a když klečel a stříhal drátěné pletivo, neviděl téměř nic. Nůžky klouzaly a výplet byl odolnější, než Steele předpokládal. Navíc se chladem roztřásl po celém těle.

„Doprdeledoprdeledoprdele!“ Nůžky mu už poněkolikáté vyklouzly z rukou. Každým okamžikem si připadal neohrabanější a nemohoucnější.

Odpoledne se mu jeho plán jevil jako naprosto skvělý. Vrátí se a podívá se, co se skrývá pod poklopem. Dojel na malé překladiště, které předtím pozoroval dalekohledem. Cestou si koupil nůžky na pletivo, páčidlo a baterku. Prodavač svraštil obočí a podezřívavě si ho prohlížel. Steele potom ještě zajel k pumpě a natankoval plnou nádrž. Koupil si také jednoduchý fotoaparát s bleskem na jedno použití. Ovšem nenapadlo ho počítat s bouřkou – když se chystal na cestu, nebe bylo modré a bez mráčku.

Rovněž nepředpokládal, že by musel zpátky ke skleníkům spěchat. *Nejlepší bude noc,* uvažoval. Za bílého dne mohl samozřejmě předstírat, že je osamělý pozorovatel ptactva, ale zvednout poklop a podívat se do podzemí bude něco jiného. Musel počkat do setmění.

Když se objevil na malém překladovém nádražíčku s fotoaparátem kolem krku a dychtivým výrazem, vypadal jako náruživý pozorovatel vlaků; dokonce pořídil pár snímků, aby iluze byla dokonalá. Chvíli obcházel kolem, než se pustil do hovoru s posunovači. Netrvalo dlouho a zavedl řeč na téma, jehož se – alespoň podle jeho odhadu – mohli chytit. „Teď už se asi moc zboží vlakem nevozí, co? Slyšel jsem, že některé tratě dokonce zavřeli.“

Šlachovitý šedovlasý muž s čepicí se štítkem si ho pátravým zrakem prohlédl. „Jste reportér?“ zeptal se.

„Ne, doktor. Jen mě zajímají vlaky.“

„Všichni reportéři vždycky prorokují konec železnici,“ řekl zachmuřeně muž.

Steele prohodil pár účastných slov a dodal, že by je snad zaměstnala biotechnologická společnost, a ukázal směrem k Agrenomics. Mladší z mužů opovržlivě odfrkl. „Už ne. Poslední dodávku jsme vypravili před týdnem. A ani to nebylo nic moc – jen jsme naložili várku určenou pro Queens.“

„Dřív posílali víc?“ zajímal se Steele.

„No to si pište. Každý týden, celou zimu,“ pokračoval mladý. „A vagóny jsme připojovali do mezistátních souprav určených pro jih a jihovýchod. Dobře se pamatuji, protože jsme vždycky museli vyplňovat nákladní list a zásilky označit jako nebezpečné.“

„Opravdu? Co nebezpečného by takováhle firma mohla vyvážet?“

Starší muž se nevrle vmísil do hovoru: „Třeba je to jeden z těch zelených. Nic mu neříkej!“

„Ale Dusty, vykašli se na to,“ mrkl mladší na Steelea. „Nebo si tady pan doktor ještě pomyslí, že chceme doopravdy něco zatajit.“

Druhý muž se zamračil, ale už zůstal zticha.

Mladý se naklonil ke Steeleovi. „Dusty nevěří nikomu cizímu od chvíle, kdy se místo parních lokomotiv začaly používat diesely. Je přesvědčený, že každá změna přináší jenom problémy. Nemá rád, když do nich ještě lidi vrtají otázkami.“

„Co tedy Agrenomics posílá?“ naléhal Steele a snažil se, aby vypadal jako náhodný zvědavec.

Mladší z mužů pokrčil rameny. „To, co farmáři obvykle potřebují – přípravky na zvyšování výnosu. Jenže teď geneticky upravené. Poslední dobou toho byly plné noviny. Mně je to jedno. Ti chlápci určitě vědí, co dělají, a jsou až moc opatrní. Hned nás upozornili, abychom s nákladem zacházeli jako s jedy, jen pro jistotu. Asi byste se v tom nevykoupal, ale nebude to horší než všechno to jedovaté svinstvo, co jsme nakládali dřív.“

Půlhodinku nato Steele zaparkoval před restaurací nedaleko od areálu Agrenomics. Objednal si pivo a po chvíli otálení se smířil se

skutečností, že jediný, komu by mohl ukázat jizvu a zeptat se na muže s poďobaným obličejem, je barman.

„Takového chlápka jsem nikdy neviděl," zavrtěl hlavou nad skicou. „Ale lidi od nich," pokynul bradou, „sem už nechodí."

„Ne, a proč?" podivil se Steele. Rozhlédl se kolem sebe, jako by říkal nechápu; *jen hlupák by mohl minout takovéhle útulné místo.*

„Propouštěli," vysvětlil stručně barman. Dal si záležet, aby do jediného slova vložil co nejvíce pohrdání. Tyčil se nad stolem, skoro sto devadesát na výšku, v denimové košili s ustřihnutými rukávy. Možná by se mu do nich nevešly mohutné tetované bicepsy. Na jmenovce Steele četl TEX; přízvuk prozradil brooklynský původ.

„Začali před dvěma týdny. Předtím jim neřekli ani slovo. Nic. Zčistajasna. Všem oznámili, že je to jen přechodné opatření přes léto, ale tomu stejně nikdo nevěří. Jedna žena z finančního povídala, že sice otevřeli s velkou slávou, ale ve skutečnosti nebyli žádný zázrak: nevyráběli zdaleka tolik, kolik se očekávalo – a kolik slibovali. Sakra, proč by mě to zaráželo?! Polovičku zásob, které mi patřily, odeslali v březnu a ještě jsem neviděl ani dolar!" Muž by si jistě s chutí odplivl, jenže nebylo kam.

„Mají kolem pořád hlídače?" zeptal se Steele. „Třeba bych se od některého dozvěděl víc. Možná by tušil, kdo na mě poštval psy."

„Většinou mají noční, ale sem stejně nikdy nechodí. Vypadá to, že si je firma nechala déle než všechny ostatní zaměstnance, alespoň do minulého týdne. Jezdím kolem v noci domů, do pátku jsem vždycky viděl na parkovišti jejich dodávky. Ale mám dojem, že tenhle týden už jsou taky pryč. Vpředu stálo jenom jedno auto."

Steele se vrátil ke svému vozu a zavolal Martě, že se vrátí později, aby neměla strach. Potom zajel kousek zpátky na místo, kde polní cesta křižovala koleje vedoucí k Agrenomics. Zastavil. Takže propouštěli, uvažoval. Znovu si v duchu přehrával celé odpoledne. Možná zkrachovali. To, co říkal mladší posunovač, odpovídalo lamentacím ženy z účtárny, ale propouštění ho mátlo.

Otevřel dveře, vystoupil a protáhl se. Zapadající slunce vylákalo mračna hmyzu. Odněkud vylétla dvojice ptáků a zamířila vzhůru; jejich cvrlikání na chvíli přerušilo hluboké ticho kolem. Steele se

opřel o auto a se založenýma rukama se zadíval k obloze. Sledoval ptačí párek a přemítal o Agrenomics.

Neznámý muž na něj poštval psy před sedmnácti dny. McKnight se se svými otázkami objevil několik dní nato a vzápětí začala společnost s propouštěním zaměstnanců. Shoda okolností? Možná, *jenže zatraceně nepravděpodobná,* bručel si pod vousy Steele. *Protože jestli něco věděli, McKnight by z nich najisto dostal každý detail. I kdyby v Agrenomics připustili možnost, že přežiji útok v parku, byli si stoprocentně jistí, že nikdo nebude hledat spojitost mezi poďobaným obličejem a firmou. A Kathleen Sullivanová už vůbec ne. Jenže pak si přijde jakýsi detektiv z oddělení vražd, vyptává se na hlídače s tváří plnou akné, jenž mi usiloval o život.*

Rozbušilo se mu srdce. *Proto se snaží všechny rychle uklidit! Nechtějí, aby se někdo připletl policii do cesty a pustil si jazyk na špacír.* Začal přecházet kolem auta. *Ano, to je ono.* Prohlédl taktiku Agrenomics. Snaží se zahladit všechny stopy. Ne z pocitu viny, ale proto, že chtějí utajit mnohem víc.

Všiml se, že se obloha zatáhla a nad obzorem vyrostl obrovský tmavý mrak, ale nevadilo mu to. Konečně byl o krok blíž v pátrání po muži, jenž ho nedávno hodlal zabít, a měl naději, že prohlídka skleníků odhalí další tajemství. Přeháňka ho nemohla zastavit. *Nevypadá to nijak hrozivě,* pomyslel si.

Teď klečel u plotu a zatímco se snažil přeštípnout drát, déšť mu nemilosrdně bičoval záda. *Hm, v počasí se tedy vyznám,* ušklíbl se v duchu. Pomrkával, jak mu čůrky vody stékaly do očí, ale vytrvale stříhal.

Vybral si místo, kam nedopadal kužel světla, ale přesto si netroufal vytáhnout vlastní baterku. Žádné postavy nezahlédl, ale říkal si, *to není rozhodující. Co když se odněkud vynoří hlídka? Že je nevidím ještě neznamená, že tu nejsou. Anebo nainstalovali digitální kamery.* Věděl, že citlivý snímač dokáže zaměřit lidský obličej na vzdálenost půl kilometru.

Nad hlavou mu oblohu proťal žlutý blesk doprovázený nekonečným duněním hromu. Únavou se mu třásly ruce. Napadlo ho, jestli může blesk uhodit i do plotu a ukončit tak jeho trápení. V tu

chvíli ucítil, jak povolil jeden zvláště odolný spoj; nůžky cvakly a on si narazil klouby rukou. Zavyl bolestí – nebýt bouřky, jistě by ho okamžitě slyšeli až v hlavní budově. Třel si prsty, bolest pomalu slábla. *Díky bohu za tenhle nečas!*

Znovu se s vervou pustil do díla. Zhruba za dvacet minut se mu konečně podařilo protáhnout se na druhou stranu, nebo spíše doslova proklouznout po vlhkém bahně. Jakmile se objevil nový blesk, posvítil na okamžik baterkou před sebe a s páčidlem v ruce se doplazil ke kovovému krytu. Podebral okraj železného plátu a vší silou se zapřel do násady.

Deska se ani nehnula. Zkusil to znovu a cítil, že povolila. Maličko změnil úhel a zatlačil ještě jednou. Tentokrát se poklop posunul.

Kupodivu zdola nevycházelo žádné světlo. Okamžitě se sehnul nad úzkým otvorem a posvítil dolů baterkou. Zahlédl schody. *Kam vedou? Kde končí?*

Bál se, že si někdo mohl všimnout pootevřeného krytu. Času mu také příliš moc nezbývá. Rychle! Okouknout situaci a honem pryč! V hlavě se mu rozběhly pomyslné stopky.

Kousek po kousku poklop ještě trochu odsunul a vlezl do otvoru. Sestoupil po dvanácti patnácti schodech a ocitl se v nízké chodbě směřující pod skleníky. Po několika metrech se dostal do většího tunelu, který se stáčel asi o devadesát stupňů. Světla chyběla, ale znovu si vypomohl baterkou. Vpravo se žlutý kužel ztrácel kdesi v nedohlednu. Vlevo, odhadem tak sto třicet metrů od místa, kde právě stál, rozeznal dveře. Ne úplně obyčejné, vypadaly spíš jako poklop v ponorce. V jejich horní polovině i na dálku spatřil okénko.

Jeho časomíra dospěla k patnáctce. Odhadl, že má necelou minutu, než se hlídka vrátí od hlavní budovy. Přesto se rozběhl ke dveřím, odhodlaný zjistit, od čeho jej vlastně dělí.

16

Jeden parník, druhý parník, třetí parník…

Upravil své pomyslné hodinky a měřil vteřiny stejně jako na oddělení, když se pokoušel rozpumpovat pacientovo srdce. Tři dlouhé kroky… parník… Urazil necelých dvacet metrů, když jím najednou projela ostrá bolest a levé lýtko se stáhlo v křeči.

„Dopr…!“ zaklel a zapotácel se. Připadalo mu, že ho někdo zezadu pořádně nakopl. Pokračoval v kulhavém běhu, ale při patnácti měl za sebou sotva polovinu trasy. *Nemám šanci. Při tomhle tempu na ně nestačím, zvlášť jestli už hlídka vyrazila.*

Belhal se dál a rozhlížel se kolem, jestli nezahlédne nalevo jiný tunel, kterým by se dostal ven rychleji. Nic neviděl. *Zvláštní,* uvažoval, *taková dlouhá chodba, nikde se nevětví a na konci jediné dveře, jako by se někdo snažil udržet mezi nimi a hlavní budovou co největší vzdálenost. Ale proč?*

Pětadvacet, tikala pomyslná časomíra. Mokré podrážky mlaskaly na linoleu podlahy a občas vydaly kvílivé zvuky, když se Steeleova noha svezla.

Najednou nad sebou spatřil jasný červený bod podobný rozžhavenému uhlíku. Namířil na něj baterkou a s hrůzou zjistil, že zírá přímo do oka kamery. Tak. *Jestli o mně do této chvíle ochranka nevěděla, teď už se nedá pochybovat.* Zrychlil. Levé lýtko stále ještě svírala křeč. Dýchal přerývaně a každý krok se pro něj stával větším a větším utrpením.

Jak se blížil k cíli, třásla se mu ruka s baterkou a kužel světla poskakoval nahoru dolů. Zjistil, že ve dveřích je zabudovaný i kódovací systém. Sám ho znal z nemocnice, kde používali čtyř-číselné kombinace. Tady se smířil s myšlenkou, že nemá cenu zkoušet heslo naslepo. Vytáhl z kapsy dětský fotoaparát koupený ono odpoledne.

Stále ještě nezaslechl kroky strážných. *Jestli si všimnou díry v plotě, je se mnou konec. Co potom? Kulka do týla? Nebo zavolají policii a obviní mě z vniknutí na cizí pozemek? Přišel bych o licenci, nemohl bych praktikovat jako lékař. Nebýt Cheta, raději by se nechal zastřelit.*

Konečně. Po čtyřiceti *parnících* se dovlekl ke dveřím. Okno bylo pravděpodobně vyplněno plexisklem, přesto uvnitř rozeznal kovové skříňky, lavičky a vozík s hromádkou zelených souprav, tak dobře známých z operačního sálu. Vedle stály i krabice s latexovými rukavicemi. Připadal si jako v šatně svého pohotovostního oddělení.

Posvítil na protější stranu místnosti a uviděl stejné dveře. Neměl příliš dobrý výhled, ale byl si jist, že prostor za nimi je vybaven pracovními stoly, na nichž stály řady zkumavek, digestořemi a dokonce zahlédl i inkubátor. Podobně vypadala v nemocnici virologická a bakteriologická laboratoř. Namířil paprsek světla co nejdál a spatřil prostor ježící se tryskami a třetí vzduchotěsné dveře. Ne, tohle určitě nebyla obyčejná nemocniční laboratoř.

Posvítil maličko doprava a vyjekl: na stěně visela řada lidských kůží! Vzápětí mu došlo, že jsou to jen ochranné šedostříbrné obleky, s pevně připojenými rukavicemi, vysokými botami a helmou s ochranným štítem. Od ní vedla harmoniková trubice jako u skafandru nebo staršího typu plynové masky – přívod kyslíku ze zásobníku upevněného u pasu. Poblíž spatřil tři karmínové soupravy, kyslíkové bomby měly výrazně větší objem. Ze stropu visely oranžové hadice s menším průsvitem zakončené zúženým kovovým ústím, jimiž se hustí pneumatiky.

Osvětlil znovu prostor vpředu a objevil police plné pořadačů, knih a videokazet. Na stolku vedle stála televize s videorekordérem.

Kdesi tlumeně bouchly dveře. Uslyšel hlasy a rychlé kroky. Otočil se. Ve výseči světla uviděl v dálce malé stíny postav. Nad nimi se najednou rozsvítila zářivka a potom další a další směrem k němu. Rychle se obrátil k oknu, vytáhl fotoaparát a několikrát spěšně stiskl spoušť.

Potom se rozběhl k východu, přímo proti blížícím se mužům. Napočítal jich šest, ale nerozeznal, jestli jsou ozbrojeni. „Stůj!“

vyzvali ho okamžitě a ozvěna nesla povel chodbou dál. Přetáhl si přes obličej bundu a sklonil hlavu, jak to vídal v televizi, když se demonstranti nechtěli objevit na kameře. *Jestli odsud vyváznu, bude lepší nenechat navštívenku,* pomyslel si.

Odhadoval, že skupina, která se řítí k němu, má ke schodům asi dvakrát tak daleko než on. Srdce mu bušilo až v krku. Snažil se běžet co nejrychleji, *jak by se asi tvářil můj kardiolog?* blesklo mu hlavou.

Zdálo se mu, že ho od boční chodby dělí zhruba čtyřicet metrů a muže víc než stovka. Neviděl jim do tváře, samozřejmě, ale i na dálku slyšel jejich vzteklý křik.

„Stůj!“

„Stůj, nebo střelím!“

„To je tvůj konec, hajzle!“ Zahlédl, jak jeden sahá po pistoli. Doprdeledoprdeledoprdele!

Vybičoval se k vyšší rychlosti bez ohledu na bolavou nohu a nespouštěl přitom pohled z chlapíka se zbraní. Viděl, že ústí hlavně je namířeno ke stropu. Došlo mu, že muž si nemůže dovolit prostřelit dveře laboratoře. Ulevilo se mu. Vzápětí si uvědomil, že na volném prostranství padnou všechny zábrany. Venku ho budou mít jako na dlani.

S nejvyšším úsilím zkrátil vzdálenost ke schodům na polovinu a zdálo se mu, že mužům zbývá snad celá stovka. Zahnul za roh. Zhruba čtyřicet metrů. Schody. Konečně. Vydrápal se nahoru, popadl páčidlo a běžel k plotu. Protáhl se otvorem, bahno nebahno, a chvatně upevnil vystřižený kus pletiva na původní místo. Pak už se neohlížel a zmizel v přilehlém tmavém poli.

Bouře zatím nepolevila. Déšť ho šlehal do tváří a nohy mu pojížděly na kluzkém blátě. Oblohu stále křižovaly blesky. Sehnul se a lezl po čtyřech; uvědomil si, že běžící postava by byla v jejich světle snadným terčem. Po necelých stech metrech, kdy se prodíral mezi kukuřičnými klasy, se odvážil ohlédnout. Žluté oči baterek se míhaly v prostoru kolem skleníků. *Takže ještě neobjevili otvor v plotě.*

Vydal se – stále v kleku jako velký krab – směrem ke koleji. Teprve za hodnou chvíli si troufl stoupnout. Znovu se dal do běhu.

Ve tmě se nedokázal dobře orientovat, takže brzy narazil na koleje – doslova. Zakopl o násep a natáhl se jak široký tak dlouhý. Přistál pár centimetrů od kolejnice, tak tak že neskončil s rozraženou hlavou. „Kruci! Kam zmizely ty zatracené blesky, zrovna když je potřebuju!“

Za čtvrt hodiny konečně seděl v autě. Nezdržoval se žádnými úvahami ani očistou, vyjel na dálnici a šlápl na plyn. Bude muset najít jinou cestu zpátky do New Yorku: v žádném případě si netroufal projet kolem vstupní brány areálu Agrenomics.

„Kathleen, používají skafandry, celý prostor je vzduchotěsně uzavřený a viděl jsem něco jako dekontaminační jednotku se sprchami. Podobné zařízení nám kdysi ukazovali na konferenci: virologickou laboratoř pro práci v rizikovém prostředí. Čtvrtý stupeň nebezpečnosti, například výzkum mikroorganismů typu Ebola a Lassa. Vsadím se, že dělají na něčem podobném.“ Telefonoval jí hned z první čerpací stanice, kde natankoval a také se zeptal na cestu. „Nějak se tam budu muset dostat znovu. Chci vidět ty kazety a prohlédnout dokumentaci.“ *Jestli neskončím za mřížemi,* to už si ale nechal pro sebe.

„Počkejte, Richarde, až uslyšíte moje novinky,“ řekla a okamžitě mu vylíčila rozhovor s Julií Carrovou.

„Bože,“ vydechl.

„Myslím, že ta vakcína spojuje Tchaj-wan i Oahu a Pierre Gaston nejspíš chtěl, abych se pokusila najít odpovídající vektory ve vzorcích z Rodezu.“

„Proč Tchaj-wan?“

„Protože některé biotechnologické společnosti jsou schopné okamžitě využít situace: když propukla ptačí chřipka, prodaly obratem nic netušícím chovatelům narychlo připravenou neověřenou vakcínu, aby vydělaly pár dolarů. Jenže v tomhle případě to bylo velmi nerozumné. Dokonce protizákonné.“

„Úmyslně protizákonné? Myslíte, že věděly o riziku rekombinace od samého začátku?“

„Ne, to asi ne, zřejmě byly stejně slepé jako všichni ostatní, ale vědomě ignorovaly skutečnost, že aplikace vakcíny ptačí chřipky v

lokalitě, kde už nemoc propukla, situaci zhorší – podobně jako byste vakcínou chřipky vyvolal kontraindikace u člověka, jenž už jí onemocněl. Farmáři krmili upraveným zrním i nemocnou drůbež a nákaza se rychle rozšířila.“

„Bože můj! Ale jak tohle Agriterre dokážeme?“

„Jakmile tu budu mít příměry od Julie, provedu testy a vyjde najevo, co společnost vyráběla. Pak už bude záležet na Racineovi, aby zjistil, s kým obchodovala.“

„Takže proto ty vražedné útoky na vás a na mě? Aby nevyšlo najevo, že v Agriterre produkovali a prodávali neověřenou vakcínu?“

„Aby utajili, že zavinili smrt Tommyho Amesse a možná i toho dítěte na Tchaj-wanu. Kterýkoli slušný právník by je mohl zažalovat přinejmenším pro to, že vakcína průběh epidemie zhoršila. K tomu dvě úmrtí následkem zanedbání povinnosti a popřípadě žaloba o náhradu škody ze strany tchajwanských farmářů, kdyby se pravda dostala na světlo. Není to dostatečný motiv pro vraždu?“

Nevěděl, co říci. Její vysvětlení znělo logicky. Ale… Kdyby mluvila jenom o Biofeed na Havaji a několika lidech, kteří se snaží vyhnout vězení, snad by si dovedl představit, že zabili Hacketa. A chtěli se zbavit i jí, aby udrželi v tajnosti příčinu smrti Tommyho Amesse. Jenže tady se jedná o případ v mezinárodním měřítku: týká se společnosti Agriterre se sídlem ve Francii, zabitého francouzského genetika, vrahů na Havaji vybavených pistolemi s tlumiči a hovořících neznámým jazykem, jímž se mluví snad v Iránu nebo Afganistanu, a nakonec jeho, newyorského lékaře, kterého se kdosi pokusil zabít odpoledne v parku. Trochu komplikované, kdyby mělo jít jen o porušení předpisů při vakcinaci houfu drůbeže. A navíc velké společnosti se občas dopouštějí omylů, dokonce čas od času zaviní něčí smrt, ale v takovém případě si najímají spíše právníky než zabijáky.

„Kathleen, upřímně řečeno, moc mi to nesedí,“ přiznal nakonec a vysvětlil své důvody. Když skončil, na chvíli se rozhostilo ticho. Na obloze se stále klikatily blesky a v přístroji občas suše zapraskalo. Steele udělal několik kroků, cítil, jak se mu zablácené mokré šaty lepí na tělo. Alespoň déšť konečně ustal. „Kathleen?“

„Jsem tu. Jenom přemýšlím o tom, co jste právě řekl.“

„Ještě jednu věc nechápu: jak do všeho zapadá Agrenomics? Ti se objevili na scéně až rok po smrti Tommyho Arnesse.“

Chvilku váhala. „Já nevím. Možná někdo zodpovědný za tu vakcínu začal mezitím pracovat v Agrenomics. Třeba dokonce provádějí stejný výzkum v té podzemní laboratoři a chystají se znovu vyrukovat na trh. A nemají zájem, aby vyšlo najevo, o jak nebezpečnou látku jde.“

„Jenže k práci s chřipkovými viry včetně H5N1 nepotřebujete nákladné vybavení. Určitě ne laboratoř zajištěnou proti riziku čtvrtého stupně. Stačily by obyčejné pláště, brýle, ochranná obuv a obličejové masky jaké běžně používáte u vás v laboratoři.“

„Vypadá to přehnaně,“ připustila.

„Ať už se zabývají čímkoli, určitě všechny peníze utratili za laboratoře. Je to rizikové pracoviště nejvyššího stupně.“

Znovu potřebovala chvilku, aby zvážila jeho slova. Zatímco čekal, roztřásl se chladem.

„A napadá vás, co asi dělají?“ zeptala se potom.

Snažil se ovládnout dolní čelist, aby mu zuby necvakaly zimou.

„Nemám tušení. To je váš obor. K čemu by mohl genetik takové patogeny použít?“

„Děsíte mě, Richarde.“

„Tak jaké jsou možnosti?“

„Z hlediska zdravého rozumu – žádné. Víte, ve výzkumu se vždycky uvažuje o využití oslabených infekčních kmenů jako mnohem agresivnějších nosičů k přenosu genů. Ale ani tohle nepředstavuje riziko čtvrtého stupně. Když si pomyslím, že by komerční firma jako Agrenomics měla v rukou tak nebezpečné patogeny, br… úplně mi naskakuje husí kůže.“ Zmlkla. Živě si představil, jak se otřásla. Slyšel její přerývaný dech. „Panebože, to je šílený nápad.“

Nezdržoval se úvahami, jestli to má brát osobně, a zeptal se: „Co tedy uděláme?“

„Nejdříve byste měl zajet sem do laboratoře a uklidnit dámu, kterou jste k smrti vyděsil,“ odpověděla nevinně.

Na chvíli oněměl.

„Musel jste promoknout skrz naskrz, Richarde. Bouřka tam byla určitě mnohem horší, alespoň odsud to tak vypadalo. Slyším, jak se třesete zimou.“

Mlčel.

„Je tu sprcha s teplou vodou a káva se pokaždé najde. Převléknete se do pláště, než vám uschnou šaty, a potom se můžeme poradit, co dál. Čím dřív, tím líp, podle toho, co jste před chvílí řekl. Co vy na to? Ale nejdřív každopádně zavolejte Martě, aby neměla zbytečné obavy. Mluvila jsem s ní odpoledne a zdálo se mi, že je strachy celá pryč.“

Pochopil samozřejmě její návrh a ke svému vlastnímu překvapení shledal, že chce přijmout. Ještě před několika týdny by couvl se slovy: ‚Díky, Kathleen, ale raději pojedu domů. Jsem k smrti unavený a moc mi to nemyslí, všechno projdeme raději zítra ráno.‘ Teď tedy neodmítl, ale narychlo vážil vhodná slova, aby se ještě mohla rozmyslet. „Určitě to chcete probrat dnes? Už je skoro jedenáct, dorazím do New Yorku tak kolem půlnoci, jestli ne později.“ Potom se zarazil a přepadly ho pochybnosti. Možná měl odmítnout.

Jako by mu četla myšlenky. Vycítila, že váhá, a tak řekla: „Budu ráda, když přijedete, Richarde, jestli se vám bude chtít.“

Oba opět chvíli ztichli; on váhající a stále nerozhodnější, její mlčení nabité energií a plné nevyřčených nabídek. Než se ale zmohl na jakoukoli odpověď, ozvalo se slabé kliknutí. Zavěsila.

Bože, jak jsem mohla takhle přímo… jela výtahem do přízemí.

Když se neukázal ani v půl jedné, už nečekala, jen se cítila trapně, že ho vůbec zvala. Když pak z auta zavolal, že stojí před domem, celá zrudla. „Hned jsem dole,“ vymáčkla ze sebe. Mohla by se pokusit předstírat, že jde skutečně jen o pracovní schůzku: až se osprchuje a převlékne, prodiskutují nad šálkem kávy všechny otázky kolem Agrenomics. „Tak, tady se můžete umýt, sprcha je támhle. Ostatně,“ mumlala si pro sebe, „vždycky přece nabízím promoklým mužům půlnoční sprchu, to je slušnost. Nic to neznamená. Koho by

napadaly nemravné myšlenky? Třeba rychlovka v koupelně?“

Když ho spatřila za skleněnou výplní, rozesmála se. Byl zablácený od hlavy až k patě a vypadal naprosto zoufale. Panebože, tohle opravdu potřebuje pořádně spláchnout! Protáhla kartu s kódem čtecím zařízením bezpečnostního systému a otevřela. Vzala ho za ruku: „Jen se na sebe podívejte.“

Nejdřív ho přinutila, aby se osprchoval oblečený. Padaly z něj kusy bláta. „Podejte mi šaty, až se nejhrubší špína trochu spláchne. O něco níž je malá prádelna, skočím tam s nimi a vy se zatím pořádně vydrhněte. Tady máte ručníky, plášť a suché kalhoty vám nechávám na lavičce. Počkám na vás v kanceláři.“

„Provedu!“ Za chvíli vystrčil ruku zpod závěsu a podal jí hromádku mokrého šatstva.

Zamířila k výtahu a zjistila, že kabina, z níž nahoře vystoupili, sjela do přízemí. *Někdo tu ještě musí být*, uvědomila si. Seběhla do prádelny. Deset pater laboratoří, kde se střídá tisíc studentů a každý pracuje na svém projektu – koho by překvapilo, že tu některý pracuje i v noci?

Hodila do automatu pár čtvrťáků, nasypala do pračky prášek a spustila program. *Nesmím zapomenout přendat prádlo do sušičky,* uvědomila si. Zapamatovala si čas a znovu se pěšky vrátila nahoru. Zjistila, že Steele se už usadil a dokonce uvařil i kávu. Teď seděl bos na pohovce a konečně vypadal k světu, dokonce se zdál odpočatý.

„Nevím, jakou máte ráda,“ vstal a nabídl jí hrníček.

„Díky, piju černou,“ řekla a usadila se ve svém oblíbeném křesle. Oběma rukama držela šálek s horkým nápojem. „Vypadáte líp,“ usmála se na něj. „Ve srovnání s tím, když jste se objevil ve dveřích – mnohem líp.“

Také se usmál. Kupodivu se mu kolem očí neobjevily tenké vrásky a kůže zůstala napjatá. Přesto se dříve jistě smál častěji; viděla jemné linky jako rýžky na pergamenu. *Jenže to asi bylo dávno.*

Rozhodla se to napravit. „Možná za to výrazné zlepšení může tenhle jedinečný oblek, který jsem vám poskytla. A zvlášť vám sluší, že jste bos. Připomínáte mi spíš Robinsona Crusoea na písečné pláži

než seriózního přednostu pohotovosti. Vlastně vás jinak neznáme.“

Úsměv se rozšířil a na tváři se objevil příjemný vlídný výraz.

„Díky. Vážím si takové pochvaly od světoznámé vědecké kapacity, doktorky Kathleen Sullivanové.“

Stále ještě se neposadil zpátky. Vykročil a vykroužil malou piruetku jako manekýn na molu.

„Souhlasím s vámi – holé nohy trumfují mé nahé pozadí, které jsem vám předvedl před několika dny na pohotovosti.“

Srdečně se rozesmála nahlas a káva vyšplíchla na stolek.

„Richarde, nezačínejte s tím znovu.“

Jenže za chvíli už se oba zalykali smíchy přesně jako ono odpoledne. Byly to výbuchy uvolnění, které je zbavily všeho prožitého stresu. Ječeli a pištěli a chechtali se až do extáze, potom lapali po dechu, stejně jako po milování.

Opíral se rukama o okraj stolku, aby se trochu vzpamatoval. Natáhla se k němu. Jejich pohledy se střetly. Sklonil hlavu a políbil ji. „Díky, Kathleen,“ zašeptal.

Natáhla ruku a zlehka se dotkla jeho tváře. „Mně? Zač?“

„Za tenhle smích. Dokázalas mě rozesmát. Už jsem si myslel, že se mi to nikdy víckrát nepodaří.“

Políbili se znovu. Nejdříve zlehka jako při prvním pokusu, ale nepřestali. Cítila, jak se jí krev rozbušila ve spáncích. Objala ho. Políbil ji tentokrát mnohem silněji. Obešla stolek a on ji přitáhl k sobě.

Přitiskla se k němu. Nepřestával ji líbat na obličeji i na krku, obou se zmocnila vášeň. Rozepnul jí halenku, položil jí hlavu na prsa a jazykem jí laskal bradavky. Téměř bez dechu ho začala svlékat. Za chvíli se plášť svezl na zem. Stál před ní nahý, štíhlý, ale když mu zlehka pohladila paže, cítila pevné svaly. Nechala chvíli prsty bloudit dál.

„Nerozložíme si postel?“ navrhla. Nechala volně sklouznout na zem sukni.

„Hmmm, na podlahu jsem už trochu starý,“ připustil. Zajel jí rukama pod kalhotky a hladil ji po zadečku. Slastně zavzdychala, prohnula se a cítila, jak ji s každým dotekem jeho rtů zalévá nová

palčivá vlna rozkoše.

Vtom se rozječel požární alarm.

Okamžitě vystřízlivěli a vyběhli na schodiště. Hodili na sebe jen dlouhé pláště, každý popadl krabici vzorků z Rodezu a už se řítili ven. Hned na chodbě je udeřil do nosu ostrý zápach benzínu.

„Ucítil jsem to, když jsem stál u automatu," vysvětlil jim nějaký student, který spustil poplach a teď s nimi běžel dolů. V nižších patrech se k nim přidalo několik dalších lidí, všichni s krabicemi nebo balíky.

„Co se k čertu vlastně děje?" soptila Sullivanová.

„Výtahová šachta!" křikl kdosi vzadu.

Za pár minut stáli všichni na chodníku před budovou a rozhlíželi se kolem. Kdesi v dáli se ozvaly sirény požárního auta. Kathleen zaslechla útržky rozhovorů – lidé se dohadovali, jak a proč se benzín dostal do výtahové šachty. Ani jedna teorie nezněla příliš přesvědčivě.

Ulice se zdála klidná a opuštěná, jako každá jiná v této noční hodině. Na protější straně parkovalo několik aut otlučených natolik, že se majitelé nemuseli obávat krádeže; žádný zloděj s trochou sebeúcty by se na ně nepodíval dvakrát. Opodál se rozkládalo Washingtonské náměstí; květinové záhony, dětská hřiště a upravené trávníky zalévalo světlo pouličních lamp. Pěšinky pro chodce lemované stromky byly stejně liduprázdné jako prostor kolem.

Stála bosa na hrubém chodníku a na nohou i pod pláštěm cítila chladný noční vánek. Uvědomovala si také, že si ji studenti nenápadně prohlížejí; ani ona ani Steele neměli úplně konvenční oděv. „Myslíte, že zmokneme?" pokoušela se o rozhovor na neutrální téma s několika mladíky, kteří na ni zatím po celou dobu bezuzdně civěli. Jako na povel obrátili oči k obloze.

„Ne, myslím že ne."

„Určitě ne, paní Sullivanová."

„Máme štěstí."

Uvědomila si, že ji vlastně jejich zájem *těší*. „Ale možná znovu začne," prohodila.

„Máte úplnou pravdu.“

„Taky si myslím.“

„Nejspíš ano.“

Steele na ni nenápadně spiklenecky mrkl. Vtom ale zahlédla v protějším bloku nablýskanou černou dodávku. Ne. *Je to náhoda,* říkala si.

Za předním sklem zatančil ve tmě oranžový bod. *Někdo na někoho čeká, to je všechno. Nic víc,* přesvědčovala sebe samu. *S námi to nemá nic společného.*

V tu chvíli si Steele všiml, co ji zaujalo, ale to už někdo v kabině nastartoval motor. Rozsvítila se přední světla a dodávka se pomalu rozjela proti nim.

„Sakra!“ zaklel tiše.

„Tudy!“ zaječela. Přeběhla ulici, v ruce krabici se vzorky, a utíkala k parku.

Rozběhl se za ní. „Tudy? Určitě?“

„Jo. Kousek dál je malý bufet. Tam se musíme dostat!“

„Kam?“

„Poběž!“

Řev motoru a skřípění pneumatik je přinutilo neztrácet čas hovorem. Rychle se ohlédla. Z auta právě vyskákalo šest mužů v uniformách ochranky.

Nezastavila se.

Steele je zahlédl také. Nebyl čas na poznámky.

Na opačném konci parku stál sloupek s policejním alarmem, který měl normálním chodcům dodat pocit bezpečí, když se po parku večer potulovaly různé gangy a okupovaly basketbalová hřiště nebo táhly mezi bloky dál na západ. Napadlo ji, že policie vyšle pár svých mužů k budově vědeckého ústavu ihned po ohlášení požáru. Přelétla očima protější chodník, ale nikoho nezahlédla. „Pomoc! Policie!!“ ječela.

Steele ji okamžitě podpořil. „Chtějí nás zabít!“

Mezitím se šestice o poznání přiblížila. Sullivanová se nelekla. Kdyby se nám tak podařilo jednoho darebáka chytit… Vlevo už se objevila první policejní uniforma. Obrátila se a rozběhla se jim

naproti. Vykřikovala ze všech sil.

Za sebou zaslechla několik kleteb a potom kdosi uklouzl na drobném štěrku.

„Doprdele!“

„Policajti!“

„Rychle pryč!“

Muži zákona se řítili za falešnou ochrankou. Před budovou ústavu se zatím naskládalo několik požárních vozů, jejichž sirény bez přestání naplno vyly, a zablokovalo tak výjezd černé dodávce. Šestice se rozpadla a muži se rozběhli všemi směry. Jeden z policistů zalarmoval vysílačkou i autohlídky, takže policisté obklíčili útočníky v parku. Za chvíli už mělo všech šest z dodávky na rukou želízka.

Sullivanová se předklonila, aby snáze popadla dech, Steele si stoupl vedle ní. Sám také prudce oddechoval, ale zeptal se: „Jsi v pořádku?“

Jen kývla.

Teprve když k nim přišel mladík v uniformě a trochu se culil, všimli si, že se jim při běhu rozepnulo pár velmi důležitých knoflíků.

Posunul si čepici dozadu, zašklebil se a pak se zeptal: „A co jste prováděli vy dva? Vědecký experiment?“

17

PONDĚLÍ 12. ČERVNA, 10.45 HOD.

„Spojte mě s Racineem,“ řekla, stále ještě skloněná nad okulárem. „Čeká, že mu zavolám.“

Na promítacím plátně se mezitím objevil několikrát zvětšený rodezský vzorek, který si před chvílí prohlížela pod mikroskopem. Primery H5N1 oddělily fragmenty oslabené vakcíny jako noty na osnově.

Zvedla se vlna pochvalných výkřiků.

„Bravo!“

„Skvělá práce!“

„Senzace!“

Azrhan mezitím navolil číslo. Vypadal ještě mnohem hůř než před šesti dny. Po pátečním útoku se jí napětí mezi nimi zdálo nesnesitelné. Znovu se vracelo staré podezření a poznala, že on to vycítil. V jeho očích viděla bolest i vztek, nemohla se na něj nakonec zpříma ani podívat. V duchu si několikrát vynadala, *nemáš žádný důkaz, proč ho podezříváš?* říkala si, přesto však spolu prohodili jen pár nejnutnějších vět.

„Perfektní dílo, Kathleen,“ pochválil ji Steele.

Odolala a neobjala ho, styděla se před ostatními. Od té noci, kdy je vyrušil požární alarm, spolu téměř nikdy nezůstali o samotě. V laboratoři se usídlila policie a navíc se tu samozřejmě střídali technici, kteří pracovali i přes víkend.

Teď tu seděla i Lisa – Sullivanová se bála nechat ji v bytě samotnou. „Uklidni se, mami,“ napomínala ji Lisa vlídně. Prohlédla si výsledky matčiny práce a pověsila se jí na krk.

„Díky, miláčku,“ těšila se z dceřina objetí. Lisa nedávala své city najevo příliš často. *Co jí mám říct o Richardovi?* přemítala. Ne že by toho bylo tolik co povídat – všehovšudy se párkrát pokradmu políbili, pokaždé v nějakém odlehlém rohu chodby. Na chvíli se zasnila.

‚Nelituješ toho, co jsme začali?‘ zeptala se jednou mezi dvěma polibky.

‚Lituju jen, že jsme neměli čas to dokončit,‘ zašeptal. Líbal ji na krk, zatímco ruce pod pláštěm objevovaly znovu kousek po kousku její tělo.

‚Ale budeme mít, Richarde,‘ oddechovala prudce.

„Máte na lince inspektora Racinea, paní doktorko,“ hlásil Azrhan a vytrhl ji tak z rozjímání.

Když mu popsala výsledky testů a vysvětlila, co žádá od něj, hlasitě vydechl. „Nebojte se, paní doktorko. Náš společný projekt půjde rychle kupředu. Pronikla jste do tajemství Pierra Gastona a tím jste vlastně odhalila motiv jeho vraždy. Jakmile se mi podaří vzbudit soudce, umožní nám přístup k dokumentaci. Máme také pádný důvod, abychom některé papíry zabavili. Osobně vám pošlu všechny záznamy, které se týkají společností Biofeed nebo Agrenomics, tak se vyhneme byrokratickým průtahům.“

„Opravdu to dokážete vyřídit dost rychle? Mluvila jsem s detektivem pověřeným vyšetřováním v New Yorku i s tím na Honolulu; oba zdůrazňují, že klíčovou roli hraje čas. Musíme pracovat rychle, než se dokumentace poztrácí.“

„Spolehněte se, paní doktorko,“ ujistil ji, „máte mé slovo: všechno vyřídím do osmačtyřiceti hodin.“

Viděla ho v duchu, jak nade všemi problémy velkoryse mávne rukou. Ve vzduchu zůstane jen tenký bílý pramínek kouře z gauloisky, již drží mezi prsty. Neustále v ní však sílil pocit, že veškeré jejich úsilí nakonec zapadne do bahna právnického handrkování.

ÚTERÝ 13. ČERVNA, 9.00 HOD.

„To si snad děláte legraci!“

„Je mi líto, paní Sullivanová, ale mí nadřízení, bůh požehnej jejich pomazaným hlavám, odvolali dnes ráno mé muže a prohlásili, že už není potřeba vás chránit. Nikdo prý nemá důvod vás zavraždit, když už jste testy provedla a výsledky zveřejnila. Odhalila jste tedy tajemství a žádný už nemá co skrývat, tudíž vám nehrozí větší nebezpečí než kterékoli jiné průměrné Newyorčance.“

„Netušila jsem, že zabijáci přemýšlí takhle racionálně,“ poznamenala kysele.

„Ne. Jen účetní, kteří rozdělují finance na zvláštní úkoly. Podle nich vás nikdo přímo neohrožuje. Takže se o sebe už musíte postarat sama.“

„A co si o tom myslíte vy?“

„Na rovinu? Tenhle případ je pěkně zamotaný; těžko říci, z kterého konce znovu začít.“

„Existuje nějaká spojitost mezi těmi šesti zatčenými a společností Agrenomics?“

„Ne. Žádná. Nepatřili k firmě. Alespoň jsme nenašli žádný záznam a také je údajně nikdo nezná.“

„Budou mluvit?“

„To je problém. Obvykle lidi mlčí buď proto, že dostali dobře zaplaceno, anebo ze strachu o vlastní krk. Tihle nejspíš z obou důvodů. Nebyl pro ně problém zaplatit si kvalitního právníka, ale zároveň si nevzpomínám, že bych se kdy setkal s tak vystrašenými lidmi. Vypadají, jako bychom jim už přečetli rozsudek smrti.“

„Nechtějí ani přiznat, kdo si je najal?“

„Ne. A když jsem se jich ptal na Poďobaného, všichni do jednoho zbledli, hned se začali potit a všichni popřeli, že by o něm něco věděli.“

„Vysvětlili, proč nalili do výtahové šachty benzín?“

„Ani nemuseli. Našli jsme zařízení, které požár způsobilo – pár drátů, upravený časový spínač z kávovaru, napájení ze zásuvky ve

stěně. V půl druhé ráno, podle plánu, přeskočila jiskra a benzín se vznítil. Od něj pak chytl olej po celé délce šachty a všechno vzplálo jako pochodeň. I když se plameny nerozšířily na jednotlivá poschodí, kouř vás vyhnal ven. Na to čekali; seděli v dodávce připraveni zaútočit, jakmile se objevíte na ulici.“

Vstal, připraven k odchodu. „Znovu jsem si pročetl výpovědi – vaši i pana Steelea. Oba tvrdíte, že nemáte tušení, kdo to mohl udělat, ale podle načasování útoku se dá usoudit, že pachatel znal vaše plány. Jen mezi námi: znáte někoho, komu byste takové údaje poskytla? Anebo kdo by si je mohl opatřit?“

„Ne,“ odpověděla, ačkoli ji hned napadlo: Azrhan, a zároveň měla zlost sama na sebe, že takhle přemýšlí. Potom dodala: „Spousta lidí to vlastně mohla vědět. Včetně někoho z laboratoře Julie Carrové.“

Upřeně se na ni zadíval. „Ještě něco,“ dodal vzápětí, „firma uvádí, že se k nim také někdo vloupal. V pátek v noci. Neoprávněný vstup na soukromý pozemek. Hlášení se mi dostalo na stůl, protože tamní lidé na oddělení vědí, že mě to místo zajímá. Asi byste mi o tom nemohla říci nic víc… nebo ano?“

„Ne, vůbec ne. Proč bych…?“

„Dobrá. Nemám v úmyslu zatýkat velmi známé osobnosti za pokus o vloupání.“

„Snad se nedomníváte, že bych…“

„Existuje jen jediný způsob, jak se do Agrenomics dostat legálně: dokázat, že mají něco společného s vakcínami. Jasné?“

„Samozřejmě, ale pořád ještě…“

„Dobrá. Jsem rád, že mi rozumíte. Pár dobrodruhů, kteří se tam tajně vypraví a dají tak nějakému skvělému právníkovi možnost prohlásit všechno za nepřijatelné důkazy, je to poslední, co teď potřebujeme. Chápete mě, doufám.“

Jenže oni tam mají podzemní laboratoře a v nich probíhá kdovíjaký výzkum! chtělo se jí vykřiknout, ale ovládla se a udržela jazyk za zuby. Jen protáhla obličej.

Během několika málo hodin se práce v laboratoři vrátila do normálních kolejí.

Nedokázala se soustředit. Pokaždé, když zazvonil telefon, doufala, že to budou nějaké novinky z Francie. Také nepřestávala myslet na poznámku Pierra Gastona, že totiž existuje druhé tajemství – v Agriterre. Po obědě si vzala schémata na fólii a seděla nad nimi do pozdního odpoledne. Stále se nemohla zbavit pocitu, že jí něco uniklo, že přehlédla nějakou důležitou stopu. Prošla pouze část materiálů, ale neobjevila nic nového.

Blížila se šestá a ona trochu pookřála při představě, že konečně stráví klidný večer s Lisou a potom se spokojeně vyspí. Vyhlídka na návrat k pravidelnému dennímu rytmu ji potěšila a pomyšlení na Richarda jí připadalo přímo vzrušující. „Nechceš se u nás večer zastavit?“ navrhla. „Otevřeme láhev šampaňského a oslavíme svobodu.“

Následovala krátká pauza, pár vteřin, ale vycítila, že váhá.

„Kathleen, je mi to líto, ale Chet má dnes hrát na kytaru na školním koncertě. Slíbil jsem mu, že se přijdu podívat.“

„Tak to musíš jít,“ řekla. „Počkám na tebe, jestli chceš.“

„A Lisa?“

„Tu neprobudí ani rána z děla. Tak co? Mám dát vychladit bublinky?“ Opět ticho.

„Nebo si můžeme objednat pokoj v hotelu a večeři i snídani do postele,“ navrhla jen zpola z legrace. Zasmál se, ale cítila napětí.

Napadlo ji, že je tu ještě jiný důvod než Lisa spící ve vedlejším pokoji. „Richarde, co se stalo? Připadá mi, že chceš být se mnou, jen když je kolem spousta policajtů, hasičů nebo laborantů.“

Znovu se zasmál, ale nebylo to ono. „Ne, věř mi, jsi pro mě žádoucí víc než kdy jindy. Ale tohle je Chetův večer. Víš, konečně snad začínáme mít k sobě trochu blíž. Jen mám strach… asi se domnívá, že jsem zůstal sám, že mám jen jeho a Martu. Proto mi teď důvěřuje. Nemohu ho zklamat. Nechci ho znovu ztratit, teď, když se zase doma cítí v bezpečí. Nevím, jak by reagoval, kdybych mu řekl, že jdu v noci za tebou. A nechci mu lhát nebo se tajně vytratit a doufat, že na to nepřijde.“

Zůstala jako opařená. „Takže nejde jen o dnešní večer. Je tu problém – a bude.“

„Lhal bych, kdybych řekl ne.“

Ticho je teď dělilo jako propast.

„Takže – co chceš, Richarde?“

„Čas. Musím mu dát dost času na to, aby pochopil, že ho znovu nezklamu, už nikdy.“

Ochladla. Touha se vytratila, sklouzla jako volná blůzka z ramen. „A jak dlouho potrvá tobě, než se vypořádáš se svým vlastním strachem?“

„Prosím?“

„Slyšel jsi mě.“

„Ale já mluvím o Chetovi, nechci, aby…“

„Ne, mluvíme o mně a o tobě. Utíkáš. A vymlouváš se na Cheta.“

„To není fér!“

„Richarde, od tebe to není fér. Ano, Chet se musí naučit ti věřit, ale nemůžeš ho obehnat zdí a předstírat, že nikdo jiný pro tebe neexistuje. Každý s trochou zdravého rozumu by o takovou péči ani nestál! Já tedy určitě ne. Zdálo by se mi, že jediným důvodem, proč jsi mě nechal ve svém srdci, je, že prostě neexistuje nikdo další. To si Chet přece nezaslouží. Chceš, aby se cítil v bezpečí? Měj ho tak rád, aby věděl, že je vždycky první mezi všemi, kteří se snaží získat kousek tvého srdce. Pokud jsi ovšem mezitím všechny neodehnal.“

Neodpověděl, jen si dlouze povzdechl. Znělo to, jako když se vypustí balón, a stejně tak si ho představila. Byla si jista, že trefila hřebík na hlavičku. Cítila se však zraněná, odmítnutá a navíc měla vztek. Bylo jí jedno, jestli pochopil nebo ne.

Konečně se ozval. „Jsem člověk, který vláčí těžký náklad.“ *Téměř sebelítost*, pomyslela si. Takový postoj se jí nezamlouval. „Nechci ho vnášet do tvého života,“ dodal ještě.

„Sakra, Richarde! Opravdu nepotřebuju poslouchat, jak se tu lituješ. Bojíš se, to je všechno. Dneska se to dá vyléčit – stačí mít páteř. A pokud jde o mě, co chci a nechci nést, o tom budu rozhodovat sama!“ Praštila sluchátkem.

Ve středu večer se ozval Racine. Konečně narazil na stopu.

„Jak jste předpokládala, paní Sullivanová, záznamy v Agriterre ukazují jak na Tchaj-wan, tak na Oahu," oznámil jí. Oceán, který je dělil, nijak neoslabil jeho triumfální tón. „V roce 1997 se doktor Francois Dancereau rozhodl využít epidemie ptačí chřipky v Asii a zadal objednávku na výrobu vakcíny proti viru. Pierre Gaston, ten zesnulý genetik, se projektu ujal. Čistý zisk činil šestnáct milionů franků. První dodávka modifikovaného zrní putovala přes oceán do pobočky Biofeed International, partnerské firmy Agriterre na Tchaj-wanu. Půl roku nato však Dancereauovi začaly chodit dopisy ze společnosti Agrifood, působící také na Tchaj-wanu, v nichž ho odpovědné orgány informovaly o stížnostech místních farmářů. Krmivo údajně výskyt ptačí chřipky ještě zhoršovalo. Dancereau jim odpověděl, připustil, že mohou mít pravdu, a poradil jim, že zbývající nepoužité krmivo odkoupí zpátky a následně prodá do oblastí, v nichž se choroba nevyskytovala. Velká část zrní se tak dostala do pobočky Biofeed na Havaji."

„Naznačil někdy Dancereau nebo kdokoli jiný, že vakcína může být nebezpečná lidem? A že na Tchaj-wanu sehrála svou roli, když tam ptačí chřipkou onemocnělo dítě?"

„Podle záznamů takovou eventualitu nikdo nebral v potaz. Spíše zastávali názor, že pokud jde jen o drůbež, nemusí být nijak zvlášť opatrní."

Tak arogantní postoj jí na chvíli vyrazil dech. „Kdo je vůbec Francois Dancereau? To jméno je mi povědomé."

„Je jedním z virologů zapletených u nás někdy v pětaosmdesátém do skandálu s krví nakaženou AIDS, je to opravdu drahoušek. Sám se tehdy vyhnul obžalobě, protože svědčil proti kolegům. Z několika firemních záznamů vyplývá, že ho Agriterre zaměstnala právě pro jeho hroší kůži. Věděli, že maximálním ziskům je ochoten podřídit cokoli a klidně půjde přes mrtvoly."

Vybavila si snímky, které jí před několika dny ukázal Steele – vzduchotěsné dveře, dekontaminační sprchy, skafandry. Když zavěsila, měla husí kůži z představy, co by člověk Dancereauova

typu mohl napáchat. Pokoušela se udržet fantazii na uzdě, ovšem s nevalným úspěchem.

Pokud se týkalo Steelea samotného, od jejich rozmíšky v ní pomyšlení na něj vyvolávalo podobné pocity jako bolavý zub. Nemohla se pořádně soustředit. Zároveň ji rozčilovalo, že na něj vůbec myslí. *Ale stejně, ty fotografie si jistě můžu vyzvednout, proč ne.*

Do pátku přiměl detektiv Billy Ho z policejního okrsku v Honolulu nejvýše postavené členy společnosti Biofeed, aby co nejdříve vysvětlili své počínání, nebo si hned hledali obhájce.

„Racine z nich oficiálně udělal hlavní podezřelé v případě Hacketovy vraždy a pokusu o vraždu, pokud jde o vás," svěřoval jí do telefonu, „takže jsme se drželi v jejich kancelářích jako smrádek. Všichni tvrdí, že nemají tušení, kdo schválil nákup modifikovaného zrní, a pochopitelně popírají jakýkoli podíl na krytí celého podniku. Ale našli jsme zajímavý doklad o převodu úplně nového malého náklaďáku z října devadesát devět; zajímavé je, že výrobní číslo je shodné s číslem Hacketova vozu."

Ujistil ji, že s celou věcí neskončí, dokud se nedoberou úplné pravdy. Jen ji varoval, že vyšetřování se může táhnout celé týdny, protože musí vyslechnout všechny zúčastněné a projít každý záznam.

V pondělí se případ stal hlavním námětem většiny deníků ve Francii i ve Spojených státech. Palcové titulky na přední straně každého listu hlásaly:

SMRTONOSNÁ VAKCÍNA
SMRTÍCÍ VAKCÍNA VYVOLALA EPIDEMII PTAČÍ CHŘIPKY
BIOFEED: SMRT ZAVINĚNÁ NEDBALOSTÍ?

Nikde však policie zatím neobjevila jediný důkaz vedoucí k Agrenomics. Žádný e-mail či dopis, žádný záznam telefonního hovoru.

„Nemůžeme na ně," pokrčil McKnight rameny a nespokojeně zavrtěl hlavou.

KANCELÁŘ DĚKANA, ÚTERÝ 20. ČERVNA, 7.00 HOD.

„Já se tam musím vrátit, Gregu," trval na svém Steele a sbíral fotografie.

„A já ani nechci vědět, žes tam kdy byl! Kristepane, Richarde, vždyť je to neoprávněné vniknutí do cizího objektu. Pokus o vloupání."

„Panebože, už dva roky mi říkáš, abych se vzchopil a neseděl na zadku, a taky mi pravidelně dáváš kázání typu ‚mám starost o své děti'. Já se teď bojím o všechny naše děti."

„Uvědom si, že i takhle visí tvoje místo na vlásku. Aimes je navíc rozzuřený na nejvyšší míru kvůli novinám. Doktorka Sullivanová mu vyklouzla, protože se obhájila před správní radou. Dobře víš, že z někoho potřebuje udělat exemplární případ –a pořád to vypadá, že jsi mu padl do oka."

„Ale proč?" vložila se do hovoru Sullivanová. „Když zničí kariéru doktora Steelea, skandál s vakcínou tím nevymaže." Vyslovila jeho jméno naprosto formálně a koutkem oka zahlédla, jak sebou škubl. *Dobře ti tak, jen trp,* pomyslela si. Nemohla mu zapomenout, že odmítl její pozvání.

„Snaží se možné následky zredukovat na minimum. Jestli se mu podaří prezentovat veřejnosti Richarda jako hlasatele nepodložených spekulací', každý jiný si potom moc dobře rozmyslí, co prohlásí nebo publikuje. Všichni se raději budou držet pouze prokazatelných důkazů, v tomto případě zmíněné vakcíny a dvou konkrétních společností, ale nebudou generalizovat. Aimes předpokládá, že se skandál omezí na Biofeed a Agriterre. Jeho vlastní klienti vyjdou s čistým štítem."

„To vám říkal osobně?" zeptala se.

„Jistěže ne. Ale i hlupák by to prokoukl." Stanton se obrátil ke Steeleovi. „Ať tě ani nenapadne slídit kolem Agrenomics, aniž budeš mít v rukou důkazy o jejich protizákonné činnosti. Jestli máš sebemenší zájem udržet si svoje místo, pusť je z hlavy."

„Vždyť jsi viděl ty fotografie! Nedokazují snad, že pracují na něčem nebezpečném?“ útočil Steele a napřímil se v křesle.

Stanton nesouhlasně odfrkl. „Podle těch snímků se dá těžko posoudit, jestli se v laboratořích děje něco nezákonného. Jak můžeš tvrdit, že nejsou jen velmi opatrní, protože pracují s genetickými vektory? Vždyť i tady kolegyně Sullivanová tvrdí, že pro takovou činnost platí přísné bezpečnostní předpisy.“

Pohled zmíněné kolegyně na chvíli zalétl ke stropu.

Steele zaúpěl.

„Gregu, nechte toho prosím vás!“

„Kathleen. Musíte pochopit jednu věc: zbavila jste se Sydneyho, alespoň prozatím. O místo na univerzitě nepřijdete, ale netlačte na pilu. Jestli zase vyrukujete se svými hypotézami, budete mít Aimese na krku znovu, a navíc nepochybně i finanční postih. Nedopusťte se nějaké chyby. Pořád jste pro všechny jeho společnosti nepřítelem číslo jedna; *ti* lidé jen čekají, aby vás dostali.“

„A *dostali* zahrnuje také zápalné bomby nebo najaté vrahy?“ vyjela.

„Co?“ zamračil se, ale hned nechápal. Po chvíli řekl: „Aimes je darebák, ale k takovým prostředkům by nesáhl. To není jeho způsob. Přesně tohle je ale poznámka, o jakých jsem teď mluvil – zralá na žalobu za pomlouvání, nactiutrhání…“

„Když už mluvíme o poznámkách, Gregu,“ skočila mu do řeči, „zmínil jste se někomu o našem pátečním rozhovoru? O tom, že Julie Carrová objevila tu vakcínu?“

Zrudl. „Kathleen! Samozřejmě že ne. Jak si můžete myslet něco takového? Jedná se přece o přísně důvěrné informace…“

„Jak mohu? Protože se mi ani trochu nezamlouvá, že se mě někdo pokusil zabít a potom málem vypálit laboratoř.“

„Počkejte, počkejte.

„Gregu, uvědomujete si vůbec, jak mluvíte? Zajímá vás jenom, kolik universitě vynáší moje jméno. A teď musím zůstat hodná holčička a mlčet.“

„Doktorko Sullivanová! Protestuji…“

„Copak to nechápete? Mně je teď jedno, kolik sponzorů přilákám.

Pro mě je teď nejdůležitější přijít na to, kdo se mě a Richarda snaží odklidit z cesty. A je mi úplně jedno, koho při tom obviním nebo urazím, ať je to Agrenomics, Sydney Aimes nebo dokonce vy!“

„Jenže vy už jste to vyřešila. Ti muži před vámi chtěli utajit existenci vakcíny. Objevila jste ji. Dál ať se stará policie. Nechme na ní, aby odhalila viníky, ať už nese odpovědnost Agrenomics nebo kdokoli jiný.“

Udiveně na něj pohlédla. V pozadí za oknem se převalovala hustá mléčná mlha, v níž se ztrácely okolní budovy. Připomněla jí bělavý kašovitý sirup, který v dětství polykala, když byla nemocná. Najednou měla ze všeho v ústech nepříjemnou pachuť.

„Gregu Stantone, buď jste neuvěřitelně naivní vy, anebo si musíte myslet, že jsem naprosto hloupá já. Rozhodl jste se tedy, že mě přinutíte poslouchat a tím zajistíte, že nám zástupci biotechnologického průmyslu zachovají přízeň i příspěvky? Mimochodem, universita má prospěch z nás obou.“

Než mohl jakkoli zareagovat, zvedla se a odešla.

Bože, teď si musím dát kávu. V hale vystoupila z výtahu a vyšla na ulici. Hned naproti bylo malé bistro. Zamířila k němu. Mlha jí chladila rozpálené tváře, ale vztek na Stantona nepřecházel. Otevřeně hraje na obě strany. Chce si ji udržet a nepřijít zároveň o peníze Aimesových příznivců.

Posadila se ke stolku s výhledem na čelo univerzitní budovy, aby viděla, až Steele vyjde ven, a objednala si kávu se šlehačkou. Pozorovala, jak bílá čepička taje a černá tekutina dostává mramorovaný vzhled. Přemítala, jak daleko je ochoten dobrý děkan zajít, aby zachránil sponzorské příspěvky. *A co takhle malé nenápadné vydírání? Nechal by se Stanton také podplatit? Třeba to všechno bylo jen divadlo a Aimesovi hoši mu už dávno slíbili slušnou sumu, když mě udrží na uzdě. A děkan oddaný fakultě možná nabídku přijal.*

Blbost. Stanton by se nenechal uplatit, řekla si a nasypala do šálku už třetí lžičku cukru. Jenže byla stále ještě rozzlobená, a tak zvažovala i nejhorší varianty. Uvažovala, jestli je součástí jeho taktiky i přesný přehled o všech testech, které prováděla. Usrkla

přeslazené kávy. Od rána nic nejedla a její prázdný žaludek zareagoval na další doušek tak hlasitým zakručením, že se probrala z rozjímání a rozhlédla se rozpačitě kolem. Cítila, že ji kofein a cukr probudily, ale místo očekávaného optimismu ji znovu napadaly jen černé myšlenky.

Co *když chce mít přehled jen proto, aby mě mohl včas zastavit, kdybych měla odhalit něco nepatřičného? Pár hodin poté, co jsem s ním mluvila o vakcíně, se objevili ti darebáci.* Zatajila dech. *Nemohl je poslat do laboratoře dokonce on sám? Anebo všechno prozradil třetí osobě a ona útok zorganizovala? Jaká částka by ho přiměla zajít tak daleko? A byl by toho vůbec schopen?*

Pokoušela se tu myšlenku vypudit z mysli, ale úplně se jí to nepodařilo. „Jsme hlupáci," uniklo jí polohlasně, když si uvědomila, že se možná svěřili nepravému muži.

Zachvěla se a podívala se na hodinky. *Proč ještě nejde? Pospěš, Richarde, musíme si promluvit co dál.*

Ano, a nejen o rozhovoru v kanceláři. Rozhodla se vnést jasno do jejich vzájemného vztahu. Dokáží spolu pracovat, aniž by mezi nimi panovalo napětí? J*estli ale rozhovor někam povede. Možná je chytřejší, ale co se týče citů, zdá se mi, že bych klidně mohla mluvit k pařezu a vnímal by mě stejně.*

Za čtvrt hodiny ho konečně zahlédla vycházet z budovy. Vyběhla z bistra.

„Co tě zdrželo?"

„Vysvětloval mi, že se chovám jako idiot."

„Tak dlouho?"

„No, uváděl mi kde co, byl to projev se spoustou bodů."

Chtěla mu navrhnout, aby si s ní šel sednout zpátky do bistra, ale vyrušil je její mobil.

Volal Steve Patton. Jakmile se ozvala, zajímal se: „Jak jsi dopadla u děkana, Kathleen?"

„Ani se neptej."

„Je to až tak špatné? Víš co? Všeho nech a přijď za mnou do kanceláře. Tohle ti zvedne náladu."

„A co?" okamžitě zpozorněla. Telefonoval jí téměř denně,

trpělivě naslouchal a povzbuzoval ji, když jí docházela energie a byla zdeptaná, že nedokáže najít žádné stopy vedoucí k Agrenomics. Většinou mu byla vděčná za útěchu a vlídné slovo, jen se trochu bála, aby se nesnažil obnovit staré vztahy. I teď se probudil opatrný vnitřní hlas, takže řekla: „Steve, jsem ráda, že voláš a díky za nabídku, jenže teď právě…“

„Do telefonu ti nechci nic vysvětlovat, ale objevil jsem možnost, jak se dostaneš do laboratoře Agrenomics. Jestli je tam Steele, přijďte sem oba.“ A zavěsil.

18

„Hlídač z Agrenomics, který sloužil o víkendech?“ opakovala Kathleen. „Není to až příliš jednoduché?“

„Jednoduché?“ opáčil. Doprovodil řeč rozmáchlým gestem, jako by měl za sebou orchestr při děkovačce. „Panebože, to je přímo mana nebeská! Objevil se tu zčistajasna a nabídl nám pomoc. Asi si nikdy úplně nezvyknu, že lidé občas zpytují svědomí, a pak vykročí správným směrem – a dají ti přesně to, co potřebuješ. Před půl rokem bych si sotva dokázal představit, Kathleen, že tvůj článek na internetu vyvolá ve vědeckém světě takovou odezvu a že budou docházet zprávy o výzkumu vektorů z různých koutů světa. Ale je to tak.“ Zatímco Patton mluvil, přecházel sem a tam podél velkých oken, jež tvořila prakticky celou stěnu a nabízela úchvatný pohled na všechny důležité partie New Yorku.

Steele věděl, že se právě nacházejí na jednom z nejprestižnějších míst ve městě. Místnost sama byla velmi vkusně – a velmi nákladně – zařízena: mahagonové obložení, měkké koberce na dřevěné podlaze, cenný starožitný nábytek. Napadlo ho, kolik stromů asi padlo za oběť této kanceláři. Neušlo mu rovněž, že Patton má početnou suitu asistentek a sekretářek, všechny mladé a velmi atraktivní. Na ‚pouhého místního ochránce životního prostředí, který nikdy úplně nepřekonal šedesátá léta‘ – jak se sám charakterizoval na Havaji – udělal zřejmě kus práce jak pro Společnost Modré planety, tak i pro sebe.

Steele si také všiml – a nebylo to nepříjemné zjištění – že Kathleen nepropadla Pattonovu halasnému nadšení. „Nemůžu se zbavit dojmu, že je to nějak moc snadné. Jak víme, že nepatří k Poďobanému nebo k těm šesti darebákům z dodávky?“

„Máš úplnou pravdu. Proto jsme si ho taky důkladně prověřili. Jeho neteř pracuje jako dobrovolnice v naší pobočce. Ten chlapík se

prý v důchodu trochu nudil, a když začala fungovat Agrenomics, vzal u nich místo hlídače. Chodil tam o víkendech. Ta neteř mu pochopitelně hned nasadila brouka do hlavy, jak nebezpečné jsou geneticky modifikované organismy, tak začal sám číst. Rozruch kolem vakcíny ho přiměl, aby přišel.“

„Může to být jen zástěrka,“ namítla.

„Naši lidé si ho trochu okoukli a na nic podezřelého nenarazili. On sám prohlašuje, že toho chlapíka s akné viděl, ale nikdy s ním nesloužil a neměl nic společného. Byl jen hlídač, nepatřil ke speciální ochrance, která obcházela pozemek v noci. Měl na starosti procházet budovu, kontrolovat, jestli někdo nenechal puštěnou vodu nebo zapnutý vařič. Dokonce nenosil ani pistoli.“

„Pořád se mi to moc nezdá…“

„Máte už nějaký plán?“ vložil se do hovoru Steele. „A jak mě chce propašovat do tajné laboratoře?“

Patton se zastavil a pohlédl na něj trochu překvapeně, jako by si až teď uvědomil, že je v kanceláři kromě něj a Kathleen ještě někdo další. Světlo zvenčí se odráželo ve sklech brýlí s velkými kulatými kovovými obroučkami. Díky bohatým prošedivělým kučerám Steeleovi trochu připomínal výra. „Půjdete?“

Steele přikývl.

Namísto zobáku se na obličeji objevil široký úsměv. „To je vynikající, Richarde.“ Kathleen zůstala zticha.

„Takže: plán je následující. Nejlepší bude využít víkendu před čtvrtým červencem,“ spustil ze svého postu u okna. „Jak je vám oběma známo, Agrenomics z jakéhosi neznámého důvodu přestala fungovat. Přes týden zůstává na místě jen nejnutnější hrstka lidí, ale protože svátek letos připadá na úterek a v pondělí je také volno, každý se snaží prodloužit si víkend. Při rozdělování služeb se náš chlapík nabídl, že si vezme pár navíc, když mu na oplátku dají volno na Den díkůvzdání. Takže bude na místě sám odpoledne a večer přímo v úterý čtvrtého.“

„Jak se dostanu dovnitř?“

„Stejně jako poprvé.“

Steele se zarazil.

„Hlídač nemůže vypnout kamery u hlavního vchodu,“ vysvětlil mu Patton. „Ale jde to s těmi v zadní části areálu. V těch jsou velmi citlivé senzory a personál je dokonce vypíná i při bouřce, aby se elektronika nepoškodila. Jakmile budete v tunelu, jste v bezpečí. Kamery uvnitř nejsou napojené na žádné poplašné zařízení. Do laboratoře se dostanete snadno, kódy budete znát. Až skončíte, vyjdete stejnou cestou. Videozáznamy náš člověk přemaže, je to prý běžná praxe, když se nic neděje.“

„Zdá se mi to docela jednoduché.“

„Jsou tu jisté podmínky, Richarde. Kvůli bezpečnosti hlídače, naší Společnosti a všech zúčastněných se o chystané akci nesmíte nikomu ani slovem zmínit. Ani rodině, nikomu. Podle načasování útoku na Kathleeninu laboratoř se jistě shodneme na tom, že někdo moc mluvil, ať už záměrně nebo neúmyslně. Kdyby vás chytili, je vám jistě jasné, co by následovalo. Jejich nájemní vrahové se nezastaví před ničím; zaplatili bychom všichni. A i kdyby se drželi jen v mezích zákona, znamenalo by to vazbu, soud a zničenou kariéru pro nás pro všechny. Takže mlčení je nezbytné.“

„Samozřejmě.“

„Takže si budete muset připravit věrohodnou historku, proč nestrávíte svátek doma.“

„To není problém.“

„A ještě něco: v žádném případě nedělejte příští dva týdny nic, čím byste Agrenomics poplašili. Vedení nejspíš nabylo dojmu, že vyvázli, když k nim stopy z Rodezu nevedly. Potřebujeme je zastihnout nepřipravené, alespoň než se dostaneme do laboratoře.“

„Jak dlouho se tam budu moci zdržet? Určitě to zabere čas, než prohlédnu záznamy.“

„Nejdéle tak šest hodin. Dorazíte na místo kolem páté a venku musíte být do jedenácti, to je jeho směna. Když budete hotový dřív, tím líp.“

Steele, jehož žádné další otázky nenapadaly, se pohodlně opřel v křesle. Vyhlídka na celou akci ho vzrušovala; najednou byl plný energie. Cítil se jako kdysi, když vcházel na sál pohotovosti: s vědomím, že jeho život má v tu chvíli smysl, že dělá důležitou práci,

které rozumí a kterou odvede co nejlépe. *Bůh mi odpusť*, myslíval si, *teprve na místě plném lidského utrpení a bolesti si uvědomuji svou cenu.*

Během posledního půl roku se žádný takový pocit nedostavil, takže mu Den nezávislosti naprosto vyhovoval.

Patton přímo zářil, zjevně potěšen Steeleovým souhlasem. Potom se obrátil ke Kathleen. „Čtvrtého se všichni dozvíme, co tam ti darebáci chystají. Ty nejsi zvědavá?“

Zhluboka se nadechla, a potom následoval povzdech, při kterém sebou Steele škubl, ačkoli nebyl určen jemu. *Patton je u ní zjevně zapsaný ještě hůř než já*, blesklo mu hlavou. *Copak asi spáchal on?*

„Půjdu s Richardem,“ prohlásila. „Jestli něco objevíme, bude potřebovat názor genetika. A příště, Steve, až dostaneš nějaký nápad, který se týká i mě, pamatuj, že já jsem první, které to řekneš, ano? Než začneš plánovat, samozřejmě. Jasné?“

„Promiň, ale mělas spoustu starostí s policií i s rodezskými vzorky a s Agrenomics jsi nepokročila… řekl jsem si, že budeš ráda, když pomohu. Ale jestli chceš, odvoláme to.“

Steele už otvíral pusu, aby protestoval, ale Kathleen ho předešla. „Ne. Můj vnitřní hlas je sice proti, ale můžeme to zkusit. Jestli tvůj člověk hraje na rovinu, bude to nejrychlejší způsob, jak s tím vším skoncovat; to se mi líbí. Ale i já mám podmínku. Jakmile zavoláme o pomoc nebo se jen o minutu déle zdržíme dole, okamžitě uvědomíš policii. Rozumíš, Steve? Raději v želízkách, než aby nás zabili.“

Teď vypadal jako velmi vážná sova. „Jistě, Kathleen. Víš dobře, že tvé bezpečí je mi nade vše.“

Steele se zatím těšil ze skutečnosti, že si už zase vzpomněla na Richarda.

Zadívala se upřeně na Pattona a nakonec kývla: „Dobrá. Pokud jsme tady skončili, musím se vrátit do laboratoře. Detaily probereme později.“

Patton se dal znovu do pochodu. „Nezamiloval byste se do ní, Steele? Pilná jako včela, a přece pořád tak krásná. A navíc se na ni můžete spolehnout. To je známka ušlechtilé krve. Ukažte jí startovní čáru a ona dá do závodu celé srdce.“

Ztuhla.

Dobrá, pomyslel si Steele. Nespoléhal však na možnost, že by Pattonovy chyby zlepšily jeho vlastní šance. Znovu mu sice říkala křestním jménem, ale jinak zůstala formální a chladná, chvílemi až příliš zdvořilá. Pomohlo mu však vědomí, že není jediným mužem v místnosti, jehož emocionální kvocient se dá vyjádřit jedinou číslicí.

„Velký den všech zastánců životního prostředí," ozval se opět Patton.

Kathleen se na tváři objevil výraz nevole.

Jen tak dál, usmál se Steele povzbudivě na Pattona.

„Mám nápad," pokračoval opravdu. „Když v úterý skončíte brzy, mohli byste se přijít podívat na ohňostroj. Je odsud nádherný výhled." Opět roztáhl ruce, jako by byl scenérií za oknem sám překvapen. „Můžeme v klidu probrat, co jste zjistili, pít šampus a pozorovat rakety. Z téhle výšky to bude opravdu jedinečné. Letos chystají něco výjimečného současně jako oslavu milénia. Jen si to představte: všechny ty barevné gejzíry: červená, modrá, bílá – a New York v jejich záři!"

Steele mu v duchu musel dát za pravdu. Dříve, to ještě žila Luana, sledovali všichni – Chet, Luana, Marta i on – ohňostroje ze střechy nemocnice.

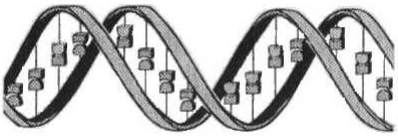
„Promiňte, ale jestli skončíme dřív, půjdu domů. Slavíme společně, je to rodinná tradice."

„A ty, Kathleen? Pozvu pár VIP… hned bys jim mohla referovat, co jste objevili. A potom budeme slavit, třeba až do rána, když budete mít chuť."

„Taky už něco mám," odpověděla Kathleen stručně a zamířila ke dveřím.

Steele zamumlal pozdrav na rozloučenou a následoval ji.

III

LÉTO

19

ÚTERÝ 4. ČERVENCE 2000, 17.05 HOD.

Stáli v úplné tmě na kraji dlouhé chodby a naslouchali.

Vzduch kolem byl chladivý a trochu lepkavý na rozdíl od teplého vlhka nahoře. Steele roztáhl ruce, aby se ujistil, že stěny jsou opravdu na svém místě a prostor mezi nimi zůstal.

„Kudy?“ zašeptala Kathleen stojící hned za ním.

Vykročil a upravil si svítilnu nad čelem, kterou mu vnutila. Paprsek namířil směrem k laboratořím. Vzdálené dveře vypadaly jako miniatura uprostřed světlemodrého kruhu.

„Proč si připadám jako bílý králík?“ slyšel tiché zamumlání.

Za chvilku už navolili čtyřčíslicový kód, jejž Pattonovi opatřil hlídač. Zevnitř se ozvalo tiché zabzučení. Steele otáčel velkým kolem proti směru hodinových ručiček, dokud zámek nepovolil, a potom zatáhl. Mohutné dveře se otevřely.

Ještě z exkurze v Atlantě si Steele pamatoval, že v laboratořích udržují podtlak vzhledem k okolí jako preventivní opatření proti úniku kontaminovaného vzduchu. On i Kathleen nyní vstoupili dovnitř a zabouchli za sebou dveře. Okamžitě se ozvalo kliknutí, jak se mechanismus automaticky vrátil do původní polohy. Steele vyhlédl z okna a představil si, jak se temnou chodbou plíží několik postav, aby se na ně později vrhly, až budou mít plné ruce práce. Otřásl se. *jsme tu jako návnada,* pomyslel si. Otočil se a posvítil do tmy. Místnost se zdála stejná jako předtím, dokud si neprohlédl police. Zely prázdnotou. Kazety i pořadače zmizely.

„Doprdele!“ Přestože nezvyšoval hlas, v naprostém tichu kolem to znělo jako výkřik.

Sullivanová nadskočila a zaječela.

„Všechny papíry jsou pryč. I videokazety.“ Zaměřil kužel světla napravo a spatřil jen prázdný stolek.

„Dokonce odnesli i video.“

„Neděs mě tak,“ napomenula ho.

„Promiň. Jenže bez těch kazet a dokumentů – co tu sakra můžeme najít?!“

„Nejdřív musíme trochu líp vidět.“ Upravila si svoji lampičku a za chvíli objevila na stěně řadu vypínačů. Místnost zalilo ostré bílé světlo. Prohlédla si zblízka dveře i řadu skafandrů. „To je tedy místo!“

„Měli bychom si raději obléknout tohle,“ ukázal Steele na hromadu chirurgických kalhot, plášťů a průhledných rukavic na vozíku u dveří.

„Na šaty?“

„Bohužel ne. V Atlantě říkali ‚všechno dolů; co vám Bůh nenadělil, nechte tady‘, jenom ponožky jsme mohli mít.“

Svlékli se. Steele byl celý nervózní už z toho, že jsou v laboratoři, a teď ho navíc zaskočila její nahota. Připomněla mu, jak hloupě se zachoval a jakou šanci promarnil. Nejen sex – ačkoli korunoval na jeho pomyslném seznamu – ale teď, když ji před sebou viděl nahou a zdánlivě tak zranitelnou, uvědomil si, jaká je statečná, když jde s ním vstříc kdoví čemu. Tahle obdivuhodná chytrá a silná drobná žena by mu mohla být přítelkyní, milenkou, spřízněnou duší. Jenže právě proto tehdy vycouval. Děsilo ho pomyšlení, že by pro něj někdo mohl tolik znamenat.

Zdálo se, že si jeho vnitřního zmatku nevšimla. Převlékla se tak samozřejmě, jako by vedle ani nestál. *Nejspíš už mě odepsala,* řekl si. Natáhl si gumové rukavice. *Dala zbabělci sbohem, uzavřela kapitolu a život jde dál,* trýznil se ještě.

Když byli hotovi s garderobou, přešli k protější stěně a okny v ní nahlíželi do druhé, dosud temné místnosti. Pod velkým ovládacím panelem s tlakoměry Steele objevil další řadu vypínačů. Oživil jimi stropní tělesa a oba před sebou spatřili obrovskou halu.

Kathleen údivem hvízdla.

„Páni!“ vyhrkl Steele. „Neměl jsem tušení, že je to tak velké!“

Vpředu viděli pracovní stoly a digestoře, za nimi stály řady klecí, většinou prázdných, jen tu a tam zahlédli uvnitř velká zvířata. Jedno zvedlo ospale hlavu.

„Opice," poznamenala Kathleen.

Zadní polovinu hangáru vyplňovaly velké kádě, od nichž vedly trubky a dráty. Steele odhadoval, že každá může mít napříč dobře tři a půl metru. „Co je sakra tohle?" nechápal. „Je to jako v pivovaru."

„Zas tak moc se asi nemýlíš, jenže tu nevaří pivo. Vyrábějí nebo upravují geny."

„Jak, proboha?"

„Víš jak se připravuje inzulín?"

Steele se zastyděl. „Nikdy jsem o tom vlastně nepřemýšlel," přiznal. „Jsem zvyklý vzít ampulku a vstříknout injekci."

Usmála se. „Ještě jsem se nesetkala s doktorem, který by to věděl; nic si z toho nedělej. Ale používají stejné kádě."

„A?"

„Nejdříve izolují gen, který vyvolává tvorbu inzulínu v ostrůvcích Langerhansových buněk ve slinivce…" Rozesmála se.

Bože, tenhle hlas bych dokázal mít rád, pomyslel si. City, které dva roky skrýval kdesi hluboko, se opatrně prodíraly na povrch.

„Promiň, tohle ti nemusím vysvětlovat, že? Takže: k replikaci velkého množství tohoto genu používají technologii založenou na polymerázové řetězové reakci. V minulosti všechno přidávali k bakteriím E.coli, ne patogenním kmenům, ale upraveným laboratorním formám, které nejsou schopny samostatné existence déle než minutu. Dnes se dává přednost kvasinkám. V každém případě však ‚inzulínový' gen infikuje tyto organismy a jejich vlastní genetický systém potom spustí výrobu lidského inzulínu. A celý proces se odehrává v takovýchhle kádích."

„Takže oni tu mohli namíchat jakékoli množství DNA, RNA, geny… prakticky cokoli. Jen mám dojem, že tady nešlo o inzulín."

„Přesně."

„Sakra! Bez těch záznamů nemáme šanci na to přijít!"

Zarazila ho a ukázala na jeden stůl úplně vzadu v uzamčené laboratoři. Zíral na pořadače, kvanta videokazet i videopřehrávač.

Srdce mu poskočilo. *Konečně! Snad tu přece jen něco najdeme.* „Proč to ale přenesli? Vždyť ten prostor je kontaminovaný, takže to už nikdy nemohou jinde použít.“

„Jistě kvůli bezpečnosti. Sem nikdo nepřijde náhodou. No, já to každopádně chci okouknout.“ Vybral si jednu speciální ochrannou kombinézu. Zarazilo ho, jak je lehounká a jemná.

„A víš vůbec, co s tím?“

„Viděl jsem *je*. ‚Podíváš se, zkusíš a učíš,‘ jak říkáme našim rezidentům. A ten hlídač dal Pattonovi kódy ke všem dveřím, jistě počítal s možností, že si prohlédneme všechno. Co na tom může být tak složitého?“ Posadil se a začal se soukat do obleku.

Přistoupila blíž a sáhla na jeden z trojice červených. „K čemu jsou tyhle?“

„Nevím. Nikdy jsem podobné neviděl. Ty se asi nedají k ničemu připojit.“ Nohy už měl ve skafandru, upravil si pásek a řekl: „Vím, jak fungují tyhle. Umožňují přívod kyslíku z vnějšího zdroje hadicemi, které visí ze stropu; vzduch také udržuje uvnitř vyšší tlak, než mají prostory laboratoře, takže jakékoli cizí mikroorganismy ‚odskakují‘ ode mne do okolí.“ Mezitím vsunul paže do rukávů a na hlavu si nasadil helmu. Okamžitě měl nepříjemný pocit. Klaustrofobie. Ucítil nakyslý pach gumy, plastu a slabý odér potu. Přemohl vlnu nevolnosti a s Kathleeninou pomocí zapnul zip, který se táhl od pravého ramene k levému boku, a potom i druhý, překrývající původní. Stál v dokonale utěsněném lesklém skafandru, v uších mu bušil vlastní dech, obličejový štít měl orosený a bylo mu horko. *Připadám si jako nějaký zatracený sendvič v sáčku.*

Otočil se ke stolu za sebou a začal vytahovat zásuvky. „Nevidíš někde izolepu?“ zakřičel přes štít plexiskla v masce. „V Atlantě ji používali na utěsnění spojů nad rukavicemi a botami.“

„Izolepu?“ podivila se.

„No, aspoň to tak vypadá. Je to asi něco speciálního,“ připustil.

„Richarde, ty jsi cvok. Bůhví čím vším je to vedle zamořené a ty si vezmeš izolepu?“

„Tady je to.“ Vytáhl roli široké šedé přilnavé pásky. Kus odtrhl a omotal si kotník. „Pomohla bys mi se zápěstím?“

„Kruci, Richarde, poslouchej konečně!“

„Kathleen, nemůžu přestat, když už jsem tak blízko.“

„Ale…“

Hlasitě odtrhl další šedivý pruh. Podal jí ho a zamrkal: „Když mě tak přesvědčuješ, abych nešel… nesnaž se předstírat, že se sama nepřijdeš podívat, jen co se otočím zády.“

Na okamžik se zamračila a mlčky mu omotala zápěstí. Potom se ale usmála. Věděl, že trefil do černého.

Popadl jednu hadici, jichž kolem viselo několik. „Vidíš někde na opasku místo, kam tohle nasadit?“ Křičel, až mu zaléhaly uši. Tohle musí přece mít i nějaký komunikační systém, vestavěnou vysílačku.

„Počkej, podívám se. A, tady. Ne, sem přijde ta velká hadice od helmy.“

Skoro jí nerozuměl. Zatímco ona se pokoušela objevit ústí pro vývod hadice, zjistil, že u spodního okraje očního průzoru je malý černý disk, k němuž vede tenký drátek. *Mikrofon?*

Uslyšel cvaknutí a kolem hlavy proud chladného vzduchu. Ulevilo se mu. Zároveň si vzpomněl, jak je v Atlantě poučovali, že pět minut je maximální doba, po kterou člověk vydrží v tomto ochranném oděvu bez přívodu kyslíku. Následná zvýšená koncentrace oxidu uhličitého pak vyvolává únavu a nevolnost. Společně přišli na to, jak funguje vysílačka, a na jednom stole objevili ovládací panel a upravili signál tak, že mohla Steelea slyšet přes reproduktory kdekoli v laboratoři.

„Myslím, že můžu vyrazit,“ řekl a postavil se ke vchodu do přetlakové komory. Jeho vlastní hlas, zkreslený a doprovázený stereofonním echem, ho překvapil a nepříjemný pocit ještě zesílil.

„Doufám,“ řekla. Viděl, že má starost, ani se neusmála.

Navolil kód, pootočil kolem a zatáhl. Opět se ozvalo charakteristické zasyčení; tentokrát však vzduch proudil do kabiny. Steeleovi na okamžik zalehlo v uších. Odpojil hadici, vstoupil do přetlakové komory a přitáhl těžké dveře. Slyšel jen svůj vlastní dech, jinak bylo naprosté ticho, které se mu zdálo ještě tísnivější než předtím. Rozhlédl se kolem a pokoušel se odhadnout, co má dělat dál. Na dveřích vedoucích přímo do druhé laboratoře okamžitě

uviděl velké červené kovové kolo. Váhal, jestli jím má pootočit hned, anebo počkat pro případ, že by zde fungoval nějaký automatizovaný bezpečnostní systém. Oční průzor se mu mezitím znovu zarosil a přilehlé stěny se mu začaly rozplývat před očima.

Vtom naštěstí nad sebou zahlédl hadici pro přívod vzduchu. Rychle ji připojil k opasku a za okamžik znovu cítil příjemný chladivý závan. „Kathleen, řekni mi něco," požádal ji a nervózně se zasmál.

„Co je? Jsi v pořádku?"

„Jen tě chci slyšet. Je tu zatraceně ticho."

Připadal si jako v pasti, a tak popadl červené kolo a začal jím otáčet doleva. Mikrofon zesiloval jeho vlastní dech a teď, když supěl námahou, burácelo mu v uších.

„Pomalu, Richarde," slyšel Kathleenin uklidňující hlas. „Dívám se na tlakoměry, vypadá to, že fungují a neděje se nic výjimečného. Ještě chvilku počkej, už to nebude trvat dlouho."

Netrvalo. Vnitřní dveře povolily. Otevřel je, odpojil přívod vzduchu a vstoupil do laboratoře. Sotva za sebou zabouchl, spustily se automaticky sprchy nad ním a celý prostor spláchla dávka dezinfekčního roztoku. *Stejná očista mě čeká ještě jednou,* věděl. *Lysol. Jako tenkrát v Atlantě.*

Rozhlédl se kolem sebe, ale ponuré šedé stěny nepůsobily nijak povzbudivě. Zamrazilo ho.

Přitáhl si nejbližší hadici a připojil ji k opasku. Opět cítil přísun čerstvého vzduchu. Obrátil se k oknu, za nímž stála Sullivanová a starostlivě ho pozorovala. Viděl, jak se pohybuje rty, jenže jí nerozuměl. Ukázal směrem k uším a výmluvně zavrtěl hlavou. „Ty mě slyšíš?" zeptal se.

Přikývla. Znovu něco povídala, ale spojení nefungovalo.

„Musí to být jiná frekvence," usoudil. Když teď neslyšel její hlas, připadal si úplně odříznutý od světa. Na okamžik bojoval sám se sebou: nejraději by se v tu chvíli otočil a upaloval zpátky. Namísto toho se však nadechl a gestem Kathleen naznačil, že je všechno v naprostém pořádku. *OK, OK, pomalu dýchat, tak.*

Opravdu se jakž takž uklidnil a vydal se na obhlídku zapovězeného místa. Občas musel vystřídat přívodové hadice, aby se mohl přesunout do vzdálenějších míst. Přiblížil se ke klecím, ale zvířata uvnitř ležela apaticky. Dokonce ani to, které předtím zvedlo hlavu, mu nyní nevěnovalo žádnou pozornost. Steele si všiml, že kotce jsou uzavřené v průhledném plastu a z obalu vystupují tenké hadice a tenké trubky. „Vidím pár primátů různých druhů, něco přes dvacet, a stejně tolik prázdných klecí," hlásil Sullivanové. „Každé zvíře je oddělené od okolního prostoru a každý box má samostatný přívod vzduchu." Sehnul se, aby se na jednu opici podíval zblízka. Neznal přesnou hodnotu normální dechové frekvence, ale odhadl, že zvířeti se zoufale nedostává kyslíku. Unaveně k němu obrátilo oči: zničený, ztýraný prázdný pohled. *Dehydratované*, uvědomil si hned. Všiml si, že misky s potravou a vodou jsou nedotčené.

Ve vedlejší kleci leželo malé stvoření s tmavou srstí a bílým obličejem. Vypadalo stejně zbědované, vyprahlé rty a černé nozdry navíc lemovala jemná krvavá pěna. Zvířata v sousedních klecích se naproti tomu zdála v pořádku.

Jak Steele procházel dál, viděl, že se pravidelně opakuje totéž: polovina klecí se zvířaty na pokraji smrti a druhá polovina zdravých. Nemocným povětšinou vytékala z tlamy krvavá pěna, anebo ji měla zaschlou kolem. *Ptačí chřipka?* uvažoval. Cítil sucho v krku. Fantazie se rozběhla naplno, ale vnitřní hlas, vytrénovaný lékařskou praxí, nabádal k opatrnosti. Celá řada respiračních chorob je doprovázena obdobnými projevy. *Neunáhli se. Zpomal. Nemusí to být zrovna H5N1.*

Ale vypadá to tak.

Naklonil se, aby si blíže prohlédl zdánlivě zdravé zvíře. Vtom z postranních vývodů vystříkla sprška mléčné tekutiny. Opice se okamžitě začala čistit a třela si obličej i srst. Všechno trvalo asi dvacet vteřin. Zvíře nevypadalo nijak znepokojeně, jen se nepřestávalo čistit.

Se smíšenými pocity pokračoval dál. Následující skupina se výrazně lišila od předchozí. Zvířata ležela v tmavých hnědých zvratcích a výkalech. Z nosu a dásní jim vytékala krev.

Málem se mu obrátil žaludek, ale mozek přivyklý různým situacím na pohotovosti velel objasnit příčinu. Zvířata měla průjem a podle černých exkrementů usoudil na žaludeční krvácení. Zvracení a průjem naznačovaly poruchu v zažívacím traktu, ale proč? Všiml si, že zvířata se zřejmě ani nedotkla připravené potravy; tentokrát však se mísila s výkaly a vývržky. Jedno ze zvířat najednou začalo močit; červený proud byl důkazem poruchy ledvin, močového měchýře, případně obou.

Steele podvědomě couvl a chtěl se otočit, nevidět trpící zvířata. Věda ve službách zla. Přestože měl na sobě ochranný oblek, znovu ho zamrazilo a otřásl se. Tady padly všechny zábrany; připadalo mu, že barvy, teplo, světlo a hlavně morálka tu představují jen prázdné pojmy.

Musí se dozvědět pravdu! Zamířil k řadě videokazet. Točila se mu hlava. Dělalo se mu špatně ze všeho, co tu viděl, ale zároveň musel vědět, oč tu běží. Cestou ještě míjel kovový stůl s odvodnými žlábky. Na podlaze stál připravený kbelík. *Pitvy. Pitvají ta zvířata.* Navzdory pokroku i moderní lékařská věda stále spoléhala na tradiční způsob. Proč by Agrenomics měla být výjimkou?

Rychle začal pátrat po vyňatých orgánech, které by měly být zakonzervované někde poblíž, ale našel jen několik roztoků, činidel a prázdných nádob. Také přilehlé police zaplňovaly jen zkumavky, tampóny a sklo. Prohledal zásuvky, ovšem s podobným výsledkem. Objevil zásobu skalpelů, nůžek a kleští i dalších nástrojů nepostradatelných při pitvě, ale žádné vzorky. Dobrá, dobrá. Kam se ale poděly výsledky?

Na třetím stole stály v řadě vyrovnané mikroskopy. Okamžitě prohledal všechny zásuvky a konečně se zdálo, že mu štěstí přeje: objevil zásobník se vzorky na podložních sklíčkách.

Kdosi je roztřídil a označil: *mlha, vektor* 2 a dále pak rozdělil od jedné do dvou set.

„Bože," vydechl Steele. Potom mu došlo, že Kathleen slyší každé slovo. Úplně zapomněl. „Promiň," řekl a podíval se k oknu. Stále ho pozorovala, ale už měla na sobě ochranný oděv a právě si zápěstí omotávala šedou páskou. Nebylo pochyb, že se rozhodla jít za ním.

„Počkej!“ vykřikl. „Tohle je opravdu nebezpečné místo. Nemám ti pomoct?“

Zavrtěla hlavou.

„Určitě ne? Vypadá to, že si hráli nejméně se dvěma různými kulturami, oběma smrtelnými. Jedna může být ptačí chřipka a myslím, že používali genetické vektory.“

Zarazila se, ztuhla a ruce jí na chvíli poklesly.

„Asi bys to měla vidět,“ pobídl ji. „Jdeš sem?“

Přikývla. Vzápětí otevřela dveře přetlakové komory.

Obrátil pozornost zpět ke vzorkům a vložil jedničku pod mikroskop a pustil projekci.

Snímek mu na chvíli vzal dech. Okamžitě poznal plicní tkáň, neboť se příliš nelišila od lidské, na niž byl zvyklý. V tomto případě však namísto sklípků, kde se běžně okysličuje krev, spatřil jen potrhané zbytky a cáry buněčných stěn. Okamžitě si vybavil snímek plicní tkáně Tommyho Arnesse prezentovaný na havajské konferenci. Vystřídal ještě několik preparátů a téměř všechny poskytly podobný pohled.

„Richarde, slyšíš mě?“ vylekal ho Kathleenin hlas. Trhl sebou a málem převrátil stoličku za sebou. „Snad jsem našla správnou frekvenci,“ dodala ještě.

Obrátil se. Předpokládal, že stojí vedle, ale vycházela teprve ze dveří a upevňovala si k opasku přívod kyslíku.

Pět minut nato už spolu probírali záznamy, kvůli kterým sem vlastně původně přišli. Steele se na ni pokradmu podíval a zjistil, že je celá bledá. Obličej se jí leskl potem a průzorem viděl napjatý úzkostlivý výraz.

„S čím začneme?“ zeptala se tiše.

KUKUŘICE, RNA VEKTOR 1. „Vezmu tyhle,“ řekl a začal listovat.

Podívala se na druhý svazek označený jako AEROSOL, VEKTOR 2, ale po chvíli jej odložila se slovy: „Tohle je spíš tvůj obor,“ a obrátila pozornost k videokazetám.

On sám se v dokumentech snadno zorientoval. Byly to klinické záznamy pokusů na opicích, poznámky o změnách zdravotního

stavu, data dokládající vývoj poruch zažívací soustavy. Zápisy byly vedeny stejně jako ve zdravotní kartě pacientů v nemocnici: základní životní funkce v datech, výsledky laboratorních testů. Vyrozuměl po chvíli, že nemoc začala jedno či dvoudenním zvracením, průjmem a mírně zvýšenou teplotou. Po pěti šesti dnech se přidalo krvácení orgánů zažívacího traktu i dásní, teplota prudce stoupla a hodnota krevního tlaku naopak výrazně poklesla. Biochemické testy prokázaly selhání jater, poruchy koagulace, sníženou imunitu a nedostatečnou činnost ledvin. Smrt nastala v rozmezí sedmi až čtrnácti dnů. Úmrtnost dosahovala 90 %. S každým údajem nabývala hrůza reálné podoby, až si byl nakonec stoprocentně jistý. Ebola.

V hrdle měl sucho a v hlavě mu šumělo. Otočil se ke Kathleen, která právě vsunula videokazetu do přístroje. Na mnoha obalech stálo KUKUŘICE – POKUSY nebo AEROSOL – POKUSY. Kathleen však vybrala jednu, již někdo zjevně přehrával častěji než ostatní. LIDÉ, VEKTOR 1, AFGANISTAN, stálo na štítku. Mlčky stiskla tlačítko s nápisem PLAY.

20

Nejdříve se domníval, že jde o černobílý záznam, dokud se neobjevila krev. Temné skvrny, zvratky a exkrementy ani nahá kůže neměly žádnou vyhraněnou barvu.

Oko kamery přejelo řadu oddělených cel, v nichž se strachy či chladem nebo obojím třásli podvyživení nazí lidé. Někteří se odvraceli, jiní seděli či leželi a upírali dopředu prázdný pohled. Pár jedinců zvracelo krev nebo klečelo ve vlastních průjmových výkalech, mnohdy také zkrvavených. Obrázky doprovázely mužské hlasy, které hovořily nejspíš arabsky.

„Farsi," zašeptala.

Kamera se postupně zaměřila na jednotlivé cely a každý snímek hlasitě doprovázel komentář v angličtině s výrazným cizím přízvukem. Mluvčí diktoval údaje o zdravotním stavu pokusné oběti: stupeň dehydratace, krvácení, záchvaty zimnice. Čas od času vyštěkl příkazy, aby se nemocný postavil či posadil nebo pootočil, aby záběry byly co nejvýstižnější. V několika případech kameraman zabral i tabulku s údaji o změně teploty, u žádného pak nechyběl pohled na misku s jídlem – nevařenou kukuřičnou kaší.

Steele pevně sevřel hranu stolu, protože na následujících záběrech spatřil děti. Vypadaly stejně zbědovaně jako dospělí. Krčily se, vrněly a naříkaly, mnohé se rozplakaly, když na ně kameraman křikl. Některé se už nedokázaly ani postavit; potom na ně muži začali řvát a hrozit, takže i ty nejslabší a vyčerpané se z posledních sil snažily alespoň vzepřít na rukou, paže vyzáblé, v očích zoufalství a děs.

„Jejich rodiče už jsou mrtví," oznámil hlas. „Zhoubný organismus postihuje celé rodiny, jak se můžete…"

Steele přístroj umlčel, protože cítil, že víc nesnese.

„Bože, můj bože," hlesla Kathleen. Rozplakala se.

Steele ji objal, ale sám měl co dělat, aby potlačil nevolnost.

„Pojďme odsud," navrhl.

„Ještě ty kádě. Musíme zjistit, co v nich je a…"

„Kathleen, vykašli se na ně! Vyrábějí tu genetické zbraně. Tohle je Ebola – a oni tím krmí lidi! Zřejmě přišli na způsob, jak jí infikovat kukuřici. Nepotřebujeme vidět víc. Teď půjdeme a přivedeme sem policii a FBI. Seženeme všechny dostupné právníky! Pojď!"

„Dobře, jen vteřinku," řekla a přece jen odběhla k zásobníkům. „Víš, proč právě kukuřice?"

Nelíbil se mu ten tón s příměsí falešného optimismu nebo hraného veselí, znal ho z nemocnice. Měl zkušenost s pacienty; většinou vzápětí vybuchli.

„Kathleen, musíme odsud…"

„Protože je to taková děvka genetiky! Přijme jakékoli geny, replikuje je a předá dál. Ebola, ptačí chřipka, cokoli. Postará se o všechny."

Vzal ji za loket a odváděl k východu.

„Kdyby tu kukuřici převařili," zvýšila hlas, „mohli by Ebolu zničit denaturací, „ale pokud je to mouka a oni ji jen pečou, DNA i RNA vydrží. Samozřejmě, nejlepší je, když ji jedí syrovou."

Zbledla ještě víc. Zdánlivě lehký tón v něm budil obavy.

„Ano, Kathleen," kývl a zrychlil. Ještě pár metrů.

„Richarde, jaký je obvyklý vektor Eboly?"

„Kdo ví?" Deset kroků. „Možná ji chtěli přenést na lidi."

„Možná." Konečně stáli u vchodu. Steele navolil kód a čekal. Nic se nedělo. „Sakra! Co je?"

Viděl, jak se lekla. „Určitě je to číslo správné?"

„Samozřejmě."

Pokusil se o štěstí znovu a potom potřetí.

Opět marně.

„Ach bože," zanaříkala.

Steele mlčel, ale cítil, jak mu po těle stéká pot.

„Richarde, co teď?" Byla velmi vylekaná.

„Nevím. Vidíš tu někde nějaké vypínače?"

Prohlédli stěny, ale bezvýsledně.

„Musí tu mít nouzový východ, ne?“ Znělo to spíš zoufale.

„Tady předpisy neplatí,“ odtušil. „Máš mobil?“

„Nechala jsem ho v šatně. Se vším, co mi Bůh nenadělil, pamatuješ?“

Všiml si kovové židle. „Zkusím rozbít okno a zavoláme pomoc…“ Zaječela.

Otočil se a zjistil, že hlavní vchod už je otevřený. Jeden po druhém vstoupilo do první místnosti šest snědých mužů v uniformách ochranky. Dva měli pistole s tlumiči. Slyšel příkazy a poznal jazyk, jenž předtím Kathleen nazvala farsi.

„Past! Zatracená past!“ procedila teď přes zuby.

Steele už zvedl stoličku a rozmáchl se. „Pomoz mi rozbít sklo, než se převléknou. Třeba je zaženeme!“

Stolička se odrazila od průhledné výplně. *Plexisklo. To neprorazím.* Muži na druhé straně, zpočátku překvapeni hlukem, si už navlékali stříbroleskl kombinézy.

Kathleen si vzala druhou stoličku a stoupla si s ní na stůl připravena praštit každého, kdo se přiblíží. Steele doběhl ke kovovému pitevnímu stolu a ze zásuvky vybral několik skalpelů. Pár jich podal Kathleen. „Takhle je drž,“ vzal sám dva do každé ruky. Čepele výhružně trčely ven. „Přivítám je hned u dveří. Když se mi podaří jednoho říznout, možná si to ostatní rozmyslí.“

Pokusila se o povzbudivý úsměv, ale byla celá vyděšená.

Jeden z mužů si všiml, k čemu se Steele chystá. Přešel k ovládacímu zařízení. Steele zahlédl, že s něčím pootočil, a vzápětí ucítil, že má uzavřený přívod vzduchu.

„Bastardi!“ zaslechl Kathleen.

Průzor se mu začal mlžit a ona na tom nebyla líp. Brzy neuvidí vůbec nic. „Zpátky! Pojď zpátky dozadu!“ zavelel.

Seskočila a vykročila za ním. V tu chvíli jim týž muž vyřadil vestavěné vysílačky.

Steeleovi hučelo v uších vlastním dechem a ze všech sil se snažil potlačit paniku. Průhled se stále ještě nezarosil úplně. Najednou zahlédl odraz v okně, sebe i Kathleen, dvě neohrabané postavy ve

skafandrech, v rukou čepele skalpelů. Vzpomněl si na Chetovy počítačové hry. Muž, jenž je prakticky odřízl od světa, se usmíval. Vtom si všiml čepelí a trochu se zamračil.

Dobrovolně se jim nevzdáme, pomyslel si Steele.

Potom už nerozeznal tváře, viděl jen rozmazané skvrny a mlhu. Nemluvil, aby ušetřil vzduch, jen cítil, jak se k němu Kathleen přitiskla. Později bylo namáhavé i dýchání. Uvnitř skafandru se hromadilo teplo produkované vlastním tělem, nedostávalo se mu kyslíku a naopak podíl oxidu uhličitého vzrůstal.

Uběhlo několik vteřin. Začala se mu točit hlava a věděl, že žádný z nich dlouho nevydrží. Napínal uši, jestli neznámí muži už nevcházejí dovnitř, zadržoval dech, ale neslyšel nic. Měl pocit, že ho pohřbívají zaživa.

Po jedné dvou minutách klesl na kolena. Zprava se na něj vrhla černá postava. „Jsou tady!“ zaječel a sekl po stínu skalpelem. Ucítil, že vjel do něčeho pevného, a tak přitlačil a páral. I přes helmu slyšel zoufalé zavytí.

S námahou se postavil na nohy a ohnal se po druhém útočníkovi po levici. Protivník škubl za hadici, kterou měl stále u opasku, a kopancem Steelea srazil k zemi. Vzápětí doktor ucítil, jak mu někdo dupl na zápěstí. Skalpely vypadly na zem. Než se stačil nadechnout, kdosi ho popadl za helmu a praštil mu hlavou o zem. Přesto ještě neztratil vědomí. V mozku mu explodoval gejzír bílých bodů a cítil, jak se dýchací svaly i hrudník reflexívně zvedají, aby naplnily plíce vzduchem nebo jakoukoli jinou směsí, která vyplňovala prostory laboratoře.

„Bastardi! Zvířata!“ slyšel ještě Kathleen. I jí tedy servali helmu.

Dva muži ho odtáhli ke kádi a připoutali pod velkou trysku, jíž si předtím ani nevšiml. Za chvíli dovlekli i Kathleen a přivázali ji k němu. Omotali je stejnou páskou, jíž si Steele odpoledne zpevňoval kombinézu. Kathleen kolem sebe kopala, svíjela se a křičela: „Zbabělci! Nemáte svědomí! Zbabělci…“

Muži si jich potom přestali všímat a sklonili se nad poraněným. Zpod proseknutého obleku crčela krev. Dva se pokusili ránu přelepit a zastavit krvácení. Zbylí tři si připojili k opaskům hadice visící ze

stropu a mávli na někoho do šatny, aby obnovil přívod vzduchu. Za oknem se mihl šedý stín.

Steele zatím těkal očima kolem, jestli by přece jen neobjevil způsob, jak přežít. Maně si uvědomil, že k šestici musel přibýt další, ale nedumal o tom. Snažil se soustředit, sotva se však zmohl na pár útržkovitých myšlenek. *Ebola se nepřenáší vzduchem.* Jen *ptačí chřipka. Nemocné opice jsou v izolovaných boxech.*

Vnitřní dveře zasyčely a sedmá postava v kombinéze vešla do laboratoře.

Steele si ho nevšímal, stále přemítal, zda je vzduch kolem kontaminovaný a oni zemřou. Říkal si, že vektory by kolem sebe mohli šířit jen lidé pracující přímo s nakaženými zvířaty. *Celý víkend tu nikdo nebyl. Jestli se nám podaří nasadit si helmy… Možná kdybych jim slíbil…*

Než však mohl prosit o život jich obou, z trysky nad nimi se dolů začala snášet bílá sprška a zkrápěla jim vlasy i obličej.

Na něco takového nebyl připraven. Rychle zavřel oči a semkl rty, jenže přece jen nezareagoval včas. Ucítil hmotu zevnitř v ústech. Přestože neměla žádnou chuť, z její olejovité konzistence se mu zvedal žaludek. Směs nešířila vůni ani zápach, přesto poznal, že už ji vdechl. Mastné kapénky se mu dostaly do nosu i do hltanu a hromadily se na stěnách v hrdle.

Pro hmotu, která jim nyní pronikala do očí, rtů i kůže, Kathleen kdysi použila termín ‚genetičtí červi'. V zásadě však směs silně připomínala běžný sprchový gel. Odporná jim byla proto, že věděli, co obsahuje, a její nevinná, neškodná podoba odpudivost ještě zvyšovala.

Kathleen dosud stále křičela. Vtom Steele uslyšel žuchnutí a ječení rázem ustalo. Otevřel oči. „Ne!" zařval a začal se kolébat, kývat ve snaze přiblížit se k ní. Muž, jenž Kathleen před chvílí uhodil, se skláněl nad tělem. Steele ho viděl zezadu, jak ji chytil za krátce střižené kaštanové vlasy a pozvedl jí hlavu. Poddala se jako hadrová panenka, takže útočník považoval další úder za zbytečný. Jednoduše uvolnil stisk a *plonk,* hlava klepla o podlahu a muž se otočil.

Steele měl v tu chvíli pocit, že omdlí. „Bože!“ vyhrkl jen tiše.

Nechápal. Nedávalo to žádný smysl. Sprška mu zatemnila mozek. Zavrtěl hlavou a chtěl se té halucinace zbavit. Když se však podíval podruhé, přelud nezmizel. Zpod masky se na něj chladně dívaly známé soví oči. Potom Steve Patton natáhl ruku, popadl Steelea za vlasy podobně jako před chvilkou Kathleen a stejně tvrdě jím smýkl. Tentokrát byl hvězdný vodopád mnohem mohutnější. Potom všechno zmizelo, jako by mu mozek zalila tmavá krev.

21

18.25 HOD.

Azrhan Doumani stál skloněný nad mikroskopem. Náhle se mu zrychlil pulz.

Během posledních dvou týdnů přemýšlel jako terorista. Pokoušel se představit si, jak by sám prezentoval někomu typu například Saddama Husseina způsob využití viru ptačí chřipky jako útočné zbraně. V žádném případě to neměl v úmyslu, ale k úvahám ho přivedly novinové články. Nedávno všechny deníky obrátily pozornost k takzvanému ‚Nilskému viru', jenž se poprvé vyskytl v Ugandě a o jehož existenci neměli ve Spojených státech do minulého roku ponětí. Tehdy totiž se jím v metropoli nakazilo devětašedesát lidí, z nichž později sedm zemřelo. Jelikož se virus vyskytuje v těle ptáků a na člověka jej přenášejí komáři, okamžitě se začalo s postřiky. Minulý týden se v Queensu objevilo infikované kuře, a tak se zvedla vlna hlasů, aby se opatření s insekticidy obnovila. Azrhana zaujala zmínka o iráckém diktátorovi, jenž se prý kdysi chlubil, že si nechal vypěstovat kulturu ‚Nilského viru' a může jej použít jako zbraň proti USA. Nikdo nevěřil, že skutečně nese vinu na newyorském problému. Ani Azrhan, ale záležitost ho přiměla zamyslet se, co by nějaký fanatik mohl způsobit s viry ptačí chřipky.

Azrhan chodil do laboratoře po službě a systematicky prohlížel rodezské vzorky, aby zjistil, jestli mu nepomohou rozluštit druhé tajemství Pierra Gastona, ‚něco mnohem závažnějšího', jak naznačoval v dopise doktorce Sullivanové. Od oné noci, která tak ošklivě poznamenala jejich přátelství, tam docházel téměř každou noc.

Její podezření ho mrzelo, ale když se objevily články o terorismu, dostala celá záležitost nový rozměr; musel uznat, že maskovaní muži hovořící jazykem farsi a vybavení pistolemi s tlumiči představují mnohem závažnější problém, než se kdo domníval. Když potom viděl, jak sama studuje každý vzorek a stále bezvýsledně, rozhodl se jí pomoci. Kdyby se mu podařilo tajemství odhalit, jistě by získal zpátky její důvěru. Ta pro něj znamenala mnoho a byl odhodlaný snést jakékoli nepohodlí a pracovat ze všech sil.

Ve čtyři ráno na něco přišel. Jeden proužek elektroforézního gelu s částmi vektoru H5N1 obsahoval také zvláštní jemné šmouhy na spodní části, které u ostatních nátěrů chyběly. Podle záznamu pocházel vzorek z listu trávy utrženého vně větracího otvoru rodézské budovy.

Připustil, že takto ojedinělý nález genetického materiálu může být výsledkem náhodného znečištění. Musel ho ale otestovat; věděl, že k mnoha objevům dopomohla náhoda.

A protože se snažil vžít se do myšlení teroristy, neváhal také, jaké primery použít. Rozhodující by byla nepochybně účinnost hybridního kmene, schopnost vyvolat nákazu. Teroristé by ovšem nemohli spoléhat na spontánní rekombinaci, jež by ke vzniku hybridu vedla, jako se to stalo například na Tchaj-wanu nebo na Havaji za pomoci genetických vektorů. Jistě by chtěli využít samotný hybrid. Co by mohlo být nebezpečnější než genetický vektor nesoucí plně funkční hybridní kmen lidské a ptačí chřipky? Teoreticky by měli v rukou smrtící sílu stejně účinnou, jako byla epidemie španělské chřipky.

Před čtrnácti hodinami za východu slunce přidal ke šmouhám primery pro H5N1 i H2N3, tedy ptačí a lidskou chřipku. Zpíval si přitom, a když dokončil první část testu, šel si na chvilku lehnout.

Večer se mu třásly ruce, když zaostřoval mikroskop.

Okamžitě rozeznal dva vodorovné pruhy dokazující přítomnost obou kmenů. Měl hybrid.

Popadl sluchátko a vyťukal číslo mobilu doktorky Sullivanové.

„Bohužel, volaný účastník není právě na příjmu. Zanechte prosím vzkaz po ukončení signálu.“

Zkusil číslo domů.

„Není tu, pane Doumani,“ ozvala se Lisa. „Odešla s doktorem Steeleem brzy odpoledne do laboratoře.“

„Prosím?“

„To mi řekla.“

„Ale já jsem v laboratoři. Není tu.“

„A… Možná odešli?“

„Ne, Liso. Byl jsem tady celou noc. Je to opravdu velmi důležité. Nenapadá tě, kde by mohli být?“

„Zkoušel jste mobil?“

„Má ho vypnutý.“

„Mmmm… říkáte, že je to skutečně velmi důležité?“

Snad má přece ještě nějaký nápad. „Liso, je to otázka života a smrti. Přísahám.“

„Ach bože, nevím, kde by byla. Jen mi říkala, že se vynasnaží být zpátky na ohňostroj, ale že nemůže nic slíbit.“

Takže si asi bude užívat jiných ohňostrojů, pomyslel si. *A navíc jsem jí zničil alibi, jestli má schůzku se Steeleem. Nedávno šla po ústavu fáma, že té noci, kdy hořelo, prý oba vyběhli z laboratoře nazí.* „Liso, vážně ji neseženeš?“

„Vždyť to říkám, nevím, kde je.“ Hlas jí trochu zakolísal.

Mám naléhat? rozmýšlel se. Zatím se ozvala Lisa sama: „Hrozí jí nějaké nebezpečí? Co se stalo?“ Poznal, že začala nabírat k pláči.

Zatraceně! Teď jsem ji zbytečně vyděsil. Měl jsem být opatrnější. Jistě si vytrpěla své, když se jí někdo dvakrát pokusil zabít matku.

„Ne, Liso, není v nebezpečí. Jenom se mi podařil jeden důležitý test, a výsledek by ji jistě zajímal.“

„Jenže jste říkal ‚otázka života a smrti‘,“ namítla.

„Promiň. Nechal jsem se unést. Protože jde o úplně nové geny. A vím, že pro tvou matku je práce pokaždé ‚otázka života a smrti‘. Vyřiď jí prosím, ať mi zavolá, hned jak se vrátí. Určitě ji to bude zajímat.“

Zavěsil a dumal, komu by měl o svém objevu říci. Každopádně Racinovi. Musí ho upozornit, že Gastona možná zabili kvůli biologické zbrani, ne kvůli obchodním machinacím. A také policii v

Honolulu… Zvažoval kroky a nakonec dospěl k rozhodnutí, že bude nejrychlejší domluvit se s McKnightem a nechat ho, aby se o všechno postaral sám. Zalovil v kapse a vytáhl detektivovu vizitku. „Ať si policie promluví mezi sebou," mumlal a vytáčel číslo, „íránskému imigrantovi by stejně nevěřili."

„Volaný účastník není právě na příjmu…"

18.57 HOD.

Lisa Sullivanová přecházela nervózně kolem telefonu a váhala, co udělat. Během poslední půlhodiny se pokoušela matku zastihnout každých pět minut, ale ozýval se jí jen záznamník. *Proč si alespoň nepřečteš zprávy?* vztekala se a okusovala si nehty. Když přecházela kolem zrcadla, všimla si toho a pleskla se po ruce.

Obvykle se jí líbilo dělat matce zeď, když se vydala na některou ze svých bláznivých výprav, ale dnes na ni myslela od chvíle, co se rozloučily.

„Kdybych se neozvala do jedenácti, zavolej detektivu McKnightovi a pověz mu, kde opravdu jsme," požádala ji před odchodem.

Steelea to překvapilo. „Myslel jsem, že to udělá Patton."

„Už si moc zvykl na pohodlný život, pochybuji, že by se mu dnes chtělo do vězení jen pro dobrou věc, jako byl ochoten kdysi. Nemůžeme se spoléhat jen na někoho, kdo by váhal, jestli požádá policii o pomoc."

Potom jí matka ještě řekla: „Jestli se po mně někdo bude shánět, řekni, že jsem v laboratoři s doktorem Steeleem. Zvlášť u dvou lidí si dej pozor, co řekneš. Jedním z nich je Greg Stanton…"

„Děkan?"

Dokonce Steelea to zarazilo.

„Ano."

„Proč?"

„Mám svůj důvod. Jen buď opatrná."

„A ten druhý?“

Když slyšela jméno Azrhan Doumani, byla překvapená ještě mnohem víc. „Mami, to jistě nemyslíš vážně.“

„Už jsem ti řekla: mám své důvody.“ A byla pryč.

Proč volal a naléhal, že musí s matkou mluvit? A především, když ví, že matka lhala, napadne ho, že se matka vypravila tajně do Agrenomics? Nevěděla proč, ale ta možnost jí naháněla strach, zvláště poté, co ji matka žádala o mlčenlivost. Musím jí o tom povědět, rozhodla.

Znovu míjela zrcadlo a znovu se přistihla s prsty v ústech. Tentokrát nepřestala; jednoduše začala přecházet jiným směrem, aby ji nepronásledoval vlastní obraz.

„Zavolej mi, kruci,“ přála si polohlasně, „vyber zprávy a zavolej mi.“

Nejdříve si uvědomila bolest v hlavě: vystřelovala z týla na temeno a odsud až k očím a dolů po celém krku. Hned nato svaly nohou a rukou; byla jako v polospánku a uvědomovala si jen, že ji bolí, i když nevěděla proč.

Otevřela oči a vedle sebe na zemi spatřila nehybného Steelea. V ten okamžik se jí vybavilo všechno, co předcházelo. Dojmy jí běžely myslí, jasné a kruté, zejména poslední okamžiky – pokoušela se chránit před mlhou a cítila, jak ji někdo popadl za vlasy, pak svět udělal salto a obrátil se naruby, protože nad sebou spatřila Steva Pattona. Vzápětí nato explodovala kolem bílá tma.

Zachvátila ji vlna smíšených pocitů – překvapení, šok, strach a zmatek. *Pokusil se je zabít! Ale to přece nemohl být on! Jak by mohl mít něco společného s těmi darebáky?*

V hlavě jí narůstal chaos, myšlenky se rojily jedna za druhou. Jednou nabyla jistoty, že se jí všechno určitě jen zdálo, vzápětí listovala pamětí ve snaze vybavit si nějaký okamžik, jemuž předtím nepřikládala význam a který ji tehdy mohl varovat. Nejcitelněji ji zasáhlo, že mu důvěřovala a myslela si, že ho zná. A pokud to byl doopravdy Patton…

Přinutila se uvažovat a najednou objevila nit spojující všechny

útržkovité výjevy.

V Honolulu na ni naléhal, aby předložila konkrétní důkazy, a tak ji vlastně vyprovokoval k výpravě na Hacketovu farmu, kde potom padla do pasti…

Oné noci, kdy se dozvěděla o vakcíně, se jí podrobně vyptával, aby věděl, kam až dospěla ve svém pátrání a mohl se podle toho zařídit. Zřejmě odhadoval, jestli si všechno nedomyslí dříve, než zorganizuje přepad její laboratoře…

Na dva týdny vyřadil ji i Steelea, když je varoval před pátráním kolem Agrenomics. Odklidil je z cesty, aby mohl v laboratoři nerušeně dokončit svůj výzkum'…

Měla dojem, že se jí rozskočí hlava. Jak ji mohl takhle podvést? Zatím nevěděla proč, jen ji hluboce ranila jeho zrada. Nenáviděla ho. Ovládla ji jediná myšlenka: *než umřu, zničím ho.* Celá se třásla.

Bože, pomoz mi zastavit tuhle hrůzu. Proč si ale vybral zrovna čtvrtý červenec? Den nezávislosti!

Mohl snad zvolit vhodnější datum teroristického útoku? Udělalo se jí nevolno. Tentokrát se už neovládla a zvracela. Ulevilo se jí sotva znatelně, zmatku v hlavě se však nezbavila.

„Richarde?" vypravila ze sebe pomalu. Měla co dělat, aby se jí žaludek neobrátil nanovo. „Richarde, slyšíš? Prober se. Chystají se použít genetickou bombu, vím to jistě."

Neodpověděl.

„Richarde, poslouchej! Vzpomínáš na zvýšená bezpečnostní opatření před Silvestrem? Kvůli miléniu? Tehdy se podařilo předejít několika teroristickým akcím. A oni se dnes pokusí znovu: chtějí pokořit Státy právě na Den nezávislosti. Proto nás Patton potřeboval odklidit z cesty sem."

Ani teď nedostala žádnou odpověď.

Proboha, je vůbec naživu? A jak vážně je zraněný? Na okamžik ztuhla strachy. Potom poposedla a naklonila se. Přiložila mu hlavu na hrud. *Dýchá. Alespoň to.* S námahou se opět posadila a zapátrala kolem. Kovový zvuk ji upozornil, že je připoutaná řetězem k velké kádi. Steele byl zajištěný podobně. „Matičko boží," povzdechla si. Kůži měla lepkavou a srdce jí bušilo až v hrdle.

Nedostanou se odsud, dokud Lisa neuvědomí policii. Takže nejdříve po půl dvanácté. Do té doby už oslavy dávno skončí. Ať už si zločinci naplánovali cokoli, jistě mají v úmyslu využít velkého seskupení lidí.

Hodiny na stěně ukazovaly 19,10. Otřásla se, když si představila tisíce diváků, kteří se už jistě tísní v centru Manhattanu. *Bože, mohou zaútočit každou chvíli!*

Jak to asi hodlají provést?

Za prvé: v případě ptačí chřipky potřebují postřikovače. Mohli by použít ruční a procházet davem, ale to by byla sebevražda, pokud by neměli na sobě ochranné obleky. A navíc by zasáhli jen omezený počet lidí. Helikoptéra by jistě byla vhodnější. Nenapadalo ji, jak by chtěli šířit Ebolu.

Znovu si lámala hlavu, proč by se na takové hrůze podílel Steve Patton. Zbláznil se snad? Anebo byl šílený od samého začátku? Probleskla jí hlavou vzpomínka, jak se milovali, a znovu začala zvracet.

Trochu se pootočila a ještě jednou se podívala kolem sebe. Na řasách se jí usadily mastné kapénky a každý pohled lemovaly jemné barevné paprsky – složky bílého světla. Vybavila si jeden výlet s Lisou, tehdy je chytila vánice a vítr jim navál do obličeje sněhové vločky. Vzpomínka ji zabolela jako bodnutí nožem.

Jak dlouho se musím chystat na smrt? Den? Hodinu? Přemáhala slzy. Poblíž nebylo nic ostrého, ani hrana, o niž by se pokusila přeříznout šedou pásku na zápěstí a komicích. Zdálo se jí, že laboratoř je úplně opuštěná. Kromě Steeleova nepravidelného sípání ji už dlouho obklopovalo jen ticho. Najednou se však za ní ozvalo: „Kathleen! Trochu se divíš, vid?“

Zaječela a otočila hlavu. Asi tři metry od ní stál u stolu Patton. Opíral se o desku, ruce zkřížené na prsou. Jeho hlas vycházel z minireproduktorů vestavěných v helmě, která se jí svezla na ramena. Výplň průzoru odrážela světla v místnosti a také velká skla brýlí jí znemožňovala rozeznat jeho obličej. Odtáhla se co nejvíc, jak jen jí řetěz dovolil.

Chet stál na schodech před vchodem do domu a pozoroval davy proudící směrem k řece. „Pojďme už, Marto,“ pobízel ji.

„Měj trochu trpělivosti, chlapče,“ odpověděla. Vzala košík s občerstvením, na chvilku zaváhala a vytáhla z šatníku deštník. Jen pro jistotu. Meteorologové sice nepředpovídali déšť, ale bylo dusno a na obloze se nakupilo pár mraků. A také se ozvalo její revma. „Ta střecha nám nikam neuteče,“ krotila ho.

„Já vím, ale chci stát někde na kraji, abych dobře viděl.“

Vyšla ven a zavřela za sebou dveře. „Nebudeme stát nikde na kraji,“ prohlásila.

Chet se ušklíbl. Byla to jejich obvyklá konverzace každým rokem touto dobou, dokonce i za matčina života. Obvykle nakonec vyhrál, s podmínkou, že otec bude stát vedle něj.

Martě leželo v hlavě, že Steele možná začátek oslav nestihne. Když odpoledne odcházel, nevypadalo to nijak nadějně. Nevěřila také samozřejmě ani slovu z toho, co jí i Chetovi napovídal, prý musí s doktorkou Sullivanovou pracovat v laboratoři. „Zrovna dneska!“ bručela. Kdykoli jindy by mu to ze srdce schvalovala, ale když viděla Chetův zklamaný výraz, odvedla si Steelea stranou: „Sotva jste se tomu chlapci trochu přiblížil, už ho zase necháte na holičkách!“

Zatvářil se ustaraně: „Jenže jinak to nejde.“

Chet už seběhl na chodník a vmísil se mezi ostatní chodce. Atmosféra byla plná vzrušeného očekávání, smíchu a jásotu. Ulicemi pospíchaly k řece ne tisíce, ale statisíce Newyorčanů. Nad městem se převaloval lehký opar a bylo naprosté bezvětří. Vlajky visely nehnuté na stožárech, z balkonů i střech.

Nespouštěla chlapce z očí, nebylo ostatně těžké rozeznat v zástupech jeho hustou tmavou kštici. *Jak se za ten rok vytáhl!* pomyslela si. Na chvilku na ni padl smutek – nad tím, jak jí ubíhají roky, i nad Steeleem. Chet dospívá a zbývá tak málo času, aby se rány zacelily a oni našli cestu jeden k druhému. Snažila se zahnat vážné myšlenky a rozhlédla se kolem po stáncích s párky v rohlíku nebo balónky, po lidech v a maskách klaunů. Jako na pouti. Za chvilku dostihla Cheta v hloučku kolem žongléra na chůdách v převleku za strýčka Sama. Když viděla, jak je šťastný, oddechla si.

Za pár minut dorazili do nemocnice a vezli se výtahem na střechu. Kabina byla plná a pár sestřiček i lékařů je poznalo.

„Ahoj, Chete.“

„Páni, tys ale vyrostl!“

„Marto, čímpak ho krmíte?“

Jakmile se dveře otevřely, Chet vyběhl na místo, kde každý rok stávali a které Martě nahánělo husí kůži: k nízké zídce na okraji.

Stoupla si k němu a položila mu ruku kolem ramen. Oba se kochali známým pohledem.

Uprostřed řeky se houpalo několik bárek plně naložených výbavou na ohňostroj. Celá plocha na míli na každou stranu už byla plná lidí. Kdo mohl, seděl na vyvýšené rampě či na balkoně. Oba břehy *East River* už byly obsazené do posledního místečka. Barevná trička, šaty, košile, klobouky a dokonce i plavky vypadaly shora jako strakatý koberec. Z tlampačů vyhrávala hudba.

Chet se k ní otočil a něco povídal, ale nerozuměla. Právě nad nimi přelétla helikoptéra a její motory přehlušily chlapcův hlas.

„Proč to děláš, Steve?“

Na chvíli mlčel. Zdálo se jí, že ji ticho svírá jako těsný mrazivý obal. Potom slyšela hluboký povzdech. „Několik nocí jsem nemohl usnout, protože jsem se bál, že mě odhalíš a veřejně obviníš. A teď jsi tady, uprostřed všeho dění…,“ následovalo rozmáchlé gesto, „a ptáš se? Copak jsi nepochopila?“ Zavrtěl nevěřícně hlavou. Obrátil se, z velké lepenkové krabice vyndal štos papírů a začal je na stole třídit na hromádky.

Jeho lhostejný hlas ji zasáhl jako zaťatá pěst.

„Pochopila jsem, žes zradil. Mě, Modrou planetu a podle toho, koho sis najal ke spolupráci, tak i svůj národ. Všechno, za co jsi kdysi vytáhl do boje. Jenom jedno mi uniká – proč, proboha?!“

Přiskočil k ní, sehnul se a přitáhl jí obličej co nejblíže svému, takže mu viděla do tváře. „Já jsem zradil?“ zaskřípal napjatým vysokým hlasem. „Ne, Kathleen. Tohle je nejlepší hodina mé kariéry, dnešní večer korunuje moje dílo. Kdybych to *neudělal*, potom bych zradil! Nedovolím, aby společnosti jako Biofeed krmili

lidi upravenou DNA a kdykoli zasahovali do potravního řetězce. Já…“

„Ušetři mě těch řečí, Steve. Já ten part dobře znám. Tolikrát jsem ho sama hlásala!“

Ztuhl, její tvář stále ve svých dlaních.

Teď mu viděla do očí. Byly rozšířené údivem, jako by náhle procitl. Pomalu jí položil hlavu zpátky na podlahu. Všimla si, že lesk jeho pohledu pohasl. Vstal, vrátil se ke stolu a opřel se dlaněmi o desku. „A nikdo ti nevěnoval pozornost, Kathleen,“ řekl tiše. „Dokonce ani tobě, tak výmluvné, tak přesvědčivé. Citují tvé myšlenky, ale co z toho? Změnilo se něco? Můj oblíbený výrok je tenhle: ‚Manipulace s DNA v sobě skrývá stejný potenciál jako rozbití atomu, pokud jde o možné následky pro lidstvo. Kathleen Sullivanová, Summit Země, Rio de Janeiro, 1992‘ – a vidíš, nikdo neposlouchá. Naopak: pořád přibývá bláznů ochotných bránit svá nezadatelná práva prodávat geneticky upravené potraviny, všechno ve jménu dolaru. Musí dostat lekci, na kterou nezapomenou.“

Vyzařovalo z něj tolik energie, že si živě dokázala představit jeho napjaté svaly. Byl jako zvíře připravené ke skoku. Napadlo ji, že ho vztek drží pohromadě a zároveň může každým okamžikem explodovat.

Zdá se, že bych měla obdivovat jeho genialitu, pomyslela si. *Aspoň by mohl něco prozradit. Když ho nechám, aby se hájil, třeba se dozvím pár důležitých podrobností, které by později pomohly policii.* Střelila pohledem ke klecím s nemocnými zvířaty.

„Jakou lekci máš na mysli, Steve?“ pokusila se o vyrovnaný tón.

Jako by se mu trochu ulevilo.

Zřejmě si myslí, že je na koni a má všechno pevně v rukou. Nic neřekl, jen rovnal papíry.

Možná bych ho měla vyprovokovat, aby znovu vybuchl a přestal se ovládat. „Promiň, asi mi něco uniklo. Ty budeš zabíjet lidi genetickou zbraní, abys jim vysvětlil, že genetické potraviny jsou nebezpečné? Jdi se bodnout, Steve! Jako ty nesmysly, které jsme hlásali ve Vietnamu: ‚Vypálil jsem tu vesnici, abych ji zachránil.‘ Blbost.“

„Pár lidí zemře, to připouštím,“ mávl rukou, jako by odháněl mouchu, „ale nikdo už nezůstane netečný. Bude to jako imunizace národa proti lhostejnosti. Prospějeme milionům lidí…“

„A kolik milionů *dolarů* ti to vynese? Že pomáháš teroristům?“

Nepřestal s tříděním listin, ale odpověděl hned. „Neměl jsem jinou volbu. Kvůli jejich neomezeným finančním možnostem a zvláštním zdrojům… něco za něco. Oni provedou svůj útok a já zajistím, aby se Američané poučili a pochopili svůj omyl.“ Podíval se na hodiny. „Proto také musím všechno připravit. Až laboratoř objeví, najdou záznamy, kazety, vzorky, aby se dovtípili. Dokonce budou mít vaše těla, aby provedli první pitvy.“

Otřásla se. Nejen proto, *co* říkal, ale *jak* mluvil. Nezaujatě, chladně. Dokonce technici v laboratoři mají víc soucitu se svými pokusnými krysami.

„A zatímco nás budou otvírat na pitevním stole, ty zmizíš i s miliony,“ snažila se navést rozhovor správným směrem.

„Právě naopak. Proto také musíte vy dva zemřít. Já zůstanu nablízku, budu hořekovat nad tragédií a zahraju si na ochránce životního prostředí, jenž touží po pomstě. Uchovám si dobré jméno, budu mít spoustu peněz; získám spoustu příznivců, budou mi viset na rtech a čekat na má rozhodnutí.“

A za čtyři hodiny budeš dřepět v cele, chtěla mu vpálit do obličeje, *tam si pak můžeš rozhodovat do aleluja, kreténe!* Namísto toho jen prohodila: „Ano?“

Steele vedle ní zanaříkal.

„Kathleen, mám i jiné plány!“ pokračoval Patton. „Například založím Pamětní nadaci Kathleen Sullivanové. Jistě nám přinese obrovské částky, na ochranu životního prostředí, pochopitelně. A zformuji veřejné tažení proti společnostem jako Biofeed. Vysvětlím lidem, že manipulace s genetickými vektory, jež vede k nehodám jako na Havaji a na Oahu, inspirovala teroristy k výrobě biologické – genetické – zbraně.“ Opět doložil svou řeč rozmáchlým gestem. Tentokrát ukázal na klece s opicemi. „Přesně tak jsem přišel na svůj nápad já. Hybridní virus. Vyskytl se náhodně díky vektorům a já ho začal produkovat ve velkém. V každém případě, až lidi přesvědčím,

tím celá záležitost skončí. Můžeš být v hrobě klidná, Kathleen, společnost nedovolí biotechnologickým potravinářským firmám žádné další aktivity.“

„A Ebola? Co zamýšlíš s ní?“ dostala se konečně k zásadní otázce.

Mlčel. Ale bylo to jiné ticho než před chvílí. Naslouchal.

I ona zpozorněla. Dolehl k nim hluk motoru helikoptéry, nejdříve tlumeně, ale postupně sílil.

„Promiň, ale teď se musím vzdálit. Pozval jsem pár hostů na. večírek, za hodinu a půl začínáme, jen pro případ, že bych potřeboval alibi. S kým jiným bych měl strávit slavnostní večer než s radními velkého města?“ Zasmál se a vykročil ke dveřím. „Je mi líto, Kathleen, že si nemůžeme povídat déle. Vysvětlil bych ti studie s Ebolou, jistě by tě zajímaly.“ Otevřel dveře vzduchové komory. „Málem bych zapomněl. Vždycky mě bavilo, jak ti Lisa kryla záda, když ses vydala za dobrodružstvím. Napadlo mě, jestlis neporušila pravidla a nezmínila ses jí, kam doopravdy dneska jdeš. V každém případě jsem se dohodl s těmi – jak ty říkáš – zločinci, aby se u ní zastavili. Jen pro jistotu, aby ji snad nenapadlo volat policii.“

QUEENS, NEW YORK, 20.15 HOD.

Morgan pozoroval, jak vrtule helikoptéry víří vzduch a v něm poletují odpadky a prach. Butkis lehce vedl stroj vzhůru. Nad nimi visel ve vzduchu druhý se zásobníky už plně naloženými. Dole se táhly komplexy továrenských budov obetkané sítí napůl zrezivělých kolejnic. Nezahlédli živou duši, byl koneckonců sváteční den a lidé užívali volna. Přesto se Butkis držel dostatečně vysoko, aby zbytečně nebudil pozornost.

Drželi se stranou a mezitím přistál třetí vrtulník. Dosedl vedle vagonu a pilot vyskočil, aby připojil hadice. Morgan se snažil o lhostejný výraz, když viděl, jak na zem ukáplo trochu mléčně zbarvené tekutiny.

Morgan se nikdy nesetkal s člověkem odsouzeným na smrt, ale připadalo mu, že musí zažívat stejný pocit jako teď on. Události se řítily kupředu neuvěřitelnou rychlostí. Nyní seděl v kabině a dostal záchvat klaustrofobie. Naplánoval si útěk, přeposlal peníze z jednoho zámořského účtu na jiný a sbalil věci, aby mohl dnes v noci odjet. Cítil však v hloubi duše, že akce, jež propukne za hodinu, odstartuje jeho vlastní závod, cestu k záhubě, k níž jsou odsouzeni i všichni, které zasáhne jejich náklad. Nejenže si klient může vzít do hlavy, že odstraní všechny svědky, ale i Patton si ho začal poslední dobou víc všímat a častovat poznámkami o ztrátě nervů. Morgan pochopil, že je nejvyšší čas myslet na vlastní kůži.

Občas měl dojem, že se zblázní strachy. Jindy mu bylo jedno, který z nich ho dostane, *stejně si mě jednou najdou*, říkal si v takových okamžicích.

Třetí helikoptéra dokončila nakládání a odlepila se od země. Všechny tři stroje vystoupily přibližně do kilometrové výšky. Odsud měl Morgan výhled na Manhattan.

Butkis pohnul řídící pákou a stroj se mírně naklonil. Vyrazili směrem k heliportu a ostatní dva piloti je následovali. Na modrém nebi vypadaly stroje jako obrovské vážky.

Steelea bolela hlava. Nebo spíše lebeční kosti. Kdykoli se pohnul, místnost se nebezpečně rozhoupala. Přesto cítil, že je to velký pokrok oproti okamžiku, kdy poprvé otevřel oči a musel ihned zvracet. Teď už ovládl žaludek, ovšem musel stále polykat.

„Kathleen, konečně!“ Před dvaceti minutami se doplazil k ní a vzájemně se snažili stáhnout si pásku ze zápěstí. Teď měla konečně volné ruce a za chvíli osvobodila i jeho.

„Ach bože,“ vydechla zoufale při pohledu na hodiny.

Věděl, nač myslí. Bylo dvacet třicet, to znamená, že Pattonovi pohůnci už vtrhli k Lise domů.

Oba se snažili uvolnit si nohy. Nedokázal přijít na nic, čím by ji utěšil. Sám musel stále myslet na Martu a Cheta. *Jistě jsou už dávno na svém místě na střeše nemocnice*, říkal si.

Teď přišly na řadu řetězy. Zámky vypadaly nezničitelné, ale jednotlivé články se nezdály tak pevné; zřejmě byly určené k připoutání opic. Holýma rukama je ale stěží přetrhnou.

Steele se celým tělem vrhl dopředu, doufal, že tou váhou některá oka povolí. Nic se ale nestalo. Kathleen se pokusila o totéž – se stejným výsledkem. Pochopili, že si takhle spíš polámou žebra.

Řetězy upevněné k nohám kádě jim umožňovaly pohyb v okruhu asi třímetrovém. „Potřebuju něco jako páku," uvažoval nahlas. „Dalo by se to tady podepřít a roztrhnout."

Kathleen se zatím šla podívat na papíry, které Patton celou dobu přerovnával. „Podívej! Tady jsou dodací listy. Místa, kam posílali zásilky. A tady papíry k cisternám."

Steele si stoupl vedle ní. „Proč chce, aby se vědělo, kam to posílali? Aby lidem nahnal ještě větší strach?"

„To se mu určitě povede. Je tu na tucet států, podívej. Asi se chce ujistit, že ho lidé vezmou na vědomí hned. Aby správně pochopili, jak říkal. ‚Lekce, na kterou nezapomenou.'" Natáhla ruku, aby dosáhla na další papíry na stole.

Steele zatím pokračoval v pátrání po páce.

„Matičko boží!" užasla Kathleen. „Tohle je vysvětlení k celému programu s Ebolou!"

„Cože?"

„Je tu výčet míst, kde provedli postřik vektorem Eboly. Data, podrobné údaje… všechno jsou to pozemky ve vlastnictví Biofeed."

„Ale proč…?"

„Poslouchej," řekla a začala číst nahlas. „‚Vektor nesoucí Ebolu je jak v krmných, tak potravinářských odrůdách kukuřice na různých farmách po celém jihu. Některá semena pěstujeme nahoře a implantujeme vektory Eboly do mladých výhonků. Náhodné testy zrna prokázaly přítomnost Eboly; pokud je kultivujeme, vektor bude obsažen i v rostlinách další generace."

„Bože," hlesl.

Otočila stránku. „Tady je pokračování. ‚Sklidili jsme dostatek zrna, abychom zaslali několik vagonů k jarnímu výsevu na hranice Oklahomy a Texasu. Potomstvo téhle generace je už zpátky v zemi,

takže očekáváme zhruba stonásobné množství nového zrna obsahujícího Ebolu. Ostatní mladé výhonky jsme postříkali emulzí s obsahem vektorů. Teoreticky by i tato metoda měla být účinná, ale nebudeme riskovat testy a počkáme na výskyt onemocnění ve vybrané oblasti.‘“

„Může to fungovat?“

Tiše listovala další složkou. „Podle toho popisu… bojím se že ano. Panebože, počkej, až uslyšíš tohle.“ Vytáhla ze svazku jeden list a spustila: „‚Začlenili jsme do vektoru genetické spouštěče, které jej aktivují pouze v těle vybraného hostitele. Ebola se v takovém případě aktivuje, replikuje a vyvolá výsledný efekt.‘“ Pohlédla na něj. „Chápeš, jak fungují genetické spouštěče? Některé geny aktivují jiné geny pouze v přítomnosti určitých enzymů.“

„Pokračuj,“ vybídl ji.

„‚Virus přežívá, aniž by poškozoval organismus přenašeče, ale infikuje každého člověka, který s ním přijde do styku.‘“

„A přenašeč?“

Prolétla očima text. „Ano, ale neuvádějí, o jaký organismus jde. Stojí zde: Jen hrstka vědců, kteří pracovali v Afganistanu, znala tajemství. Většina z nich zahynula při bombardování laboratoří v roce 1998.“, Na chvíli se k němu otočila. „Na to si vzpomínám. Byly toho plné noviny. CIA prohlašovala, že objevila místo, kde se pravděpodobně vyrábějí biologické zbraně.“

Steele si také vybavil některé články. Afgánská vláda tehdy tvrdila, že v budovách sídlila společnost pro výzkum a výrobu zemědělských produktů.

Kathleen se vrátila ke čtení. „‚Zmínění vědci‘, stojí tady, ‚se domnívají, že ekvivalent hostitele se vyskytuje i v Severní Americe‘.“ Obrátila se k němu. „Není to přehnané?“

Steele si povzdechl. „Patrně ne, bohužel. V jižní Kalifornii zahynuli v minulém roce dva lidé na nákazu virem velmi podobným viru ‚Lasské horečky‘, jehož přirozeným hostitelem je druh krysy žijící výhradně v Africe. Virus se nejspíš náhodně dostal do těla domácích hlodavců a uchytil se. Do loňského roku se tu také neobjevil ani takzvaný ‚Nilský virus‘, výlučně vázaný na oblast

Ugandy, jehož hostiteli jsou ptáci a přenašečem komár. Přesto byl jeho výskyt potvrzen v Central Parku, Queensu a pravděpodobně i v jiných částech New Yorku. Proč by tedy i Ebola nemohla najít hostitele ve staré dobré Americe? Jedinou překážku bych zatím viděl v tom, že žádná oběť nepřežila tak dlouho, aby ji sem byla schopna přepravit.“

Zbledla ještě víc. „To nemyslíš vážně.“

Pokusil se zmírnit dopad svých slov. „Nemusí to být tak beznadějné. Přenos z hostitele na lidi je méně častý, alespoň podle údajů z Afriky, přibližně jde o jeden dva případy v rozmezí několika let, nákaza se přenáší spíše z člověka na člověka. Takže i kdyby ti darebáci opravdu provedli všechno, o čem se v záznamech zmiňují, výskyt choroby bude limitovaný.“ Nedodal, že omezený počet obětí v Africe je z velké části podmíněn geografickou izolací. V hustě zalidněné oblasti Ameriky by se patrně virus šířil jinak. Netroufal si pomyslet na možné následky, pokud by se objevil v městských aglomeracích.

Ztichla a zadumaně listovala dál. Najednou ztuhla.

„Co se děje?“

Podala mu papír.

„Přečti si tohle.“

‚Vektory se aktivují, jestliže primát nebo člověk pozře upravenou kukuřici. Výrobky upečené z takové mouky obsahují i po upečení funkční PvNA Eboly. Při požití běžné dávky vařené kukuřice (například kukuřičného klasu) jsou geny před zničením chráněny obalem zrna, takže se do zažívacího traktu dostane značné množství aktivní látky. V žaludku jsou geny aktivovány příslušnými enzymy. Jinými slovy, víme, jak může Ebola proniknout přímo bez přenašeče do lidského organismu, čímž se pravděpodobnost nákazy několikanásobně zvýší.‘

Steele párkrát naprázdno polkl neschopen slova. „Víš, proč všechno vypsal tak dopodrobna?“ zeptala se tiše. Dívala se někam do dálky. Zavrtěl hlavou.

„Přinutí oficiální místa jednat a zavládne všeobecný zmatek. Obtížné bude už jenom vypátrat pěstitele, kteří upravené zrno zaseli, a zjistit kam. A to nemluvím o situaci, kdy se dávka někam rozsype a vzejde náhodně.“ Oči se jí zalily slzami. Potlačila hlasitý vzlyk. „Tohle je jeho způsob, jak lidem dokázat, že za omyl v genetice se draze platí a nelze ho nikdy úplně napravit. Ebola tady zůstane navždycky.“ Vzala mu papír z ruky a položila ho zpátky na stůl. „Promiň, ale nemůžu na to teď myslet. Mám plnou hlavu Lisy. Musím se odsud dostat a varovat ji, než…“ Nedokázala se dál ovládat a rozplakala se nahlas. „Vždyť oni ji zabijí!“

„Nemluv tak,“ objal ji. Sám měl co dělat, aby nepropadl panice kvůli Chetovi a Martě, ale věděl, že když se zhroutí, nikomu tím neprospěje.

Vymanila se z jeho náruče a znovu začala zuřivě prohledávat zásuvky, do kterých předtím nahlížel i on.

Připadal si vedle ní zoufale bezmocný. Pátrání se zdálo bezvýsledné, a tak začal přemýšlet, jak zanechat vzkaz, jenž by usvědčil Steva Pattona z jeho zločinu. *Mohl bych to napsat a spolknout, našli by to při pitvě,* napadlo ho. *Ale vydrželo by písmo v kyselém prostředí žaludku?*

Za zdí se ozvalo tlumené žuchnutí.

„Panebože, jsou zpátky,“ řekla a podívala se na hodiny.

Bylo tři čtvrtě na devět.

Ačkoli věděl, že se snaží prakticky o nemožné, hledal Steele dál. Něco. Cokoli, čím by přesekl nebo roztrhl řetěz. „Jakmile budeme volní, schováme se a můžeme zaskočit každého, kdo sem vejde. Chytit ho a přinutit, aby otevřel.“

Vzpomněla si na stoličku, která ležela dobré tři metry od nich. Napůl se vysoukala z obleku. „Richarde, půjč mi šaty.“

Svlékli se a svázali obě kombinézy a chirurgické soupravy v neforemné laso.

Steele se rozmáchl a hodil.

Zasáhl okraj stoličky, ale smyčka z nohavic zelených plátěných kalhot se nezachytila. „Počkej, teď já.“ Oko sklouzlo vedle.

Opakovala pokus se stejným výsledkem. Steele pozoroval

kontrolku nade dveřmi. Při třetím hodu se ‚laso' zachytlo za roh stoličky. Pomalu zatáhla. Oba napětím zadrželi dech. Znovu popotáhla.

Smyčka se smekla a stolička se převrhla na opačnou stranu. Signální světlo nad vchodem zablikalo. „Zpátky!" zašeptal.

V dřepu se odkolébal pod stůl a Kathleen ho následovala. Tiše vyčkávali.

„Třeba bychom na ně přece jen mohli zaútočit," mumlal.

Z první místnosti, šatny, k nim doléhaly hlasy.

„Jsou tam někde?" ptal se jeden muž.

„Nikoho nevidím," odpověděl druhý.

„Tak kde ksakru jsou?" vykřikla dívka.

„Co to znamená?" vyskočila Kathleen.

I Steele si stoupl. Právě včas, aby za oknem spatřil užaslé tváře Azrhana Doumaniho, Lisy a detektiva Roosevelta McKnighta.

PŘISTÁVACÍ PLOCHA PRO HELIKOPTÉRY NEDALEKO EAST RIVER, 21.28 HOD.

S třináctiminutovým zpožděním oproti původnímu plánu se na noční obloze za doprovodu ‚Hvězd a pruhů' Johna Philipa Sousy rozzářily gejzíry stříbrných květů.

Butkis si začal pobrukovat, slova byla vlastním dílem.

„Přestaňte s tím, proboha," okřikl ho Morgan. „Zatraceně! Je nejvyšší čas to spustit. *Začali* o třináct minut později." Pevně sevřel okraje sedačky, aby se mu netřásly ruce.

Správce miniaturního letiště ležel v budce na zemi s rozbitou lebkou v tratolišti krve. Zpočátku se zdálo, že uvěřil Butkisově historce o poruše v mechanice stroje, naléhal však, aby se obě zbylé helikoptéry zvedly a opustily prostor před zahájením slavnosti. Když odmítly, rozhodl se zavolat policii. Vešel do boudy. Morgan ho následoval s francouzským klíčem v ruce. „Nechte to na mně," řekl

předtím pilotům. „Omráčím ho a svážu.“ První úder zastihl muže, když vytáčel 911. Klesl na kolena, ale stále svíral sluchátko. K Morganově zděšení se pokoušel dokončit volbu. Druhou ranou mu klíč prorazil lebku.

Pilot se nyní podíval na Morgana. „Hej, člověče, seberte se. Jste bílý jako stěna.“ Ještě stále si pobrukoval. „Tak do toho, pánové,“ řekl do mikrofonu. Vznesl se na asfaltovou plochu, stoupal kolem burácejících reproduktorů a zůstal ‚viset‘ ve výšce kolem třiceti metrů nad Finančním centrem. Po levici i po pravici viděl další dva stroje. Jeden zamířil nalevo nad přístaviště, druhý nalétl nad střechy vpravo.

Přímo pod sebou Morgan viděl mozaiku tváří, s úžasem či úsměvem a očekáváním vzhlížejících k obloze. A všude byly děti, některé dokonce mávaly. Nevydržel ten pohled. Cítil také, jak se potí.

Butkis se natáhl dopředu a sevřel ovladač trysky.

Morgan měl sucho v ústech a v náhlém popudu měl chuť Butkisovi ruku strhnout stranou.

Venku na obloze rozkvétaly modré a červené hvězdy.

Zavřel oči, ale okamžitě měl před sebou znovu ty obličeje a stín davu. „Bože,“ zašeptal. Upřel zrak do dálky, jako by se snažil utéci přízrakům i skutečným tvářím. Najednou se mu zdálo, že se na celý New York začal snášet jemný zlatý déšť.

Odolal pokušení Butkise zastavit a potlačil tak i myšlenku na vlastní záchranu. Stejně už dávno překročil hranici, odkud není návratu; začátek byl jedné měsíčné noci v Oklahomě a dnes tam dole v malé budce strážného.

Pilot uvolnil uzávěr a pomalu letěl dopředu. Jemná mlha se za ním táhla jako průhledný světlý závoj.

Morgan se odvážil pohlédnout dolů. Mozaika byla zajímavější: na tvářích se objevilo překvapení, vztek i strach. Drobounké krůpěje se lidem usazovaly na obličejích, na pažích i ve vlasech. Někteří mnuli hmotu mezi prsty a čichali k ní. Mnozí se ji snažili setřít ze rtů i z okolí očí.

Poznal ty, kteří se doslechli o akci s opalovacím mlékem. Jeden mladík pouze v plavkách na ně zakýval a potom si potíral paže, nohy i tělo; dokonce si emulzi vetřel i do vlasů. Lidé kolem něj ho brzy napodobili. Pár jich zdviženým palcem naznačovalo, že se jim nápad líbí, zřejmě ocenili mírně chladivý účinek. Rozčilení diváci k nim naopak pozvedali prostředníky a obscénními gesty dávali najevo svou nespokojenost.

„Pamatujte si, pánové, rychlost udržujte na patnácti uzlech a ne déle než čtyři minuty nad cílem.“

Morgan viděl, že i druzí dva piloti začali se sprškou.

Vteřiny se vlekly. Zdálo se mu, že stojí na místě. Bezpečnostní pásy mu čím dál víc připomínaly, že je lapený a svázaný v pasti.

A pod ním se rozkládal nekonečný lidský koberec. Měl dojem, že se všichni dívají jen na něj.

„Krása, Steve!“

„Ach!“

„Podívejte se na to!“

Bárky na řece Hudsonu vysílaly vzhůru ve spirálách gejzíry růžové a fialové a vyvolávaly pochvalné výkřiky všech přítomných v jeho kanceláři. Patton sám se pokoušel pokradmu dívat až k East River, kde probíhala jeho vlastní show. Nemohl ji odsud sledovat, ale pozoroval alespoň rakety osvětlující horizont. Nedokázal od nich odtrhnout oči.

„Nádhera, že?“ poznamenal, aby nevypadal nezdvořile. Dobrá polovina pozvaných nepřišla a většina z nich ho ještě ranila tím, že za sebe poslala druhořadou náhradu. Zástupkyně zástupce ředitele státních parků, ne příliš významný demokrat z Albany, dokonce vedoucí oddělení technických prací z magistrátu města, prokrista, všichni ze spodních příček společenského žebříčku, které lze těžko považovat za ‚zelené‘, jak se tu pokoušejí předstírat.

Od procházejícího číšníka si vzal z tácku sklenku šampaňského a naráz polovinu vypil. *První symptomy se projeví za čtyřiadvacet hodin,* říkal si v duchu, *stanoví první diagnózu ptačí chřipky. Za osmačtyřicet hodin ohlásím Steelea a Sullivanovou jako*

pohřešované. Později navrhnu, aby prohledali areál Agrenomics; ještě předtím se zmíním, že podezřívala někoho ze společnosti z útoků na její osobu, jakmile policie objeví laboratoř, budu připraven s teorií, co se mohlo stát a proč. Stanu se nejvyhledávanějším mužem v New Yorku. A tihle příživníčci mi můžou políbit patu. Prdel.

Do noci se rozlétly stovky dalších barevných hvězd a jejich zář umocňovaly prosklené stěny výškových budov. „Krása!“

„Byl to opravdu vynikající nápad, Steve.“

„Ještě tyhle báječné koláčky?“ Jistě. Báječné!

Objevovaly se nové a nové obličeje.

„Nemůžeme letět trochu rychleji?“ zeptal se Morgan a zavrtěl se na sedačce. „Už ten pohled nesnesu.“

„Bobe,“ připomněl mu Butkis, „tuhle rychlost jste mi nařídil.“

Morgan zatahal za bezpečnostní pás. Musím to povolit. Je tak těsný, že se nemůžu ani nadechnout.

„Uvolněte se a sledujte představení. Policii potrvá nejméně pět minut, než se dozví, že něco nehraje, a dorazí sem ve svých vlastních helikoptérách. Do té doby už budeme pryč, zpátky v Queensu.“ Nad hlavou jim teď padaly kaskády fialových hvězd. „Je to jako paráda na Broadwayi!“

Morgan se topil v potu.

Butkis si znovu začal notovat: „Život je show…“

Helikoptéra po jejich pravici se blížila k nemocnici. Morgan přelétl pohledem střechu v očekávání zástupů.

Byla pustá s výjimkou tří postav v rohu, z nichž dvě byly celé v červeném.

Udiveně zíral dolů na trojici a uvědomil si, že všichni mají na sobě skafandry. Dva červené pocházely najisto z podzemí Agrenomics.

Zamrazilo ho. *Ne, to je nemyslitelné. Steele ani Sullivanová přece nemohli utéci. Nebo ano? Varovali snad všechny lidi na střeše, aby se schovali?*

„Do hajzlu!“ zavřískal Butkis.

Morgan se podíval před sebe a jeho zrak narazil na stěnu světel, jež se kvapem přibližovala.

„Rozptýlit!“ zavelel Butkis ihned dvěma dalším pilotům. „Poldové!“

Vznesli se, ale ani tudy nemohl ven. Policejní helikoptéry je svíraly i na bocích. „Přes ohňostroje!“ zaječel Butkis. Sám otočil stroj a vracel se k bárkám. Cestou nabíral výšku.

Před nimi explodovaly rudé, bílé a modré balóny jako malé planety.

„Jupíííí!“ Prolétli asi polovinou prostoru vyhrazeného ohňostrojům, když se ozvala silnější exploze. Helikoptéra po jejich levici vybuchla a zbytky v plamenech se rozlétly kolem.

Morgan začal křičet.

Butkis se podíval pod sebe a zahlédl hrozen barevných raket letících přímo k nim. „Ku…“

Přímý zásah do palivové nádrže je oba poslal na věčnost.

Ze svého postu na střeše Steele sledoval kusy kovu padající do řeky a houfy lidí před nemocnicí, kteří se s hrůzou dívali na totéž.

Diváci na vzdálenějších místech nereagovali nijak, zřejmě všechno považovali za součást sváteční podívané. Policejní helikoptéry se daly stěží přehlédnout; zůstaly v bezpečné vzdálenosti od ohňů.

Stanton se naklonil přes zídku a ukázal směrem k uniformovaným hlídkám, které dole vymezily asi půlkilometrový pás, kam dopadla emulze. „Když jste mi zavolala z Agrenomics, hned jsem se spojil se zvláštní policejní jednotkou. Okamžitě vyhlásili poplach a lidé ze zasaženého území projdou stejnou očistou, jako by byli vystaveni radioaktivnímu spadu – dekontaminací, jejich šatstvo se spálí, zachytíme i vodu, kterou spotřebují na osprchování. Celé centrum pak prakticky spláchneme lysolem…“

Většina diváků se dál dívala na ohňostroje a ani si neuvědomili, že budou muset zůstat v karanténě. Jen některé trochu znepokojil velký počet policejních hlídek a příjezd stovek školních autobusů.

„…v obrovském měřítku. Musíme uvažovat o každém místě, kde se dá nashromáždit spousta lidí – Madison Square Garden, Yankee stadion… bude to děs a hrůza pro každého zastánce občanských svobod, pokusit se během několika minut zadržet sto padesát tisíc lidí…“

„Dej jim naději,“ řekl Steele.

„Naději? Pro ty, kteří onemocní, není naděje. Proto to bude zatraceně těžké. Každý se bude snažit zmizet a…“

„Tamiflu,“ přerušil ho Steele. Kathleen se zatvářila nechápavě. „Tami– co?“ Stanton zůstal jako zasažený bleskem. „Bože!“

„Cestou mě to napadlo.“

„Richarde, to by mohlo vyjít. To je geniální! Jak to, že jsem na to nepřišel?“

Steele se zašklebil: „Protože ses zavřel ve své nedobytné pevnosti.“

„Co to kčertu je – Tamiflu?“ dožadovala se Kathleen vysvětlení.

„Můžeme začít probírat všechny lékárny ve městě, důležitý je čas. Pochybuji, že máme plných šestatřicet hodin, budeme potřebovat každou dávku ze všech míst Států plus čas na přepravu, měly by tu být do zítřka, abychom…“

„Hned se do toho dám,“ slíbil Greg. „Výrobci jistě také budou mít zásoby, takže…“

„Odpovíte mi konečně některý?“ skočila mu Kathleen do řeči. „Ptala jsem se, co je Tamiflu.“

Oba se na ni podívali.

„Může nám to pomoci k dobrému konci.“

„Ale *co* je to?“

„Neuraminidázový inhibitor.“

Steele zvedl obočí. „Překvapuješ mě, hochu.“

„Pořád čtu a snažím se držet krok, víš, takže už žádné řeči o nedobytných pevnostech.“

„Začnete se už bavit srozumitelně?“

„Hned, hned,“ smál se Steele. „Vzpomínáš, jak nám Julie Carrová ukazovala ty snímky s viry a ‚štětinami‘? Řekla, že ty struktury obsahují neuraminidázu, molekulu schopnou štěpit vazbu mezi virem

a buňkou, uvolnit organismus, aby si našel jinou buňku, kterou infikuje. Tamiflu blokuje tuto reakci. Takže se chřipkový virus nemůže replikovat a rozšířit se dál, takže škoda je minimální.“

„Ale bude účinný i v případě hybridu? Zejména u hybridu dopraveného genetickým vektorem?“

„To je otázka za milion,“ vmísil se do hovoru Stanton. „Nezabrání vektoru, aby pronikl do buňky, ani počáteční replikaci viru. Ale může zablokovat rozšíření viru do jiných buněk. Problém je, že dokonce i u normální chřipky se může neuraminidasa mírně lišit a blokace pak není úplná. Jenže to poznáme, až to vyzkoušíme.“ Položil jí ruce kolem ramen a objal ji. „Ale je to přinejmenším šance,“ řekl. Pohlédl na Steelea. „Tak, když mám vedle sebe zas starého přítele, který mě peskuje jako dřív, rozhodně ho nechci ztratit kvůli nějakému zatracenému viru.“

Jedna z policejních helikoptér se odloupla od ostatních a zamířila k nemocnici. Za chvíli dosedla na střechu na místo, kde obvykle přistávaly vrtulníky ambulance. Ze dveří kabiny vykoukl McKnight. „Mohu paní Sullivanovou a pana Steelea pozvat dál? Tohle vás jistě bude zajímat.“

Představení na obloze gradovalo, když se k Pattonovi přitočil číšník a řekl: „Pane, zdá se, že přišli další hosté.“

Tvář bojovníka za životní prostředí se rozjasnila. Třeba jsou to konečně hosté, které si na večírku přál. „Dobrá. Uveďte je dál. Nikdy není pozdě, jak se říká.“ Stál uprostřed místnosti, okno vytvářelo kvalitní pozadí. Bylo to jeho oblíbené místo, rád vítal lidi právě odsud. Podíval se na hodinky a oddechl si. Mise už jistě skončila. Před chvílí zahlédl nad East River velkou oranžovou skvrnu, jež jasem předčila všechny předchozí. Nikdo z přítomných si jí patrně nevšiml, zřejmě to byla nějaká vadná raketa.

Nejdříve viděl jen stíny, *těch ale je,* pomyslel si, potěšen, že jeho pozvání nakonec přijalo tak mnoho lidí. S úsměvem a napřaženou rukou jim vykročil vstříc.

První dvě postavy vešly dovnitř – obě v jasně červených kombinézách. Ucouvl, neschopen věřit vlastnímu zraku. Zář, která sem pronikala zvenčí, se odrážela na výplni průzorů.

Sullivanová ho chytila za klopy saka a přitáhla si jeho obličej co nejblíž ke své masce. Sklenka se zbytkem šampaňského mu vyklouzla z prstů, víno mu vystříklo na boty a zůstala po něm vedle skvrna na koberci. „Konec hry, Steve," křičela na něj přes plexisklo. „A víš co? Je tu spousta lidí, kteří pro tebe chtějí trest smrti. Hlavně se modli, aby nikdo nezemřel na Ebolu ve státech na jihu."

U nohou se mu objevila nová skvrna. Když k němu přistoupil McKnight a nasadil mu na ruce pouta, stále se zvětšovala.

Epilog

NEW YORK HERALD, PONDĚLÍ 24. ČERVENCE 2000

Včetně dvou batolat, která zemřela včera v noci, si útok na New York vyžádal 423 obětí. Obě zmíněné děti strávily posledních čtrnáct dnů na oddělení intenzívní péče. „Jakkoli chmurná jsou výše uvedená čísla, počet mrtvých mohl být nesrovnatelně vyšší," uvedl pan Greg Stanton, děkan lékařské fakulty Newyorské university. „Díky včasnému varování doktorky Kathleen Sullivanové a doktora Richarda Steelea jsme byli schopni zabránit rozšíření infekce a minimalizovat její dopad. Ze 75 000 diváků, kteří přišli do přímého styku s viry ve spreji, většina nepociťuje žádné obtíže. Deset procent lidí onemocnělo, ale téměř sedm tisíc se uzdravilo, jen někteří pociťovali příznaky lehké chřipky. Chápeme samozřejmě, že tato statistika nemůže být útěchou pro ty, jejichž bližní podlehli. Bohužel, nemoc si vybrala daň na nejzranitelnějších: na dětech a seniorech."

Téměř všichni, které bylo nutno držet nějaký čas v karanténě, byli propuštěni. Na otázku, zda je nebezpečí nákazy zažehnáno, doktor Stanton odpověděl: „O tom se přesvědčíme v průběhu několika měsíců. Zkoušku ohněm přinese podzimní chřipkové období. Je ironií, že tvůrci smrtící zbraně nám vlastně pomohli: nechali na místě tucet opic, které přežily v kontaminovaném prostředí a jejichž organismus vyprodukoval antibiotika omezující účinnost hybridu. Takto získané sérum umožní našim vědcům připravit účinnou vakcínu k prevenci výskytu choroby. Pro širokou veřejnost bude k dispozici odhadem do půl roku. Kdo mezitím pocítí příznaky nachlazení, měl by se okamžitě nechat prohlédnout u svého lékaře."

NEW YORK HERALD, STŘEDA 26. ČERVENCE 2000

Policie pokračuje ve zjišťování okolností, které vyvrcholily útokem při oslavách Dne nezávislosti. Podle svědectví členů Společnosti Modré planety využil Steve Patton mezinárodní organizace ochránců životního prostředí ve prospěch svého plánu. V roce 1997, po propuknutí ptačí chřipky na Tchaj-wanu, ho asijští kolegové upozornili na skutečnost, že použití genetické vakcíny proti viru v některých oblastech situaci výrazně zhoršilo. Byli tehdy překvapeni, že jejich informace zůstaly bez odezvy; když však Biofeed International vakcínu stáhla, dál se oné záležitosti nevěnovali. Evropští členové společenství potvrzují, že se Patton v té době začal náhle zajímat o radikální skupiny takzvaného Hnutí zelených, zejména o frakce, jež se v minulosti uchýlily k násilným akcím. Policie je přesvědčena, že právě prostřednictvím těchto extremistických skupin se Patton dostal do kontaktu s teroristy v Afganistanu, kteří mu následně poskytli pro přípravu na útok dostatek lidí i finanční a materiální podporu, včetně laboratoří Agrenomics v Bílých pláních v New Yorku. Ani policie, ani FBI či mluvčí ze CIA neuvádějí totožnost zúčastněných, ale domnívají se, že tito lidé jsou dosud na svobodě.

Policie v Honolulu vyslechla zaměstnance pobočky Biofeed International na Oahu a našla záznamy, jež do případu vnesly nové světlo. Podezření z účasti na spiknutí padlo na pana Roberta Morgana. Ten byl ve firmě zaměstnán od roku 1998 a zorganizoval prodej závadné genetické vakcíny proti ptačí chřipce místním farmářům, kteří ji ovšem kupovali jako běžné krmivo pro drůbež. Když virus překonal mezidruhovou bariéru a infikoval malé dítě podobně jako předtím na Tchaj-wanu, společnost Morgana ihned propustila, aby zabránila prozrazení.

Jedna z bývalých zaměstnankyň Biofeed vypověděla, že krátce poté, co infikovaný chlapec zemřel a zpráva se rozlétla do světa, ji navštívil nějaký muž, jenž se představil jako zástupce Společnosti Modré planety. „Vyptával se velmi konkrétně na krmivo pro drůbež,

které obsahovalo genetickou vakcínu proti ptačí chřipce. Protože sama patřím k zastáncům důslednější ochrany životního prostředí, poskytla jsem mu nějaké tajné informace a v souvislosti s prodejem uvedla jméno Roberta Morgana. V záznamech se nehovoří přímo o vakcíně, ale věděla jsem, že Morgana velmi rychle propustili za podezřelých okolností. Dala jsem tomu muži kopie zápisů a poradila mu, aby Morgana vyhledal a promluvil si přímo s ním. Víc jsem potom už neslyšela, takže jsem se domnívala, že z toho nic nebylo. Jakmile jsem však v novinách uviděla fotografie, mohu s jistotou tvrdit, že onen muž, který mě navštívil, byl sám Steve Patton.“

NEW YORK HERALD, NEDĚLNÍ VYDÁNÍ, 30. ČERVENCE 2000

Na příslušných místech stále ještě nepadlo konečné rozhodnutí, jak naložit s akry kukuřice kontaminované RNA viru Eboly. „Nejde o planý poplach,“ uvedl zástupce týmu pověřeného řešením této otázky, „nakrmili jsme kaší z rozdrceného zrní laboratorní opice a všechna zvířata onemocněla. Devadesát procent podlehlo během deseti dnů.“

Od původního záměru spálit veškerou úrodu se zatím upustilo. Naši specialisté konzultovali celou záležitost s evropskými odborníky, kteří se podíleli na obdobné likvidaci sóji znehodnocené náhodnou infiltrací geneticky modifikovaných kmenů. „Máme obavy, že úlomky rostlin by mohly uniknout s kouřem a rozšířit se na mnohem větší vzdálenost. Nikdo zatím nedokáže tvrdit s jistotou, zda a do jaké míry jsou nebezpečné.“ Vědci na obou stranách oceánu se záležitostí dále zabývají.

Rozhodujícím faktorem však je čas. S lidmi je možno se domluvit, nebo prodej a požívání kontaminovaných výrobků zakázat, ale nelze izolovat všechny drobné hlodavce a hmyz z celé oblasti. A jestli se mezi nimi náhodou vyskytne nám zatím neznámý vhodný

hostitel, je brána pro Ebolu otevřená.

Jiný specialista, jenž si nepřál být jmenován, poukazuje na fakt, že ani preventivní opatření v rámci lidské společnosti nemusí být stoprocentně účinná. Kolují zvěsti, že ačkoli první úroda kukuřice byla původně prodána jako osivo, část zásilky z neznámých důvodů skončila v mlýnicích potravinářských závodů zásobujících řetězec poboček společnosti Biofeed. Zástupci společnosti se k této záležitosti odmítli podrobněji vyjádřit, ale připouštějí, že se jejich výrobky v současné době stahují z trhu. Zatím nebyly potvrzeny žádné nové případy výskytu Eboly, ale čekárny nemocnic jsou přeplněné. Při každém náznaku poruchy zažívání běží lidé okamžitě k lékaři. Nemocnicím dochází zásoby běžných léčiv a mimořádná vyšetření navíc odvádí spoustu personálu od běžné každodenní práce.

„Zatím nemáme lék na samu nemoc, ale včasná podpůrná opatření, například aplikace intravenózních roztoků, zvyšují šanci na přežití," prohlásil mluvčí Centra pro infekční choroby v Atlantě. „Pokračujeme také v testování vakcíny proti smrtícímu viru, která se osvědčila u primátů. Zbývá ovšem ještě spousta práce a pokusy na lidech se uskuteční nejdříve za několik let."

Celá záležitost má samozřejmě citelný dopad i na ekonomickou sféru – ceny masa a drůbeže ze severu Spojených států vylétly nahoru hned po zveřejnění podrobností o útoku. Navzdory ujištění z oficiálních míst, že ani zasažená úroda, ani maso či moučné výrobky se nemohou dostat do prodeje, lidé odmítají potraviny z jižních oblastí.

Steele se zašklebil, odložil noviny a opřel se v křesle. Zahleděl se na modrou hladinu oceánu a poslouchal, jak Kathleen vedle tiše oddechuje. Pak ucítil lehký dotek její dlaně a vzápětí pevnější stisk.

„Odpočiň si, Richarde," řekla. „Teď už to není náš boj."

Propletl své prsty s jejími. Teď se na vlnách objevili Chat s Lisou na surfech. Vypadali náramně spokojeně, takže ho napadlo: *alespoň jsem zase schopen složit dohromady svůj malý soukromý svět.*

Trávili zbytek léta na sever od Portsmouthu v Maine. Pronajali si domek na pláži ihned, jakmile je pustili z karantény. Greg Stanton

trval na tom, aby si odpočinuli, a jako dar předal Steeleovi oficiální vyjádření, že může dál vykonávat své povinnosti přednosty pohotovostního oddělení s nástupem začátkem září.

Marta si splnila svůj životní sen. Jakmile se situace zklidnila, vydala se na okružní plavbu kolem světa. Opouštěla Steelea vcelku bez obav, protože věděla, že nebude hospodařit sám. Chet a Lisa k sobě okamžitě našli cestu; asi deset minut po prvním setkání se z nich stala nerozlučná dvojice. Lisa ho dokonce občas brala i do kina nebo na projížďku s některým ze svých mnoha přátel.

„Mám tě jako garde, kdyby náhodou měli hříšné myšlenky," smála se jednou při večeři a chlapec zčervenal až za ušima.

Chet se zvedl z místa, kam ho vyhodila velká vlna, a vzhlédl k lehátkům, kde odpočíval otec s Kathleen. Usmál se na ně, zamával a znovu se bezstarostně rozběhl k vodě. Steeleovi se zdálo, že v jeho očích viděl souhlas.

Poděkování

Když jsem se rozhodl pracovat na tomto hypotetickém scénáři, spousta lidí byla ochotna velkoryse hrát se mnou na ‚co kdyby'. Těm všem patří mé poděkování.

Angele Ryanové, genetičce a oddané bojovnici za etické způsoby ve vědě, děkuji, že mě zasvětila do tajů genetiky podrobněji, než vyžadovalo mé lékařské studium, obzvláště pokud se týká genetických vektorů a jejich schopnosti předávat DNA z jednoho druhu organismu na jiný. Toto poznání otevřelo dokořán brány mé představivosti.

Epidemiologovi DeWolfe Millerovi děkuji za to, že můj příběh zbavil závažných vědeckých chyb a umožnil mi přejít od prokázaných faktů k teoretickému nebezpečí.

Doktoru Leeovi Thompsonovi, který léta pracoval v nejrizikovějším prostředí se smrtícími organismy, patří můj dík za to, že se se mnou rozdělil o své bohaté zkušenosti a zasvětil mě do pracovních ‚rituálů' speciální laboratoře. Zhuštěné detaily jsou pak výsledkem mé snahy jako autora příběh příliš neprotahovat, nikoli jeho nedůslednosti.

Děkuji Magdě Bruceové, která mi umožnila zúčastnit se v lednu 2000 v Montrealu konference o geneticky modifikovaných potravinách, kde jsem se seznámil s mnoha odborníky z různých koutů světa.

Z celého srdce děkuji svým přátelům, lékařům Jennifer Frankové a Brianu Connollymu, za kontrolu všech detailů z odborného hlediska, čímž jistě přispěli ke srozumitelnosti příběhu. Mé

poděkování patří rovněž Connii, Betty, Johanně, Joaně, Jimovi a Tamaře, jimž se má kniha dostala do ruky k recenzi. Děkuji své agentce Denise Marcilové za neutuchající podporu a cenné podněty a samozřejmě svému skvělému vydavateli Joeovi Bladesovi, díky němuž příběh spatřil světlo světa v knižní podobě.

Bylo by neodpustitelnou chybou, kdybych se s povděkem nezmínil o svých partnerech Ivanovi a Michaleovi i kolezích Judy a Davidovi, kteří převzali péči o mé pacienty a umožnili mi tohle dílo vytvořit.

V neposlední řadě děkuji doktorce Julii St. Cyrové z mé vlastní nemocnice za praktické poučení o elektroforéze.

Velký dík patří Betty a Nathalii za veškerou organizaci.

Odkazy

UVEDENÁ DÍLA BYLA NEZBYTNÁ PRO PŘÍPRAVU MÉ KNIHY:

Too Early May Be Too Late a *An Orphan in Science: Environmental Risks of Genetically Engineered Vaccines*, autorem obou prací je Terje Traavik (Norsko, Správa péče o životní prostředí, 1999) a zamýšlí se v nich nad stavem genového inženýrství a vývojem geneticky modifikovaných organismů v poslední dekádě (dílo zahrnuje některé úryvky z článků, které Richard Steele našel na internetu).

Molecular Biology of the Cell, 3. vydání, B. Alberts a kolektiv (New York, Garland, 1994); *Virus Ground Zero,* Ed Regis (New York, Pocket Books, 1996); *Principles of Molecular Virology,* 2. vydání, Alan J. Cann (San Diego, Kalifornie, Academic Press, 1997) byly užitečným zdrojem informací, jakož i následující periodika:

Nordlee, J. A. a kol. (1996). Identifikace alergenů z para ořechů v transgenických sójových bobech. *New England Journal of Medicine* 14:688-728

Schubert, R. a kol. (1994). Požitá cizí virová (M13) DNA krátce přežívá v zažívacím traktu a proniká do krevního řečiště myší. *Mol. Gen. Genet.* 242:495-504.

Schubert, R. a kol. (1997). Cizí DNA (M13) požitá myšmi proniká do periferních leukocytů, sleziny a jater sliznicí střevní stěny a může být kovalentně vázána na DNA myši. *Proc. Natl. Acad. Sci USA* 94:961-966.

Syvanen, M. (1987). Mezidruhový přenos genů: hlavní evoluční faktor? *Trends Genet.* 28:237-261.

Syvanen, M. (1987). Molekulární hodiny a evoluční vztahy: Možná deformace následkem horizontálního genového proudu? J. Mol. *Evol* 26:16-23.

Syvanen, M. (1994). Horizontální genový transfer: Důkazy a možné následky. *Annu. Rev. Genet.* 28:237-261

Série článků v odborném časopise *Lancet* z 16. října 1999 se souborným názvem „Geneticky modifikované potraviny: Vědecká diskuse začíná“ (stránky 1314,1315,1353,1354) dala vzniknout řadě argumentů, s nimiž se Steele setkal u obou stran. Jednání na zmíněné konferenci v Montrealu v lednu 2000, jež vyprovokovala mnoho myšlenek a nápadů použitých v knize, obsahovala zprávy a příspěvky delegátů z Evropy, Afriky a Asie, kteří obhajovali základní principy regulace komercionalizace genetického výzkumu, rozvoje genetických technologií a produkce geneticky modifikovaných potravin, i protesty proti těmto principům ze strany tzv. Miamské skupiny (USA, Kanada, Brazílie, Austrálie, Nový Zéland).

Údaje týkající se polymerázové řetězové reakce pocházejí z webových stránek fakulty biochemie Arizonské univerzity.